

การกำหนดเขตสุขบวรเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง
: ศึกษากรณีท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย
(ฉบับสมบูรณ์)

นางสาว รัฐิกาญจน์ ชัยพินิจ

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2564

หัวข้อเอกัตศึกษา การกำหนดเขตสุขุบุหรีเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรีมือสอง
: ศึกษากรณีท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย

โดย นางสาว รุติกาญจน์ ชัยพินิจ

รหัสประจำตัว 638 00132 34

หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดวิชา กฎหมายธุรกิจทั่วไป

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล

ปีการศึกษา 2564

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล)

บทคัดย่อ

ฐิติกาญจน์ ชัยพินิจ : การกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง : ศึกษากรณีท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย.

อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล.

เอกัตศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ห้ามการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่เพื่อใช้วิเคราะห์แนวทางในการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยให้เหมาะสม

ควันบุหรี่มือสองเข้าสู่ร่างกายของผู้ที่ไม่สูบบุหรี่เป็นภัยร้ายใกล้ตัวที่ส่งผลเสียกับสุขภาพของผู้ที่ได้สูดดม ประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์เป็นภาคีในกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองประชากรโลกให้ปลอดภัยจากผลร้ายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่ โดยทั้งสองประเทศได้กำหนดให้ท่าอากาศยานเป็นสถานที่สาธารณะที่ห้ามการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในลักษณะที่แตกต่างกัน ประเทศสิงคโปร์มีการกำหนดพื้นที่สูบบุหรี่ในอาคารผู้โดยสารและให้พื้นที่โล่งแจ้งให้เป็นพื้นที่สูบบุหรี่ภายในท่าอากาศยานได้ อีกทั้งกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ไว้ด้วย แต่ท่าอากาศยานในประเทศไทยจะสามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ได้เป็นการเฉพาะที่อยู่ภายนอกอาคารซึ่งไม่สามารถควบคุมควันบุหรี่ ผู้ไม่สูบบุหรี่ยังสามารถได้รับควันบุหรี่มือสอง ทำให้ยังไม่สามารถคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองได้อย่างสมบูรณ์

จากการศึกษาการกำหนดเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานตามกฎหมายของไทยและสิงคโปร์ ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะว่าควรพิจารณาปรับปรุงประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. โดยเพิ่มสถานที่สาธารณะที่ห้ามการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่เพิ่มขึ้นอีก 1 ประเภทสำหรับท่าอากาศยาน และการดำเนินการดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้บริการท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย

หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา กฎหมายเศรษฐกิจ

ปีการศึกษา 2564

ลายมือชื่อนิสิต..... ฐิติกาญจน์ ชัยพินิจ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อ.เอื้ออารีย์

กิตติกรรมประกาศ

เอกัตศึกษานับนี้สำเร็จลุล่วงและเสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตาอย่างสูงจากอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของเอกัตศึกษานับนี้ โดยท่านได้เมตตา และเสียสละเวลาเพื่อให้คำปรึกษา ชี้แนะประเด็นในการศึกษา แนะนำแนวทางในการเขียน รวมทั้งเสนอแนวทางเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงจนเอกัตศึกษานับนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา กฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้ความอนุเคราะห์ ให้กำลังใจ และอำนวยความสะดวกในการจัดทำเอกัตศึกษานับนี้มาโดยตลอด

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณครอบครัวชัยพินิจ คุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นผู้ให้โอกาสและปลุกฝัง เรื่องการศึกษา ตลอดจนเป็นแรงสนับสนุนให้ผู้เขียนสามารถจัดทำเอกัตศึกษานับนี้สำเร็จลุล่วงเสร็จสมบูรณ์ได้ และขอขอบคุณ พี่ชาย พี่สาว น้องสาวของผู้เขียนที่คอยดูแลในช่วงที่ผู้เขียนมีปัญหา สุขภาพ รวมทั้งคอยห่วงใยและให้การสนับสนุนผู้เขียนเสมอมา ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุกท่าน และเพื่อน ๆ ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่านที่คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้เขียน ตลอดการจัดทำเอกัตศึกษานับนี้

สุดท้ายนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกัตศึกษานับนี้จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ ต่อการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ของประเทศไทยต่อไป ประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากเอกัตศึกษานับนี้ ผู้เขียนขอมอบความดีทั้งหมดแก่บิดา มารดา อาจารย์ รวมถึงบุคคลผู้มีพระคุณทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น หากเอกัตศึกษานับนี้มีความบกพร่องประการใด ผู้เขียนต้องกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้ และขอน้อมรับความบกพร่องไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	7
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	7
1.4 สมมติฐาน.....	7
1.5 วิธีการศึกษา.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับยาสูบ.....	9
2.1 ผลิตภัณฑ์ยาสูบและสิ่งที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1.1 ความหมาย และประเภทผลิตภัณฑ์ยาสูบ.....	9
2.1.2 องค์ประกอบของควันบุหรี่ และอันตรายจากควันบุหรี่.....	11
(1) อันตรายของควันบุหรี่และผลกระทบต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่.....	14
(2) อันตรายของควันบุหรี่มือสองและผลกระทบต่อสุขภาพ ของผู้ไม่สูบบุหรี่.....	18
2.1.3 นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ช่วยควบคุมควันบุหรี่.....	20
2.2 กฎหมายไทยที่มีผลในการการควบคุมการบริโภคยาสูบ.....	27
2.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.....	27
(1) สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล และการละเมิดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลอื่นกับมาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทย.....	27
(2) ขอบเขตของการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ กับมาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทย.....	30
2.2.2 กฎหมายควบคุมยาสูบของประเทศไทย.....	34
(1) ความเป็นมาของการควบคุมยาสูบในประเทศไทย.....	34
(ก) ความเป็นมาของการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบในประเทศไทย.....	34
(ข) สถานการณ์การสูบบุหรี่ของประชากรไทย.....	36

(ค) ความเป็นมาของกฎหมายควบคุมยาสูบในประเทศไทย.....	37
(2) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.....	40
(3) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่ สาธารณสุขสถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด ของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่หรือเขตสูบบุหรี่ ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ.2561.....	44
2.2.3 มาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง.....	53
(1) การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการคุ้มครองบุคคล จากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง.....	53
(2) การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ.....	58
(3) การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้าง ความตระหนักรู้ของสาธารณะ.....	59
บทที่ 3 กฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบ.....	62
3.1 กฎหมายควบคุมยาสูบระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตสูบบุหรี่ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง.....	62
3.1.1 กรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC).....	62
(1) ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ควบคุม.....	66
(2) การคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง.....	67
(3) การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้าง ความตระหนักรู้ของสาธารณะ.....	76
3.1.2 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child).....	76
(1) สิทธิของเด็กที่จะได้รับมาตรฐานสาธารณสุขที่สูงที่สุดเท่าที่จะหาได้.....	76
(2) การดำเนินมาตรการของรัฐภาคีเพื่อที่จะขจัดทางปฏิบัติดั้งเดิม ที่เป็นผลร้ายต่อสุขภาพของเด็ก.....	77
3.1.3 อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women: CEDAW).....	78

(1) สิทธิของสตรีที่จะได้รับความคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัย ในสภาพการทำงาน.....	78
(2) การดำเนินมาตรการของรัฐภาคีเพื่อที่จะขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาสุขภาพ.....	79
3.1.4 กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกติกาสากล ว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR)	80
(1) สิทธิที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุด.....	80
(2) การดำเนินการของรัฐภาคีเพื่อบรรลุผลในการทำให้อิทธิ เป็นจริงอย่างสมบูรณ์.....	80
3.2 กฎหมายควบคุมยาสูบของประเทศสิงคโปร์.....	81
3.2.1 ผลกระทบที่ยาสูบที่ควบคุม.....	82
3.2.2 สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่.....	82
3.2.3 มาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง.....	106
(1) การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการคุ้มครองบุคคล จากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง.....	106
(2) การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ.....	109
(3) การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้าง ความตระหนักรู้ของสาธารณะ.....	111
บทที่ 4 การเปรียบเทียบการควบคุมยาสูบของไทยและต่างประเทศ.....	113
4.1 ผลกระทบที่ยาสูบที่ควบคุม.....	113
4.2 มาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง.....	115
4.2.1 สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่.....	115
4.2.2 การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการคุ้มครองบุคคล จากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง.....	129
4.2.3 การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ.....	138
4.2.4 การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้าง ความตระหนักรู้ของสาธารณะ.....	139

4.3	การเปรียบเทียบเขตสุมุหรีในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย และพื้นที่สุมุหรีภายในท่าอากาศยานของประเทศสิงคโปร์.....	142
บทที่ 5	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	149
5.1	บทสรุป.....	149
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	154
	บรรณานุกรม.....	166

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 : สถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 1.....	45
ตารางที่ 2 : สถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 2.....	47
ตารางที่ 3 : สถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 3.....	50
ตารางที่ 4 : สถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 4.....	51
ตารางที่ 5 : การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ การห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษ.....	56
ตารางที่ 6 : สถานที่ที่ระบุ (Specified places).....	85
ตารางที่ 7 : ความหมายของแต่ละสถานที่ตามข้อบังคับ เรื่อง การห้ามสูบบุหรี่ในบางสถานที่ ค.ศ. 2018 (SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018).....	90
ตารางที่ 8 : ข้อกำหนดสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับในแต่ละสถานที่ ที่จะสามารถสูบบุหรี่ได้ (REQUIREMENTS FOR SMOKING FACILITIES).....	97
ตารางที่ 9 : การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ การห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษ.....	106
ตารางที่ 10 : การเปรียบเทียบประเภทสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย กับสถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ของประเทศสิงคโปร์.....	118
ตารางที่ 11 : การเปรียบเทียบการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพ ของผู้ไม่สูบบุหรี่ การห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์.....	133
ตารางที่ 12 : การเปรียบเทียบการกำหนดเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย และพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ภายในท่าอากาศยานของประเทศสิงคโปร์.....	144
ตารางที่ 13 : การเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้/เขตสูบบุหรี่ ต่อพื้นที่อาคารท่าอากาศยานโดยรวม.....	147

สารบัญรูปภาพ

หน้า

รูปที่ 1 : เขตปลอดบุหรี่ทั้งหมดรวมทั้งระยะทาง 5 เมตร จากทางเข้า-ออกของสถานที่.....	46
รูปที่ 2 : เขตปลอดบุหรี่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงระยะ 5 เมตรจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อ หรือช่องระบายอากาศ.....	52
รูปที่ 3 : เขตห้ามสูบบุหรี่บนถนนออร์ชาร์ด (ORCHARD ROAD NO-SMOKING ZONE).....	105

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุหรี่เป็นสิ่งเสพติดที่สามารถหาซื้อได้ตามร้านค้า ร้านสะดวกซื้อต่าง ๆ ทั่วไป โดยมีการซื้อขายและสูบได้อย่างถูกกฎหมาย รายงานสถิติการบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2561 ของศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ให้ข้อมูลสถานการณ์ด้านพฤติกรรมการบริโภคยาสูบทั่วประเทศในปี พ.ศ.2560 พบว่า ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูบบุหรี่ 10.7 ล้านคน และในอนาคตมีการคาดการณ์ว่าแนวโน้มการบริโภคยาสูบของประชากรไทยอัตราการสูบบุหรี่ของคนไทยจะอยู่ในอัตราใกล้เคียงเดิม โดยคาดการณ์ว่าจะมีประชากรไทยสูบบุหรี่เท่ากับ 10.5 ล้านคนในปี พ.ศ. 2568¹

ข้อมูลจากองค์การอาหารและยาสหรัฐอเมริกา (U.S Food and Drug Administration, USFDA) เผยแพร่ล่าสุดในปี ค.ศ. 2021 ออกมาว่าในควันบุหรี่ยี่มือหนึ่งประกอบด้วยสารพิษมากกว่า 7,000 ชนิด² ยกตัวอย่างเช่นสารพิษที่มีลักษณะเป็นอนุภาค เช่น นิโคติน (Nicotine) เป็นสารเสพติดที่มีลักษณะเป็นอนุภาคทำให้หัวใจเต้นเร็วขึ้นเส้นเลือดแดง ตีบตัว ทาร์ (Tar) หรือน้ำมันดิน เป็นสารสีน้ำตาลเหนียว ทำให้ไอ และสารพิษของการเกิดมะเร็งปอดและถุงลมโป่งพอง สารกัมมันตรังสีโพลเนียม-210 ที่เป็นสาเหตุให้เกิดมะเร็งปอด และสารเคมีต่าง ๆ และสารพิษที่มีลักษณะเป็นก๊าซ ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ ซึ่งเป็นก๊าซพิษที่ทำให้เม็ดเลือดแดงรับออกซิเจนได้น้อยลง ทำให้หัวใจทำงานหนักขึ้น กล้ามเนื้อไม่มีแรง ส่งผลให้มีอาการ ปวดหัว และคลื่นไส้ได้หากสูดดมเข้าไปเป็นจำนวนมาก หรือได้รับก๊าซพิษนี้เป็นระยะเวลาสั้น ก๊าซไฮโดรเจนไซยาไนด์ เป็นก๊าซพิษที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดอาการไอ มีเสมหะ และหลอดลมอักเสบเรื้อรัง และก๊าซพิษอื่น ๆ เช่น ไฮโดรเจนซัลไฟด์ แอมโมเนีย ไนโตรเจนไดออกไซด์ เป็นต้น

¹ ศ.นพ.รณชัย คงสกนธ์ และดร.อนุตเชษฐ์ พัฒนธีรพัฒน์, รายงานสถานการณ์ การบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ.2562, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: สันทวีกิจ พรินติ้ง, 2563), หน้า 7.

² U.S. FOOD & DRUG ADMINISTRATION, “Chemicals in Cigarettes: From Plant to Product to Puff,” [Online] Accessed: 25 January 2021. Available from: <https://www.fda.gov/tobacco-products/products-ingredients-components/chemicals-cigarettes-plant-product-puff#ref>

เมื่อบุหรี่ถูกจุดให้ติดไฟขึ้น ในควันบุหรี่ที่ออกมานั้นมีสารพิษประกอบอยู่จำนวนมาก ทั้งในส่วน
ของควันบุหรี่มือหนึ่งและผู้สูบบุหรี่รับควันเข้าไปโดยตรง และควันบุหรี่มือสองซึ่งเป็นควันบุหรี่ที่เกิดจาก
การเผาไหม้ของบุหรี่ยาระหว่างการสูบบุหรี่ และควันบุหรี่ที่ผู้สูบบุหรี่พ่นออกมาหลังจากการสูบบุหรี่
ซึ่งในควันบุหรี่มือหนึ่งนี้ประกอบด้วยสารพิษ³ โดยสารพิษต่าง ๆ เป็นอันตรายต่อร่างกาย เพราะเป็น
ตัวกระตุ้นทำให้หัวใจเต้นเร็วขึ้นเส้นเลือดแดง ตีบตัว เกิดอาการไอ มีเสมหะ และหลอดลมอักเสบ
เรื้อรัง ในควันบุหรี่มีก๊าซพิษที่ทำให้เม็ดเลือดแดงรับออกซิเจนได้น้อยลง ทำให้หัวใจทำงานหนักขึ้น
กล้ามเนื้อไม่มีแรง ส่งผลให้มีอาการปวดหัว และคลื่นไส้ได้ หากสูดดมเข้าไปเป็นจำนวนมาก มีการวิจัย
ทางการแพทย์ยืนยันว่าในสารที่เป็นองค์ประกอบนี้มีจำนวนหนึ่งที่เป็นสารก่อมะเร็ง⁴ โดยในควันบุหรี่
มือสองประกอบด้วยสารพิษอย่างน้อย 250 ชนิด ที่เหมือนกับควันบุหรี่ที่สูดดมเข้าไป⁵ โดยสารพิษนี้
เป็นสารเมื่อมีการสะสมจะกระตุ้นให้เกิดโรคลหลายชนิด

ประชาชนจำนวนมากที่ยังคงสูบบุหรี่ถึงแม้ว่าจะทราบถึงโทษ และอันตรายของบุหรี่ยัง
การสูบบุหรี่จะก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพทั้งระยะสั้น เช่น มีอาการไอ หายใจลำบากอึดอัด และเกิด
การระคายเคืองเยื่อปอด รวมถึงปัญหาต่อสุขภาพในระยะยาวซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรคในกลุ่มมะเร็งและ
กลุ่มโรคเรื้อรังของระบบต่าง ๆ ที่เป็นผลสืบเนื่องจากการสูบบุหรี่ นอกจากบุหรี่ยังมีผลเสียต่อสุขภาพ
ของผู้สูบบุหรี่โดยตรงแล้ว ควันบุหรี่มือสองที่เป็นควันบุหรี่ที่เข้าสู่ร่างกายของคนที่ไม่ได้สูบบุหรี่ และเป็น
ควันบุหรี่ที่คนที่ไม่ได้สูบบุหรี่ไม่อาจได้รับ⁶ มีผลต่อสุขภาพของผู้รับควันบุหรี่มือสองในระยะสั้นจะทำให้
ผู้ที่ได้รับควันบุหรี่มือสองเกิดการระคายเคืองเยื่อปอด หายใจลำบากอึดอัด รู้สึกไม่สบาย ปวดศีรษะ
มีอาการไอ เจ็บคอ และคลื่นไส้ได้ นอกจากนี้แล้วควันบุหรี่มือสองยังส่งผลต่อสุขภาพในระยะยาวของ
ผู้ที่ได้รับควันบุหรี่มือสอง เนื่องจากเป็นสาเหตุของการเกิดโรคต่าง ๆ ได้เกือบทุกระบบในร่างกาย เช่น
ผู้ที่ได้รับควันบุหรี่มือสองมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคมะเร็งในปอดโป่งพองเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 27⁷

³ กลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, “ความรู้พื้นฐานและ
ประเภทของผลิตภัณฑ์ยาสูบ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา:

<http://e-lib.ddc.moph.go.th/pdf/eb282/eb282.pdf> p.2

⁴ เรื่องเดียวกัน. P.2-4

⁵ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, “สุขภาพ สบายใจ ที่ไหน ๆ ก็ปลอดควันบุหรี่: smoke-free inside,”
[ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา:

https://dol.thaihealth.or.th/resourcecenter/sites/default/files/documents/_sbaayaicch_thiiaihnkpl_dkhwanbuhrii1.pdf p.2

⁶ งานสื่อสารองค์กรโรงพยาบาลรามารามิบัติ, “โรงพยาบาลรามารามิบัติปลอดบุหรี่,” ม.ป.ป.

⁷ สุกทัศน์ รุ่งเรืองศิริบุญญา, “บทที่ 5 สารพิษในควันบุหรี่และผลกระทบต่อสุขภาพ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ
7 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา:

รวมถึงโรคมะเร็งหลายชนิด ได้แก่ มะเร็งปอด มะเร็งเต้านม มะเร็งปากมดลูก มะเร็งกล่องเสียง และ มะเร็งเม็ดเลือดขาว⁸ โรคหัวใจขาดเลือด⁹ รวมไปถึงโรคร้ายแรงอื่น ๆ ในเกือบทุกระบบของร่างกาย อีกทั้งยังเป็นสาเหตุการตายก่อนวัยอันควรในเด็กและผู้ใหญ่ที่ไม่สูบบุหรี่แต่ได้รับควันบุหรี่มือสอง เนื่องจากในควันบุหรี่มือสองนั้นมีสารพิษที่เป็นอันตรายต่อร่างกายมนุษย์ปะปนอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นควันบุหรี่มือสองจึงเป็นภัยร้ายใกล้ตัวที่ส่งผลเสียกับสุขภาพของผู้ที่ได้สูดดมในทุกเพศ ทุกวัย

ประเทศไทยเป็นสมาชิกรัฐภาคีของกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) ที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองประชากรโลกให้ปลอดภัยจากผลร้ายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันยาสูบ และกรอบอนุสัญญาฯ นี้จะเป็นกลไกทางกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อสกัดกั้นมิให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่กระจายไปทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสู่ประเทศกำลังพัฒนาและหยุดยั้งการเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ รวมถึงการได้รับควันบุหรี่มือสอง ประเทศไทยได้ลงนามในกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2546 และประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นหนึ่งในรัฐภาคีของ FCTC เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547¹⁰ ทำให้ต่อมาประเทศไทยได้มีการพัฒนาข้อกฎหมายให้สอดคล้องไปกับ FCTC เป็นพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560

ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 หมวด 5 ได้บัญญัติเรื่องการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่เอาไว้ โดยกฎหมายให้อำนาจรัฐมนตรีออกประกาศกำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน ยานพาหนะให้เป็นเขตปลอดบุหรี่¹¹ และห้ามสูบบุหรี่

<https://www.ptnosmoke.com/images/pdf/download/kit-01/03/007.pdf> p.6

⁸ เรื่องเดียวกัน. หน้า 1-11.

⁹ ผศ.พว.กรองจิต วาทีสาธกกิจ, “เอกสารการฝึกอบรม พยาบาลและบุคลากรสาธารณสุขเพื่อช่วยให้คนเลิกบุหรี่: Building Capacity for Tobacco Control / Training Package 4 WHO 2013

Training for primary care providers,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา:

<http://thailandsmokingcessation.com/admin/file/onlinecourses/29012019103708.pdf> p.16

¹⁰ ชูรุณี พิษณุกุลมงคล, “เจาะลึกมาตราสำคัญ FCTC อนุสัญญาควบคุมการบริโภคยาสูบ: The WHO Framework Convention on Tobacco Control – FCTC,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2564. แหล่งที่มา:

http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/attach/d560a16afca572463e8f4ed1e60de7e.pdf pp.1-2.

¹¹ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.” มาตรา 41

ในเขตปลอดบุหรี่¹² ให้มีการกำหนดสภาพและลักษณะของเขตปลอดบุหรี่¹³ ทั้งนี้ยังให้มีการกำหนดสภาพและลักษณะทั้งเขตสูบบุหรี่ด้วย¹⁴ รวมถึงให้มีการกำหนดลักษณะและวิธีการติดตั้งเครื่องหมาย และให้เจ้าของสถานที่มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งเตือนว่าสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ และควบคุมดูแล ห้ามปราม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ด้วย

ทั้งนี้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 เพื่อปกป้องคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ไม่ให้ต้องได้รับควันบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ซึ่งเป็นมาตรการที่ออกมาเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (FCTC) ข้อ 8 ในเรื่องการปกป้องบุคคลจากควันบุหรี่ โดยได้แบ่งสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ประกอบไปด้วย 4 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นรวมทั้ง

ระยะทาง 5 เมตร จากทางเข้า-ออกของสถานที่ เป็นเขตปลอดบุหรี่ ซึ่งให้สถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด เป็นการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นทั้งภายในและภายนอกอาคารโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมียุ๊วล้อมหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งระยะ 5 เมตรจากทางเข้า – ออกของสถานที่ เป็นเขตปลอดบุหรี่¹⁵

ประเภทที่ 2 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น

เป็นเขตปลอดบุหรี่ให้สถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด เป็นการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบ

¹² “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.”มาตรา 42

¹³ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.”มาตรา 43

¹⁴ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.”มาตรา 44

¹⁵ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561.”ข้อที่ 3

ภารกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอกอาคารโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะม็วรั้วล้อมหรือไม่ก็ตามเป็นเขตปลอดบุหรี่¹⁶

ประเภทที่ 3 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น เป็นเขตปลอดบุหรี่แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้ เป็นการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะม็วรั้วล้อมหรือไม่ก็ตามเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ในพื้นที่นอกอาคารโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างได้ ได้แก่ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และท่าอากาศยาน¹⁷

ประเภทที่ 4 พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงระยะ 5 เมตรจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อ หรือช่องระบายอากาศ เป็นการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่โดยกำหนดให้พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงบริเวณทั้งหมดซึ่งวัดจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อ หรือช่องระบายอากาศเป็นระยะทาง 5 เมตร เป็นเขตปลอดบุหรี่¹⁸

จากการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 ฉบับนี้ ที่มีผลใช้บังคับในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงท่าอากาศยานให้เป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดทั้งภายในและภายนอกอาคารเป็นเขตปลอดบุหรี่แต่สามารถจัด

¹⁶ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561.” ข้อที่ 4

¹⁷ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561.” ข้อที่ 5

¹⁸ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561.” ข้อที่ 6

ให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ จึงเป็นที่มาของการยกเลิกห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยาน จำนวน 6 แห่ง¹⁹ ของบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) โดยมียกเว้นว่าจะสามารถสูบบุหรี่ได้เฉพาะในบริเวณที่จัดให้เป็นเขตสูบบุหรี่โดยเฉพาะเท่านั้น²⁰

แม้ว่าจะได้มีการกำหนดให้พื้นที่สาธารณะให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมายแล้ว และได้มีการบังคับใช้แล้วตามที่ปรากฏในตัวอย่างของการยกเลิกห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยาน แต่การให้สูบบุหรี่ในเขตสูบบุหรี่ที่จัดเป็นการเฉพาะไว้แต่อยู่ภายนอกอาคาร ลักษณะดังกล่าวไม่สามารถควบคุมควันบุหรี่ได้ เนื่องจากควันบุหรี่ยังคงอยู่ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือ สิ่งปลูกสร้างสามารถลอยฟุ้งกระจายได้อย่างไร้ทิศทาง โดยไม่สามารถควบคุมทิศทางการฟุ้งกระจายของควันบุหรี่ได้ และควันบุหรี่นี้เดินทางได้ไกลกว่าที่จะคาดหมายได้ การระบุเขตปลอดบุหรี่ว่าต้องห่างออกมาในระยะทางไกลเพียงใดที่จะไม่ทำให้ควันบุหรี่ฟุ้งกระจายมาถึงจึงไม่อาจเพียงพอ ผู้ไม่สูบบุหรี่ยังสามารถได้รับควันบุหรี่มือสองที่ฟุ้งกระจายได้ ทำให้การกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 ในประเภทที่ 3 ที่กำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น เป็นเขตปลอดบุหรี่แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้ ไม่สามารถคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ไม่สูบบุหรี่ยังสามารถได้รับควันบุหรี่มือสองที่ฟุ้งกระจายได้และเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเทศไทยจึงสมควรมีการผลักดันให้มีการออกมาตรการควบคุมยาสูบในเรื่องการกำหนดเขตสูบบุหรี่ใหม่เพื่อให้สามารถคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองได้อย่างสมบูรณ์

¹⁹ ท่าอากาศยาน จำนวน 6 แห่ง ที่อยู่ในความดูแลของของ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้แก่ 1. ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ 2. ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง 3. ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต 4. ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ 5. ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ 6. ท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวง เชียงราย

²⁰ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), “ทอท. ขานรับประกาศกระทรวงสาธารณสุข ยกเลิกห้องสูบบุหรี่ 6 ท่าอากาศยานหวังดูแลสุขภาพผู้ใช้บริการ,” ม.ป.ป.

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาเรื่องสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล รวมถึงหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับมาตรการควบคุมยาสูบ เพื่อใช้วิเคราะห์แนวทางในการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยอย่างเหมาะสม

1.2.2 เพื่อศึกษามาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตสูบบุหรี่และการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองเพื่อใช้วิเคราะห์แนวทางในการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยให้เหมาะสม

1.2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการกำหนดเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยกับกรณีของประเทศสิงคโปร์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยอย่างเหมาะสม

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ศึกษารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ในเรื่องสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล การละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ขอบเขตของการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญกับมาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทย

1.3.2 ศึกษาพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบของประเทศไทยและการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง

1.3.3 ศึกษาเปรียบเทียบมาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทยในการกำหนดเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติ กับกรณีของประเทศสิงคโปร์ที่เป็นสมาชิกรัฐภาคีของกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (FCTC)

1.4 สมมติฐาน

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงานและยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้ท่าอากาศยานเป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดทั้งภายในและภายนอกอาคารเป็นเขตปลอดบุหรี่ แม้จะสามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะที่อยู่ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของท่าอากาศยานได้ แต่การสูบบุหรี่ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือ

สิ่งปลูกสร้างไม่สามารถควบคุมทิศทางการฟุ้งกระจายของควันบุหรี่ได้ ควันบุหรี่สามารถลอยฟุ้งกระจายได้อย่างไรทิศทางส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง อย่างไรก็ตามมาตรการดังกล่าวยังไม่สามารถควบคุมการฟุ้งกระจายของควันบุหรี่อันส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง ดังนั้น หากในอนาคตมีการปรับเปลี่ยนแนวทางของประกาศฯ ในเขตพื้นที่ท่าอากาศยานนานาชาติในประเทศไทย จึงสมควรศึกษาเพื่อกำหนดสภาพและลักษณะของเขตสูบบุหรี่อย่างเหมาะสมเพื่อรองรับการสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานฯ และเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง

1.5 วิธีการศึกษา

ศึกษาจากเอกสารวิชาการ (Documentary Research) โดยรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพและการบริโภคยาสูบ เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้วจะทำการประเมินถึงความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือของข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบในแต่ละประเด็นที่ศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยอย่างเหมาะสม

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อให้มีแนวทางในการกำหนดเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยที่สามารถคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองอย่างเหมาะสม

1.6.2 เพื่อเสนอใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายของประเทศไทยในการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองในท่าอากาศยานนานาชาติอย่างเหมาะสมที่สามารถบังคับใช้และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดอันจะเป็นการบรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ได้อย่างแท้จริง

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับยาสูบ

2.1 ผลិតภัณฑ์ยาสูบและสิ่งที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ความหมาย และประเภทผลิตภัณฑ์ยาสูบ

พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ได้บัญญัตินิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายความว่า “ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของ ใบยาสูบหรือพืชนิโคเทียนาตาแบกกุ่ม (*Nicotiana tabacum*) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบซึ่งบริโภคโดยวิธีสูบ ดูด ตม อม เคี้ยว กิน เป่า หรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก ทา หรือโดยวิธีอื่นใดเพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา”²¹

บุหรี่ยผลิตมาจากใบยาสูบโดยเป็นพื้นลัมลูกชนิดหนึ่ง มีวิธีการคือจะนำใบยาสูบมาหั่นเป็นเส้นฝอยเล็ก ๆ เรียกว่าเป็น “ยาเส้น” แล้วนำยาเส้นนั้นมามวนด้วยใบตองแห้ง ใบจากหรือกระดาษแล้วนำไปจุดสูบ และมีการนำยาเส้นไปบรรจุลงในกล่องเพื่อใช้จุดสูบด้วย²² คนส่วนใหญ่มักคุ้นชินกับคำว่า “บุหรี่” มากกว่าคำว่า “ยาสูบ” แต่คำว่า “ยาสูบ” นั้นมีความหมายครอบคลุมมากกว่า ข้อมูลความรู้พื้นฐานและประเภทของผลิตภัณฑ์ยาสูบ โดยกลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้จำแนกประเภทของของผลิตภัณฑ์ยาสูบตามลักษณะการใช้งานออกเป็น 2 ประเภท²³ ได้แก่

1. ผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดมีควัน (Smoked tobacco) เป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบที่บริโภคโดยใช้วิธีสูบ สามารถแบ่งจำแนกย่อยได้ 3 ประเภท ได้แก่
 - 1.) บุหรี่ชิกาแรตทั้งชนิดมีก้นกรองและไม่มีก้นกรอง
 - 2.) บุหรี่มวนเอง (Hand-rolled cigarettes หรือ roll your own: RYO) เป็นบุหรี่ที่ผู้สูบนำเอาวัสดุจำพวกใบไม้ เช่น ใบตอง ใบจาก บัว หรือกระดาษมวนด้วยยาเส้น หรือยาเส้นที่ปรุงแล้ว

²¹ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.” มาตรา 4

²² งานพัฒนาและจัดการสารสนเทศ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศห้องสมุด, “ข้อมูลทั่วไป ของบุหรี่ (Cigarette),” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา:

https://www.lib.ru.ac.th/journal/may/may31_worldno-tobaccoday1.html

²³ กลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, “ความรู้พื้นฐานและประเภทของผลิตภัณฑ์ยาสูบ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา:

<http://e-lib.ddc.moph.go.th/pdf/eb282/eb282.pdf> pp. 7-12

3.) ผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดมีควันอื่น ๆ (Other smoked tobacco) สามารถแบ่งจำแนกย่อย ได้อีก 4 ประเภทย่อย ๆ ได้แก่ บุหรี่ซิการ์ ไปป์ ยาสูบที่สูบผ่านน้ำ ที่ต้องใช้อุปกรณ์เข้ามาช่วยในการสูบ เช่น บารากู ที่ต้องอาศัยเตาบารากูที่มีตัวน้ำยาที่มีส่วนผสมของใบยาสูบ และน้ำหวาน น้ำผึ้ง น้ำตาลมาให้ความหวาน รวมถึงการแต่งกลิ่นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความหอมมาบรรจุข้างในเตา และประเภทสุดท้ายคือยาสูบชนิดมีควันอื่น ๆ เช่น บุหรี่ซิโยที่เป็นบุหรี่พื้นเมืองซึ่งนิยมสูบในภาคเหนือของประเทศไทยโดยเป็นการนำเปลือกมะขามบดเพียงหยาบ ๆ ไม่ละเอียดมากแล้วนำมามวนด้วยใบตองแห้ง

ทั้งนี้ยังมีบุหรี่ไฟฟ้าที่ไม่ได้ที่ผลิตจากใบยาสูบ แต่เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบและบริโภคโดยวิธีสูบ ทำให้บุหรี่ไฟฟ้าจึงเป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดหนึ่งตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 โดยบุหรี่ไฟฟ้าจะประกอบด้วยแบตเตอรี่ วงจรไฟฟ้า ส่วนที่เก็บน้ำยานิโคติน และหลอดสำหรับดูดควันของบุหรี่เวลาที่บุหรี่ไฟฟ้าทำงาน หลักการทำงานของบุหรี่ไฟฟ้าจะเริ่มจากเมื่อกระแสไฟจากแบตเตอรี่ไปเปลี่ยนเป็นความร้อนแก่น้ำที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนผสมแล้วระเหยเป็นไอน้ำ ปฏิกิริยาดังกล่าวจะทำให้เกิดควันของไอน้ำลักษณะเป็นสีขาวคล้ายควันบุหรี่ออกมาซึ่งควันนี้สามารถสูดดมเข้าสู่ระบบทางเดินหายใจ²⁴ ได้ในลักษณะเดียวกันกับควันของผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดมีควัน

2. ผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดไม่มีควัน (Smokeless tobacco) เป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบที่นำยาเส้นหรือยาเส้นปรุงมาใช้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสูดยานัตถ์ที่มีส่วนผสมยาสูบทางจมูก การอม การจุกยาฉุนทางปาก และการเคี้ยวยาเส้น เป็นต้นหลายปีที่ผ่านมาในอุตสาหกรรมยาสูบมีการคิดค้น และผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดไม่มีควันออกมาเพื่อแก้ในเรื่องของการที่จะเกิดควันขึ้น เช่น บุหรี่ไฟฟ้าชนิดที่ไม่มีควัน และสนุส (Snus)²⁵ เป็นใบยาสูบที่ผ่านการฆ่าเชื้อและบดเป็นผงบรรจุลงในตลับ หรืออีกรูปแบบหนึ่ง

²⁴ ภก.ดร.วิรัตน์ ทองรอด, “บุหรี่ไฟฟ้ากับบุหรี่ยาสูบ ใครอันตราย?”, ใน นิตยสารหมอชาวบ้าน ฉบับที่ 424 สิงหาคม 2557, ศ. นพ.ประเวศ วะสี, บรรณาธิการ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน, 2557), หน้า 34-35.

²⁵ กลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, “ความรู้พื้นฐานและประเภทของผลิตภัณฑ์ยาสูบ,” หน้า 11.

จะเป็นในลักษณะใบยาสูบที่บรรจุลงในถุงกระดาษขนาดเล็ก ลักษณะคล้ายถุงชา เมื่อต้องการบริโภคก็จะหยิบผงดังกล่าวมาป็นเป็นก้อนแล้ววางใต้ลิ้น หรือนำถุงนั้นมาแปะไว้บริเวณเหงือกแล้วสารนิโคตินในใบยาสูบจะละลายออกมา²⁶

ประเภทของผลิตภัณฑ์ยาสูบดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 4 ที่ได้บัญญัตินิยามคำว่า “สูบบุหรี่” หมายความว่า ความรวมถึงการกระทำใด ๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดควันหรือไอระเหยจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือการครอบครองผลิตภัณฑ์ยาสูบขณะเกิดควันหรือไอระเหย²⁷ จึงทำให้การสูบบุหรี่ครอบคลุมเฉพาะการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดมีควัน ส่วนการบริโภคยาสูบนั้นจะครอบคลุมถึงการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบทั้งชนิดมีควัน บุหรี่ซิการ์ แรต บุหรี่มวนเอง ชิการ์ ไปป์ บาราเก้ และการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดไม่มีควัน ยกตัวอย่างเช่น การนำยาเส้นมาสูด ตม อม เคี้ยว เช่น การรับประทานหมากพลูที่มีส่วนผสมของยาเส้น การสูดดมยานัตถุ์ที่มีส่วนผสมของยาสูบ การอม จุก เคี้ยว ยาเส้นด้วย²⁸

2.1.2 องค์ประกอบของควันบุหรี่ และอันตรายจากควันบุหรี่

ควันบุหรี่ทั้งในส่วนของควันบุหรี่มือหนึ่งและผู้สูบบุหรี่รับควันเข้าไปโดยตรง และควันบุหรี่มือสอง ซึ่งเป็นควันบุหรี่ที่เกิดจากการเผาไหม้ของบุหรี่ยะหว่างการสูบ และควันบุหรี่ที่ผู้สูบบุหรี่พ่นออกมาภายหลังจากการสูบบุหรี่ ซึ่งประกอบด้วยควันบุหรี่ในมวน (Mainstream smoke) คือ ควันที่สูดเข้าไปในร่างกายแล้วพ่นออกมา และควันบุหรี่ยอกมวน (Sidestream smoke) คือ ควันบุหรี่ที่ลอยอยู่ด้านนอกขณะที่ไม่มีการสูดควัน²⁹

ในบุหรี่มีสารเคมีหลายชนิดหลายชนิดประกอบอยู่ ที่ผู้สูบบุหรี่สามารถสูบบุหรี่ได้นั้นเนื่องจากมีการใช้สารเพื่อปรุงแต่งกลิ่น และรส เป็นการเพิ่มความหวานเพื่อให้ลำคอของผู้ที่สูบบุหรี่ไม่รู้สึกระคายเคืองจากควันบุหรี่ และนำสูบมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อบุหรี่ยกเกิดการเผาไหม้จะเกิดสารพิษและก๊าซพิษต่าง ๆ ทันทัน โดยสารพิษในควันบุหรี่เป็นอันตรายอย่างมากต่อร่างกาย ในควันบุหรี่มือหนึ่งประกอบด้วยสารพิษและก๊าซพิษ จำนวนกว่า 7,000 ชนิด โดยมี 250 ชนิดที่เป็นสารอันตรายต่อ

²⁶ NGThai, “ทำความเข้าใจกับ “สนุส” ตัวช่วยลดบุหรี่ ในสวีเดน,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://ngthai.com/cultures/13525/can-snus-help-smoke-addict/>

²⁷ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.” มาตรา 4

²⁸ กลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, “ความรู้พื้นฐานและประเภทของผลิตภัณฑ์ยาสูบ,” หน้า 2.

²⁹ สุทัศน์ รุ่งเรืองหิรัญญา, “บทที่ 5 สารพิษในควันบุหรี่และผลกระทบต่อสุขภาพ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา:

ร่างกาย³⁰ และที่มีหลักฐานทางการแพทย์บ่งชี้ว่ามีจำนวน 70 ชนิดที่เป็นสารสะสมก่อมะเร็ง³¹ เมื่อสารพิษและก๊าซพิษเหล่านี้เข้าไปในเนื้อเยื่อต่าง ๆ ของร่างกายจะส่งผลเสียต่อสุขภาพ ในทุกครั้งที่สูบบุหรี่ร่างกายจะต้องต่อสู้เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น และเมื่อสารอันตรายเหล่านี้สะสมเป็นระยะเวลานานจะส่งผลร้ายต่อสุขภาพ เป็นสาเหตุของการเกิดโรคต่าง ๆ ตามมา ยกตัวอย่างสารพิษและก๊าซพิษในควันบุหรี่ได้ ดังนี้³²

1. นิโคติน (Nicotine) เป็นสารที่ทำให้เกิดการเสพติด ทำให้หลอดเลือดหัวใจตีบตัน ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็วเพิ่มไขมันในเส้นเลือด เป็นสาเหตุของโรคหัวใจหลายชนิด อีกทั้งยังทำลายเนื้อปอดและถุงลมปอด รวมถึงกระตุ้นระบบประสาท

2. ทาร์ (Tar) ประกอบด้วยสารเคมีเป็นพิษหลายชนิด เป็นลักษณะละอองเหลวเหนียว สีน้ำตาล คล้ายน้ำมันดิน ร้อยละ 50 ของทาร์จะจับอยู่ที่ปอด เมื่อผู้สูบบุหรี่หายใจสูดอากาศที่มีฝุ่น ละอองต่าง ๆ ปนอยู่เข้าไป สารทาร์ที่ปอดก็จะรวมตัวกับฝุ่นละอองที่สูดเข้าไปแล้วจับตัวสะสมอยู่ในถุงปอด ทำให้เยื่อหุ้มปอดไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ตามปกติ ทำให้เกิดการระคายเคือง และไอเรื้อรัง สารเคมีเป็นพิษหลายชนิดที่ประกอบขึ้นก่อให้เกิดโรคมะเร็งปอด นอกจากนี้ยังเป็นสารก่อมะเร็ง เช่น มะเร็งปอด มะเร็งกล่องเสียง มะเร็งหลอดลม มะเร็งหลอดอาหาร เป็นต้น

3. คาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon monoxide) เป็นก๊าซที่เกิดจากการเผาไหม้ของไบโอสูปในบุหรี่อย่างไม่สมบูรณ์ ก๊าซนี้จะรวมตัวกับฮีโมโกลบินของเม็ดเลือดแดง แล้วไปขัดขวางการลำเลียงออกซิเจนของเม็ดเลือดแดง ทำให้ผู้ที่สูบบุหรี่ได้รับออกซิเจนลดลงในสัดส่วนประมาณร้อยละ 10-15 หัวใจและร่างกายส่วนอื่น ๆ จะได้รับออกซิเจนน้อยลง จึงเหนื่อยง่าย โดยคาร์บอนมอนอกไซด์นี้เป็นก๊าซพิษที่เป็นสาเหตุสำคัญของโรคหัวใจอีก ตัวหนึ่ง ร่างกายของผู้ที่สูบบุหรี่จะต้องสร้างเม็ดเลือดแดงเพิ่มขึ้น ทำให้หัวใจทำงานมากขึ้น เพราะเลือดข้นและหนืดมากขึ้น หัวใจจะเต้นเร็วขึ้นเพื่อให้เลือด

³⁰ National Cancer Institute at the National Institutes of Health, “Harms of Cigarette Smoking and Health Benefits of Quitting,” [Online] Accessed: 29 August 2021. Available from: <https://www.cancer.gov/about-cancer/causes-prevention/risk/tobacco/cessation-fact-sheet>

³¹ The American Cancer Society medical and editorial content team, “Harmful Chemicals in Tobacco Products,” [Online] Accessed: 29 August 2021. Available from: <https://www.hhs.gov/sites/default/files/consequences-smoking-consumer-guide.pdf> p.7

³² มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, “การสูบบุหรี่กับสุขภาพ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 29 สิงหาคม 2564. แหล่งที่มา: http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/file_storage/files/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E.pdf p.3

นำออกซิเจนไปยังส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้เพียงพอ ถ้ามีปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์มาก จะทำให้เนื้อเยื่อขาดออกซิเจนได้³³

4. ไฮโดรเจนไซยาไนด์ (Hydrogen Cyanide) เป็นก๊าซพิษในควันบุหรี่ที่เกิดจากสารไนเตรทในบุหรี่ โดยไฮโดรเจนไซยาไนด์เป็นก๊าซพิษที่ทำลายเยื่อหุ้มหลอดเลือด ทำให้หลอดเลือดอักเสบและระคายเคือง ก่อให้เกิดอาการไอเรื้อรัง และมีเสมหะ ไฮโดรเจนไซยาไนด์จะเป็นตัวสกัดกั้นเอนไซม์ที่ทำงานเกี่ยวกับระบบหายใจทำให้เกิดความผิดปกติของการเผาผลาญพลังงานที่กล้ามเนื้อหัวใจและที่ผนังหลอดเลือด³⁴

5. ไนโตรเจนไดออกไซด์ (Nitrogen Dioxide) เป็นก๊าซพิษในควันบุหรี่ที่ทำลายเยื่อหุ้มหลอดเลือดส่วนปลายและถุงลมปอด จึงเป็นก๊าซพิษที่เป็นสาเหตุของโรคถุงลมโป่งพอง

6. แอมโมเนีย (Ammonia) เป็นสารพิษที่มีฤทธิ์ระคายเคืองเนื้อเยื่อ ทำให้แสบจุก แสบตา หลอดลมอักเสบ ไอ และมีเสมหะ ยิ่งไปกว่านั้นแอมโมเนียเป็นสารพิษที่มีส่วนช่วยให้ไนโคตินดูดซึมเข้าสู่ระบบประสาทได้เร็วขึ้น โดยแอมโมเนียมักถูกใช้เป็นส่วนปรุงแต่งที่ช่วยเพิ่มรสชาติแก่บุหรี่

7. สารกัมมันตรังสีโพลonium-210 (Plonium-210) เป็นสารกัมมันตรังสีเป็นสารพิษที่ก่อให้เกิดมะเร็งปอด สารพิษนี้จะอยู่ในควันบุหรี่ ทั้งผู้สูบบุหรี่และผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ก็สามารถหายใจเอาอากาศที่มีสารพิษนี้เข้าไปได้

8. ฟอมาลดีไฮด์ (Formaldehyde) เป็นสารพิษก่อมะเร็ง การวิจัยทางการแพทย์พบว่าฟอมาลดีไฮด์เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคมะเร็งหลังโพรงจมูก ตามข้อมูลทางการแพทย์พบว่าปริมาณของฟอมาลดีไฮด์ที่มากกว่า 2.5-3 ppm จะทำให้เกิดการระคายเคืองของเยื่อโพรงจมูกทางเดินหายใจและเยื่อตาด้วย รวมถึงก่อให้เกิดของภูมิแพ้อย่างรุนแรง³⁵

9. ไซยาไนด์ (Cyanide) เป็นก๊าซพิษที่พบในควันบุหรี่ โดยไซยาไนด์ทำให้เกิดภาวะพิษ โดยการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์บางชนิดที่ส่งผลให้เนื้อเยื่อเกิดภาวะขาดพลังงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อเยื่อที่ไวต่อภาวะขาดออกซิเจน เช่น หัวใจ และระบบประสาทกลาง อาการของภาวะพิษจากการสูดดมไซยาไนด์เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วมากเพียงเวลาเป็นวินาทีถึงนาที โดยจะมีอาการ

³³ สุวณี สมานธิ และคณะ, “รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาเรื่อง การนำมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เรื่องมาตรการในการควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพด้านยาสูบไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมที่ระดับจังหวัดจริง,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 10 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

[http://www.trc.or.th/trcresearch/pdffiles/ART%2020/cats20%20\(25\).pdf](http://www.trc.or.th/trcresearch/pdffiles/ART%2020/cats20%20(25).pdf) p.12

³⁴ เรื่องเดียวกัน.

³⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 13.

กระสับกระส่าย ใจสั่น หายใจลำบาก และมีศีรษะแม้ในระดับที่มีการสัมผัสในปริมาณน้อยกว่า 5 ppm หากสัมผัสสูงกว่านั้นอาจทำให้เกิดอาการหมดสติ และชักได้³⁶

10. สารหนู (Arsenic) เป็นสารพิษในควันทูหรือที่เป็นสารโลหะหนักกับร่างกาย เป็นสารที่ไม่มีกลิ่น ไม่มีรส ถูกดูดซึมเข้าไปในร่างกายจากระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร เมื่อสารหนูเข้าสู่ร่างกายแล้วจะกระจายไปยังเนื้อเยื่อของอวัยวะต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว เช่น ตับ ไต กล้ามเนื้อและผิวหนัง โดยสารหนู เป็นสารพิษที่เพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง เสี่ยงต่อการเกิดภาวะกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด ภาวะหัวใจเต้นผิดปกติ นอกจากนี้ยังพบว่าสามารถผ่านรกไปสู่ทารกในครรภ์มารดาได้อีกด้วย³⁷

11. แคดเมียม (Cadmium) เป็นสารพิษในควันทูหรือที่มีผลกระทบต่อการทำงานสมอง ตับ และไต โดยบุหรือ 1 มวนจะมีแคดเมียมอยู่ประมาณ 1-2 ไมโครกรัม และแคดเมียมในอัตราร้อยละ 10 จะถูกหายใจเข้าไปเวลาที่หายใจเอาควันทูหรือเข้าไป จากข้อมูลทางการแพทย์ระบุว่าปริมาณของแคดเมียมจะสะสมในร่างกายเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 0.5-1.2 มิลลิกรัม แคดเมียมเป็นสารก่อมะเร็งที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งปอดและต่อมลูกหมาก³⁸

(1) อันตรายของควันทูหรือและผลกระทบต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่

การหายใจเอาควันทูหรือเข้าสู่ปอด สารพิษและก๊าซมีพิษต่าง ๆ ที่อยู่ในควันทูหรือจะเข้าสู่ปอดได้อย่างรวดเร็ว แตกต่างจากการบริโภคยาเส้นที่ใช้เคี้ยว ตรงที่การสูบบุหรี่ทำให้สารพิษจะเข้าถึงสมองได้เร็วมากภายในเวลาไม่กี่วินาทีผ่านการสูดเอาควันทูหรือเข้าไป³⁹ แต่ทุกครั้งสูบบุหรี่หรือสูดดมควันทูหรือเข้าร่างกาย จึงเป็นการเพิ่มสารพิษปริมาณสูงเข้าสู่ร่างกาย มีรายงาน

³⁶ Hamel J. A review of acute cyanide poisoning with a treatment update. (Crit Care Nurse, 2011), pp.72-78.

³⁷ รศ.พญ. สุตา วรรณประสาธ, “ภาวะพิษเรื้อรังจากสารหนู (CHRONIC ARSENIC POISONING),” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 14 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

https://med.mahidol.ac.th/poisoncenter/sites/default/files/public/pdf/books/Antidote_book1-10_CHRONIC-ARSENIC-POISONING.pdf p.7

³⁸ จินตนา ศิริวรราชัย และ ศ.นพ.สมิง เก่าเจริญ, “โลหะหนัก...แคดเมียม (Cadmium)” ใน จุลสารพิษวิทยาเดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2545 ปีที่ 10 ฉบับที่ 1, (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2545), หน้า 3-4.

³⁹ มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, “การสูบบุหรี่กับสุขภาพ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/file_storage/files/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E.pdf p.2

ทางการแพทย์ระบุว่าสารพิษอันตรายต่าง ๆ นั้นจะสามารถเข้าไปได้ในทุกระบบของร่างกายผ่านการหมุนเวียนของโลหิต เนื่องจากเมื่อเราหายใจเข้าสู่ปอด สารในควันบุหรี่เมื่อเข้าสู่ระบบหายใจแล้วจะไปยังถุงลมปอดที่มีหลอดเลือดฝอยฝอยอยู่เป็นจำนวนมาก โดยปอดจะมีการแลกเปลี่ยนก๊าซออกซิเจนและคาร์บอนไดออกไซด์ระหว่างเลือดที่ไหลเวียนในปอดกับอากาศที่หายใจเข้าไป โดยจะแลกเปลี่ยนก๊าซระหว่างถุงลมกับหลอดเลือดฝอย โดยอากาศจากถุงลมจะแพร่เข้าสู่หลอดเลือดฝอยรอบ ๆ ถุงลมและจับกับเม็ดเลือด และเลือดนี้จะถูกส่งเข้าสู่หัวใจและสูบฉีดไปยังเนื้อเยื่อส่วนต่าง ๆ ทั่วร่างกาย⁴⁰ ทำให้สารพิษในควันบุหรี่สามารถเข้าไปได้ในทุกระบบของร่างกาย⁴¹ จึงเป็นสาเหตุให้ปอดรวมทั้งเม็ดเลือด และเนื้อเยื่อเปราะบางต่าง ๆ ของร่างกายถูกทำลาย และเกิดการอักเสบในที่สุด ควันบุหรี่จึงทำให้ภูมิคุ้มกันของร่างกายลดลง หากสูบบุหรี่ต่อไปการอักเสบก็จะเกิดอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสารพิษในควันบุหรี่เป็นสาเหตุของการอักเสบและไปทำลายเซลล์ต่าง ๆ โดยเซลล์จะค่อย ๆ ถูกทำลาย และไม่สามารถฟื้นคืนกลับมาได้ การสูบบุหรี่จึงทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายทำงานหนักขึ้น เพราะเมื่อสูบบุหรี่เลือดจะมีเม็ดเลือดขาวเพิ่มขึ้นและเม็ดเลือดขาวเหล่านี้จะสลายตัวในเวลาต่อมาทำให้ความสามารถของร่างกายในการต้านทานต่อเชื้อไวรัส และแบคทีเรียเสียไปจึงเป็นที่มาที่ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายลดลงด้วย การที่ร่างกายผลิตเม็ดเลือดขาวมากขึ้นเพื่อต่อสู้กับการที่เซลล์เสียหายจากการสูบบุหรี่เป็นภาวะที่ไปรบกวนการทำงานของร่างกาย การวิจัยการแพทย์ยืนยันว่าภาวะที่ไปรบกวนการทำงานของร่างกายนี้สามารถนำไปสู่โรคมะเร็งในหลายระบบของร่างกายได้⁴² เพราะมีความเสี่ยงของสารที่สะสม และจะกลายเป็นสารก่อมะเร็ง การวิจัยทางการแพทย์ระบุว่า บุหรี่และควันบุหรี่เป็นแหล่งของสารก่อมะเร็งที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ที่มีโอกาสสัมผัสได้นอกจากแหล่งของสารก่อมะเร็งอื่นในชีวิตประจำวัน เช่น เชื้อราอะฟลาทอกซิน (Aflatoxin) ที่พบในถั่ว

⁴⁰ นพ.ณภัทร หัสสินทร, “Respiratory system: ระบบทางเดินหายใจ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

<http://www.ckphosp.go.th/diapo.1.0.4/diapo/%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99/%E0%B9%81%E0%B8%9E%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B9%8C%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%88%E0%B8%B3%E0%B8%9A%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%99/%E0%B8%81%E0%B8%87.%E0%B8%A8%E0%B8%B1%E0%B8%A5%E0%B8%A2%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1/Basic%20Science%20%E0%B8%9B%E0%B8%B5%202018/Respiratory%20system.pdf>

⁴¹ Centers for Disease Control and Prevention, “A Report of the Surgeon General: How Tobacco Smoke Causes Disease...what it means to you,” [Online] Accessed: 15 September 2021. Available from:

https://www.cdc.gov/tobacco/data_statistics/sgr/2010/consumer_booklet/pdfs/consumer.pdf

⁴² Ibid.

การติดเชื้อไวรัสบางชนิด สารที่เจือปนมากับอาหาร อาหารที่เผาจนไหม้เกรียม สารเคมีจากโรงงาน อุตสาหกรรม สารกัมมันตภาพรังสี และการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงและไฮโดรคาร์บอน แหล่งของ สารก่อมะเร็งอื่นนั้นนับรวมกันแล้วยังมีจำนวนสารก่อมะเร็งที่น้อยกว่าเมื่อเทียบกับควันบุหรี่⁴³

นอกจากควันบุหรี่จะเป็นสาเหตุของโรคมะเร็งในหลายระบบของร่างกายแล้ว สารนิโคตินที่เป็นสารพิษอันตรายในควันบุหรี่จะทำให้หลอดเลือดแดงหดเกร็งทำให้ความยืดหยุ่นของ เส้นเลือดจะลดลงเป็นการทำลายผนังหลอดเลือด อีกทั้งไปเพิ่มไฟบริโนเจน (Fibrinogen) ซึ่งเป็นสาร ที่มีส่วนช่วยทำให้เลือดแข็งตัว และเพิ่มการเกาะตัวของเกล็ดเลือดทำให้เพิ่มความเสี่ยงการเกิด ลิ้มเลือด หลอดเลือดตีบตัน⁴⁴ ส่วนก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์จะไปขัดขวางการลำเลียงออกซิเจนของ เม็ดเลือดแดงทำให้ปริมาณออกซิเจนในเลือดลดลง อีกทั้งยังขัดขวางการลำเลียงออกซิเจนไปสู่หัวใจ กล้ามเนื้อ และอวัยวะต่าง ๆ โดยก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์จะไปจับฮีโมโกลบิน (Hemoglobin) แทน ออกซิเจน ทำให้กล้ามเนื้อหัวใจทำงานลดลง ส่งผลให้แรงบีบลดลง หัวใจทำงานหนักขึ้น ต้นเร็วขึ้น และต้นผิดปกติหวนมากขึ้น และยังมีสารฟอร์มาลดีไฮด์ ไซยาไนด์ และสารหนูที่เพิ่มความเสี่ยงต่อ การเกิดโรคหลอดเลือดสมองด้วย⁴⁵

นพ.แดเนียล เคอร์เทสซ์ ผู้แทนองค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย ให้ความเห็นว่า การสูบบุหรี่เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญในการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดสมองอุดตัน และ โรคหลอดเลือดส่วนปลาย โรคหลอดเลือดหัวใจตีบทั้งผู้ชายและผู้หญิง⁴⁶ หากไม่คิดรวมปัจจัยเสี่ยง

⁴³ มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, “การสูบบุหรี่กับสุขภาพ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564. แหล่งที่มา: http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/file_storage/files/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E.pdf p.2

⁴⁴ นภาพร อัจฉราฤทธิ์ และคณะ, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับโคเลสเตอรอลกับการแข็งตัวของเลือด ระดับไฟบริโนเจนในเลือดและการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564. แหล่งที่มา: http://www.tsh.or.th/file_upload/files/v5%20n4%20260.pdf

⁴⁵ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), “บุหรี่ตัวร้ายทำลาย “หัวใจ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564. แหล่งที่มา: <https://www.thaihealth.or.th/Content/42536-%20%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%A2>

⁴⁶ เรื่องเดียวกัน.

ประการอื่น ๆ การสูบบุหรี่เพียงอย่างเดียวเพิ่มความเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดสมองขึ้นถึงร้อยละ 3.5⁴⁷ ในแต่ละปีการสูบบุหรี่เป็นสาเหตุการเสียชีวิตของคนทั่วโลกจำนวนประมาณ 3 ล้านคน โดยประเทศไทยปีมีผู้เสียชีวิตจากโรคหลอดเลือดหัวใจและหลอดเลือดในแต่ละปีประมาณ 15,000 คน โดยมีสาเหตุมาจากสารนิโคตินที่สารพิษในควันบุหรี่รวมถึงก๊าซพิษต่าง ๆ⁴⁸ ผู้สูบบุหรี่มีความเสี่ยงสูงที่จะเสียชีวิตจากโรคหัวใจและหลอดเลือดสมองอุดตันมากกว่าผู้ไม่สูบบุหรี่ถึง 4 เท่า

นพ. ครรชิต ลิขิตธนสมบัติ นายกษมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์และแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหัวใจและโรคเส้นเลือดสมอง คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ให้ข้อมูลว่าคนไทยเสียชีวิตด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจและหลอดเลือดสมอง ตีบตันปีละ 100,000 คน คิดเป็นร้อยละ 20 หรือหนึ่งในห้าของสาเหตุการเสียชีวิตของคนไทย ในแต่ละปี ซึ่งสาเหตุของการเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจและหลอดเลือดนี้มีสาเหตุมาจากการสูบบุหรี่ และให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าคนไทยที่มีอายุระหว่าง 30-45 ปีที่สูบบุหรี่มีโอกาสเสียชีวิตจากโรคหัวใจ และหลอดเลือดมากกว่าคนที่ไม่สูบบุหรี่ถึง 4 เท่า⁴⁹

รวมทั้งการสูบบุหรี่ก็ก่อให้เกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน หรือ PM 2.5 ซึ่งเป็นฝุ่นชนิดเดียวกับการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ของเครื่องยนต์ของรถยนต์ การผลิตของโรงงาน อุตสาหกรรม การเผาป่า⁵⁰ ฝุ่นละอองในลักษณะนี้มีผลกระทบต่อสุขภาพจะทำให้เกิดความไวต่อ

⁴⁷ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ อินเตอร์เนชั่นแนล, “รู้ไว้ใช้ว่า...โรคหลอดเลือดสมอง,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

<https://www.bumrungrad.com/th/health-blog/january-2009/reduce-your-stroke-risk-with-a-healthy-dose-of-kno>

⁴⁸ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), “บุหรี่ตัวร้ายทำลาย "หัวใจ",” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

<https://www.thaihealth.or.th/Content/42536-%20%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%A2>

⁴⁹ มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, “สูแจง... ผู้สูบบุหรี่ไทย ตายจากโรคหัวใจและหลอดเลือดปีละ 15,000 คน,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 16 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/attach/ab1802c5b2ed6ef8298bcbd206701a6.pdf p.1

⁵⁰ กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย, “หมอเตือนคนกทม.สูบบุหรี่แถมรับฝุ่น PM2.5 อันตรายทุกวัน,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 16 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

<https://sasukure.anamai.moph.go.th/site/newsDetail/84aeb2e9-ea9c-47da-9985-c30a8190fa65>

การเพิ่มการติดเชื้ระบบทางเดินหายใจ รวมทั้งเพิ่มปฏิกิริยาตอบสนองของระบบทางเดินหายใจและทำให้มีอาการหอบหืดมากขึ้น และหัวใจและระบบไหลเวียนเลือดได้รับผลกระทบจากการเพิ่มอัตราการหายใจ เนื่องจากสมรรถภาพการแลกเปลี่ยนออกซิเจนลดลง เกิดการอักเสบของปอดและระบบทางเดินหายใจมีผลต่อการแข็งตัวของเลือดซึ่งเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดหัวใจวาย

(2) อันตรายของควันบุหรี่มือสองและผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

นอกจากบุหรี่จะมีผลเสียผลและส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้สูบบุหรี่แล้วควันบุหรี่มือสองที่เป็นควันบุหรี่จากการสูบบุหรี่ที่ฟุ้งกระจายทั่วทิศทางและสามารถเข้าสู่ร่างกายของคนที่ไม่ได้สูบ อีกทั้งยังเป็นควันบุหรี่ที่ผู้ไม่สูบบุหรี่ไม่อยากจะรับมีผลกระทบต่อสุขภาพต่อผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองด้วย ในระยะสั้นจะทำให้ผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองเกิดการระคายเคืองเยื่อปอด หายใจลำบาก อึดอัด รู้สึกไม่สุขสบาย ปวดศีรษะ มีอาการไอ เจ็บคอ และคลื่นไส้ได้ นอกจากนี้แล้วควันบุหรี่มือสองยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพในระยะยาวแก่ผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง เนื่องจากเป็นสาเหตุของการเกิดโรคต่าง ๆ ได้เกือบทุกระบบในร่างกาย เช่น ผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองจะมีโอกาสเสี่ยงเป็นโรคถุงลมในปอดโป่งพองเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 25⁵¹ รวมถึงโรคมะเร็งหลายชนิด ได้แก่ มะเร็งปอด มะเร็งเต้านม มะเร็งปากมดลูก มะเร็งกล่องเสียง และมะเร็งเม็ดเลือดขาว⁵² โรคหัวใจขาดเลือด⁵³ รวมถึงโรคร้ายแรงอื่น ๆ ในเกือบ ทุกระบบของร่างกาย อีกทั้งยังเป็นสาเหตุการตายก่อนวัยอันควรในเด็กและผู้ใหญ่ที่ไม่สูบบุหรี่ แต่ได้รับควันบุหรี่มือสอง เนื่องจากในควันบุหรี่มือสองนั้นมีสารพิษที่เป็นอันตรายต่อร่างกายมนุษย์ปะปนอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นควันบุหรี่มือสองจึงเป็นภัยร้ายใกล้ตัวที่ส่งผลเสียกับสุขภาพของผู้ที่ได้ สูดดมในทุกเพศ ทุกวัย สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากรไทย ปี พ.ศ. 2560 พบว่า ส่วนมากผู้สูบบุหรี่เป็นเพศชายโดยสูบบุหรี่ขณะอยู่ในบริเวณบ้าน ร้อยละ 42 ทั้งนี้ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)

⁵¹ สุทัศน์ | รุ้งเรื่องหรือรัฐยา, “บทที่ 5 สารพิษในควันบุหรี่และผลกระทบต่อสุขภาพ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 16 กันยายน 2564. แหล่งที่มา: <https://www.ptnosmoke.com/images/pdf/download/kit-01/03/007.pdf>

⁵² เรื่องเดียวกัน.

⁵³ ผศ.พว.กรองจิต วาทีสาธกกิจ, “เอกสารการฝึกอบรม พยาบาลและบุคลากรสาธารณสุขเพื่อช่วยให้คนเลิกบุหรี่: Building Capacity for Tobacco Control / Training Package 4 WHO 2013 Training for primary care providers,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564. แหล่งที่มา: <http://thailandsmokingcessation.com/admin/file/onlinecourses/29012019103708.pdf>

ได้ทำการสำรวจข้อมูลพบว่า มีครัวเรือนที่มีผู้สูบบุหรี่สูงถึง 4,962,045 ครัวเรือน และมีจำนวนผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ได้รับควันบุหรี่มือสองในบ้านโดยเฉลี่ยสูงถึง 10,333,653 คน⁵⁴

งานวิจัยวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับมะเร็งขององค์การวิจัยโรคมะเร็งนานาชาติ (International Agency for Research on Cancer: IARC) รายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับอันตรายของควันบุหรี่ว่าผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ได้รับควันบุหรี่จะมีความเสี่ยงของการเป็นโรคมะเร็งอวัยวะต่าง ๆ ได้แก่ มะเร็งปอด มะเร็งกระเพาะอาหาร มะเร็งตับ มะเร็งไต มะเร็งมดลูก มะเร็งปากมดลูก มะเร็งโพรงจมูก มะเร็งท่อน้ำนม และมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเรื้อรังแบบมัยอีลอยด์ (Acute Myeloid Leukemia) โดยความเสี่ยงของการเป็นโรคมะเร็งในระบบต่าง ๆ นี้จะสูงขึ้นร้อยละ 20 และผู้ไม่สูบบุหรี่ที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกับผู้สูบบุหรี่จะมีโอกาสเสี่ยงเป็นมะเร็งปอดเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20-30 และมีรายงานทางการแพทย์พบว่าหญิงที่ไม่สูบบุหรี่ หากแต่งงานกับชายที่สูบบุหรี่จะมีโอกาสเป็นโรคมะเร็งปอดมากกว่าหญิงที่แต่งงานกับชายผู้ไม่สูบบุหรี่ถึง 2 เท่า และมีความเสี่ยงเป็นโรคหัวใจ 3 เท่า และเสียชีวิตเร็วกว่าปกติถึง 4 ปี และถ้าสมาชิกคนอื่นในบ้านสูบบุหรี่ด้วยความเข้มข้นของสารพิษนี้ จะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้น หญิงที่ไม่สูบบุหรี่หากได้รับควันบุหรี่มือสองในอัตราวันละ 3 ชั่วโมงขึ้นไป จะมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคมะเร็งที่ลำคอมากกว่าผู้ไม่ได้รับควันบุหรี่ถึง 3 เท่า และมีโอกาสเป็นโรคมะเร็งอื่น ๆ มากกว่าผู้หญิงที่ไม่ได้รับควันบุหรี่ 2 เท่า⁵⁵

ข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นหลักฐานแสดงถึงว่าบุหรี่ไม่ได้เป็นอันตรายต่อผู้สูบท่านนั้นแต่ยังอันตรายต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่แต่ได้รับควันบุหรี่มือสองเข้าไปว่าสามารถทำให้เกิดโรคมะเร็งอวัยวะต่าง ๆ ได้ รายงานผลการวิจัยยังรายงานว่ามีสตรีที่สูบบุหรี่ในระหว่างที่ตั้งครรภ์มีโอกาสสูงที่จะแท้ง และทารกที่มีมารดาสูบบุหรี่มักจะมีน้ำหนักตัวแรกเกิดน้อยกว่าทารกที่มีมารดาไม่สูบบุหรี่ และร้อยละ 35 ทารกมีความเสี่ยงที่จะเสียชีวิตตั้งแต่ยังอยู่ในวัยทารก และยังมีความเสี่ยงสูงที่จะป่วยเป็นโรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ และข้อมูลรายงานว่าพบสารก่อมะเร็งชนิด Carcinogen⁵⁶ ซึ่งพบเฉพาะในควันบุหรี่เท่านั้นปนอยู่ในปัสสาวะของทารกแรกเกิดที่มีมารดาสูบบุหรี่

⁵⁴ สำนักข่าว Hfocus, “ศจย.เผยสถิติคนไม่สูบ! รับควันบุหรี่มือสองในบ้านสูงถึง 10,333,653 คน,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564. แหล่งที่มา: <https://www.hfocus.org/content/2020/08/19867>

⁵⁵ นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ และฉัตรสมุน พงศ์ภิญโญ, ผลิตภัณฑ์ยาสูบ: นโยบายและมาตรการการควบคุมเพื่อสุขภาพ, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์, 2560), หน้า 32.

⁵⁶ มูลนิธิณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, “การสูบบุหรี่กับสุขภาพ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/file_storage/files/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8

องค์การอนามัยโลกประเมินตัวเลขของประชากรว่ามีประชากรโลกจำนวนมากที่หายใจเอาอากาศที่ปนเปื้อนควันบุหรี่หรือควันบุหรี่มือสองเข้าร่างกาย ทั้งการได้รับจากคนในครอบครัวของเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่มีผู้สูบบุหรี่และคู่อชีวิตของผู้สูบบุหรี่ รวมถึงผู้ไม่สูบบุหรี่ซึ่งทำงานร่วมกับผู้สูบบุหรี่ หรือการใช้ชีวิตประจำวัน ในสภาพแวดล้อมที่มีผู้สูบบุหรี่และทำให้ได้รับควันบุหรี่มือสองเข้าไป เมื่อสะสมนานวันเข้าจะเป็นผลเสียต่อสุขภาพโดยมีความเป็นไปได้ว่าผู้ที่สัมผัสใกล้ชิดกับผู้สูบบุหรี่มีความเสี่ยงที่จะเป็นโรคมะเร็งปอด รวมถึงโรคหลอดเลือดหัวใจด้วยเช่นกัน จากรายงานของสถาบันพิทักษ์สิ่งแวดล้อมของสหรัฐอเมริกา (Environmental Protection Agency: EPA) เมื่อปี ค.ศ. 1993 ได้ประกาศอย่างเป็นทางการว่าควันบุหรี่ภายในอาคารที่ผู้สูบบุหรี่พ่นออกมา และควันที่เกิดจากการเผาไหม้ที่มวนบุหรี่จัดเป็นสารก่อมะเร็งชนิดที่ร้ายแรงที่สุด และเป็นมลพิษภายในอาคารที่สำคัญที่สุด⁵⁷ เนื่องจากประกอบด้วยสารพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ได้รับควันบุหรี่มือสองได้ จึงไม่มีระดับที่ปลอดภัยจากการสัมผัสกับควันบุหรี่มือสอง

2.1.3 นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ช่วยควบคุมควันบุหรี่

ห้องสูบบุหรี่อาจเป็นสถานที่หนึ่งที่สามารถควบคุมไม่ให้ควันบุหรี่ของผู้สูบบุหรี่ฟุ้งกระจายออกมากระทบกับผู้ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่ภายนอกห้องสูบบุหรี่ได้ และเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่จะได้รับอากาศที่สะอาดด้วยในลักษณะหนึ่ง อย่างไรก็ตามในต่างประเทศจะพบห้องสูบบุหรี่ปรากฏตามที่สาธารณะต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น ห้องสูบบุหรี่ในประเทศญี่ปุ่นจะมีลักษณะเป็นห้องกระจกปิดรอบ หรือเป็นพื้นที่ขนาดเล็กที่มีแผ่นกระจกกันเพื่อไม่ให้ควันบุหรี่ฟุ้งกระจายไปได้ไกล หรือในรูปแบบคอกที่จำกัดบริเวณเอาไว้ การกำหนดพื้นที่ห้องสูบบุหรี่นี้มีความตั้งใจที่ไม่ต้องการให้ควันบุหรี่ไปทำร้ายผู้อื่น แต่อย่างไรก็ตามควันบุหรี่เมื่อไม่อยู่ในสถานที่ที่ปิดอย่างมิดชิดจะสามารถลอยฟุ้งปะปนอยู่ในอากาศแล้วไปส่งผลกระทบต่อผู้ไม่สูบบุหรี่ได้ โดยจะปรากฏห้องสูบบุหรี่ลักษณะดังกล่าวตามพื้นที่สาธารณะต่าง เช่น ชานชาลาของสถานีรถไฟ ตามท้องถนนที่เป็นพื้นที่สาธารณะ และท่าอากาศยาน โดยเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2562 กฎหมายญี่ปุ่นฉบับใหม่ว่าด้วยการห้ามสูบบุหรี่ภายในอาคารตามสถานที่สาธารณะ มีผลบังคับใช้เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของควันบุหรี่มือสอง กฎหมายส่งเสริมสุขภาพฉบับปรับปรุงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเสี่ยงด้านสุขภาพอันเป็นผล

%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E.pdf p.9

⁵⁷ Office of Health and Environmental Assessment Office of Research and Development U.S. Environmental Protection Agency, “RESPIRATORY HEALTH EFFECTS OF PASSIVE SMOKING: LUNG CANCER AND OTHER DISORDERS,” [Online] Accessed: 25 September 2021. Available from: https://www.epa.gov/sites/default/files/2014-09/documents/passive_smoke.pdf pp. 94-96.

สืบเนื่องจากควันบุหรี่มือสอง⁵⁸ พื้นที่ปลอดบุหรี่ตามกฎหมายของญี่ปุ่นดังกล่าว ประกอบด้วย โรงเรียน โรงพยาบาล และสำนักงานของรัฐบาลส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น โดยกฎหมายอนุญาตให้หน่วยงานเหล่านี้จะต้องกำหนดพื้นที่สูบบุหรี่กลางแจ้งและติดป้ายห้ามสูบบุหรี่ภายในอาคาร⁵⁹

สำหรับห้องสูบบุหรี่ในประเทศไทยนั้นในอดีตเคยมีห้องสูบบุหรี่อยู่ในท่าอากาศยาน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 19) พ.ศ. 2553 เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่ สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของ สถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2553 ซึ่งออกตามความ ในพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ซึ่งในประกาศได้กำหนดยกเว้นให้ ท่าอากาศยานนานาชาติสามารถจัดให้มี “เขตสูบบุหรี่” เป็นการเฉพาะได้ ต่อมาห้องสูบบุหรี่ ในท่าอากาศยานในประเทศไทยได้ถูกยกเลิกไปเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 โดยเป็นไปตาม พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนด ประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด ของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 ที่ได้ กำหนดให้สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ รวมถึงท่าอากาศยาน เป็นสถานที่ สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดทั้งภายใน และภายนอกอาคารเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้⁶⁰ โดยบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้ปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขดังกล่าวที่กำหนดให้ท่าอากาศยานเป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการ คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่จึงได้ยกเลิกห้องสูบบุหรี่ที่อยู่ภายในอาคารท่าอากาศยานที่รับผิดชอบ การบริหารท่าอากาศยาน จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยาน นานาชาติดอนเมือง ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ ท่าอากาศยาน

⁵⁸ THE STANDARD TEAM, “ญี่ปุ่นเริ่มใช้แล้ว กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในอาคารสาธารณะ ส่วนร้านอาหาร-ร้านค้า เริ่มใช้เมษายน 2020,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

<https://thestandard.co/japan-bans-indoor-smoking-at-public-venues/>

⁵⁹ เรื่องเดียวกัน.

⁶⁰ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), “6 ท่าอากาศยานปลอดบุหรี่เพื่อสุขภาพที่ดีของผู้ใช้บริการ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

<https://www.airportthai.co.th/th/%E0%B8%97%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A8%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%AD%E0%B8%94%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88-2/>

นานาชาติขนาดใหญ่ และท่าอากาศยานนานาชาติแม่ฟ้าหลวง เชียงราย รวมทั้งได้ดำเนินการเก็บ
อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ทั้งหมด⁶¹ แต่ทั้งนี้ได้จัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการ
เฉพาะตามความเหมาะสม โดยปัจจุบันท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยาน
นานาชาติดอนเมืองมีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะ จำนวน 7 และ 3 จุด ตามลำดับ

โดยก่อนหน้ามีการศึกษาของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งชาติ (ประเทศสหรัฐอเมริกา)
ปี พ.ศ. 2555 ที่ศึกษาและตรวจวัดค่าฝุ่นละออง PM 2.5 ภายในห้องสูบบุหรี่ของท่าอากาศยาน
ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการศึกษามีข้อสรุปว่าห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานไม่สามารถป้องกัน
การกระจายของควันบุหรี่ได้ เนื่องจากตรวจวัดค่าฝุ่นละออง PM 2.5 ภายในห้องสูบบุหรี่ของ
ท่าอากาศยานในประเทศสหรัฐอเมริกามีค่าเฉลี่ยฝุ่นละออง PM 2.5 จำนวน 188.7 ไมโครกรัม
ต่อลูกบาศก์เมตร โดยค่าดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่วัดได้จากท่าอากาศยานที่ประกาศให้ภายในอาคาร
เป็นสถานที่ปลอดบุหรี่ 23 เท่า ทั้งนี้ภายในตัวอาคารที่อยู่บริเวณนอกห้องสูบบุหรี่มีค่าเฉลี่ยฝุ่นละออง
PM 2.5 จำนวน 43.7 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร โดยค่าดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่วัดได้จาก
ท่าอากาศยานที่ประกาศให้ภายในอาคารเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่ 5 เท่า⁶² และต่อมาในปี พ.ศ. 2556
ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ได้ศึกษาวัดคุณภาพอากาศและการปนเปื้อน
ควันบุหรี่มือสองในท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ผลการศึกษาพบว่าห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศ
ยานนานาชาติสุวรรณภูมิมีปริมาณฝุ่นละออง PM 2.5 จำนวน 773.4 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
ซึ่งปริมาณดังกล่าวสูงกว่าค่าเฉลี่ยของห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานในประเทศสหรัฐอเมริกา
ถึง 4.1 เท่า โดยองค์การอนามัยโลกเสนอว่า ค่าเฉลี่ยของฝุ่นละออง PM 2.5 ในระยะเวลา 24 ชั่วโมง
ควรมีค่าไม่เกิน 25 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร⁶³

ความคิดเห็นของสมาคมวิศวกรปรับอากาศและทำความเย็นของสหรัฐอเมริกา (American
Society of Heating, Refrigerating and Air-Conditioning Engineers: ASHRAE) ที่เป็นสมาคม
ที่วางมาตรฐานในการออกแบบระบบปรับอากาศระบายอากาศ โดยออกมาแนะนำว่าวิธีการที่ลดและ

⁶¹ ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, “ทอท.จัดพื้นที่ภายในอาคารผู้โดยสารสนามบินทั้ง6แห่งเป็นเขตปลอดบุหรี่ ตั้งแต่
3 ก.พ. เป็นต้นไป,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564. แหล่งที่มา:

<https://www.prachachat.net/tourism/news-285762>

⁶² ผู้จัดการออนไลน์, “ห้องสูบบุหรี่ “สนามบิน” ค่าฝุ่นพิษสูงมาก ศจย.ร่อน จม.ขอบคุณ ทอท.ลุย 6 ท่าอากาศยาน
เป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 9 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

<https://mgronline.com/qol/detail/9620000033063>

⁶³ เรื่องเดียวกัน.

กำจัดความเสี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองที่ได้ผลดีที่สุดคือการห้ามสูบบุหรี่ในอาคาร⁶⁴ สอดคล้องกับความเห็นของผู้ใช้บริการในท่าอากาศยานเกี่ยวกับการห้ามสูบบุหรี่ในอากาศยานที่ว่า แม้จะห้องสูบบุหรี่จะเป็นห้องปิดแต่ก็มีการเปิดเข้าออก แม้จะยังเดินไปไม่ถึงห้องที่กำหนดให้เป็นพื้นที่สูบบุหรี่ก็ได้กลิ่นบุหรี่ลอยมา⁶⁵ และความเห็นของ นพ.ชยพันธ์ สิทธิบุศย์ ผู้อำนวยการสำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรคที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดพื้นที่สูบบุหรี่ภายนอกตัวอาคารว่ากระทบกับผู้ไม่สูบบุหรี่น้อยกว่าการจัดห้องสูบบุหรี่ไว้ในตัวอาคาร เนื่องจากควันบุหรี่ในห้องสูบบุหรี่สามารถพัดลอยออกมานอกห้องจากการเปิดปิดประตูห้องได้อีกทั้งยังตกค้างอยู่ภายในห้อง แต่การจัดภายนอกตัวอาคารที่กฎหมายกำหนดควันจะถูกลมพัดฟุ้งกระจายไปในอากาศ ทำให้ไม่เกิดการสะสมในบริเวณนั้นทำให้มีผลกระทบน้อยกว่า แต่ทั้งนี้การจัดพื้นที่นอกอาคารจะต้องดูทิศทางลมด้วยว่าจะไม่พัดเข้าหาตัวอาคารหรือผู้ไม่สูบบุหรี่รวมถึงจะต้องมีฉากกันด้วย⁶⁶ และการจะทำให้คุณภาพอากาศภายในอาคารดีขึ้นได้นั้นอาคารควรมีการออกแบบระบบระบายอากาศที่ดีด้วย⁶⁷

อย่างไรก็ตามเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ที่ถูกคิดค้นในเรื่องการควบคุมอากาศ การกรองอากาศหรือการฟอกอากาศ และการระบายอากาศได้ถูกพัฒนาขึ้นจากความตระหนักถึงเรื่องสุขภาพและคำนึงถึงคุณภาพอากาศที่หายใจเข้าไป โดยพบว่าบริษัทที่ผู้ผลิตห้องสูบบุหรี่ที่เป็นเจ้าของนวัตกรรมได้พัฒนาห้องสูบบุหรี่ขึ้นมาจำหน่ายให้แก่เจ้าของอาคาร สถานที่ต่าง ๆ ให้สามารถนำห้องสูบบุหรี่นี้ไปติดตั้งภายในอาคารเพื่อที่จะสามารถให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริการที่สูบบุหรี่ให้สามารถสูบบุหรี่ภายในอาคารได้ และสามารถแบ่งแยกพื้นที่ไม่ให้ควันบุหรี่ระหว่างที่ผู้สูบบุหรี่มากระทบกับผู้บริการที่ไม่สูบบุหรี่เพื่อให้ได้รับอากาศบริสุทธิ์ โดยจัดพื้นที่พิเศษสำหรับผู้สูบบุหรี่ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้ไม่สูบบุหรี่ได้อย่างกลมกลืน หรือติดตั้งในสถานที่ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพื่อให้ควันบุหรี่ไม่กระทบสิทธิของผู้ไม่สูบบุหรี่ และผู้บริการได้รับอากาศที่สะอาดและปลอดภัย

⁶⁴ ผู้จัดการออนไลน์, “ห้องสูบบุหรี่ “สนามบิน” ค่าฝุ่นพิษสูงมาก ศจย.ร้อน จม.ขอบคุณ ทอท.ลุย 6 ท่าอากาศยานเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 9 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

<https://mgronline.com/qol/detail/9620000033063>

⁶⁵ มติชนออนไลน์, “กรมควบคุมโรคแจงปมเล็ก ‘ห้องสูบบุหรี่’ ในสนามบิน เหตุควันมือ 2-3 ตกค้างอื้อ ย้ำจัดที่สูบบุหรี่นอกอาคารมีลมช่วยกระจาย,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 9 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

https://www.matichon.co.th/local/news_1353968

⁶⁶ เรื่องเดียวกัน.

⁶⁷ วินัย แก้วมณี, “การระบายอากาศกับคุณภาพอากาศภายในที่พักอาศัย: VENTILATION WITH IAQ OF RESIDENTIAL,” ใน สารสำหรับสมาชิกสมาคมวิศวกรรมปรับอากาศแห่งประเทศไทย ปีที่ 22 ฉบับที่ 79 ฉบับที่ 1/2562, (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2545), หน้า 22-26.

ตัวอย่างของเจ้าของผลิตภัณฑ์ห้องสูบบุหรี่ในต่างประเทศ เช่น ห้องสูบบุหรี่ของ EUROMATE Pure Air ที่เจ้าของผลิตภัณฑ์เป็นบริษัทผู้เชี่ยวชาญด้านระบบกรองอากาศ การทำความสะอาดอากาศและฟอกอากาศ โดยทำธุรกิจมานานประมาณ 45 ปี⁶⁸ เจ้าของผลิตภัณฑ์ระบุว่าห้องสูบบุหรี่ของ EUROMATE Pure Air มีโครงสร้างแบบแยกส่วนทำให้สามารถแยกพื้นที่สำหรับสูบบุหรี่ได้ในอาคารหรือในพื้นที่สาธารณะ สามารถเคลื่อนย้ายได้ตามความต้องการในการใช้งานจึงเหมาะสำหรับท่าอากาศยาน โรงแรม ห้างสรรพสินค้า และสถานที่ต่าง ๆ มีระบบสมบูรณ์แบบในการกำจัดกลิ่นและควันบุหรี่โดยกำจัดกลิ่นไม่พึงประสงค์ ก๊าซและอนุภาคที่เป็นอันตรายจะถูกกรองในห้องสูบบุหรี่ด้วยตัวกรองอากาศ (Filter) ชนิดใช้แล้วทิ้ง และมีการควบคุมกลิ่นและควันบุหรี่เพื่อไม่ให้ไปรบกวนคุณภาพทั่วไปของอากาศภายในอาคาร และเจ้าของผลิตภัณฑ์ยังอ้างอีกด้วยว่าผลิตภัณฑ์ดูแลรักษาความสะอาดง่าย มีความปลอดภัยคงทน โดยผลิตภัณฑ์ห้องสูบบุหรี่ของเจ้าของผลิตภัณฑ์รายนี้ได้รับการทดสอบและรับรองความปลอดภัย และประสิทธิภาพโดยสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประเทศเยอรมัน (The German Institute for occupational safety and hygiene: BGI) และรับรองโดย TÜV SÜD ที่เป็นผู้ให้บริการตรวจสอบและรับรองระบบระดับโลกที่รับรองเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางวัสดุอันตราย ไฟฟ้าและเชิงกลศาสตร์ และเสียงรบกวน โดยห้องสูบบุหรี่ของ EUROMATE Pure Air มีการติดตั้งในสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ ท่าอากาศยาน เช่น ท่าอากาศยานนานาชาติแฟรงก์เฟิร์ต ประเทศเยอรมัน (Frankfurt Airport) ท่าอากาศยานนานาชาติชตุทท์การ์ท ประเทศเยอรมัน (Flughafen Stuttgart) ท่าอากาศยานนานาชาติอัมสเตอร์ดัม สคิปโฮล ประเทศเนเธอร์แลนด์ (Schipol Amsterdam Airport) และติดตั้งตามอาคารสำนักงาน โรงงาน คาสีโน โรงภาพยนตร์ ร้านอาหาร คาเฟ่ โรงแรม เป็นต้น

ตัวอย่างของเจ้าของผลิตภัณฑ์ห้องสูบบุหรี่ในต่างประเทศอีกรายหนึ่ง ได้แก่ Smoke Solution เป็นบริษัทผู้เชี่ยวชาญด้านระบบกรองอากาศ การทำความสะอาดอากาศและฟอกอากาศ โดยทำธุรกิจมานานประมาณ 20 ปี⁶⁹ เพื่อรองรับกลุ่มผู้สูบบุหรี่กลุ่มใหญ่พร้อมกัน โดยห้องสูบบุหรี่จะมีประตูที่ผู้สูบบุหรี่สามารถเข้าไปได้โดยผ่านประตูอัตโนมัติและยังอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้รถเข็นด้วย มีแสงสว่างที่สามารถปิดและเปิดได้ขณะที่มีผู้สูบบุหรี่มาใช้และเลิกใช้บริการห้องสูบบุหรี่ได้อัตโนมัติ ห้องสูบบุหรี่นี้จะถูกกั้นด้วยแผงกระจกใสเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมขณะสูบบุหรี่ และมีอุปกรณ์ตรวจจับ

⁶⁸ Euromate BV, "Vision Air BlueLine," [Online] Accessed: 10 October 2021. Available from: <https://www.euromate.com/en/>

⁶⁹ Smoke Solution, "OUR VISION, MISSION AND VALUES," [Online] Accessed: 11 October 2021. Available from: <https://www.smokesolution.com/vision-mission-and-values/>

ควันทันทีที่จะฟุ้งกระจายออกไปภายนอกห้องสูบบุหรี่ และเนื่องจากระบบที่ครอบคลุมการตรวจจับควันทันทีโดยควันทันทีจะลอยไปในทิศทางที่กำหนดโดยผ่านฟิลเตอร์การกรองที่มีประสิทธิภาพ และระบบการกรองอากาศประสิทธิภาพสูงที่จะทำให้อากาศสะอาดขึ้นสิ่งแวดล้อมปลอดภัย ป้องกันการได้รับควันทันทีมือสอง และก๊าซอันตราย และเจ้าของผลิตภัณฑ์ห้องสูบบุหรี่รายนี้ได้ให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ว่าห้องสูบบุหรี่ของเขาออกแบบมาให้ก๊าซและอนุภาคต่าง ๆ สามารถไหลผ่านฟิลเตอร์การกรองอากาศที่แม้ว่าอนุภาคนาโนเล็กก็จะมีประสิทธิภาพสูงที่จะถูกดักจับ กำจัดและถูกกรองอากาศออกมาเป็นอากาศสะอาดบริสุทธิ์ที่ดีต่อสุขภาพ จึงมั่นใจได้ว่าอากาศจะบริสุทธิ์ทั้งภายในและภายนอกห้องสูบบุหรี่ ทั้งนี้ยังออกแบบมาเฉพาะให้ควันทันทีและกลิ่นบุหรี่จะอยู่ในห้องสูบบุหรี่เท่านั้น และวัสดุของห้องสูบบุหรี่นี้ได้รับการคัดเลือกและทดสอบสูงสุดเพื่อให้ปลอดภัยและทนไฟ สำหรับตัวเก้าอี้และกันบุหรี่จะถูกเก็บบรรจุในกล่องอลูมิเนียมที่ป้องกันการเกิดประกายไฟและป้องกันกลิ่นฟุ้งกระจาย และภายในห้องสูบบุหรี่จะมีพัดลมที่มีประสิทธิภาพสูงที่สามารถปรับความเร็วของการไหลเวียนของอากาศได้ขณะมีผู้ใช้บริการห้องสูบบุหรี่ และระหว่างที่ไม่มีผู้ใช้บริการ⁷⁰ แต่อย่างไรก็ตามการติดตามบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอจะช่วยรับประกันและทำให้มั่นใจได้ว่าระบบนี้จะสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาห้องสูบบุหรี่ของ Smoke Solution ออกแบบขึ้นเพื่อการสร้างบรรยากาศการอยู่ร่วมกันระหว่างผู้สูบบุหรี่และผู้ไม่สูบบุหรี่ภายในอาคารเดียวกัน เพื่อให้สามารถปฏิสัมพันธ์อยู่ร่วมกันได้โดยปราศจากการรบกวนจากควันทันทีมือสองโดยห้องสูบบุหรี่ดังกล่าวได้รับอนุญาตให้อยู่ในแนวทางออกฉุกเฉินและแนวเส้นทางอพยพ และเจ้าของผลิตภัณฑ์ยังอ้างว่าห้องสูบบุหรี่ของเขา มีประโยชน์มากกว่าการทำความสะอาดอากาศเพียงอย่างเดียว เพราะจะให้ทั้งความปลอดภัย และการมีสุขภาพที่ดี เนื่องจากจะไม่ทำให้ผู้ไม่สูบบุหรี่ได้รับควันทันทีมือสองและห้องสูบบุหรี่ดังกล่าวจะสามารถกำจัดก๊าซ กลิ่น และอนุภาคอื่น ๆ ที่ไม่บริสุทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีเบื้องหลังที่ได้ถูกพัฒนาขึ้น ฟิลเตอร์กรองอากาศได้รับการออกแบบและพัฒนาอย่างเข้มข้นเพื่อให้มีประสิทธิภาพการกรองอากาศที่ดีที่สุด ประสิทธิภาพเทคโนโลยีการกรองอากาศของฟิลเตอร์การกรองอากาศ Pro HEPA ของ Smoke Solution ได้รับการทดสอบและรับรองจากห้องปฏิบัติการว่าหยุดการเกิดมลพิษ รวมถึงสามารถกรองก๊าซและอนุภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ทำการทดสอบฟิลเตอร์กรองอากาศ Pro HEPA ของ Smoke Solution ทีละเครื่องเพื่อให้มั่นใจว่ามีประสิทธิภาพการทำงานที่ดีและตรงตามข้อกำหนดที่เข้มงวดของห้องปฏิบัติการ โดยฟิลเตอร์การกรองอากาศ Pro HEPA ของ Smoke Solution มีประสิทธิภาพการกรองรวม ที่ 99.5% อีกทั้งยังได้รับการรับรอง

⁷⁰ Smoke Solution, "Smoking Cabin SP110," [Online] Accessed: 11 October 2021. Available from: <https://www.smokesolution.com/indoor-smoking-cabins/sp110-smoking-cabin/>

จากสถาบันอิสระนานาชาติ และสถาบันเกี่ยวกับความปลอดภัยจากไฟไหม้และได้รับการรับรองในเรื่องระดับการกรองก๊าซและอนุภาค รวมถึงการทดสอบการทนไฟ (Fireproof ashtray tested) จากสถาบันอัคคีภัยและการป้องกันภัยของประเทศเดนมาร์ก (The Danish Institute of Fire and Security Technology: DBI) และผ่านการทดสอบและรับรองโดยสถาบันความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงาน ซึ่งเป็นสถาบันวิจัยและทดสอบของสถาบันประกันอุบัติเหตุตามกฎหมายในประเทศเยอรมนี (Institute for occupational safety and health of the German Social Accident Insurance: IFA)⁷¹ และได้รับการรับรอง ISO: ISO 9001 และ ISO 14001 ด้วย⁷² ห้องสูบบุหรี่ของ Smoke Solution มีการติดตั้งในสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ ท่าอากาศยาน เช่น ท่าอากาศยานนานาชาติอาบูดาบี ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (Abu Dhabi International Airport) ท่าอากาศยานนานาชาติบาห์เรน (Bahrain International Airport) ท่าอากาศยานนานาชาติโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก (Copenhagen Airport) ท่าอากาศยานนานาชาติโกว (Goa International Airport) ท่าอากาศยานนานาชาติอินทิรา คานธี ประเทศอินเดีย (Gandhi International Airport) ท่าอากาศยานนานาชาติเกมเปโกวทา ประเทศอินเดีย (Kempegowda International Airport) ท่าอากาศยานนานาชาติ คาโตวีตเซ (Katowice International Airport) เป็นต้น และติดตั้งตามสำนักงาน ห้างสรรพสินค้า โรงแรม คาสิโน ร้านอาหาร เป็นต้น⁷³

ตัวอย่างนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ช่วยควบคุมควันบุหรี่ และห้องสูบบุหรี่ที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นทางเลือกที่ยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ และน่าสนใจของในหลายประเทศสำหรับการกำหนดเขตสูบบุหรี่ที่เฉพาะเจาะจง โดยมีปรากฏห้องสูบบุหรี่อัจฉริยะในพื้นที่ย่านธุรกิจของประเทศสิงคโปร์ เพื่อเป็นสถานที่ส่วนตัวให้กับผู้สูบบุหรี่พร้อมทั้งรักษาอันตรายที่เกิดจากควันบุหรี่มือสองโดยเป็นห้องปรับอากาศขนาด 4.8 ตารางเมตร มีเครื่องกรองอากาศคุณภาพสูงจำนวน 3 เครื่อง สามารถรองรับผู้ใช้บริการได้สูงสุด 10 คน มีแผนที่จะติดตั้งเพิ่มขึ้นทั่วประเทศ⁷⁴

อย่างไรก็ตามความเห็นในเรื่องการสูบบุหรี่ภายนอกอาคารยังมีการให้ความคิดเห็นที่ต่างกัน และยังไม่มีข้อสรุปในการลดผลกระทบของควันบุหรี่มือสอง ทั้งนี้ความคิดเห็นของสมาคมวิศวกรปรับอากาศและทำความเย็นของสหรัฐอเมริกา (American Society of Heating, Refrigerating and

⁷¹ TEKA. Filter System: Main Catalouge 2021. (N.p., 2011), p.12.

⁷² Smoke Solution, "Smoking Cabin SP110," [Online] Accessed: 10 October 2021. Available from: <https://www.smokesolution.com/indoor-smoking-cabins/sp110-smoking-cabin/>

⁷³ Smoke Solution, "References," [Online] Accessed: 10 October 2021. Available from: <https://www.smokesolution.com/references/>

⁷⁴ ThaiQuote, "สิงคโปร์เผยโฉม 'ห้องสูบบุหรี่อัจฉริยะ' แห่งแรกของประเทศ," [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://www.thaiquote.org/content/221046>

Air-Conditioning Engineers: ASHRAE) ที่ออกรายงานความคิดเห็นสำหรับคุณภาพอากาศควันบุหรี่ (Environmental Tobacco Smoke) เมื่อปี ค.ศ. 2020 ซึ่งยังคงให้ความเห็นเหมือนก่อนหน้า โดยระบุความเห็นว่าการสูบบุหรี่ทั้งภายในอาคารและบริเวณใกล้อาคารควรถูกจำกัด ซึ่งความเห็นนี้ได้รับการสนับสนุนจากผลสรุปของหน่วยงานด้านสุขภาพต่าง ๆ ที่ว่าควันบุหรี่นำไปสู่ผลกระทบที่ไม่ดีต่อสุขภาพ โดย ASHRAE แนะนำให้ผู้ออกแบบอาคารควรให้ความรู้และแจ้งให้ลูกค้าทราบในเรื่องสถานที่ที่กำหนดให้เป็นเขตสูบบุหรี่ด้วยขอบเขตของการควบคุมทางวิศวกรรมในเรื่องคุณภาพอากาศ ควันบุหรี่หรือควันบุหรี่มือสองที่ได้รับ ทำให้มีกลุ่มอาคารหลายแห่งในประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีข้อห้ามสูบบุหรี่ภายในและบริเวณใกล้เคียง⁷⁵

2.2 กฎหมายไทยที่มีผลในการการควบคุมการบริโภคยาสูบ

2.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยไว้ในหมวด 3 โดยได้บัญญัติเกี่ยวกับหลักประกันในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ เช่น ในมาตรา 26 บัญญัติว่า การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลบังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง⁷⁶ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดและคำนึงถึงการก่อให้เกิดผลอย่างแท้จริงในทางปฏิบัติของสิทธิและเสรีภาพ

(1) สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล และการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น กับมาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุตม รัฐอมฤต ได้ให้คำอธิบายความหมายของคำว่า “สิทธิ” หมายถึงอำนาจที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินและ

⁷⁵ ASHRAE, “ASHRAE Position Document on Environmental Tobacco Smoke,” [Online] Accessed: 10 October 2021. Available from: https://www.ashrae.org/file%20library/about/position%20documents/pd_environmental-tobacco-smoke-2020-07-1.pdf pp.4-9.

⁷⁶ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.” มาตรา 26

บุคคลอื่นหรือเรียกร้องให้บุคคลอื่นหรือหลายคนกระทำการหรืองดเว้นกระทำการบางอย่างเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตน และได้ให้คำอธิบายความหมายของคำว่า “เสรีภาพ” หมายถึง สภาวะการณ์ของมนุษย์ที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของบุคคลอื่นหรือปราศจากการหน่วงเหนี่ยวขัดขวาง บุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมมีเสรีภาพอยู่เท่าที่บุคคลนั้นไม่ถูกบังคับให้ต้องกระทำในสิ่งที่ไม่ประสงค์จะกระทำ หรือไม่ถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวางไม่ให้กระทำในสิ่งที่คุณคนนั้นประสงค์ที่จะกระทำ⁷⁷ ดังนั้นความแตกต่างระหว่าง “สิทธิ” และ “เสรีภาพ” จึงอยู่ที่ว่าสิทธิเป็นอำนาจที่บุคคลใช้เพื่อเรียกร้องให้ผู้อื่นกระทำการหรือละเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง⁷⁸ ขณะที่เสรีภาพนั้นเป็นอำนาจที่บุคคลนั้นมีอยู่เหนือตนเองในการตัดสินใจที่จะกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดโดยปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำจากบุคคลอื่น เสรีภาพจึงไม่ก่อให้เกิดหน้าที่ต่อบุคคลอื่นแต่อย่างใด⁷⁹

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ในมาตรา 25 บัญญัติว่า สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ トラบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นนั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น⁸⁰ ทั้งนี้รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดให้สิทธิและเสรีภาพบางอย่างอยู่ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายหรือไม่ได้กำหนดขอบเขตในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ชัดเจนนั้นไม่ได้หมายความว่าไม่อาจจำกัดสิทธิและเสรีภาพได้ เพราะไม่มีเสรีภาพใดที่ได้รับการคุ้มครอง โดยปราศจากขอบเขต นั่นคือมีขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพนั่นเอง

ขอบเขตของการใช้สิทธิและเสรีภาพที่ไม่ไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น เป็นขอบเขตหนึ่งของการใช้สิทธิและเสรีภาพ โดยหลักแล้วสิทธิและเสรีภาพไม่ได้ก่อให้เกิดความผูกพันต่อบังคับบุคคลแต่ก่อให้เกิดผลผูกพันเฉพาะต่อรัฐเท่านั้น โดยรัฐได้ให้ความคุ้มครองสิทธิ

⁷⁷ อุดม รัฐอมฤต และคณะ, การอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา 28, (กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2544) หน้า 85.

⁷⁸ พงษ์พิสัย วรณราช, ““สิทธิ” และ “เสรีภาพ” แท้จริงแล้วเหมือนหรือต่างกันอย่างไร,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 21 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: http://web.krisdika.go.th/data/activity/act83.htm#_ftn15

⁷⁹ วรพจน์ วิศรุตพิชญ์, สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2543) หน้า 21.

⁸⁰ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.” มาตรา 25

และเสรีภาพแก่บุคคลที่สามจึงทำให้รัฐสามารถจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้ ทำให้ไม่ว่าบุคคลใดก็ตามจะไม่สามารถเข้าไปแทรกแซงในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นได้ จึงเหตุผลอันชอบธรรมในการแทรกแซงสิทธิและเสรีภาพของรัฐเพื่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้น โดยรัฐมีสิทธิที่จะใช้มาตรการทางบริหาร นิติบัญญัติ หรือตุลาการเพื่อเยียวยาสิทธิของบุคคลที่สามที่ถูกละเมิด และรัฐจะต้องปฏิเสธการกระทำของบุคคลใดก็ตามที่เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น⁸¹ และตามที่มาตรา 25 ได้วางหลักการใช้สิทธิและเสรีภาพว่าบุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำกรานั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพ เช่นว่านั้น ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น ทำให้ขอบเขตของการใช้สิทธิและเสรีภาพประการหนึ่งคืออยู่ในกรอบของศีลธรรมอันดีของประชาชนทำให้การใช้สิทธิและเสรีภาพจะต้องไม่ละเมิดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน อีกทั้งการใช้การใช้สิทธิและเสรีภาพจะต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ โดยไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่มีลักษณะห้ามมิให้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเท่านั้น โดยไม่ได้หมายความถึงบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญทั้งหมด⁸²

สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลกับการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นนี้เกี่ยวข้องกับมาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทยในการที่จะปกป้องสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ สารสำคัญของหลักการ คือ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย⁸³ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน และ บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข⁸⁴ แม้รัฐธรรมนูญจะได้มีการรับรองในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย รวมถึงการมีเสรีภาพในเคหสถาน แต่เมื่อผู้สูบบุหรี่แล้วปล่อยควันบุหรี่ที่ไม่สามารถควบคุมได้ และฟุ้งกระจายออกมาโดยเกิดเป็นควันบุหรี่มือสองไปส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่นั้นเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้อื่นด้วย จึงมีการกำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะสถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่ และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ขึ้นมา แต่ถ้าเป็นการบริโภคโดยวิธีอื่น เช่น การอม การเคี้ยว การกิน ก็อาจสามารถกระทำได้เพราะไม่ได้กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้ใด เว้นแต่จะกระทำการอย่างใดที่เข้าข่ายผิดตามกฎหมายอื่น

⁸¹ บรรเจิด สิงคะเนติ, หลักพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2547) หน้า 58.

⁸² เรื่องเดียวกัน, หน้า 228.

⁸³ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.” มาตรา 28

⁸⁴ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.” มาตรา 33

(2) ขอบเขตของการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญกับมาตรการควบคุม ยาสูบของประเทศไทย

อย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ก็มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพด้วยเช่นเดียวกัน หากแต่มีเหตุผลในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพคือเพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคลอื่น เพราะตามสภาวะธรรมชาติดั้งเดิมมนุษย์ใช้ชีวิตอิสระ สามารถที่จะกำหนดการกระทำได้ว่าจะทำอะไรหรือไม่ทำอะไรภายในสภาพแวดล้อมธรรมชาตินั้น ๆ และมีเสรีภาพอย่างสมบูรณ์ด้วย นอกจากนี้ในสภาวะธรรมชาติแล้วมนุษย์ทุกคนยังมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่ว่าบุคคลใดจะไม่สามารถก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และเสรีภาพของบุคคลอื่นได้ เพราะมนุษย์ทุกคนต่างเป็นอิสระและเท่าเทียมกัน ดังนั้นการทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น การละเมิดผลประโยชน์ของบุคคลอื่นจึงเป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น⁸⁵ ในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนั้นเป็นเพื่อบังคับคุ้มครองผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคลโดยฝ่ายนิติบัญญัติสามารถบัญญัติกฎหมายเพื่อให้บุคคลเป็นผู้ได้รับประโยชน์ได้ ซึ่งจะเป็นกรณีที่ฝ่ายนิติบัญญัติได้ให้อำนาจในทางกฎหมายแก่บุคคลเพื่อให้บุคคลนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายในผลประโยชน์ที่กฎหมายได้ให้ความคุ้มครอง แต่หากเป็นกรณีที่ผลประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งที่ได้ถูกกำหนดให้เป็นประโยชน์แก่บุคคลที่สามในกรณีนี้จะเป็นสิทธิของบุคคลอื่น โดยฝ่ายนิติบัญญัติมีความชอบธรรมในการจำกัดขอบเขตของสิทธิและเสรีภาพ หากการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไม่ได้มุ่งเพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคลย่อมไม่ก่อให้เกิดความชอบธรรมต่อฝ่ายนิติบัญญัติในการตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพ⁸⁶ และถึงแม้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญจะเปิดโอกาสให้ฝ่ายนิติบัญญัติสามารถตรากฎหมายที่ผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้ แต่ฝ่ายนิติบัญญัติก็ไม่อาจตรากฎหมายให้มีผลเป็นการกระทบกระเทือนถึงแก่นหรือสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพได้⁸⁷

รูปแบบของการจำกัดสิทธิและเสรีภาพอาจถูกกำหนดในลักษณะหน้าของพลเมือง เช่น การกำหนดให้ประชาชนมีหน้าที่ต่าง ๆ โดยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ไว้ในหมวด 4 เช่น บุคคลมีหน้าที่พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ป้องกันประเทศ พิทักษ์รักษาเกียรติภูมิ ผลประโยชน์ของชาติ และสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รวมทั้งให้

⁸⁵ บรรเจิด สิงคะเนติ, หลักพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐, หน้า 209.

⁸⁶ เรื่องเดียวกัน.

⁸⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 265.

ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เข้ารับการศึกษาดูแบบในการศึกษาภาคบังคับ เคารพ และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิด ความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม เป็นต้น หน้าที่ของบุคคล จึงถือว่าเป็นขอบเขตในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการหนึ่ง แต่ทั้งนี้ฝ่ายนิติบัญญัติจะต้องบัญญัติกฎหมายเพื่อกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อให้รัฐธรรมนูญมีผลในทางปฏิบัติ

รวมถึงการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพื่อประโยชน์สาธารณะและเพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ประโยชน์สาธารณะที่เป็นวัตถุประสงค์ของการดำเนินการของรัฐ เพื่อตอบสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ เพราะประโยชน์ของเอกชนย่อมมีความสำคัญรองลงมา จากประโยชน์สาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน เสรีภาพ หรือชีวิตก็ดี ก็ควรจะต้องยอมสละ เพื่อสาธารณประโยชน์⁸⁸ เมื่อเป็นประโยชน์สาธารณะแล้วฝ่ายปกครองมีหน้าที่ต้องตอบสนอง สำหรับความสงบเรียบร้อยของประชาชนนั้นเป็นประโยชน์โดยทั่วไปของสังคมและประเทศชาติที่เป็นไปตาม กฎเกณฑ์อันมีเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และมุ่งคุ้มครองการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม และประเทศชาติเพื่อให้เกิดความมั่นคง ความสงบสุข สันติภาพ และสุขภาวะร่วมกัน การกระทำใด ที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนย่อมกำหนดเป็นความผิดได้ตามความร้ายแรง แห่งการกระทำและเจตนา⁸⁹ จากข้างต้นจึงทำให้เป็นเหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งในการจำกัดสิทธิและ เสรีภาพ และการจำกัดสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์สาธารณะและเพื่อความสงบ เรียบร้อยของประชาชนนั้นจึงเป็นเรื่อง ที่มีความชอบธรรมอย่างยิ่ง

สิทธิ และเสรีภาพของประชาชนนั้น เป็นสิ่งที่ต้องได้รับการคุ้มครอง โดยการดำเนินการใด ๆ ที่มีผลให้เกิดการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะต้องดำเนินการ ด้วยความถูกต้องและไม่ขัดต่อกฎหมาย ทำให้การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้นจะกระทำ ได้โดยกฎหมายที่จะต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม และอาศัยอำนาจตามกฎหมายคือต้องดำเนินการด้วยความถูกต้องและไม่ขัดต่อกฎหมาย การใช้อำนาจรัฐต้องมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจและมีกระบวนการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจดังกล่าวให้ถูกต้อง เหมาะสม และอยู่ภายใต้กรอบ ที่กฎหมายกำหนดไว้ เพื่อไม่ให้เกิดการใช้อำนาจรัฐที่เกินขอบเขตและเพื่อปกป้องคุ้มครองและรักษา

⁸⁸ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “สิ่งทีเกี่ยวกับสาธารณประโยชน์ ย่อมเป็นกฎหมายสูงสุด: Salus populi est suprema lex,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

http://web.krisdika.go.th/data/serve/tha/acknowledge/acknowledge_2/proverb-1.htm

⁸⁹ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญา ในกฎหมาย,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

<https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=849187&ext=pdf>

ไว้ซึ่งสิทธิและเสรีภาพ ผลประโยชน์ของประชาชน⁹⁰ โดยในกรณีกฎหมายที่ตราขึ้นมีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน การจำกัดสิทธิและเสรีภาพนั้นต้องอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดทำให้กฎหมายที่จำกัดหรือให้อำนาจฝ่ายบริหารจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจะต้องมีเจตนารมณ์หรือความมุ่งหมายเพื่อจัดระเบียบแห่งการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชน ป้องกันมิให้การใช้สิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนคนหนึ่งไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิและเสรีภาพของคนอื่นหรือกระทบต่อประโยชน์สาธารณะตามหลักของความเสมอภาคทางกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ บุคคลไม่ว่าอยู่ในตำแหน่งใดต้องอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน และมีความเท่าเทียมกันตามกฎหมายด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค⁹¹

ทั้งนี้การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้นต้องคำนึงถึงความยุติธรรมทั้งของปัจเจกบุคคลและความยุติธรรมของสังคมส่วนรวมด้วย เพราะการอยู่อาศัยร่วมกันผลประโยชน์ของบุคคลและผลประโยชน์ผลประโยชน์ของส่วนรวมย่อมมีการกระทบต่อกันเสมอ โดยกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ฝ่ายนิติบัญญัติต้องกระทำเท่าที่จำเป็นสอดคล้องกับหลักความได้สัดส่วน กล่าวคือ การจำกัดสิทธิเสรีภาพต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และต้องมีความเหมาะสมคือสามารถบรรลุวัตถุประสงค์แห่งกฎหมายที่กำหนดไว้ได้⁹² และต้องมีความจำเป็นคือต้องคำนึงถึงว่ามาตรการใดมาตรการหนึ่งจะมีความจำเป็น เมื่อไม่สามารถที่จะเลือกมาตรการอื่นใดที่มีผลเช่นเดียวกับมาตรการที่เลือกได้ อีกทั้งมาตรการนั้นเป็นมาตรการที่มีผลกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานน้อยที่สุด⁹³ และต้องมีความพอสมควรแก่เหตุในความหมายอย่างแคบคือมีความสมดุลระหว่างประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดกับสิทธิเสรีภาพที่ถูกกระทบความเสียหายกับประโยชน์ที่เกิดขึ้น⁹⁴

การจำกัดสิทธิและเสรีภาพต้องไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นคุณค่า

⁹⁰ ชาญชัย แสงศักดิ์, คำอธิบายกฎหมายปกครอง, พิมพ์ครั้งที่ 16, (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2553), หน้า 64.

⁹¹ ธรรมนิศย์ สุ่มันตกุล, “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการร่างกฎหมาย,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://www.krisdika.go.th/data/site.OldSite/planningCourse/doc/080153pm.DOC> p.14

⁹² วรเจตน์ ภาศิริรัตน์, “เงื่อนไขการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน: “มาตร” ในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: <http://lawwebservice.com/lawsearch/AcharnVorachet03.pdf> p.3

⁹³ มานิตย์ จุมปา, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, (กรุงเทพฯ: นิติธรรม, 2540), หน้า 51-52.

⁹⁴ วรเจตน์ ภาศิริรัตน์, “เงื่อนไขการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน: “มาตร” ในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย,” p.3

ที่มีอาจล่วงละเมิดได้ ความเป็นมนุษย์นั้นเป็นพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพ เพราะมนุษย์มีคุณค่า มีเหตุผล มนุษย์มีความเป็นอิสระอิสระ สามารถ ที่จะกำหนดการกระทำได้ว่าทำอะไรหรือไม่ทำอะไรได้ตาม ความประสงค์ของตน โดยคุณค่าดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะอันสืบเนื่องจากความเป็นมนุษย์ ผู้กั้น อยู่กับความเป็นมนุษย์โดยไม่ขึ้นกับเงื่อนไขอื่นใด ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ยังได้รับการคุ้มครอง ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ในมาตรา 4 บัญญัติว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความ คุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน⁹⁵

การตรากฎหมายที่จะมาจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลได้นั้นจะต้องตรากฎหมาย ให้มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคล หนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง การที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้กฎหมายซึ่งจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปนั้น เนื่องจากไม่ต้องการให้องค์กรนิติบัญญัติออกคำสั่งทางปกครองคือ มิให้ฝ่ายนิติบัญญัติล่วงล้ำเข้ามาในเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่าย บริหารแล้ว หลักการดังกล่าวยังช่วยคุ้มครองปัจเจกชนมิให้รัฐเลือกปฏิบัติโดยการตรากฎหมายเฉพาะกรณีขึ้นใช้ บังคับด้วย กฎหมายที่มีผลทั่วไปเป็นเครื่องประกันความสม่ำเสมอและความเท่าเทียมกันในผล ทางกฎหมาย สำหรับข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ที่เหมือนกัน การปฏิบัติที่เท่าเทียมกันนี้ถือเป็น องค์ประกอบที่สำคัญของความยุติธรรม⁹⁶ การพิจารณาถึงลักษณะของบทบัญญัติของกฎหมายที่มีผล บังคับเป็นการทั่วไป พิจารณาได้จากความเป็นทั่วไปแล้วกฎหมายจะมีผลใช้บังคับได้ตลอดไป ตราบเท่าที่ยังไม่มีกฎหมายฉบับอื่นใดมายกเลิกเพิกถอนโดยไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเพียงใดกฎหมาย ฉบับนั้นก็ยังคงมีผลบังคับใช้อยู่ สำหรับหลักของการพิจารณาของความเป็นทั่วไปของกฎหมาย จากตัวบุคคลเป็นกรณีที่สามารถกำหนดตัวบุคคลผู้ที่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายได้แน่นอน ชัดเจนว่าเป็นบุคคล หรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง เนื่องจากเนื้อหาของกฎหมาย มีลักษณะเป็นนามธรรมทั่วไปคือไม่สามารถกำหนดจำนวนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นหรือจำนวนบุคคลที่อยู่ ภายใต้กฎหมายนั้นได้ ดังนั้นจึงทำให้การตรากฎหมายที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลโดยมี ความมุ่งหมายเพื่อใช้บังคับแก่ข้อเท็จจริงใดข้อเท็จจริงหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง

⁹⁵ สุกฤตา ฉัตรพรธนกุล, “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

<http://web.krisdika.go.th/data/news/news14120.pdf> p.6

⁹⁶ วรเจตน์ ภาศิริรัตน์, “เงื่อนไขการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน: “มาตร” ในการควบคุม ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย,” p.6

หรือกลุ่มบุคคลกลุ่มบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจงจะเป็นการขัดรัฐธรรมนูญ ผลทางกฎหมายคือกฎหมายนั้นใช้บังคับไม่ได้⁹⁷

ขอบเขตของการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญกับมาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทยนั้นวางหลักอยู่บนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 26 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพนั้นกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญกำหนดถ้าพิจารณาประกอบมาตรการควบคุมยาสูบแล้วสิทธิและเสรีภาพภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพนั้นสามารถทำได้ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย หรือ เงื่อนไขที่เป็นการเฉพาะ เช่น อาจเพื่อเป็นการปกป้องสุขภาพของประชาชน หรือ เพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีของกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) และกรอบอนุสัญญาฯ นี้จะเป็นกลไกทางกฎหมายระหว่างประเทศ และประเทศไทยดำเนินการตามมาตรการที่ FCTC ตามที่ประเทศไทยมีพันธกรณี จึงเป็นการทำเพื่อการคุ้มครองสุขภาพของคนไทยและไม่ได้เป็นการปฏิบัติที่เกินกรอบอนุสัญญาฯ

2.2.2 กฎหมายควบคุมยาสูบของประเทศไทย

(1) ความเป็นมาของการควบคุมยาสูบในประเทศไทย

(ก) ความเป็นมาของการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบในประเทศไทย

สันนิษฐานว่าบุหรี่ย่าจะเข้ามาในประเทศไทยช่วงราว ค.ศ. 1700⁹⁸ โดยประเทศไทยน่าจะเริ่มมีการสูบบุสมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยเนื่องจากการค้นพบกล่องยาสูบในสมัยนั้น และสันนิษฐานว่าการมวนยาสูบในประเทศไทยมีมาตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. 2211 ในสมัยกรุงศรีอยุธยาโดยชาวต่างชาตินำเข้ามา มีการสันนิษฐานว่าชาวโปรตุเกสเป็นชาติที่นำใบยาและเมล็ดมาเพาะปลูกในกรุงศรีอยุธยา มีการสูบในลักษณะใบยาหั่นแล้วมวนในลักษณะก้นแหลมด้วยใบตองใบบัว หรือใบจากตากแห้ง ทำให้คนไทยสมัยก่อนเรียกว่า “ยามวน” ซึ่งต่อมาเรียกว่า “บุหรี่” จากพระนิพนธ์ของสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพได้อธิบายเรื่องบุหรี่ไว้ว่า เมอร์ลีย์เออร์ เดอ ลาลูแบร์ อัครราชทูตฝรั่งเศสในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เขียนไว้ในจดหมายเหตุเล่าเรื่อง

⁹⁷ บรรเจิด สิงคะเนติ, หลักพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐, หน้า 243.

⁹⁸ ศ.นพ.ประกิต วาทีสาธกกิจ, “ประวัติการควบคุมยาสูบของประเทศไทย,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/attach/ef1e848658b6c46bf13212789601c39.pdf p.2

ประเทศสยามว่าคนไทยชอบใช้ยาสูบอย่างฉุนทั้งผู้ชาย และผู้หญิง⁹⁹ ต่อมาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 พระองค์เจ้าสิงหนาทวงศ์ฤทธิได้ทรงประดิษฐ์บุหรี่ก้นบ้านขึ้นเพื่อสูบ หรือเคี้ยวอมพร้อมกับหมาก และต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ยาสูบโดยดัดแปลงบุหรี่ก้นบ้านจากการมวนยาเส้นด้วยใบตอง ใบจาก ใบบัว และกลีบดอกบัว แต่ตัดยาเส้นออกให้พอดีกับวัสดุที่ใช้มวนลักษณะจึงเหมือนบุหรี่ในปัจจุบัน โดยบุหรี่ชนิดก้นบ้านตัดนี้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ใน สมัยนั้น จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ความนิยมในการใช้ยาสูบจากต่างประเทศ และการมวนยาสูบด้วยกระดาษจึงมีขึ้น นอกจากบุหรี่ไทยมวนด้วยเส้นยาไทย ก็มีการใช้ยาเส้นจากต่างประเทศมวนด้วยกระดาษสัจจิต และในสมัยรัชกาลที่ 6 นี้เองนอกจากคนไทยจะมวนบุหรี่สูบเองยังเรียกชื่อบุหรี่ที่มวนเองนี้ว่า “ไทยประคอง”¹⁰⁰ ด้วย จนถึงในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 รัฐบาลไทยได้จัดตั้งโรงงานยาสูบขึ้นเมื่อวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2482 โดยซื้อกิจการจาก ห้างหุ้นส่วน บุรพยาสูบ จำกัด (ที่ตั้งสะพานเหลือง)¹⁰¹ เพื่อให้สามารถผลิตยาสูบป้อนสู่ตลาดได้อย่างพอเพียงและอยู่ภายใต้การควบคุมของกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง ต่อมา มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติยาสูบ พ.ศ. 2486 ให้การประกอบอุตสาหกรรมยาสูบประเภท บุหรี่ซิการ์แรตเป็นการผูกขาดของรัฐ และมีวัตถุประสงค์หลักเป็นเรื่องการจัดเก็บรายได้ ต่อจากนั้นในปี พ.ศ. 2492 รัฐบาลไทยซื้อกิจการยาสูบของเอกชนมาดำเนินการเองทั้งหมดภายใต้การควบคุมของกรมสรรพสามิต ใช้ชื่อว่า “โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง Thailand Tobacco Monopoly” ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการยาสูบแห่งประเทศไทย พ.ศ. ... ซึ่งมีสาระสำคัญคือให้ยกฐานะโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ขึ้นเป็นนิติบุคคล และเปลี่ยนชื่อเป็นการยาสูบแห่งประเทศไทย (ยสท.) และหลังจากนั้นเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษาเผยแพร่ “พระราชบัญญัติ

⁹⁹ วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, “ยาสูบ (พืช),” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

[https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A_\(%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B8%8A\)](https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A_(%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B8%8A))

¹⁰⁰ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, “เอกสารเกี่ยวกับบุหรี่,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: https://soreda.oas.psu.ac.th/files/935_file_Chapter2.pdf p.3

¹⁰¹ วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, “การยาสูบแห่งประเทศไทย” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A%E0%B9%81%E0%B8%AB%E0%B9%88%E0%B8%87%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2>

การยาสูบแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2561” ให้โรงงานยาสูบเป็นองค์กรนิติบุคคลภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ใช้ชื่อว่า “การยาสูบแห่งประเทศไทย Tobacco Authority of Thailand” มีผลบังคับใช้วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา¹⁰² โดยหน้าที่ของการยาสูบแห่งประเทศไทย คือ การผลิตบุหรี่ยี่ห้อตราซึ่งเป็นกิจการผูกขาดของรัฐตามกฎหมายว่าด้วย ภาษีสรรพสามิต และการกระทำกิจการอื่น เช่น ประกอบอุตสาหกรรมและดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับยาสูบ ใบยา หรือผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นทั้งในและนอกราชอาณาจักร รับจ้างผลิตยาสูบเพื่อส่งออกไปจำหน่ายนอกราชอาณาจักร ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือเครื่องใช้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมหรือธุรกิจที่เกี่ยวกับใบยาสูบ ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิจัย พัฒนา และปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการผลิตยาสูบ ใบยา หรือผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาสูบ ใบยา หรือผลิตภัณฑ์จากพืชอื่น¹⁰³

(ข) สถานการณ์การสูบบุหรี่ของประชากรไทย

ประเทศไทยมีการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากรไทย ทุก 3 ปี การรายงานสถิติการบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2561 ของศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ให้ข้อมูลสถานการณ์ด้านพฤติกรรมการบริโภคยาสูบทั่วประเทศในปี พ.ศ.2560 พบว่าประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูบบุหรี่ 10.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 19.1 อัตราการบริโภคยาสูบตามกลุ่มอายุ 15 - 18 ปีเท่ากับร้อยละ 7.8¹⁰⁴ ซึ่งนับเป็นอัตราที่ค่อนข้างสูง

สถานการณ์การสูบบุหรี่ของประชากรไทยที่มีการสำรวจเมื่อต้นปี พ.ศ. 2564 มีประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไปสูบบุหรี่จำนวน 9.9 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 17.4 เมื่อเปรียบเทียบกับเมื่อ 30 ปีก่อน ที่มีจำนวนประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไปสูบบุหรี่จำนวน 12.2 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 32 โดยอัตราส่วนนี้ลดลงคิดเป็นร้อยละ 45 ทั้งนี้จากการสำรวจข้อมูลปัจจุบันพบว่าในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน จะมีคนที่สูบบุหรี่ จำนวน 1 คน จำนวนนี้ลดลงไปมากเมื่อเทียบกับเมื่อ 30 ปีก่อนที่ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน จะมีคนที่สูบบุหรี่จำนวน 1 คน หากเปรียบเทียบจำนวนประชากรที่สูบบุหรี่ จากจำนวน 12.2 ล้านคน

¹⁰² การยาสูบแห่งประเทศไทย, “ประวัติการยาสูบแห่งประเทศไทย,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://www.thaitobacco.or.th/th/about-us>

¹⁰³ ผู้จัดการออนไลน์, “ปิดตำนาน 79 ปี แพลงร่าง “โรงงานยาสูบ” เป็น “การยาสูบแห่งประเทศไทย” กลายสภาพนิติบุคคล,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://mgronline.com/onlinesection/detail/9610000047460>

¹⁰⁴ ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) มหาวิทยาลัยมหิดล, รายงานสถิติการบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ.2561, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์, 2561), หน้า 7.

เหลือ 9.9 ล้านคนนั้น จะพบว่าจำนวนลดลงไปไม่มาก เพราะว่าในช่วง 30 ปีที่ผ่านมาฐานประชากรวัยที่สูบบุหรี่ อายุ 15 ปีขึ้นไปเพิ่มจำนวนขึ้นจาก 38.3 ล้านคน เป็น 57 ล้านคน เพราะฉะนั้นแม้ว่าอัตราการสูบบุหรี่จะลดลงแต่จำนวนประชากรไทยที่ยังคงสูบบุหรี่อยู่จะลดลงไปไม่มากเพราะฐานประชากรไทยเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน¹⁰⁵

ศ.นพ.ประกิต วาทีสาธกกิจ เลขาธิการมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ ให้สัมภาษณ์ในรายการสนามข่าว 101 สถานีวิทยุ FM 101 เมื่อวันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2564 ว่าในการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2560 ประชากรที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 6,000 บาทต่อเดือน จำนวนประมาณ 2 ล้านคน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการสูบบุหรี่เดือนละประมาณ 800 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.33 ของรายได้ต่อเดือน จึงมีความเป็นไปได้ว่าหากราคาบุหรี่สูงขึ้น คนจะสูบบุหรี่ในสัดส่วนที่น้อยลงหรืออาจเลิกพฤติกรรมการสูบบุหรี่ได้ และสาเหตุที่จำนวนประชากรไทยสูบบุหรี่ไม่ลดลงนั้น สาเหตุหนึ่งเป็นสาเหตุด้านราคาเนื่องจากว่ารายจ่ายเส้นมีราคาถูกลงมาก โดยมีราคาประมาณ 12 บาท เมื่อเทียบกับราคาบุหรี่บรรจุในซองปริมาณที่เท่ากัน ราคาประมาณ 60 บาท ซึ่งการกำหนดราคาแบบนี้ผิดหลักการควบคุมยาสูบที่องค์การอนามัยโลกกำหนดไว้ว่าบุหรี่ต่างชนิดกันราคาต้องใกล้เคียงกันจึงจะสามารถควบคุมให้คนสูบบุหรี่ให้น้อยลง ซึ่งจะทำให้คนที่สูบบุหรี่เห็นว่าเมื่อบุหรี่ซิกาแรตราคาแพงแล้วจะเปลี่ยนไปสูบบุยาเส้นแทน แต่ยาเส้นก็มีราคาแพงเหมือนกันจึงเลิกสูบเสียดีกว่า ทำให้ราคาเป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้คนสูบบุหรี่น้อยลง ทำให้คนเลิกสูบบุหรี่และทำให้เด็กและเยาวชนติดบุหรี่น้อยลง โดยปัจจุบันมีจำนวนประชากรไทยจำนวนประมาณ 4 ล้านคนที่สูบบุยาเส้น

รายงานสถานการณ์ การบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2562 ของศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ให้ข้อมูลว่าในอนาคตมีการคาดการณ์ว่าแนวโน้มการบริโภคยาสูบของประชากรไทยอัตราการสูบบุหรี่ของคนไทยจะอยู่ในอัตราใกล้เคียงเดิม โดยคาดการณ์ว่าจะมีประชากรไทยสูบบุหรี่เท่ากับ 10.5 ล้านคนในปี พ.ศ. 2568 ซึ่งลดลงน้อยกว่าเป้าหมายของมติที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ ที่ตั้งเป้าหมายระดับโลก ไว้ว่าแต่ละประเทศควรลดการสูบบุหรี่ลงให้ได้ร้อยละ 30 ภายในปี 2568¹⁰⁶

(ค) ความเป็นมาของกฎหมายควบคุมยาสูบในประเทศไทย

ปรากฏการควบคุมยาสูบในประเทศไทยครั้งแรกในปี พ.ศ. 2500 ได้มีพระภิกษุสงฆ์กลุ่มหนึ่งเห็นว่าบุหรี่เป็น “มัจฉะ” เป็นยาเสพติดชนิดหนึ่งที่เป็นสิ่งต้องห้ามตามหลัก

¹⁰⁵ ศ.นพ.ประกิต วาทีสาธกกิจ, สัมภาษณ์โดย รัชพล เหล่าวานิช และศิริรินทร์รัตน์ จันทะมาต, สถานีวิทยุ FM 101, 23 กันยายน 2564.

¹⁰⁶ ศ.นพ.รณชัย คงสกนธ์ และ ดร.อนุตเชษฐ พัฒนธีรพัฒน์, รายงานสถานการณ์ การบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2562, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: สันทวีกิจ พรินต์ติ้ง, 2563), หน้า 7.

พระพุทธศาสนาจึงได้เทศนาให้พระชาวพุทธลดละเลิกสิ่งเสพติดเหล่านี้ โดยมีการตีความวินัยมุข ในพระพุทธานุญาตพิจารณาว่ายาสูบเป็น “มัจฉะ” ตามศีลข้อ 5 โดยการกำหนดให้ “ยาสูบ” เป็นหนึ่งในข้อห้ามที่ภิกษุสงฆ์ไม่สมควรบริโภคด้วยเหตุผลทางสุขภาพและการมีผลต่อสภาวะ การเสพติด ซึ่งมีลักษณะเป็นภาวะต้นหาสมควรละทิ้งไม่ยึดติด¹⁰⁷

ต่อจากนั้นในปี พ.ศ. 2517 แพทยสมาคม โดย นพ.สงคราม ทรัพย์เจริญ เลขาธิการแพทยสมาคมในขณะนั้นผลักดันให้พิมพ์คำเตือนบนซองบุหรี่ว่า “การสูบบุหรี่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ” พร้อมทั้งมีการเสนอมตรการต่าง ๆ ในการควบคุม การสูบบุหรี่ต่อรัฐบาลถัดมาอีก 2 ปี คือในปี พ.ศ. 2519 กรุงเทพมหานครได้ออกข้อบัญญัติห้ามสูบบุหรี่ในโรงภาพยนตร์และรถประจำทาง และเป็นปีแรกที่สำนักงานสถิติแห่งชาติเริ่มสำรวจสถิติการสูบบุหรี่ และ ในปี พ.ศ. 2526 กระทรวง สาธารณสุขมีการจัดประชุมบุหรี่และสุขภาพแห่งชาติเป็นครั้งแรกเพื่อให้ตระหนักถึงอันตรายของ การสูบบุหรี่¹⁰⁸ จะเห็นได้ว่าในช่วงนี้การควบคุม การบริโภคยาสูบได้เริ่มดำเนินการบ้างแล้ว แต่ยังไม่ มีนโยบายที่เป็นระบบและชัดเจน

ในปี พ.ศ. 2529 ได้มีการจัดตั้งโครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ ภายใต้ มูลนิธิหมอชาวบ้าน กิจกรรมที่ทำคือสร้างเครือข่ายเพื่อรณรงค์และเตือนสติสังคมโดยเผยแพร่ข้อมูล วิชาการเกี่ยวกับยาสูบและสุขภาพในมิติต่าง ๆ ผ่านสื่อต่าง ๆ จัดกิจกรรมและโครงการกับกลุ่มต่าง ๆ เช่น ครู พระสงฆ์ แพทย์ เยาวชน ศิลปินดาราสื่อมวลชน และกิจกรรมสำคัญคือชี้แนะ ผลักดัน นโยบายและตั้งเป้าหมายแรกให้มีกฎหมายห้ามโฆษณาบุหรี่โดยห้ามโฆษณาบุหรี่บรรลุผล

¹⁰⁷ ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) มหาวิทยาลัยมหิดล, “พุทธศาสนา ศีลห้า และยาสูบ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

<https://www.trc.or.th/th/%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3/%E0%B8%81%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1-%E0%B8%A8%E0%B8%88%E0%B8%A2/230-%E0%B8%9E%E0%B8%B8%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%99%E0%B8%B2-%E0%B8%A8%E0%B8%B5%E0%B8%A5%E0%B8%AB%E0%B9%89%E0%B8%B2-%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A.html>

¹⁰⁸ ศ.นพ.ประภคิต วาทีสารกิจ, “ประวัติการควบคุมยาสูบของประเทศไทย,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/attach/ef1e848658b6c46bf13212789601c39.pdf p.4

ในปี พ.ศ. 2531¹⁰⁹ และต่อมาในปี พ.ศ. 2532 มีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ และคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประกาศห้ามโฆษณายาสูบ ถัดจากนั้น 1 ปี ในปี พ.ศ. 2533 มีการจัดตั้งสำนักงานควบคุม การบริโภคยาสูบ ทำให้การควบคุมการบริโภคยาสูบ เริ่มดำเนินการและมีนโยบายที่เป็นระบบและชัดเจนมากขึ้น

ในช่วงปี พ.ศ. 2532-2534 รัฐบาลสหรัฐอเมริกา ผ่านทางสำนักงานผู้แทนการค้าสหรัฐอเมริกา (The Office of United States Trade Representative: USTR) ได้ใช้รัฐบัญญัติทางการค้า (Trade Act of 1974) มาตรา 301¹¹⁰ มาเป็นเครื่องมือที่บังคับใช้สิทธิของสหรัฐอเมริกาตามสัญญาทางการค้าและดำเนินการกับสิ่งกีดขวางทางการค้าของต่างประเทศต่อการส่งออกของสหรัฐอเมริกา¹¹¹ มากอดตันให้ประเทศไทยเปิดตลาดเสรี ยกเลิกกฎหมายห้ามโฆษณาทำให้เกิดข้อพิพาทคดี Thailand – Restrictions on Importation of Internal Taxes on Cigarettes ในทางระหว่างประเทศเกิดขึ้น ทำให้สังคมไทยได้ตื่นตัว และตระหนักถึงอันตรายที่เกิดขึ้นจากการบริโภคผลิตภัณฑ์บุหรี่ยุคใหม่ที่มีการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ในประเทศไทยพัฒนาอย่างรวดเร็วโดยมีการประท้วงและประเทศไทยร่วมกับ 8 ชาติในเอเชียส่งจดหมายถึงประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาขอให้อเมริกาเปิดเวทีทำประชาพิจารณ์ โดยตัวแทนจากประเทศไทยได้ให้การต่อการทำประชาพิจารณ์ที่จัดโดย USTR ณ กรุงวอชิงตันดีซี คัดค้านนโยบายที่ประเทศสหรัฐอเมริกาบังคับให้ไทยเปิดตลาดบุหรี่ยุคใหม่ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปิดตลาดบุหรี่ยุคใหม่ไม่ยอมตามข้อเรียกร้องประเทศสหรัฐอเมริกาคดีจึงถูกส่งต่อไปที่องค์การความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade: GATT)¹¹² ในขณะนั้นซึ่งคณะกรรมการได้วินิจฉัยว่าการห้ามนำเข้าบุหรี่ยุคใหม่ของไทยไม่ใช่มาตรการที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ตามข้อยกเว้นของความตกลง GATT¹¹³ ประเทศไทยห้ามนำเข้ายาสูบไม่ได้แต่ทั้งนี้ประเทศไทยสามารถใช้มาตรการควบคุมยาสูบต่าง ๆ ที่ไม่เลือกปฏิบัติได้ จากกรณีดังกล่าวนำไปสู่การผลักดันกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบ 2 ฉบับ คือพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 และเริ่มต้นนโยบายขึ้น

¹⁰⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 7-9.

¹¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 22.

¹¹¹ กรุงเทพธุรกิจ, “232? 201? 301?,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/122457>

¹¹² ศ.นพ.ประภคิต วาทีสาธกกิจ, “ประวัติการควบคุมยาสูบของประเทศไทย,” p.26

¹¹³ HATAI CHITANONDH, *Defeat in Trade Victory in Health*, (Bangkok: Thailand Health Promotion Institute. The National Health Foundation, 2001), pp. 405–408.

ภาษีบุหรี่เพื่อสุขภาพเป็นครั้งแรกใน ปี พ.ศ. 2536 โดยมติคณะรัฐมนตรีให้ขึ้นภาษีบุหรี่ซีกาเรตจากร้อยละ 55 เป็นร้อยละ 60 และให้มีการขึ้นภาษีตามการเปลี่ยนแปลงค่าครองชีพ¹¹⁴

ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. 2537-2539 ได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อผลักดันการก่อตั้งกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ และควบคุมยาสูบจากภาษีบาป (Tax sin) เป็นแนวคิดการใช้ภาษีบาปมาสร้างเสริมสุขภาพตามรูปแบบของประเทศออสเตรเลีย จนในปี พ.ศ. 2544 มีการจัดตั้งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยนำเงินมาจากภาษีเหล้าและยาสูบไปสร้างเสริมสุขภาพของบุคคลหน่วยงานชุมชน และสังคม¹¹⁵

เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2546 ประเทศไทยได้ลงนามในกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) ที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองประชากรโลกให้ปลอดภัยจากผลร้ายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่ และกรอบอนุสัญญาฯ นี้เป็นกลไกทางกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อสกัดกั้นมิให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่กระจายไปทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสู่ประเทศกำลังพัฒนาและหยุดยั้งการเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ รวมถึงการได้รับควันบุหรี่มือสอง¹¹⁶ และประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นหนึ่งในรัฐภาคีของ FCTC เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 จะเห็นได้ว่าการควบคุมการบริโภคยาสูบของประเทศไทยตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2535 ถึงกลางปี พ.ศ. 2560 อยู่ในการกำกับดูแลของพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535

(2) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ได้ถูกบังคับใช้เป็นเวลานานกว่า 25 ปี โดยเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมยาสูบและการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ของไทย ต่อมาช่วงระหว่างปี พ.ศ.2550-2559 ได้มีการปรับปรุงและจัดทำร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบฉบับใหม่ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบในหลักการและเหตุผล และได้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2560 ทำให้มีผลบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ

¹¹⁴ ศ.นพ.ประภคิต วาทีสาธกกิจ, “ประวัติการควบคุมยาสูบของประเทศไทย,” p.37

¹¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 53.

¹¹⁶ ชุรุณี พิษณุกุลมงคล, “เจาะลึกมาตราสำคัญ FCTC อนุสัญญาควบคุมการบริโภคยาสูบ: The WHO Framework Convention on Tobacco Control – FCTC,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/attach/d560a16afca572463e8f4ed1e60de7e.pdf pp.1-2.

พ.ศ. 2560 เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2560 โดยเป็นการรวมสาระสำคัญของเป็นการรวมกฎหมายเดิมที่เคยใช้ 2 ฉบับ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2535 มาไว้ด้วยกัน คือพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 โดยที่พระราชบัญญัติทั้งสองฉบับได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและมีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งทำให้การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากโรคร้ายที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ยาสูบไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ ดังนั้นสมควรปรับปรุงกฎหมายทั้งสองฉบับ เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และยกระดับการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาฯ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 นี้¹¹⁷ และพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับที่ประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2535 เนื่องจากเป็นกฎหมายในระดับเดียวกันคือพระราชบัญญัติ ทำให้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จะต้องใช้ควบคู่กันไปจึงมีการรวมสองฉบับนี้มาเป็นฉบับเดียว เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานไม่ต้องสลับกัน และได้มีการพัฒนาข้อกำหนด มีการเพิ่มมาตรการควบคุมยาสูบและขยายเนื้อหาให้มีความทันสมัยมากขึ้นและให้สอดคล้องไปกับ FCTC

ปัจจุบันพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มีการกำหนดกลไกในการบังคับใช้กฎหมาย โดยมีการจัดตั้งให้คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่¹¹⁸ บัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 หมวด 1 มาตรา 6 ถึง

¹¹⁷ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560,” เหตุผลท้าย

¹¹⁸ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 10 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอนโยบายและแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- (2) กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่และการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสุขภาพของผู้เสพติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ รวมทั้งให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและประสานงานส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชนเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว
- (3) ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (4) ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาในการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 15 มีการแยกเป็น 3 คณะกรรมการ ได้แก่ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ¹¹⁹ คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร¹²⁰ และคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด¹²¹ ต่างจากเดิมที่การทำงานควบคุมยาสูบนั้นก็ยังมีในรูปแบบคณะกรรมการแต่ไม่ได้ถูกจัดตั้งโดยกฎหมายทำให้ส่งผลต่อการกำหนดนโยบายควบคุมยาสูบของประเทศไทย กล่าวคือเป็นการจัดตั้งในลักษณะคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ (คบยช.) ขึ้นมาโดยเป็นองค์กรที่ดำเนินงานด้านการควบคุมการบริโภคยาสูบระดับชาติ และมีสำนักงานควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข ทำงานในลักษณะเสมือนเป็นสำนักเลขานุการของ คบยช. แต่ทั้งนี้ คบยช. จัดตั้งขึ้นจากการใช้อำนาจทางบริหารโดยอาศัยความเห็นชอบจากมติคณะรัฐมนตรีในการแต่งตั้ง ซึ่งขาดความมั่นคงในนิติฐานะจึงส่งผลต่อการขาดความต่อเนื่องของการกำหนดนโยบายควบคุมยาสูบของประเทศไทยในช่วงก่อนหน้านั้นที่ยังไม่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติขึ้น และจะเห็นได้ว่าการกำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมยาสูบจังหวัดเพื่อดำเนินกิจกรรมควบคุมยาสูบในแต่ละจังหวัดจากเดิมที่มีแต่คณะกรรมการนโยบายควบคุมยาสูบระดับประเทศ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละจังหวัดร่วมเป็นกรรมการ เพื่อสนับสนุนและกระตุ้นให้มีการทำงานควบคุมยาสูบอย่างจริงจังยิ่งขึ้น¹²²

ในเรื่องการบังคับใช้เกี่ยวกับการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจะบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 หมวด 4 ว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ ตั้งแต่ มาตรา 26 ถึงมาตรา 40 โดย “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 4 หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบหรือพืชนิโคเทียนาตาแบกกุ่ม (*Nicotiana tabacum*) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบ

(5) ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินการของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบจังหวัด เพื่อให้ปฏิบัติตามนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ตาม (1) และมาตรการตาม (2) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรายงานผลการดำเนินการดังกล่าว

(6) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้

(7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

¹¹⁹ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.” หมวด 1 มาตรา 6-15

¹²⁰ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.” หมวด 2 มาตรา 16-20

¹²¹ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.” หมวด 3 มาตรา 21-25

¹²² สุขภาพคนไทย 2561, “พ.ร.บ. ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 อีกหนึ่งความก้าวหน้าด้านสุขภาพไทย,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

ซึ่งบริโภคโดยวิธีสูบ ดูด ดม อม เคี้ยว กิน เป่า หรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก ทา หรือโดยวิธีอื่นใด เพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา¹²³ และพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 4 ที่ได้บัญญัตินิยาม คำว่า “สูบบุหรี่” หมายความว่า ความรวมถึง การกระทำใด ๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดควันหรือไอระเหยจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือการครอบครอง ผลิตภัณฑ์ยาสูบขณะเกิดควันหรือไอระเหย¹²⁴ จึงทำให้การสูบบุหรี่ครอบคลุมเฉพาะการบริโภค ผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดมีควัน ส่วนการบริโภคยาสูบนั้นจะครอบคลุมถึงการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ ทั้งชนิดมีควัน บุหรี่ซิการ์ แรต บุหรี่มวนเอง ชิการ์ ไปป์ บาราเก้ และการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิด ไม่มีควัน ยกตัวอย่างเช่น การนำยาเส้นมาสูด ดม อม เคี้ยว เช่น การรับประทานหมากพลูที่มีส่วนผสม ของยาเส้น การสูดดมยานัตถุ์ที่มีส่วนผสมของยาสูบ การอม จุก เคี้ยวยาเส้นด้วย¹²⁵ จะเห็นได้ว่าจาก การที่มีคำว่า “ผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบ” ทำให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบครอบคลุม ผลิตภัณฑ์ยาสูบในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บาราเก้ บุหรี่ไฟฟ้า (Electronic cigarette: E-cigarette) ที่เป็น อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่งที่น่าสารนิโคตินสังเคราะห์เข้าสู่ร่างกายด้วย¹²⁶ โดยมีการห้ามนำเข้า บุหรี่ไฟฟ้าของประเทศไทยเริ่มต้น ในปี พ.ศ. 2557 กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศ กระทรวงพาณิชย์ห้ามนำเข้าบุหรี่ไฟฟ้าซึ่งอาศัยอำนาจจากพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและ การนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และในปี พ.ศ. 2558 ได้มีการห้ามการขาย หรือ บริการ คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ 9/2558 ซึ่งอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 36 และ มาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522¹²⁷

สำหรับการบังคับใช้เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่จะเป็นไปตาม พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 หมวด 5 ที่ว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ตั้งแต่ มาตรา 41 ถึงมาตรา 46 และมีการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการขายผลิตภัณฑ์ยาสูบ และกำหนดรายละเอียดการจัดเขตปลอดบุหรี่ เขตสูบบุหรี่ รวมถึงการแสดงเครื่องหมายตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ด้วยในหมวดนี้ สำหรับเรื่องอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ มีการบัญญัติ

¹²³ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.” มาตรา 4

¹²⁴ เรื่องเดียวกัน.

¹²⁵ กลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, “ความรู้พื้นฐานและ ประเภทของผลิตภัณฑ์ยาสูบ,” หน้า 2.

¹²⁶ ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.), “มาตรการห้ามนำเข้าบุหรี่ไฟฟ้าของประเทศไทย,” ใน กัณฑ์วิจัยกับ ศจย. ฉบับที่ 1 ปีที่ 12 ฉบับที่ พ.ศ. 2563, ศาสตราจารย์ นพ.รณชัย คงสกนธ์, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2545), หน้า 12.

¹²⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 20.

ไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยพนักงานเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่ มาตรา 47 ถึงมาตรา 52 และเรื่องบทกำหนดโทษจะมีการบัญญัติไว้ในหมวด 7 ว่าด้วยบทกำหนดโทษ ตั้งแต่ มาตรา 53 ถึงมาตรา 74

**(3) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่
สาธารณะสถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด
ของสถานที่ และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขต
ปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561**

ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 หมวด 5 ได้บัญญัติเรื่องการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่เอาไว้ โดยกฎหมายให้อำนาจรัฐมนตรีออกประกาศกำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน ยานพาหนะให้เป็นเขตปลอดบุหรี่¹²⁸ และห้ามสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่¹²⁹ ให้มีการกำหนดสภาพและลักษณะของเขตปลอดบุหรี่¹³⁰ ทั้งนี้ยังให้มีการกำหนดสภาพและลักษณะเขตสูบบุหรี่ด้วย¹³¹ รวมถึงให้มีการกำหนดลักษณะและวิธีการติดตั้งเครื่องหมาย และให้เจ้าของสถานที่มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งเตือนว่าสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ และควบคุมดูแล ห้ามปราม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ด้วย

ทั้งนี้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่ และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 เพื่อปกป้องคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ไม่ให้ต้องได้รับควันบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะด้วยการกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึงมีการกำหนดให้ผู้มีหน้าที่ในการจัดสถานที่และ ลักษณะการดำเนินการ โดยประกาศฯ พ.ศ. 2561 ดังกล่าวมีลักษณะเป็นแนวปฏิบัติซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมจากประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 19) พ.ศ.2553 เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ไม่มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535

¹²⁸ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.”มาตรา 41

¹²⁹ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.”มาตรา 42

¹³⁰ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.”มาตรา 43

¹³¹ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.”มาตรา 44

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็น เขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 ฉบับนี้มีผลใช้บังคับในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 โดยได้แบ่งสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ประกอบไปด้วย 4 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นรวมทั้ง ระยะทาง 5 เมตรจากทางเข้า - ออกของสถานที่ที่เป็นเขตปลอดบุหรี่

เป็นการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอก อาคารโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะม็ ีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งระยะ 5 เมตรจากทางเข้า-ออกของสถานที่ เป็นเขตปลอดบุหรี่¹³² สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 : สถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 1

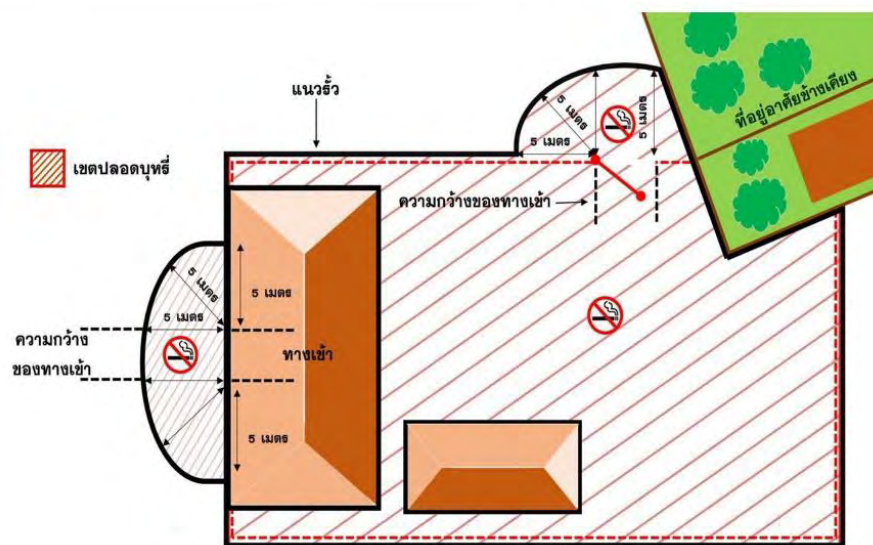
<p>ประเภทที่ 1 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นรวมทั้งระยะทาง 5 เมตรจากทางเข้า - ออกของสถานที่ที่เป็นเขตปลอดบุหรี่</p>
<p>1.1 สถานบริการสาธารณสุขและส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>1.1.1 คลินิก สหคลินิก โรงพยาบาล รวมถึงสถานพยาบาลตามกฎหมาย ว่าด้วยสถานพยาบาล</p> <p>1.1.2 คลินิก โรงพยาบาลสัตว์ รวมถึงสถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์</p> <p>1.1.3 สถานเอนามัย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สถานบริการสุขภาพ ทุกประเภท</p>
<p>1.2 สถานศึกษา หรือสถานที่เพื่อการเรียนรู้และฝึกอบรม</p> <p>1.2.1 สถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน</p> <p>1.2.2 สถานศึกษาระดับที่ต่ำกว่าอุดมศึกษา</p> <p>1.2.3 สถานกวดวิชา สถานที่สอนกีฬา ดนตรี ขับร้อง การแสดง ศิลปะป้องกันตัว ศิลปะ ภาษา และสถานที่ที่ประกอบกิจกรรมในลักษณะเดียวกัน</p>

¹³² “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561.” ข้อที่ 3

<p>ประเภทที่ 1 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบการกิจของสถานที่นั้นรวมทั้งระยะทาง 5 เมตร จากทางเข้า - ออกของสถานที่เป็นเขตปลอดบุหรี่</p>
<p>1.3 สถานที่สาธารณะอื่น ๆ</p> <p>1.3.1 สถานรับดูแลหรือสงเคราะห์เด็ก ผู้เยาว์ หรือสมาคม มูลนิธิ หรือสถานประกอบการใน ลักษณะเดียวกัน</p>
<p>1.3.2 สนามเด็กเล่น หรือสถานที่ให้บริการสำหรับเด็กในลักษณะเดียวกัน</p>

ในกรณีสถานที่ตามตารางที่ 1 มีทางเข้า - ออกอย่างชัดเจน การวัดระยะ 5 เมตร ให้วัดระยะจากขอบทางเข้า - ออกทั้งสองด้าน ออกไป 5 เมตร ตามรูปที่ 1 และในกรณีสถานที่ตามตารางที่ 1 ไม่มีทางเข้า - ออกอย่างชัดเจน หรือเข้า - ออกได้ทุกทิศทาง การวัดระยะ 5 เมตร ให้วัดระยะเฉพาะจากขอบทางเข้า - ออกหลักที่ผู้ดำเนินการกำหนดให้เป็นทางเข้า - ออกออกไป 5 เมตร

รูปที่ 1 : เขตปลอดบุหรี่ทั้งหมดรวมทั้งระยะทาง 5 เมตร จากทางเข้า-ออกของสถานที่

ประเภทที่ 2 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบการกิจของสถานที่นั้น เป็นเขตปลอดบุหรี่

เป็นการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบการกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอก

อาคารโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมียุ้วล้อมหรือไม่ก็ตามเป็นเขตปลอดบุหรี่¹³³ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 : สถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 2

ประเภทที่ 2 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่	
2.1	<p>สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ</p> <p>2.1.1 สถานประกอบกิจการนวดแผนไทย หรือแผนโบราณ</p> <p>2.1.2 สถานที่ให้บริการอบความร้อน อบไอน้ำ อบสมุนไพร</p> <p>2.1.3 สถานประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการนวดเพื่อสุขภาพ หรือกิจการนวดเพื่อความงาม หรือสถานประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ</p>
2.2	<p>สถานศึกษา หรือสถานที่เพื่อการเรียนรู้และฝึกอบรม</p> <p>2.2.1 สถานฝึกอบรมอาชีพ อุทยานการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้</p> <p>2.2.2 หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ หรือสถานที่จัดแสดงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>2.2.3 ห้องสมุดสาธารณะ หรือห้องสมุดประชาชน</p>
2.3	<p>สถานที่สาธารณะที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน</p> <p>2.3.1 สถานที่ออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬา ทั้งในร่มและกลางแจ้ง</p> <p>2.3.1.1 สนามกีฬา สถานการกีฬา หรือสถานที่สำหรับแข่งขันกีฬา</p> <p>2.3.1.2 อัฒจันทร์ หรือสถานที่ที่จัดไว้สำหรับดูกีฬา</p> <p>2.3.1.3 โรงยิมเนเซียม ฟิตเนส โยคะ สถานที่ออกกำลังกาย</p> <p>2.3.1.4 สถานที่ฝึกซ้อมไตรกีฬา</p> <p>2.3.1.5 สระว่ายน้ำ</p> <p>2.3.2 สถานที่ให้บริการ ร้านค้า และสถานบันเทิง</p> <p>2.3.2.1 สถานีบริการน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว รวมทั้งสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง</p> <p>2.3.2.2 ธนาคาร หรือสถาบันการเงิน ตู้กดเงินอัตโนมัติ หรือตู้บริการด้านการเงินอัตโนมัติ</p> <p>2.3.2.3 สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารและเครื่องดื่มที่มีระบบปรับอากาศ</p>

¹³³ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561.” ข้อที่ 4

<p>ประเภทที่ 2 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่</p>
<p>2.3.2.4 สถานเสริมความงาม หรือสถานที่ให้บริการด้านความงาม</p> <p>2.3.2.5 อุโมงค์รถ ศูนย์รถยนต์ หรือสถานที่ให้บริการด้านรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน</p> <p>2.3.2.6 อาคารจอดรถ อาคารจอดแล้วจร อาคารจอดรถชั่วคราว</p> <p>2.3.2.7 ร้านจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค และร้านขายยา</p> <p>2.3.2.8 ร้านตัดผม ร้านตัดเสื้อ ร้านซักรีด หรือร้าน สถานที่ หรือจุดให้บริการซักอบผ้าอัตโนมัติ หรือร้าน สถานที่ หรือจุดที่ให้บริการในลักษณะอื่นใด</p> <p>2.3.2.9 โรงมหรสพ โรงละคร โรงภาพยนตร์ หรือสถานที่แสดงมหรสพชั่วคราว</p> <p>2.3.2.10 สถานที่บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต หรือเกมทุกประเภท</p> <p>2.3.2.11 สถานที่ให้บริการคาราโอเกะ หรือสถานบันเทิงอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกันและสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ</p>
<p>2.3.3 สถานที่สาธารณะอื่น</p> <p>2.3.3.1 สถานที่ทางศาสนา ศาสนสถาน หรือสถานที่สำหรับ ปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของศาสนา ลัทธิ หรือนิกายต่าง ๆ</p> <p>2.3.3.2 สถานรับดูแลหรือสงเคราะห์ ผู้หญิง ผู้ชรา ผู้พิการ หรือสมาคม มูลนิธิ หรือสถานประกอบการในลักษณะเดียวกัน</p> <p>2.3.3.3 สถานรับดูแลหรือสงเคราะห์สัตว์ หรือสมาคม มูลนิธิ หรือสถานประกอบการในลักษณะเดียวกัน</p> <p>2.3.3.4 สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนสนุก สวนน้ำ</p> <p>2.3.3.5 สถานที่จัดนิทรรศการ ประชุม อบรม หรือสัมมนา</p> <p>2.3.3.6 สถานที่สำหรับจัดงานเลี้ยง หรือสังสรรค์</p> <p>2.3.3.7 ตลาด ตลาดนัด ตลาดน้ำ ตลาดถนนคนเดิน หรือ สถานที่ที่จัดไว้ให้ผู้ค้ามาชุมนุมเพื่อจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจัดเป็นประจำทุกวัน ตามวันเวลาที่กำหนดหรือเป็นครั้งคราว</p> <p>2.3.3.8 ห้อง ตู้ หรือยานพาหนะที่ให้บริการสุขาสาธารณะ</p> <p>2.3.3.9 ตู้โทรศัพท์สาธารณะ หรือสถานที่ให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ</p> <p>2.3.3.10 ลิฟต์โดยสารของสถานที่สาธารณะทุกประเภท</p>
<p>2.4 ยานพาหนะและสถานที่พักเพื่อรถยนต์</p> <p>2.4.1 ยานพาหนะสาธารณะ ในขณะที่ให้บริการไม่ว่าจะมีผู้โดยสารหรือไม่ก็ตาม</p>

ประเภทที่ 2 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่
<p>2.4.1.1 รถโดยสารประจำทาง</p> <p>2.4.1.2 รถแท็กซี่ รถยนต์ส่วนบุคคลที่ให้บริการในลักษณะเดียวกัน</p> <p>2.4.1.3 รถจักรยานยนต์รับจ้าง หรือรถสามล้อรับจ้าง</p> <p>2.4.1.4 รถตู้โดยสาร</p> <p>2.4.1.5 รถโรงเรียน ยานพาหนะทุกประเภทที่ใช้รับส่งนักเรียนหรือนิสิตนักศึกษา</p> <p>2.4.1.6 ยานพาหนะรับส่งบุคลากร พนักงาน คนงาน ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งของเอกชน</p> <p>2.4.1.7 รถบรรทุกคนโดยสาร</p> <p>2.4.1.8 รถม้า หรือรถที่ใช้สัตว์อื่นลากจูงเพื่อโดยสาร</p> <p>2.4.1.9 กระเช้าโดยสาร</p> <p>2.4.1.10 เรือโดยสาร เรือสำราญ แพโดยสาร แพขนานยนต์</p> <p>2.4.1.11 รถฉุกเฉิน รถดับเพลิง รถพยาบาล หรือรถอื่นที่ได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการ ตำรวจแห่งชาติให้ใช้ไฟสัญญาณแสงวับวาบ หรือให้ใช้เสียงสัญญาณไซเรน หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่น</p> <p>2.4.1.12 รถไฟ รถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน รถราง</p> <p>2.4.1.13 เครื่องบิน หรืออากาศยาน เรือเหาะ (Zeppelin)</p> <p>2.4.1.14 ยานพาหนะสาธารณะอื่นใด ทั้งประเภทประจำทางและไม่ประจำทาง</p>
<p>2.4.2 จุดพักคอยยานพาหนะ หรือสถานที่ในลักษณะเดียวกันที่ใช้สำหรับรอยานพาหนะ สาธารณะซึ่งไม่ได้ตั้งอยู่ในสถานีขนส่งผู้โดยสาร</p> <p>2.4.2.1 ป้ายรถโดยสารประจำทางและพื้นที่โดยรอบของป้ายรถโดยสารประจำทาง ในระยะรัศมี 3 เมตร จากเสากลาง หรือจากส่วนขอบริมสุดของที่ปัก ผู้โดยสารแล้วแต่กรณี</p> <p>2.4.2.2 ท่าเทียบเรือ ท่ารับส่งคนโดยสาร</p> <p>2.4.2.3 จุดพักคอยรับส่งผู้โดยสารของรถตู้ แท็กซี่ รถสองแถว รถสามล้อ และรถจักรยานยนต์</p>

ประเภทที่ 3 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานทีนั้น เป็นเขตปลอดบุหรี่แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้

เป็นการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานทีนั้น ทั้งภายในและภายนอก อาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมึ รั้วล้อมหรือไม่ก็ตามเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ในพื้นที่ นอกอาคารโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างได้¹³⁴ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3 : สถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 3

ประเภทที่ 3 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานทีนั้น เป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้
3.1 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา
3.2 สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
3.3 ท่าอากาศยาน

ประเภทที่ 4 พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงระยะ 5 เมตรจากพื้นที่ที่ระบุ หรือ จากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อ หรือช่องระบายอากาศ

เป็นการกำหนดสถานที่สาธารณะที่มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงบริเวณทั้งหมดซึ่งวัดจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อหรือช่องระบายอากาศเป็นระยะทาง 5 เมตร เป็นเขตปลอดบุหรี่¹³⁵ สรุปได้ดังนี้

¹³⁴ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และ ยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขต ปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561.” ข้อที่ 5

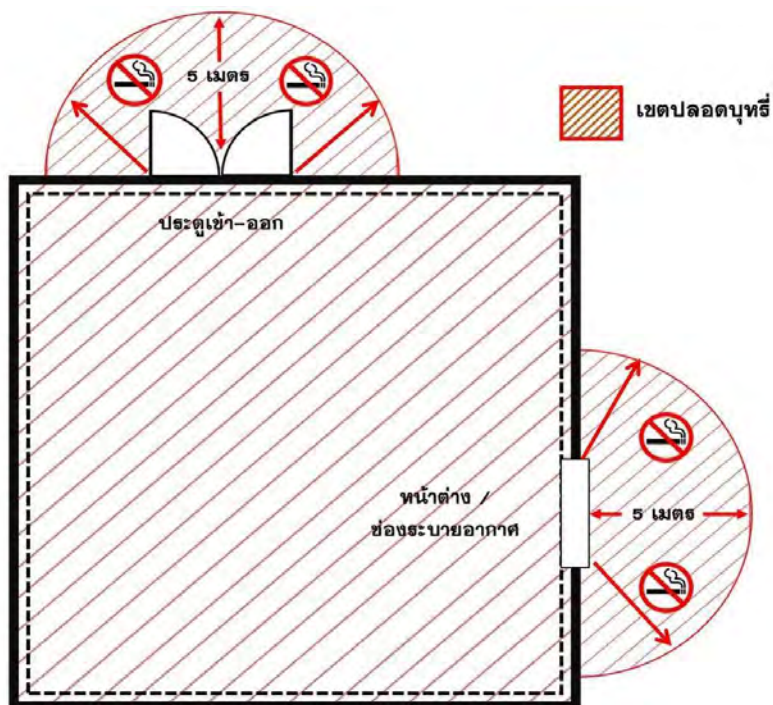
¹³⁵ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และ ยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขต ปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561.” ข้อที่ 6

ตารางที่ 4 : สถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 4

<p><u>ประเภทที่ 4</u> พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงระยะ 5 เมตรจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อ หรือช่องระบายอากาศ</p>
<p>4.1 พื้นที่ภายในและดาดฟ้าของอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของ</p> <p>4.1.1 ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า</p> <p>4.1.2 สถานที่ทำงานของเอกชน</p> <p>4.1.3 โรงงานอุตสาหกรรม หรือสถานประกอบการที่มีการผลิตสินค้า</p> <p>4.1.4 สนามกอล์ฟ</p> <p>4.1.5 อุทยานประวัติศาสตร์ อุทยาน หรือวนอุทยานแห่งชาติ โบราณสถาน สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง อนุสรณ์สถาน</p>
<p>4.2 พื้นที่ภายในและดาดฟ้าของอาคาร โรงเรือน พื้นที่ใต้หลังคา และบริเวณชานชาลาของ</p> <p>4.2.1 สถานีขนส่งผู้โดยสาร</p> <p>4.2.2 สถานีรถไฟ สถานีรถไฟฟ้า สถานีรถไฟใต้ดิน สถานีรถราง</p> <p>4.2.3 ท่าเรือโดยสาร</p>
<p>4.3 บริเวณโรงพักคอย ห้องหรือสถานที่สำหรับใช้ประโยชน์ร่วมกัน และทางเดินภายในอาคารโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของ</p> <p>4.3.1 อาคารชุด หรือคอนโดมิเนียม</p> <p>4.3.2 ห้องเช่า หอพัก แมนชั่น อพาร์ทเมนต์ คอร์ท หรือสถานที่ให้บริการในลักษณะเดียวกัน</p> <p>4.3.3 โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ หรือสถานที่พักตากอากาศในลักษณะเดียวกัน</p>
<p>4.4 บริเวณที่จำหน่าย หรือให้บริการอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารและเครื่องดื่ม ของสถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารและเครื่องดื่ม ที่ไม่มีระบบปรับอากาศ</p>

การวัดระยะ 5 เมตร ให้วัดระยะจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออกท่อหรือช่องระบายอากาศออกไป 5 เมตร ตามรูปที่ 2

รูปที่ 2 : เขตปลอดบุหรี่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงระยะ 5 เมตรจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อ หรือช่องระบายอากาศ

ก่อนหน้าที่จะมีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของ สถานที่สาธารณะสถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่ และ ยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 มีประกาศกระทรวง สาธารณสุข (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2540 เรื่อง สภาพและลักษณะของเขตสูบบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติ คู้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 ที่กำหนดให้เขตสูบบุหรี่บริเวณที่มีระบบปรับอากาศต้องม ีการระบายอากาศ ถ่ายเทหมุนเวียนระหว่างภายนอกอาคารและภายในเขตสูบบุหรี่ไม่น้อยกว่า 50 ลูกบาศก์ฟุต/นาทื/คน และเขตสูบบุหรี่ต้องมีสภาพและลักษณะ คือ ไม่อยู่ในบริเวณที่ก่อให้เกิด ความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนที่อยู่บริเวณข้างเคียง ไม่อยู่ในบริเวณทางเข้า-ออกของสถานที่ที่ให้มี การคู้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และไม่อยู่ในบริเวณที่เปิดเผยอันเป็นที่เห็นได้ชัดแก่ผู้มาใช้ สถานที่นั้น¹³⁶ แต่ประกาศฯ พ.ศ. 2561 ไม่ปรากฏเกี่ยวกับการกำหนดสภาพและลักษณะของเขตสูบ บุหรี่ไว้แต่อย่างใด จะมีเพียงแต่การให้มีการติดแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ ที่รัฐมนตรีประกาศให้มีการคู้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมด ซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น ทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง

¹³⁶ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2540 เรื่อง สภาพและลักษณะของเขตสูบบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคู้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535.”ข้อ 2-3

บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะม็วล้อมหรือไม่ก็ตามเป็นเขตปลอดบุหรี่¹³⁷ และให้มีการให้ติดแสดงเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ไว้โดยเปิดเผย มองเห็นได้ชัดเจนภายในบริเวณที่จัดให้เป็นเขตสูบบุหรี่ ในกรณีที่เขตสูบบุหรี่ดังกล่าวมีทางเข้าอย่างชัดเจนให้ติดแสดงเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ ณ ทางเข้าเขตสูบบุหรี่ดังกล่าวด้วย¹³⁸ ซึ่งเป็นไปตามกำหนดในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและวิธีการในการแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่และเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ พ.ศ. 2561 ที่อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 วรรคหนึ่ง และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 เท่านั้น

2.2.3 มาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง

(1) การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ได้รับควันบุหรี่มือสอง

ก่อนพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 จะประกาศใช้ แต่เดิมนั้นพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 มีเหตุผลท้ายของการประกาศใช้ว่าเป็นการยอมรับในทางการแพทย์ว่า ควันบุหรี่เป็นผลเสียแก่สุขภาพของผู้สูบและผู้ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่ใกล้เคียงหลายประการ เช่น อาจทำให้เกิดมะเร็งของปอด และอวัยวะอื่น โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ อีกทั้งควันบุหรี่ยังทำให้โรคบางโรค เช่น โรคหอบหืดหรือโรคภูมิแพ้มีอาการกำเริบขึ้น นอกจากนั้นยังพิสูจน์ได้ว่าการที่ผู้ไม่สูบบุหรี่ต้องสูดควันบุหรี่ซึ่งผู้อื่นสูบเข้าไปก็ยังคงเป็นผลเสียแก่สุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับผู้สูบบุหรี่เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้สูดควันบุหรือนั้นเป็นเด็กสมควรที่จะคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่มิให้ต้องรับควันบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ โดยการห้ามสูบบุหรี่ในบางสถานที่หรือการจำกัดเขตให้สูบบุหรี่โดยเฉพาะหรือโดยวิธีอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้¹³⁹ จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2535 แล้ว และในการตราพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ก็มีเหตุผลในลักษณะเดิมคือเป็นการทำให้การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากโรคมัยที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ยาสูบสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น และยกระดับการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติให้มี

¹³⁷ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและวิธีการในการแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่และเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ พ.ศ. 2561.” ข้อ 6 (1)

¹³⁸ “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและวิธีการในการแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่และเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ พ.ศ. 2561.” ข้อ 8

¹³⁹ “พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535,” เหตุผลท้าย

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น¹⁴⁰หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือเพื่อเป็นการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ให้นิยามความหมายของ คำต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเขตปลอดบุหรี่ และเขตสูบบุหรี่ ได้แก่ คำว่า “เขตปลอดบุหรี่” หมายความว่า บริเวณที่ห้ามสูบบุหรี่ คำว่า “เขตสูบบุหรี่” หมายความว่า บริเวณที่จัดไว้ให้เป็นที่สูบบุหรี่ภายในเขตปลอดบุหรี่ คำว่า “สถานที่สาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการเชื้อเชิญหรือต้องจ่ายค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม คำว่า “สถานที่ทำงาน” หมายความว่า สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ และสถานประกอบการของเอกชน หรือสถานที่ใด ๆ ที่บุคคลใช้ทำงานร่วมกันตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ คำว่า “ยานพาหนะ” หมายความว่า ยานพาหนะสาธารณะ หรือยานพาหนะอื่นใดที่ใช้ในการรับขนส่งบุคคล¹⁴¹

ปัจจุบันการบังคับใช้เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เพื่อเป็นการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 หมวด 5 ที่ว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ตั้งแต่ มาตรา 41 ถึงมาตรา 46 ทั้งนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 มีการประกาศสถานที่ต่าง ๆ หลายสถานที่ตามที่ผู้เขียนได้อธิบายก่อนหน้านี้ให้ เป็นสถานที่สาธารณะที่ทำให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยมีข้อยกเว้นให้สถานที่จำนวน 3 สถานที่ เป็นเขตปลอดบุหรี่แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้ ได้แก่ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และท่าอากาศยาน แต่ได้ให้สถานที่สาธารณะทั้งสามสถานที่นี้ มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ด้วย กล่าวคือมีการกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้

¹⁴⁰ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560,” เหตุผลท้าย

¹⁴¹ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560,” มาตรา 4

ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างบริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มาใช้บริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะม็วี่รั้วล้อมหรือไม่ก็ตามเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่ทั้งนี้สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ในพื้นที่นอกรอาคารโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างได้ ซึ่งคำว่า “อาคาร” และคำว่า “โรงเรือน” รวมถึงคำว่า “สิ่งปลูกสร้าง” ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ไม่ได้ให้นิยามความหมายของคำเหล่านี้ไว้ จึงต้องอาศัยนิยามความหมายของคำต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาใช้ประกอบ¹⁴²

¹⁴² พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ และหมายความรวมถึง

- (1) อัฒจันทร์หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนของประชาชน
 - (2) เขื่อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ อุโมงค์ คานเรือ ท่าเรือ ท่าจอดเรือรั้วกำแพงหรือประตู ที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะ หรือสิ่งที่สร้างขึ้นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย
 - (3) ป้ายหรือสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย
 - (ก) ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะและมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตร หรือมีน้ำหนักรวมทั้ง โครงสร้างเกินสิบกิโลกรัม
 - (ข) ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้วระยะห่างจากที่สาธารณะมีน้อยกว่าความสูงของป้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดินและมีขนาดหรือมีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง
 - (4) พื้นทีหรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นทีจอดรถ ทีกลับรถ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคารที่กำหนดตามมาตรา 8 (9)
 - (5) สิ่งทีสร้างขึ้นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงส่วนต่าง ๆ ของอาคารด้วย

“อาคารสูง” หมายความว่า อาคารทีบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ทีมีความสูงตั้งแต่สี่สิบสามเมตรขึ้นไป การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินทีก่อสร้างถึงพื้นดาดฟ้าสำหรับอาคารทรงจั่ว หรือบันหย้าให้วัดจากระดับพื้นดินทีก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

“อาคารขนาดใหญ่พิเศษ” หมายความว่า อาคารทีก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้พื้นที่อาคารหรือส่วนใดของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่หนึ่งหมื่นตารางเมตรขึ้นไป

“อาคารชุมนุมคน” หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดของอาคารทีบุคคลอาจเข้าไปภายในเพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคน ทีมีพื้นที่ตั้งแต่หนึ่งพันตารางเมตรขึ้นไป หรือชุมนุมคนได้ตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

“โรงมหรสพ” หมายความว่าอาคารหรือส่วนใดของอาคารทีใช้เป็นสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์ แสดงละคร แสดงดนตรีหรือการแสดงรื่นเรึงอื่นใด และมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดให้สาธารณชนเข้าชมการแสดงนั้นเป็น ปกติธุระโดยมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม

มาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองบุคคลจากการสุดมควันบุหรี่ปมือสองของประเทศไทย จะมีปรากฏในพระราชบัญญัติจรรยาจรทางบก พ.ศ. 2522 ที่ห้ามมิให้ผู้ขับซึรถบรรทุกคนโดยสารหรือผู้เก็บค่าโดยสารสูบบุหรี่ปในขณะขับรถหรือในขณะทำหน้าที่เก็บค่าโดยสาร¹⁴³ และห้ามมิให้ผู้ขับซึรถแท็กซี่สูบบุหรี่ปในขณะขับรถ¹⁴⁴

มาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองบุคคลจากการสุดมควันบุหรี่ปมือสองจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑยาสูบ พ.ศ. 2560 หมวด 5 ที่ว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ปตั้งแต่ มาตรา 41 ถึงมาตรา 46 และมีการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดเขตปลอดบุหรี่ปเขตสูบบุหรี่ป รวมถึงการแสดงเครื่องหมายตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ด้วยในหมวดนี้ สำหรับบทกำหนดโทษจะมีการบัญญัติไว้ในหมวด 7 ว่าด้วยบทกำหนดโทษ ตั้งแต่มาตรา 53 ถึงมาตรา 74 สามารถสรุปเป็นตารางแสดงการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ปการห้ามสูบบุหรี่ปในที่สาธารณะ ลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษ ได้ดังนี้

ตารางที่ 5 : การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ปการห้ามสูบบุหรี่ปในที่สาธารณะ ลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษ

การบังคับใช้กฎหมาย	บทกำหนดโทษ
มาตรา 41 ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่ และยานพาหนะดังกล่าวเป็นเขตปลอดบุหรี่ป รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ อาจกำหนดให้มีเขตสูบบุหรี่ปในเขตปลอดบุหรี่ปตามวรรคหนึ่งก็ได้	ไม่ปรากฏ
มาตรา 42 ห้ามผู้ใดสูบบุหรี่ปในเขตปลอดบุหรี่ป เว้นแต่เป็นเขตสูบบุหรี่ปที่กำหนดตามมาตรา 41 วรรคสอง	มาตรา 67 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 42 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

“ที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้ประชาชนเข้าไปหรือใช้เป็นทางสัญจรได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือไม่

¹⁴³ “พระราชบัญญัติจรรยาจรทางบก พ.ศ. 2522,”มาตรา 91

¹⁴⁴ “พระราชบัญญัติจรรยาจรทางบก พ.ศ. 2522,”มาตรา 99

การบังคับใช้กฎหมาย	บทกำหนดโทษ
<p>มาตรา 43 เมื่อรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศให้สถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน หรือยานพาหนะใด เป็นเขตปลอดบุหรี่ ให้ผู้ดำเนินการจัดให้สถานที่หรือยานพาหนะดังกล่าวมีสภาพและลักษณะ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ (2) ปราศจากอุปกรณ์ หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ (3) มีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ 	<p>มาตรา 68 ผู้ดำเนินการผู้ใด ไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 43 หรือ มาตรา 44 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา 44 ในกรณีที่เขตปลอดบุหรี่ใดมีประกาศกำหนดเขตสูบบุหรี่ได้ตามมาตรา 41 วรรคสอง ผู้ดำเนินการอาจจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ได้ โดยต้องมีสภาพและลักษณะ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) มีเครื่องหมายติดแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตสูบบุหรี่ (2) ไม่อยู่ในบริเวณทางเข้าออกของสถานที่หรือยานพาหนะนั้น หรือ ในบริเวณอื่นใดอันเปิดเผยเห็นได้ชัด (3) มีพื้นที่เป็นสัดส่วนชัดเจน โดยคำนึงถึงการระบายอากาศที่เหมาะสม และไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น (4) แสดงสื่อรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (5) มีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ 	<p>มาตรา 68 ผู้ดำเนินการผู้ใด ไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 43 หรือ มาตรา 44 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าหมื่นบาท</p>
<p>มาตรา 45 เครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ตามมาตรา 43 (1) หรือ เขตสูบบุหรี่ตามมาตรา 44 (1) ที่ผู้ดำเนินการจัดให้มี ต้องเป็นไปตามลักษณะและวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ</p>	<p>มาตรา 69 ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 45 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าพันบาท</p>

การบังคับใช้กฎหมาย	บทกำหนดโทษ
มาตรา 46 ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งเตือนว่าสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ และควบคุมดูแล ห้ามปราม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ หากผู้ดำเนินการได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งตามสมควรแล้ว ผู้ดำเนินการนั้นไม่มีความผิด	มาตรา 70 ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 46 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

(2) การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ

การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบเกี่ยวข้องโดยตรงกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง เนื่องจากเมื่อผู้สูบบุหรี่จุดไฟเพื่อสูบบุหรี่ และเกิดการเผาไหม้ของบุหรี่ขึ้น สารต่าง ๆ ที่อยู่ในบุหรี่ยานั้นจะถูกเผาไหม้เกิดเป็นควันบุหรี่มือสองที่ผู้ไม่สูบบุหรี่มีโอกาสได้รับ ทำให้การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะขายในประเทศไทยจะต้องมีส่วนประกอบ และมีสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบนั้น ๆ จึงมีความสัมพันธ์กับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง

พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 37 วางหลักว่าการควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะขายในประเทศไทยต้องมีส่วนประกอบมาตรฐานและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบมีหน้าที่ต้องแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบนั้น และส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณชนตามที่ได้รับแจ้ง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ยาสูบมีส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสามารถออกคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้าหรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ผลิตหรือนำเข้านั้น และประกาศให้ประชาชนได้รับทราบถึงคำสั่งนั้น

ปัจจุบันการบังคับใช้กฎกระทรวงดังกล่าวข้างต้นเป็นไปตามบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 79¹⁴⁵ อนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับ

¹⁴⁵ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 79 บรรดากฎกระทรวงและประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ มี 3 อนุบัญญัติ ได้แก่ กฎกระทรวง (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 ที่กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขในการที่ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบต้องแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ประเภทบุหรี่ซิการ์แรตและบุหรี่ยีการ์ และระเบียบคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบ ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 10 (6) และมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และสุดท้ายคือ ระเบียบกรมควบคุมโรคว่าด้วยการกำกับดูแลข้อมูลรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2550 ระเบียบนี้อาศัยอำนาจตามความในข้อ 20 แห่งระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544

(3) การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้างความตระหนักรู้ ของสาธารณะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้นิยามคำว่า “การศึกษา” คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้าง องค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต¹⁴⁶ แต่ทั้งนี้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไม่ได้ มีการกล่าวถึงเรื่องการให้ความรู้ และการสร้างความตระหนักรู้ของสาธารณะเกี่ยวกับการบริโภค ยาสูบ การควบคุมยาสูบ หรือการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่แต่อย่างใด การให้ความรู้ และ การสร้างความตระหนักรู้ มีจิตสำนึกสาธารณะเรื่องยาสูบในประเทศไทย จะเป็นในเชิงนโยบาย เช่น การสร้างเสริมการมีส่วนร่วมในโครงการและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมวันงดสูบบุหรี่ โลกในวันที่ 31 พฤษภาคม ของทุกปี ที่สถานศึกษา สถานที่ราชการของรัฐหลายแห่งร่วมกันจัดขึ้น เพื่อให้เยาวชนและประชาชนได้เข้าร่วมเพื่อให้ตระหนักถึงอันตรายและผลเสียของการสูบบุหรี่ ที่มีต่อตัวผู้สูบบุหรี่และบุคคลที่อยู่รอบข้าง และเพื่อลดจำนวนปริมาณนักสูบหน้าใหม่ โครงการ โรงเรียนและสถานศึกษาปลอดบุหรี่เพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับสารที่ก่อให้เกิดอันตรายในบุหรี่ และควันบุหรี่โดยวางแผนและกำหนดกิจกรรมสอดแทรกทั้งในและนอกหลักสูตรการเรียนการสอน

ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ ต่อคณะรัฐมนตรี

¹⁴⁶ “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,” มาตรา 4

และมีการรวมทั้งเฝ้าระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในโรงเรียน¹⁴⁷ โครงการลด ละ เลิกบุหรี่และยาสูบโดยใช้ชุมชนเป็นฐานมีเป้าหมายเพื่อลดจำนวนผู้สูบบุหรี่และยาสูบในชุมชนเพื่อสร้างชุมชนให้เป็นชุมชนปลอดบุหรี่¹⁴⁸ เป็นต้น

ประเทศไทยมีการควบคุมการบริโภคยาสูบโดยอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วน ทั้งจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน โดยมีเครื่องมือที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการ ทั้งกฎหมาย ควบคุมยาสูบ ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559 – 2562) โดยเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติได้เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมยาสูบแห่งชาติ (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2565 – 2570) พร้อมมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรองรับภายใต้แนวคิด “ก้าวสู่สังคมไทยปลอดบุหรี่อย่างยั่งยืน”¹⁴⁹ ประกอบกับที่ผ่านมามีการพัฒนาการควบคุมยาสูบให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ชุมชน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน มีอำนาจและบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาส่วนท้องถิ่น ทั้งการปกครอง การบริหารจัดการ งบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ รวมไปถึงการพัฒนาด้านสาธารณสุขด้วย

ในปี พ.ศ. 2562 กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข (กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ) ได้ประสานความร่วมมือในการดำเนินการควบคุมยาสูบ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับ กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม โดยมีการขับเคลื่อนการดำเนินงานควบคุมยาสูบแบบองค์รวม และแบบมีส่วนร่วม โดยร่วมกันจัดทำคู่มือการดำเนินงานควบคุมยาสูบสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการดำเนินงานควบคุมยาสูบสำหรับ

¹⁴⁷ เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่, “การดำเนินงานโรงเรียนปลอดบุหรี่,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: <http://www.smokefreeschool.net/operate.php>

¹⁴⁸ สำนักสร้างโอกาส (สำนัก6), “โครงการลด ละ เลิกบุหรี่และยาสูบ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 24 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

<https://dol.thaihealth.or.th/Media/Index/975c662b-77b4-ea11-80ea-00155d09b41e?isSuccess=False>

¹⁴⁹ กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค, “คกก.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมยาสูบแห่งชาติ ฉบับที่สาม พ.ศ. 2565 – 2570 ชูประเด็น “ก้าวสู่สังคมไทยปลอดบุหรี่อย่างยั่งยืน”” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา:

<https://ddc.moph.go.th/brc/news.php?news=15693&deptcode=brc>

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และนำไปสู่การทำให้สิ่งแวดล้อม และสังคมปลอดภัยหรือเป็นรูปธรรม และครอบคลุมทุกพื้นที่ในทิศทางเดียวกัน¹⁵⁰ โดยมีมาตรการ เกี่ยวข้อง เช่น การจัดทำแผนสุขภาพชุมชน โดยยึดหลัก 3อ 2ส (อาหาร อารมณ์ การออกกำลังกาย การไม่ดื่มสุรา และการไม่สูบบุหรี่) รวมทั้งมีการบูรณาการในกิจกรรมเสริมพลังในกลุ่มแม่บ้าน ชวนเชิญคนในครอบครัวลด ละ เลิกบุหรี่¹⁵¹ มีมาตรการจัดให้สถานที่ทำงาน และสถานที่ในความรับผิดชอบเป็นเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย มีการเฝ้าระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในบริเวณที่กฎหมายกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ มีการเฝ้าระวังในพื้นที่เกี่ยวกับสถานการณ์การบริโภคยาสูบ และผลิตภัณฑ์ยาสูบรูปแบบใหม่เพื่อควบคุมยาสูบ¹⁵² มีมาตรการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อการควบคุมยาสูบ และการปฏิบัติตามกฎหมายโดยให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องและสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ แก่บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในชุมชนได้รับทราบโดยความร่วมมือกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ตำรวจ ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)¹⁵³ รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานควบคุมยาสูบในเรื่องการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย และบุคลากรในหน่วยงาน และจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับโทษพิษภัยของบุหรี่ ผลกระทบของยาสูบให้กับ อสม. ผู้นำชุมชน ประชาชน ในชุมชนให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจด้วย¹⁵⁴

¹⁵⁰ ชยนันท์ สิทธิบุศย์ และเศรษฐี จุฬาเสรีกุล, ผลิตภัณฑ์ยาสูบ: คู่มือการดำเนินงานควบคุมยาสูบ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: ศรีศิริภัทร, 2562), หน้า 3.

¹⁵¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 32.

¹⁵² เรื่องเดียวกัน, หน้า 35-36.

¹⁵³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 36.

¹⁵⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 37-38.

บทที่ 3

กฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบ

บทนี้จะกล่าวถึงกฎหมายควบคุมยาสูบ โดยเริ่มตั้งแต่กฎหมายควบคุมยาสูบระหว่างประเทศ กฎหมายควบคุมยาสูบของประเทศประเทศสิงคโปร์ที่เกี่ยวกับการกำหนดเขตสูบบุหรี่ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง โดยเริ่มต้นจากกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลก ว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) ที่เป็นกฎหมายควบคุมยาสูบระหว่างประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องอื่นที่ FCTC ได้มีการกล่าวถึง ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women) และกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convention on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) โดยกฎหมายระหว่างประเทศเหล่านี้จะใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบการตีความเพื่อเอื้อต่อการยกขึ้นกล่าวอ้างเพื่อปกป้องสุขภาพที่จะสามารถนำไปใช้ในการพิจารณาพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศที่เป็นสมาชิกรัฐภาคีของ FCTC จะต้องดำเนินการที่เกี่ยวกับการกำหนดเขตสูบบุหรี่ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง

3.1 กฎหมายควบคุมยาสูบระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตสูบบุหรี่ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง

3.1.1 กรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC)

กรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) จัดเป็นกรอบอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสุขภาพ ฉบับแรกขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองประชากรโลกให้ปลอดภัยจากผลร้ายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่¹⁵⁵ FCTC เป็นกลไกทางกฎหมายระหว่างประเทศในการสกัดกั้นไม่ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่กระจายไปทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อหยุดยั้งการเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ FCTC ได้รับการรับรอง

¹⁵⁵ Patricia Lambert, "The Framework Convention on Tobacco Control (FCTC)," [Online] Accessed: 30 October 2021. Available from:

https://actbr.org.br/uploads/arquivo/428_428_1_PatriciaLambert.pdf p.2

โดยที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ 56 (World Health Assembly–WHA56) ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 โดยประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลกทั้งหมดจำนวน 192 ประเทศ¹⁵⁶ รวมทั้งประเทศไทยได้มีมติเป็นเอกฉันท์รับรองกรอบอนุสัญญาฯ ดังกล่าว และเปิดโอกาสให้ประเทศอื่น ๆ ลงนามเพื่อเข้าเป็นสมาชิกรัฐภาคีของ FCTC ในระหว่างวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2546 ถึงวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2547 โดยกรอบอนุสัญญาฯ จะมีผลบังคับใช้ใน 90 วัน ภายหลังจากที่มีประเทศต่าง ๆ ลงนามให้สัตยาบันอย่างเป็นทางการครบ 40 ประเทศ¹⁵⁷ ทั้งนี้ FCTC มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ซึ่งประเทศไทยเป็น 1 ใน 40 ประเทศแรกที่ได้ลงนามใน FCTC¹⁵⁸ ทั้งนี้ นับจนถึงวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2558 กรอบอนุสัญญาฯ ดังกล่าวมีประเทศที่เป็นสมาชิกรัฐภาคีทั้งหมดจำนวน 180 ประเทศ¹⁵⁹

วัตถุประสงค์ของ FCTC บัญญัติอยู่ในมาตรา 3 โดยมีสาระสำคัญเพื่อที่จะคุ้มครองมนุษย์ให้ปลอดภัยจากอันตรายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันยาสูบ (ต่อไปจะเรียกว่าควันบุหรี่) ทั้งผลกระทบในด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ โดยจัดให้มีมาตรการในการควบคุมยาสูบ ซึ่งสมาชิกรัฐภาคีจะบังคับใช้มาตรการต่าง ๆ นี้ทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติเพื่อจะลดการแพร่ขยายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง¹⁶⁰ ภายใต้อาณัติ FCTC รัฐภาคีมีหน้าที่ดำเนินการมาตรการที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองเป้าหมายทั่วไปที่ได้ทำความตกลงกันไว้

¹⁵⁶ ชูรุณี พิษณุกุลมงคล, “เจาะลึกมาตราสำคัญ FCTC อนุสัญญาควบคุมการบริโภคยาสูบ: The WHO Framework Convention on Tobacco Control – FCTC,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 30 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา: http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/attach/d560a16afca572463e8f4ed1e60de7e.pdf p.1.

¹⁵⁷ เรื่องเดียวกัน.

¹⁵⁸ ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2546 เป็นลำดับที่ 36 และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 คุณหญิงลักษณาจันทร เลาหพันธุ์ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทยประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก (ในขณะนั้น) ได้มอบสัตยาบันสารดังกล่าวแก่ Dr. Palitha Kohana หัวหน้าแผนกสนธิสัญญา สำนักงานสนธิสัญญาแห่งสหประชาชาติ (ในขณะนั้น)

¹⁵⁹ The Framework Convention Alliance “STATUS OF THE WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL (FCTC); Updated 18 March 2015,” [Online] Accessed: 30 October 2021. Available from: https://fctc.wpengine.com/wp-content/uploads/2014/05/latest_ratifications.pdf p.1

¹⁶⁰ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.”Article 3 Objective

ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ¹⁶¹ โดย FCTC เป็นมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องมาตรการควบคุมยาสูบในทางระหว่างประเทศ รัฐภาคีพึงต้องปฏิบัติตามให้ได้ขั้นต่ำตามที่ FCTC เสนอ ทั้งนี้ FCTC มีการบัญญัติว่าห้ามมิให้รัฐภาคีตั้งข้อสงวน ต้องอนุวัติการหรือภาคยานุวัติให้เป็นไปตามกรอบของ FCTC เท่านั้น¹⁶²

กรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) มีทั้งหมด 11 หมวด 38 มาตรา โดยหมวดที่สำคัญ มีสาระสำคัญ ดังนี้

หมวด 1 บทนำ (Introduction) ประกอบด้วย นิยามศัพท์ที่สำคัญที่เกี่ยวกับการควบคุมยาสูบและกล่าวถึงความสัมพันธ์ของกรอบอนุสัญญาฯ นี้กับความตกลงและกฎหมายอื่น ๆ ที่บัญญัติให้สมาชิกรัฐภาคีสามารถอนุวัติการหรือออกมาตรการ หรือกฎหมายภายในประเทศที่มีความเข้มงวดมากกว่าเนื้อหาของ FCTC แต่จะต้องมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับบทบัญญัติต่าง ๆ ใน FCTC และเป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศ

หมวด 2 วัตถุประสงค์ หลักการที่ใช้เป็นแนวทางและพันธกรณีทั่วไป (Objective, guiding principles and general obligations) มีการกำหนดว่าในการดำเนินนโยบายสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาสูบประเทศสมาชิกรัฐภาคีต้องกระทำการคุ้มครองนโยบายดังกล่าวจากผลประโยชน์ทางการค้า และผลประโยชน์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอุตสาหกรรมยาสูบ

หมวด 3 มาตรการเกี่ยวกับการลดอุปสงค์ของยาสูบ (Measures relating to the reduction of demand for tobacco) ที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกรัฐภาคีพิจารณาและกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดความต้องการบริโภคยาสูบของประชากร เช่น มาตรการทางด้านราคาและภาษีในการลดอุปสงค์ยาสูบ¹⁶³ มาตรการอื่นซึ่งมิใช่มาตรการราคาในการลดอุปสงค์ยาสูบ¹⁶⁴ การปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ซึ่งเป็นการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง¹⁶⁵ การควบคุม

¹⁶¹ หทัย ชิตานนท์, งานสาธารณสุขก้าวหน้าด้วยกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย, 2545), หน้า 8.

¹⁶² “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 30 Reservations

¹⁶³ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 6 Price and tax measures to reduce the demand for tobacco

¹⁶⁴ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 7 Non-price measures to reduce the demand for tobacco.

¹⁶⁵ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 8 Protection from exposure to tobacco smoke

สารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ¹⁶⁶ และเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ¹⁶⁷ การบรรจุหีบห่อและติดป้ายผลิตภัณฑ์ยาสูบ¹⁶⁸ การให้การศึกษาให้ความรู้ และการสร้างความตระหนักรู้ของสาธารณะเพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการเลิกบริโภคยาสูบ¹⁶⁹

หมวด 4 มาตรการเกี่ยวกับการลดอุปทานของยาสูบ (Measures relating to the reduction of demand for tobacco) ที่กำหนดให้ประเทศที่เป็นสมาชิกรัฐภาคีจะต้องกำหนดและบังคับใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ มาตรการทางการปกครอง มาตรการทางการบริหาร หรือมาตรการอื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการลดอุปทานของยาสูบ เช่น การห้ามค้าผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ผิดกฎหมายในทุกรูปแบบ¹⁷⁰ การห้ามจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบให้แก่ผู้เยาว์¹⁷¹ และการห้ามแบ่งจำหน่ายบุหรี่ในจำนวนน้อยที่มีลักษณะเป็นมวน ๆ¹⁷² เป็นต้น

หมวด 5 ด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม (Protection of the environment) ที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกรัฐภาคีต้องคำนึงถึงการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเพาะปลูกและผลิตยาสูบ¹⁷³

หมวด 6 ปัญหาอันเกี่ยวเนื่องกับการรับผิด (Questions related to liability) ในกรณี que จำเป็นให้ประเทศสมาชิกดำเนินการด้านกฎหมายหรือใช้กฎหมายที่มีอยู่จัดการกับความรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา และการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศสมาชิกในด้านกระบวนการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับความรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา¹⁷⁴

¹⁶⁶ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 9 Regulation of the contents of tobacco products

¹⁶⁷ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 10 Regulation of tobacco product disclosures

¹⁶⁸ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 11 Packaging and labelling of tobacco products

¹⁶⁹ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 12 Education, communication, training and public awareness

¹⁷⁰ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 15 Illicit trade in tobacco products

¹⁷¹ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 16 Sales to and by minors

¹⁷² Ibid.

¹⁷³ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 18 Protection of the environment and the health of persons

¹⁷⁴ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 19 Liability

หมวด 7 ความร่วมมือด้านเทคนิค วิทยาศาสตร์ และการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ (Scientific and technical cooperation and communication of information ประเทศสมาชิกต้องพัฒนาและส่งเสริมให้มีการวิจัยระดับชาติ โครงการวิจัยต่าง ๆ ในด้านการควบคุมยาสูบ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ¹⁷⁵ ให้มีการรายงานผลและการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ประเทศสมาชิกต้องจัดส่งรายงานการดำเนินการต่อที่ประชุมรัฐภาคี¹⁷⁶ และการส่งเสริมโดยจัดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี ความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ หรือด้านกฎหมาย เป็นต้น

มาตรการและการดำเนินการต่าง ๆ ข้างต้นเป็นสาระสำคัญของ FCTC ที่เป็นหน้าที่ของประเทศรัฐสมาชิกต้องรับผิดชอบโดยทั่วไป โดยที่ประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาจะเป็นผู้กำหนดว่าควรจะพัฒนาแนวทางการดำเนินงานในมาตรการหรือเรื่องใดก่อน ซึ่งในช่วงระยะเวลา 5 ปีแรก (พ.ศ. 2548-2553) ที่ FCTC มีผลใช้บังคับที่ประชุมสมัชชาภาคีได้ให้การรับรองแนวทางการดำเนินงานการปฏิบัติตามพันธกรณี ทั้งนี้ในเรื่องการปกป้องบุคคลจากควันบุหรี่เป็นมาตรการหนึ่งที่ FCTC ให้ความสำคัญ โดยเป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญที่ต้องดำเนินการในช่วง 5 ปี แรกที่ FCTC มีผลใช้บังคับ

(1) ผลกระทบยาสูบที่ควบคุม

FCTC ได้มีการนิยามศัพท์ที่สำคัญที่เกี่ยวกับการควบคุมยาสูบซึ่งถูกบัญญัติในหมวด 1 บทนำ (Introduction) ประกอบด้วยนิยามคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง เช่น การควบคุมยาสูบ (tobacco control) หมายถึง ยุทธศาสตร์ในการลดอุปทาน อุปสงค์ และอันตรายจากการบริโภคยาสูบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงสุขภาพของประชากรให้ดีขึ้นด้วยการขจัดหรือลดการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบ และการสูบควันจากยาสูบ¹⁷⁷ และผลิตภัณฑ์ยาสูบ (tobacco products) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ใบยาสูบเป็นวัตถุดิบทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งผลิตขึ้นเพื่อใช้สูบ ดูด เคี้ยว หรือดม¹⁷⁸ โดยไม่รวมถึงบุหรี่ไฟฟ้า (Electronic cigarette: E-cigarette) ที่ไม่ได้ที่ผลิตจากใบยาสูบแต่เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบและบริโภคโดยวิธีสูบมีความเป็นไปได้ในการที่บุหรี่ไฟฟ้าไม่จัดเป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ควบคุมตาม FCTC เนื่องจากบุหรี่ไฟฟ้าถูกคิดค้นขึ้นและได้จดสิทธิบัตรครั้งแรกในปี พ.ศ. 2547 ในประเทศจีน และมาเปิดตัวในประเทศสหรัฐอเมริกา

¹⁷⁵ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 20 Research, surveillance and exchange of information

¹⁷⁶ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 21 Reporting and exchange of information.

¹⁷⁷ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 1 Use of terms

¹⁷⁸ Ibid.

เมื่อปี พ.ศ. 2550 และเริ่มเผยแพร่เข้าสู่ประเทศอื่น ๆ ในเวลาต่อมาจนได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่นั้น¹⁷⁹ ในขณะที่ FCTC ได้รับการรับรองโดยที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลก สมัยที่ 56 (World Health Assembly–WHA56) เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้บุหรี่ไฟฟ้าไม่จัดเป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ควบคุมตาม FCTC แต่อย่างไรก็ตามบุหรี่ไฟฟ้าเข้าข่ายเป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดหนึ่งตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560

(2) การคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง

สาระสำคัญในเรื่องการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองบัญญัติอยู่ใน FCTC หมวด 3 มาตรการเกี่ยวกับการลดอุปสงค์ของยาสูบ (Measures relating to the reduction of demand for tobacco) ในมาตรา 8 การปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่¹⁸⁰ ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ คือ รัฐภาคีต้องระลึกรว่ามีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ได้พิสูจน์ชัดแล้วว่า การสูดดมควันบุหรี่เป็นสาเหตุของการเกิดโรค การเสียชีวิต รวมถึงความพิการต่าง ๆ รัฐภาคีต้องกำหนดและใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ มาตรการทางบริหาร มาตรการทางปกครองและหรือมาตรการอื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพที่อยู่ในขอบเขตอำนาจอธิปไตยของตนที่มีกำหนดไว้ในกฎหมายภายในของรัฐภาคี เพื่อจัดให้มีการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ในตัวอาคารของสถานที่ทำงาน ระบบขนส่งมวลชนในตัวอาคารของสถานที่สาธารณะ และอาจรวมถึงในสถานที่สาธารณะอื่น ๆ ด้วย¹⁸¹

ทั้งนี้ในเรื่องการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ มาตรา 8 FCTC มีแนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 (Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke) ที่ได้เสนอแนะให้รัฐภาคีปฏิบัติโดยที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลกเห็นชอบกับแนวปฏิบัติตามมาตรา 8 ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ให้รัฐบาลของรัฐสมาชิกออกกฎหมายในการห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่สาธารณะและที่ทำงาน โดยให้มีการห้ามสูบบุหรี่ 100% ในสถานที่ห้ามสูบ ทั้งนี้แนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 ในการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มีสาระสำคัญ 6 ข้อ ดังนี้

¹⁷⁹ ชนิกา เจริญจิตต์กุล และ ชญาภา ประเสริฐทรง, “บุหรี่ไฟฟ้า: ภัยเงียบของวัยรุ่น; E-cigarette: Silent Dangers to Youth” ใน วารสารพยาบาลทหารบก ปีที่ 15 ฉบับที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค.) 2557, (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2557), หน้า 2.

¹⁸⁰ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 8 Protection from exposure to tobacco smoke

¹⁸¹ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 7 Non-price measures to reduce the demand for tobacco

ข้อที่ 1 เจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ และข้อพิจารณาที่สำคัญ (PURPOSE, OBJECTIVES AND KEY CONSIDERATIONS)

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับอื่น ๆ ของ FCTC และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลก แนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 ในการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่จึงมีขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกรัฐภาคีให้สามารถปฏิบัติตามมาตรา 8 ของกรอบอนุสัญญาฯ ได้ โดยกำหนดมาตรการของดำเนินการที่มีประสิทธิภาพเพื่อปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ที่ไม่เพียงแต่ข้อปฏิบัติภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ แต่เป็นการดำเนินการตามแนวปฏิบัติที่ดีของการดำเนินการปกป้องคุ้มครองสุขภาพของประชาชน โดยแนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 มีวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง 2 ประการ ประการแรกคือการช่วยเหลือสมาชิกรัฐภาคีให้ปฏิบัติตามมาตรา 8 ของกรอบอนุสัญญาฯ ในลักษณะที่สอดคล้องกับหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ถึงอันตรายที่เกี่ยวข้องกับการสัมผัสกับควันบุหรี่มือสองและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดของทั่วโลกในการดำเนินมาตรการปลอดบุหรี่ เพื่อกำหนดมาตรฐานสูงสุดของความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามสนธิสัญญาและเพื่อช่วยเหลือสมาชิกรัฐภาคีในการส่งเสริม การบรรลุผลสำเร็จสูงสุดในเรื่องมาตรฐานของสุขภาพ ประการที่สองคือการระบุงบองค์ประกอบสำคัญของกฎหมายที่จำเป็นเพื่อปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองอย่างมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 8¹⁸²

ข้อที่ 2 หลักการตามแนวทางปฏิบัติงาน (STATEMENT OF PRINCIPLES AND RELEVANT DEFINITIONS UNDERLYING PROTECTION FROM EXPOSURE TO TOBACCO SMOKE)

มีทั้งหมด 7 หลักการ โดยเป็นการสะท้อนหลักการตาม FCTC มาตรา 4 ที่มีหลักว่า นโยบาย ที่มุ่งมั่นเป็นสิ่งจำเป็นในมาตรการปกป้องคุ้มครองบุคคลจากการสัมผัสควันบุหรี่มือสอง¹⁸³ ดังนี้

หลักการที่ 1 มาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันอันตรายจากการสัมผัสควันบุหรี่มือสองคือ ต้องกำจัดการสูบบุหรี่และควันบุหรี่ในพื้นที่หรือสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดควันบุหรี่ 100% โดยไม่มีระดับที่ปลอดภัยสำหรับการสัมผัสควันบุหรี่ และไม่มีค่าเริ่มต้นของความเป็นพิษของควันบุหรี่มือสองเนื่องจากขัดแย้งกับหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้นอกจากการจัดการให้สิ่งแวดล้อมให้ปลอดบุหรี่ 100% แล้ว ยังต้องมีการระบายอากาศ การกรองอากาศ และ

¹⁸² “Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke”PURPOSE, OBJECTIVES AND KEY CONSIDERATIONS

¹⁸³ “Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke”Principles

การจัดการการพื้นที่เขตสูบบุหรี่โดยที่ไม่ว่าจะมีระบบระบายอากาศที่แยกจากกันหรือไม่ โดยได้ข้อสรุปทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมว่าไม่มีวิธีการทางวิศวกรรมใด ๆ ที่สามารถป้องกันการสัมผัสกับควันบุหรี่ได้

หลักการที่ 2 ทุกคนควรได้รับการป้องกันจากการสัมผัสกับควันบุหรี่ในทั้งหมดของบริเวณภายในอาคารสถานที่ทำงานและภายในอาคารสถานที่สาธารณะทั้งหมดจะต้องปลอดบุหรี่

หลักการที่ 3 กฎหมายเป็นสิ่งที่จำเป็นในการปกป้องคุ้มครองบุคคลจากการสัมผัสและสูดดมควันบุหรี่ นโยบายปลอดบุหรี่โดยความสมัครใจนั้นได้รับการพิสูจน์แล้วว่าไม่ได้ผล และไม่สามารถคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการดำเนินการคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่อย่างมีประสิทธิภาพนั้นกฎหมายต่าง ๆ จะต้องเข้าใจง่าย ชัดเจน และมีสภาพบังคับใช้ได้จริง

หลักการที่ 4 การวางแผนที่ดีและมีทรัพยากรที่เพียงพอเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินงานและการบังคับใช้กฎหมายปลอดควันบุหรี่ให้สำเร็จ

หลักการที่ 5 ภาคประชาสังคมเป็นส่วนที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างและสนับสนุนมาตรการปลอดควันบุหรี่ เป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีการพัฒนากระบวนการดำเนินการ และการบังคับใช้กฎหมาย

หลักการที่ 6 การดำเนินการตามกฎหมายปลอดควันบุหรี่ การบังคับใช้และประสิทธิผลของผลลัพธ์ที่ได้จะต้องมีการติดตามและวิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินการที่เกิดขึ้น รวมทั้งการติดตามเฝ้าระวังการตอบสนองต่อกิจกรรมของอุตสาหกรรมยาสูบที่เป็นตัวทำลายการบังคับใช้กฎหมายตาม FCTC มาตรา 20.4¹⁸⁴ ที่ระบุไว้ว่าด้วยเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูล

¹⁸⁴ Article 20.4: The Parties shall, subject to national law, promote and facilitate the exchange of publicly available scientific, technical, socioeconomic, commercial and legal information, as well as information regarding practices of the tobacco industry and the cultivation of tobacco, which is relevant to this Convention, and in so doing shall take into account and address the special needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. Each Party shall endeavour to:

(a) progressively establish and maintain an updated database of laws and regulations on tobacco control and, as appropriate, information about their enforcement, as well as pertinent jurisprudence, and cooperate in the development of programmes for regional and global tobacco control;

(b) progressively establish and maintain updated data from national surveillance programmes in accordance with paragraph 3(a) of this Article; and

(c) cooperate with competent international organizations to progressively establish and maintain a global system to regularly collect and disseminate information on tobacco

หลักการที่ 7 การป้องกันและคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่จะต้องทำอย่างเข้มแข็งจริงจังและแพร่ขยายออกในวงกว้าง อาจมีการออกกฎหมายใหม่หรือแก้ไขกฎหมายปรับปรุงแนวทางการบังคับ หรือมาตรการเดิมให้ดีขึ้นที่เป็นการสะท้อนหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ใหม่ และผลการวิจัยในอนาคต

ทั้งนี้มีการกำหนดบทนิยาม (Definitions) ของแนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 มี 7 คำที่สำคัญ ดังนี้¹⁸⁵

1. ควันบุหรี่มือสอง หรือ ควันบุหรี่ในสิ่งแวดล้อม (Secondhand tobacco smoke or environmental tobacco smoke) ความหมายของคำนี้ ถูกนำมาใช้อธิบายรวมว่า ควันบุหรี่มือสองตามมาตรา 8 ของ FCTC คือเป็นควันบุหรี่มือสอง หรือ ควันบุหรี่ในสิ่งแวดล้อม เป็นควันบุหรี่ของบุคคลอื่น และการได้รับควันบุหรี่โดยผู้ได้รับควันบุหรี่ไม่ได้เป็นผู้สูบเอง แต่ทั้งนี้ การให้คำนิยามอื่น ๆ เช่น การสูบบุหรี่โดยไม่ได้ตั้งใจเป็นคำที่สมควรหลีกเลี่ยงเพราะอุตสาหกรรมยาสูบจะใช้คำว่า “การสูบบุหรี่โดยไม่ได้ตั้งใจ” นี้สนับสนุนแนวคิดว่าการได้รับควันบุหรี่โดยสมัครใจ เป็นสิ่งที่ยอมรับได้ มีการเรียกควันบุหรี่มือสอง โดยย่อว่า “SHS” และควันบุหรี่ในสิ่งแวดล้อมว่า “ETS” เป็นคำนิยามที่แนวปฏิบัติงานแนะนำให้สมาชิกรัฐภาคีใช้¹⁸⁶

ควันบุหรี่มือสอง (Second-hand tobacco smoke) นิยามได้ว่าเป็น ควันที่ปล่อยออกมาจากการเผาไหม้ของผลิตภัณฑ์ยาสูบ โดยรวมถึงควันบุหรี่ที่ผู้สูบบุหรี่หายใจออกมา¹⁸⁷

อากาศปลอดควันบุหรี่ (Smoke free air) คืออากาศที่ปราศจากควันบุหรี่ 100% หมายความว่ารวมถึงอากาศที่ไม่สามารถมองเห็น ได้กลิ่น รู้สึก หรือวัดค่าควันบุหรี่ได้ ซึ่งเป็นไปได้ว่าองค์ประกอบของควันบุหรี่อาจมีอยู่ในอากาศในปริมาณที่น้อยเกินกว่าที่จะวัดค่าได้¹⁸⁸

2. การสูบบุหรี่ (Smoking) ถูกนิยามให้รวมถึงการมีบุหรี่ที่จุดติดไฟไว้ในความครอบครองของผู้สูบ โดยไม่คำนึงว่าควันบุหรี่จะถูกสูดเข้าไปหรือหายใจออกมา¹⁸⁹

3. สถานที่สาธารณะ (Public places) คำนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศจึงต้องให้คำนิยามคำนี้ให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยควรจะต้องครอบคลุมสถานที่

production, manufacture and the activities of the tobacco industry which have an impact on the Convention or national tobacco control activities.

¹⁸⁵ “Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke” Definitions

¹⁸⁶ Ibid.

¹⁸⁷ Ibid.

¹⁸⁸ Ibid.

¹⁸⁹ Ibid.

ทั้งหมดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้หรือสถานที่สำหรับใช้งานร่วมกันโดยไม่คำนึงถึงการเป็นเจ้าของหรือสิทธิเข้าถึงยังสถานที่นั้น ๆ¹⁹⁰

4. ภายในอาคาร หรือ สถานที่ปิด (Indoor or enclosed) ตาม FCTC มาตรา 8 เรียกร้องให้มีการคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่จากการสูดดมควันบุหรี่ภายในอาคารของสถานที่ทำงานและสถานที่สาธารณะ โดยความหมายควรจะต้องเฉพาะเจาะจง ครอบคลุม และชัดเจนที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และควรระวังในการนิยามที่อาจเป็นการหลีกเลี่ยงการสร้างรายการที่อาจถูกตีความได้ว่าไม่เกี่ยวข้องกับคำว่า “ภายในอาคาร” โดยแนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 แนะนำให้คำว่า “ภายในอาคาร” (หรือ “สถานที่ปิด”) ควรถูกกำหนดความหมายให้รวมถึง “พื้นที่ที่ถูกคลุมด้วยหลังคา หรือพื้นที่ที่มีผนังหรือขอบกั้นมากกว่า 1 ด้านปิดล้อม โดยไม่คำนึงถึงชนิดของวัสดุของหลังคา ผนังหรือขอบกั้นนั้น และไม่คำนึงว่าเป็นโครงสร้างแบบถาวรหรือสร้างชั่วคราว”¹⁹¹

5. สถานที่ทำงาน (Workplace) ควรจะกำหนดนิยามอย่างกว้าง ๆ ว่าเป็น “สถานที่ใด ๆ ที่ถูกใช้โดยบุคคลในระหว่างที่มีการจ้างหรือทำงาน โดยไม่ควรให้รวมถึงเฉพาะการทำงานที่มีค่าตอบแทนเท่านั้น ให้รวมถึงการทำงานลักษณะเชิงงานอาสาสมัครด้วย นอกจากนี้ “สถานที่ทำงาน” หมายความว่ารวมถึงไม่แค่เฉพาะพื้นที่ที่ใช้ทำงานเท่านั้น แต่ยังคงรวมถึงสถานที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงานด้วยของพนักงานด้วย เช่น ทางเดิน ลิฟต์ บันได ล็อบบี้พื้นที่ส่วนกลาง สิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ร่วมกัน โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องนั่งเล่น ห้องรับประทานอาหารกลางวัน และหมายความรวมถึงสิ่งก่อสร้างที่ยื่นออกไปด้านนอกด้วย และยานพาหนะที่ใช้ในการทำงานเป็นหนึ่งในสถานที่ทำงาน

โดยการให้นิยามคำว่า “สถานที่ทำงาน” ควรจะต้องระมัดระวังควรจะให้รวมถึงสถานที่ส่วนตัว เช่น บ้าน ที่พักอาศัย เรือนจำ สถานดูแลเกี่ยวกับสุขภาพ หรือสถานที่พักผ่อน ซึ่งสถานที่เหล่านี้เป็นสถานที่ทำงานสำหรับบุคคลบางกลุ่มด้วยที่ควรจะได้รับคุ้มครองจากการสูดดมควันบุหรี่¹⁹²

6. บริการขนส่งสาธารณะ (Public transport) ควรนิยามให้รวมถึงยานพาหนะทุกประเภทที่ใช้ในการขนส่งมวลชนที่ได้รับค่าตอบแทนหรือที่เป็นเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ให้รวมถึงรถแท็กซี่ด้วย

¹⁹⁰ Ibid.

¹⁹¹ Ibid.

¹⁹² Ibid.

ข้อที่ 3 ขอบเขตของกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ (THE SCOPE OF EFFECTIVE LEGISLATION)

FCTC มาตรา 8 ต้องการให้มีมาตรการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองประชาชนจากควันบุหรี่ในสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ (1) ในอาคารสถานที่ทำงาน (2) ในอาคารสถานที่สาธารณะ (3) บริการขนส่งสาธารณะ และ (4) สถานที่สาธารณะอื่นตามความเหมาะสม

ทำให้เกิดภาระและหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองอย่างสากล เพื่อให้มั่นใจว่าภายในอาคารสถานที่สาธารณะ ในอาคารของสถานที่ทำงาน บริการขนส่งมวลชนสาธารณะ และทั้งภายนอกและกึ่งภายนอกของสถานที่สาธารณะทุกแห่งจะต้องปลอดจากควันบุหรี่มือสอง โดยที่จะต้องไม่มีข้อใด ๆ มายกเว้นบนพื้นฐานด้านสุขภาพหรือข้อโต้แย้งทางกฎหมาย หากเป็นกรณีจำเป็นที่จะต้องมีข้อยกเว้นจะต้องพิจารณาบนพื้นฐานของข้อโต้แย้งของอีกฝ่าย ทั้งนี้ควรจะมีข้อยกเว้นน้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้ หากสมาชิกรัฐภาคีไม่สามารถดำเนินการตาม FCTC มาตรา 8 ได้ในทันทีก็ให้ควรที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้ได้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ก็เพื่อขจัดข้อยกเว้นต่าง ๆ และสร้างการคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่อย่างทั่วถึง ทุกประเทศที่เป็นรัฐภาคีจะต้องดำเนินการดังกล่าวข้างต้นให้ได้ภายใน 5 ปี นับแต่เข้าร่วมเป็นรัฐภาคีของ FCTC โดยที่ไม่มีระดับที่ปลอดภัยจากการได้รับควันบุหรี่มือสอง และก่อนหน้านี้นั้นเป็นที่ยอมรับกันแล้วในการประชุม FCTC/COP1 (15) ว่าไม่มีวิธีการทางวิศวกรรมใด ไม่ว่าจะเป็นการระบายอากาศ หรือการแลกเปลี่ยนอากาศที่จะมากำหนดเขตสูบบุหรี่ เพราะไม่สามารถคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ให้สัมผัสควันบุหรี่ได้

การคุ้มครองควรจะรวมถึงภายในหรือสถานที่ปิดบริเวณอาคารสถานที่ทำงาน และให้รวมถึงยานพาหนะที่ใช้ในการทำงานด้วย เช่น รถแท็กซี่ รถพยาบาล หรือรถขนส่งสินค้า

ตาม FCTC ที่เรียกร้องให้มีมาตรการคุ้มครองที่ไม่จำกัดเพียงแค่อาคารของ “สถานที่สาธารณะ” แต่ให้รวมถึงสถานที่อื่น ๆ ด้วย เช่น พื้นที่ภายนอกอาคาร หรือพื้นที่กึ่งภายนอกอาคารของสถานที่สาธารณะที่มีความเป็นไปได้ว่าจะได้รับควันบุหรี่ซึ่งเป็นสถานที่ที่สมควรถูกกำหนดให้เหมาะสม รัฐภาคีควรพิจารณาถึงหลักฐานต่าง ๆ ที่มีความเป็นไปได้ว่าจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และควรดำเนินการเพื่อให้เกิดการป้องกันการสัมผัสควันบุหรี่อย่างมีประสิทธิภาพที่สุดในทุกที่มีหลักฐานแสดงให้เห็นว่ามีความเสี่ยงปรากฏ¹⁹³

¹⁹³ “Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke”
THE SCOPE OF EFFECTIVE LEGISLATION

ข้อที่ 4 การให้ความรู้ คำแนะนำและการขอความร่วมมือจากสาธารณะ (INFORM, CONSULT AND INVOLVE THE PUBLIC TO ENSURE SUPPORT AND SMOOTH IMPLEMENTATION)

การสร้างความตระหนักรู้ในเชิงสาธารณะ และการสร้างความตระหนักกับผู้นำทั้งหลายเกี่ยวกับอันตรายจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองผ่านการรณรงค์ และให้ความรู้เป็นบทบาทที่สำคัญของภาครัฐที่จะให้ประชาชนหรือสังคมเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาคธุรกิจ ร้านอาหาร องค์กรสาธารณสุข กลุ่มผู้จ้างงาน องค์กรการค้า สื่อมวลชน ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน สถาบันการศึกษา และสาธารณชนทั่วไป ความพยายามในการสร้างความตระหนัก ทั้งนี้ควรรวมถึงการปรึกษากับธุรกิจผู้ได้รับผลกระทบรวมถึงองค์กรและสถาบันอื่น ๆ ในระหว่างการพัฒนากฎหมายด้วย

ข้อความสำคัญในการให้ความรู้ คำแนะนำและการขอความร่วมมือจากสาธารณะ ควรเน้น ไปที่ความเสียหายที่เกิดจากการสัมผัสสูดดมควันบุหรี่มือสอง ที่มีข้อเท็จจริงที่ว่า การจำกัดการสูบบุหรี่หรือการห้ามสูบบุหรี่ภายในอาคารเป็นทางออกเดียวที่ยืนยันทางวิทยาศาสตร์ได้ว่าจะสามารถคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองได้อย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตามสิทธิของแรงงานทุกคนควรจะได้รับคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกันตามกฎหมายด้วย ทั้งนี้พบว่าสังคมปลอดควันบุหรี่ของแต่ละรัฐภาคนั้นจะนำมาซึ่งประโยชน์ทั้งทางด้านสุขภาพและด้านเศรษฐกิจ การรณรงค์ให้ความรู้แก่สาธารณะชนควรตั้งเป้าไปในสิ่งที่กฎหมายอาจไม่สามารถไปถึงได้หรือบังคับใช้ได้โดยตรง เช่น ในพื้นที่บ้านส่วนบุคคล

การให้คำแนะนำอย่างทั่วถึงแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ความรู้และนำไปใช้ขับเคลื่อนสังคมชุมชน และเพื่ออำนวยความสะดวกในการสนับสนุนกฎหมายหลังจากที่มีการออกกฎหมายมาบังคับใช้แล้ว อย่างไรก็ตามเมื่อมีการออกกฎหมายแล้วควรมีการศึกษาที่จะสามารถนำไปสู่การบังคับใช้กฎหมายเรื่องการห้ามสูบบุหรี่ด้วย ทั้งนี้การให้ข้อมูลแก่เจ้าของธุรกิจ และผู้จัดการอาคารที่มี ความรับผิดชอบตามกฎหมายในเรื่องข้อมูลต่าง ๆ เช่น ป้ายกำกับต่าง ๆ มาตรการเหล่านี้จะทำให้ความน่าจะเป็นของการดำเนินการเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และมีระดับการปฏิบัติตามโดยสมัครใจสูงมากยิ่งขึ้น โดยข้อความที่เป็นการคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่และข้อความที่ขอให้คุณผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ปฏิบัติตามกฎหมายควรถูกเผยแพร่ไปในสถานที่สาธารณะที่มีการบังคับใช้

กฎหมาย และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น และจะส่งเสริมประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วมในการบังคับใช้ รวมทั้งการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น¹⁹⁴

ข้อที่ 5 การใช้บังคับ (ENFORCEMENT)

การใช้บังคับ (ENFORCEMENT) ประกอบไปด้วย 5 หัวข้อย่อย¹⁹⁵ กล่าวโดยสรุป คือ

1. หน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย (Duty of compliance) กฎหมายที่บังคับใช้นั้นควรกำหนดความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามทั้งของเจ้าของธุรกิจที่เกี่ยวข้องและตัวผู้สูบบุหรี่ที่สมควรเผยแพร่ถึงโทษหรือบทลงโทษในการกระทำความผิด และมีค่านิยมที่ชัดเจนถึงการกระทำที่บุคคลเหล่านั้นจำเป็นต้องกระทำหน้าที่ เช่น หน้าที่ที่จะต้องปิดเครื่องหมายไว้ในสถานที่ที่เหมาะสม เพื่อให้ทราบว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ การนำที่เชิยบุหรี่ยอกจากสถานที่ห้ามสูบบุหรี่ การกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นต้น

2. กฎหมายที่บังคับใช้นั้นมีบทลงโทษ (Penalties) กฎหมายควรระบุค่าปรับหรือการลงโทษทางการเงินอื่น ๆ สำหรับการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายที่เหมาะสมกับแนวทางในการปฏิบัติและจารีตประเพณีของแต่ละประเทศ ทั้งนี้บทลงโทษควรจะเป็นจำนวนที่มากเพียงพอแก่การยับยั้งการกระทำที่จะฝ่าฝืนต่อกฎหมาย หรือกล่าวในอีกนัยหนึ่งคือค่าปรับจะต้องไม่ทำให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย หรือผู้ประกอบการธุรกิจมองว่าเป็นเพียงรายจ่ายตามปกติในการดำเนินกิจการ ทั้งนี้อาจจะอนุญาตให้มีการลงโทษในลักษณะอื่นด้วย เช่น การระงับใบอนุญาตประกอบการ โดยขึ้นอยู่กับพิจารณาความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและระบบกฎหมายของประเทศนั้น ๆ หรือโทษทางอาญาอาจจะรวมอยู่ด้วยขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับระบบกฎหมายและบริบททางวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ

3. โครงสร้างพื้นฐานของการบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement infrastructure) เป็นเรื่องการสร้างระบบใหม่ในการตรวจสอบการบังคับใช้กฎหมายปลอดบุหรี่ โดยอาจใช้กระบวนการเดิมที่มีอยู่แล้วร่วมด้วยก็ได้ เพื่อที่สร้างโอกาสที่จะสามารถเพิ่มการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วยการทำงานที่ประสานกันเพื่อให้มั่นใจได้ว่าวิธีการทำงานนั้นสอดคล้องกันทั่วประเทศ รวมถึงมีกลไกในการตรวจสอบที่ตั้งอยู่บนแผนการบังคับใช้กฎหมายมาร่วมด้วย

4. กลยุทธ์การบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement strategies) เป้าหมายของการบังคับใช้กฎหมาย คือต้องการให้มีคนปฏิบัติตามกฎหมายให้ได้มากที่สุด และลดระดับ

¹⁹⁴ “Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke” INFORM, CONSULT AND INVOLVE THE PUBLIC TO ENSURE SUPPORT AND SMOOTH IMPLEMENTATION

¹⁹⁵ “Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke” ENFORCEMENT

ของทรัพยากรที่จำเป็นในการใช้บังคับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการบังคับใช้กฎหมายในทันทีที่กฎหมายมีผลบังคับใช้มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินการตามกฎหมายและความสำเร็จของการบังคับใช้ และการตรวจสอบให้เป็นไปตามกฎหมาย แนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 มีการแนะนำว่าการบังคับใช้ในระยะแรกควรเป็นไปอย่างนุ่มนวลเช่น การตักเตือนผู้ละเมิดก่อนควบคู่ไปกับการรณรงค์ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการให้รู้ถึงความรับผิดชอบของตนตามกฎหมาย และควรจะแจ้งให้ทราบว่าจะระยะเวลาในการผ่อนผันในช่วงเริ่มแรกที่เมื่อเริ่มมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง แล้วต่อไปจะมีการบังคับกฎหมายที่เข้มงวดมากขึ้น หรือการให้มีการดำเนินคดีให้ปรากฏแก่สาธารณชนเพื่อให้ประชาชนเกรงกลัวต่อกฎหมาย โดยจะต้องดำเนินการในการใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเป็นไปด้วยรวดเร็ว เพิ่มความสนใจในการปฏิบัติตามกฎหมาย และทำให้การบังคับใช้กฎหมายประสบความสำเร็จ ทั้งนี้จะต้องมีการจัดเตรียมความพร้อมของผู้มีอำนาจที่จะปฏิบัติตามกฎหมายที่เมื่อกฎหมายบังคับใช้แล้วจะมีการฝ่าฝืนเกิดขึ้น ไม่เช่นนั้นหากมีการดำเนินการที่ไม่เฉียบขาดอาจทำให้เกิดการฝ่าฝืนกฎหมายในวงกว้าง

5. การมีส่วนร่วมของชุมชน (Mobilize and involve the community) กล่าวคือ การตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายจะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของสังคมชุมชนที่จะต้องช่วยกันในการตรวจสอบ และรายงานถึงการฝ่าฝืนกฎหมายไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทำให้กฎหมายปลอดคว้นบุหรืควรที่จะให้อำนาจแก่ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการบังคับใช้กฎหมายด้วย

ข้อที่ 6 มาตรการในการติดตามและประเมินผล (MONITORING AND EVALUATION OF MEASURES)

การติดตามและประเมินผลของมาตรการเพื่อลดการสัมผัสสูดดมคว้นบุหรืมีความสำคัญหลายประการ เช่น เพื่อเพิ่มการสนับสนุนจากภาครัฐและประชาชน หรือสามารถให้ความรู้และช่วยเหลือประเทศ อื่น ๆ ได้ ทั้งนี้ขอบเขตและความซับซ้อนของการตรวจสอบและการประเมินผลอาจแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามเป็นสิ่งสำคัญที่จะประเมินผลลัพธ์ของมาตรการในการดำเนินการที่สำคัญในเรื่องที่เกี่ยวกับตัวชี้วัดของการสัมผัสสูดดมคว้นบุหรืมือสองในสถานที่ทำงานและสถานที่สาธารณะต่าง ๆ กระบวนการที่สำคัญ และตัวชี้วัดผลลัพธ์ที่ควรพิจารณามีตั้งแต่เรื่องของกระบวนการ (Processes) ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และ การสนับสนุนนโยบายปลอดคว้นบุหรืในประชาชน และประชาชนเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้ทำงานในบาร์ และการบังคับใช้นโยบายปลอดคว้นบุหรืที่จะต้องสอดคล้องกัน ในส่วนของผลลัพธ์ (Outcomes) ได้แก่ การลดจำนวนพนักงานที่สัมผัสหรือสูดดมคว้นบุหรืมือสองในสถานที่ทำงาน และสถานที่สาธารณะ การลดปริมาณของคว้นบุหรืมือสองที่อยู่ในอาคารในสถานที่ทำงาน (โดยเฉพาะในร้านอาหาร) และสถานที่สาธารณะ การลดอัตราการตายและการเจ็บป่วยที่เกิดจากการได้รับคว้นบุหรืมือสอง การลดการสัมผัสหรือ

สูดดมควันบุหรี่มือสองในพื้นที่ส่วนตัวในบ้าน การเปลี่ยนแปลงของระดับความแพร่หลายของการสูบบุหรี่และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ และผลกระทบทางเศรษฐกิจ¹⁹⁶

(3) การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้างความตระหนักรับรู้ ของสาธารณะ

การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้างความตระหนักรับรู้ของสาธารณะ¹⁹⁷ จะบัญญัติไว้ใน FCTC มาตรา 12 มีสาระสำคัญ คือ ให้รัฐภาคีส่งเสริมและสร้างความตระหนักแก่ประชาชนในเรื่องการควบคุมยาสูบด้วยการใช้เครื่องมือสื่อสารทุกชนิดที่มีตามความเหมาะสม รัฐภาคีควรกำหนดและใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ เช่น มาตรการทางนิติบัญญัติ มาตรการทางบริหาร มาตรการทางปกครอง หรือมาตรการอื่น ๆ เพื่อที่จะส่งเสริมในเรื่องการเข้าถึงการให้การศึกษา และสร้างการตระหนักและรับรู้ในหมู่ประชาชนในเรื่องความเสี่ยงหรืออันตรายที่มีต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่ และประโยชน์ที่จะได้รับการเลิกใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบรวมถึงการดำเนินชีวิตที่ปลอดยาสูบ และให้ประชาชนสามารถเข้าถึงเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยาสูบ มีการจัดตั้งโครงการฝึกอบรมสร้างความตระหนักรับรู้ และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการควบคุมยาสูบให้แก่บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องไปสู่การพัฒนาและดำเนินโครงการร่วมกันในการควบคุมยาสูบ

3.1.2 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child)

(1) สิทธิของเด็กที่จะได้รับมาตรฐานสาธารณสุขที่สูงที่สุดเท่าที่จะหาได้

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กบัญญัติให้รัฐภาคีจะต้องเคารพและประกันสิทธิตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญานี้แก่เด็กแต่ละคนที่อยู่ในเขตอำนาจของตน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติไม่ว่าชนิดใด ๆ¹⁹⁸ โดยรัฐภาคีจะประกันว่า สถาบัน การบริการ และการอำนวยความสะดวกที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการดูแลหรือการคุ้มครองเด็กนั้นจะเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้โดยหน่วยงานที่มีอำนาจ โดยเฉพาะในด้านความปลอดภัยสุขภาพ และในเรื่องจำนวนและความเหมาะสมของเจ้าหน้าที่ตลอดจนการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ¹⁹⁹ โดยสิทธิในเรื่องสุขภาพจะถูกบัญญัติไว้ในข้อ 24 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก กล่าวคือรัฐภาคีจะต้องยอมรับในสิทธิของเด็กที่จะได้รับมาตรฐาน

¹⁹⁶ “Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke”
MONITORING AND EVALUATION OF MEASURES

¹⁹⁷ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 12 Education, communication, training and public awareness

¹⁹⁸ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 2

¹⁹⁹ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 3.3

สาธารณสุขที่สูงสุดเท่าที่จะหาได้และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการบำบัดรักษาความเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสุขภาพ รัฐภาคีจะพยายามดำเนินการที่จะประกันว่าไม่มีเด็กคนใดถูกลิดรอนสิทธิ ในการรับบริการดูแลสุขภาพเช่นว่านั้น²⁰⁰ และรัฐภาคีจะให้มีการปฏิบัติตามซึ่งสิทธินี้อย่างเต็มที่และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่จะดำเนินมาตรการที่เหมาะสม²⁰¹ เช่น การลดการเสียชีวิตของทารกและเด็ก²⁰² การประกันให้มีความช่วยเหลือทางการแพทย์ที่จำเป็นและการดูแลสุขภาพแก่เด็กทุกคน โดยเน้นการพัฒนาการดูแลสุขภาพขั้นปฐม²⁰³ การต่อสู้กับโรคภัยและทุพโภชนาการ รวมทั้งที่อยู่ ภายในขอบข่ายของการดูแลสุขภาพขั้นปฐม ซึ่งนอกเหนือจากวิธีการอื่นแล้วยังดำเนินการโดยใช้ เทคโนโลยีที่มีอยู่พร้อมแล้ว ทั้งนี้โดยพิจารณาถึงอันตรายและความเสี่ยงของมลภาวะแวดล้อม²⁰⁴ ให้การประกันการดูแลสุขภาพอย่างเหมาะสมแก่มารดาทั้งก่อนคลอดและหลังคลอด²⁰⁵ ให้การประกัน ว่าทุกส่วนของสังคม โดยเฉพาะบิดามารดาและเด็กจะได้รับข้อมูล ข่าวสาร และเข้าถึงการศึกษาและ การสนับสนุนให้ใช้ความรู้พื้นฐานในเรื่องโภชนาการและสุขภาพเด็ก เรื่องประโยชน์ของการเลี้ยงลูก ด้วยนมมารดา เรื่องอนามัยและสุขาภิบาล สภาพแวดล้อม²⁰⁶ และการพัฒนาการดูแลสุขภาพ เจริญป้องกัน²⁰⁷

(2) การดำเนินมาตรการของรัฐภาคีเพื่อที่จะขจัดทางปฏิบัติดั้งเดิมที่เป็นผลร้าย ต่อสุขภาพของเด็ก

รัฐภาคีจะต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะขจัด ทางปฏิบัติดั้งเดิมที่เป็นผลร้ายต่อสุขภาพเด็ก²⁰⁸ และส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อที่จะให้การดำเนินการให้สิทธิที่ยอมรับบังเกิดผลอย่างเต็มที่ตามลำดับ เกี่ยวกับเรื่องนี้ความจำเป็น ของประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ²⁰⁹

²⁰⁰ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.1

²⁰¹ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.2

²⁰² “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.2 ก)

²⁰³ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.2 ข)

²⁰⁴ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.2 ค)

²⁰⁵ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.2 ง)

²⁰⁶ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.2 จ)

²⁰⁷ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.2 ฉ)

²⁰⁸ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.3

²⁰⁹ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก Convention on the Rights of the Child,” ข้อ 24.4

FCTC ระลึกถึงความตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งได้กำหนดไว้ในข้อ 24 ว่า “รัฐภาคี ยอมรับในสิทธิของเด็กที่จะได้รับมาตรฐานสาธารณสุขที่สูงที่สุดเท่าที่จะหาได้”²¹⁰ จึงมีแนวปฏิบัติที่สัมพันธ์ไปกับการคุ้มครองเด็ก สุขภาพของเด็กและมารดาจากการบริโภคยาสูบและควันบุหรี่ ทั้งนี้ก็เพราะการที่อุตสาหกรรมยาสูบจะอยู่ต่อไปได้นั้นจะต้องหานักสูบหน้าใหม่มาทดแทนนักสูบเก่าที่เลิกสูบหรือเสียชีวิต ทำให้ต้องจำกัดไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงการบริโภคยาสูบ เป็นการลดจำนวนผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบลงด้วยนั่นเอง

3.1.3 อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women: CEDAW)

CEDAW เป็นกลไกการพิทักษ์สิทธิของผู้หญิงและเด็กผู้หญิงตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยตระหนักว่าการรับรองสิทธิของผู้หญิงและชายให้เท่าเทียมกันนั้นไม่เพียงพอ รัฐที่ลงนามในอนุสัญญานี้จำเป็นจะต้องมีมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงและสนับสนุนความเสมอภาค โดยมีผลลัพธ์ในทางปฏิบัติ²¹¹

(1) สิทธิของสตรีที่จะได้รับความคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยในสภาพการทำงาน

รัฐภาคีจะต้องให้ความคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยในสภาพการทำงานต่าง ๆ แก่สตรี ดังปรากฏในข้อ 11 ของอนุสัญญาฯ ที่รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่างเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านการจ้างงานเพื่อที่จะประกันสิทธิอย่างเดียวกันบนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิในการเลือกอาชีพและการทำงานได้อย่างเสรี สิทธิในการได้เลื่อนตำแหน่ง ความปลอดภัยในการทำงาน และผลประโยชน์ รวมทั้งเงื่อนไขเกี่ยวกับ

²¹⁰ Recalling further that the Convention on the Rights of the Child, adopted by the United Nations General Assembly on 20 November 1989, provides that States Parties to that Convention recognize the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health

²¹¹ ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนให้คะแนนความก้าวหน้าของรัฐบาลไทยในการปฏิบัติตามข้อสังเกตโดยสรุปของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW), “รายงานการให้คะแนนรัฐบาลไทยกับอนุสัญญา CEDAW ปี 2563: 2020 CEDAW PROGRESS REPORT CARD,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2564. แหล่งที่มา:

https://www.protectioninternational.org/sites/default/files/final_cedaw_2020_edit_new_270263.pdf p.3

การบริการที่พึงปรารถนา²¹² สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยในสภาพการทำงานต่าง ๆ รวมทั้งการให้ความคุ้มครองในการทำหน้าที่ด้านการมีบุตรสืบพันธุ์²¹³

(2) การดำเนินมาตรการของรัฐภาคีเพื่อที่จะจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาสุขภาพ

รัฐภาคีจะใช้มาตรการที่เหมาะสมทุกอย่าง เพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านการรักษาสุขภาพ เพื่อประกันการมีโอกาสดำเนินการบริการในการรักษาสุขภาพ รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนครอบครัว บนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรี²¹⁴

FCTC ระลึกถึงความตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ซึ่งได้กำหนดไว้ในข้อ 12 เพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านการรักษาสุขภาพ²¹⁵ จึงมีแนวปฏิบัติที่สัมพันธ์ไปกับการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านการรักษาสุขภาพที่เกี่ยวข้องการบริโภคยาสูบและการสัมผัสสูดดมควันบุหรี่ ทั้งนี้ก็เพราะการที่อุตสาหกรรมยาสูบจะอยู่ต่อไปได้นั้นจะต้องหานักสูบหน้าใหม่ โดยการสร้างค่านิยมการสูบบุหรี่ในหมู่สตรีมาทดแทนนักสูบเก่าที่เลิกสูบหรือเสียชีวิต ค่านิยมการสูบบุหรี่ในหมู่สตรีนั้นกระทบสุขภาพต่อสตรีโดยตรงและโดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะตั้งครรภ์

²¹² “อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women),” ข้อ 11.1 (ค)

²¹³ “อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women),” ข้อ 11.1 (ฉ)

²¹⁴ “อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women),” ข้อ 12

²¹⁵ Recalling that the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, adopted by the United Nations General Assembly on 18 December 1979, provides that States Parties to that Convention shall take appropriate measures to eliminate discrimination against women in the field of health care

3.1.4 กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR)

(1) สิทธิที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุด

รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้²¹⁶

(2) การดำเนินการของรัฐภาคีเพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธิเป็นจริงอย่างสมบูรณ์

การดำเนินการของรัฐภาคีจะมีขั้นตอนเพื่อให้บรรลุผลในการทำให้สิทธิเป็นจริงจะต้องรวมถึงการกระทำต่าง ๆ ที่จำเป็น²¹⁷ เพื่อหาหนทางลดอัตราการตายของทารกก่อนคลอดและของเด็กแรกเกิด และการพัฒนาที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพเด็ก²¹⁸ การปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม²¹⁹ การป้องกันรักษาและควบคุมโรคระบาด โรคประจำถิ่น โรคจากการประกอบอาชีพ และโรคอื่น ๆ²²⁰ รวมถึงการสร้างภาวะที่ประกันการสร้างบริการทางการแพทย์และการให้การดูแลรักษาพยาบาลแก่ทุกคนในกรณีเจ็บป่วย²²¹

FCTC ระลึกถึงความตามมาตรา 12 ของกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ว่า “รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้” ที่สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ มีมติรับรอง เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม

²¹⁶ “กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR),” ข้อ 12.1

²¹⁷ “กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR),” ข้อ 12.2

²¹⁸ “กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR),” ข้อ 12.2 (ก)

²¹⁹ “กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR),” ข้อ 12.2 (ข)

²²⁰ “กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR),” ข้อ 12.2 (ค)

²²¹ “กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR),” ข้อ 12.2 (ง)

พ.ศ. 2509 ซึ่งบัญญัติหลักการว่าบุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะถือเอาประโยชน์จากมาตรฐานทางด้านสุขภาพกาย และด้านสุขภาพจิตเท่าที่พึงแสวงหาได้สูงสุด²²²

3.2 กฎหมายควบคุมยาสูบของประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์ได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมเป็นหนึ่งในรัฐภาคีของกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ประเทศสิงคโปร์รับหลักการดังกล่าวไปปรับใช้ผ่านการกำหนดกฎหมาย หรือการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม โดยมีการกำหนดการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ การแจ้งเตือนบนผลิตภัณฑ์ยาสูบ การห้ามโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ยาสูบ เป็นต้น ประเทศสิงคโปร์มีกฎหมายหลัก 2 ฉบับ ที่บังคับใช้ในการควบคุมยาสูบ ได้แก่

1. SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002 ที่อนุญาตให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Agency: NEA) กำหนดสถานที่และยานพาหนะสาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่ NEA ได้ออกประกาศการห้ามสูบบุหรี่ (ห้ามในบางสถานที่) ที่ระบุสถานที่สาธารณะและการคมนาคมขนส่งที่ปลอดควัน นอกเหนือจากการกำหนดบทบาทหน้าที่ อำนาจบังคับใช้และบทลงโทษ โดยการประกาศนี้มีการแก้ไขหลายครั้ง กฎระเบียบและกฎหมายอื่น ๆ พัฒนาคำจำกัดความ บทลงโทษ และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะและในการขนส่งสาธารณะ

2. TOBACCO (CONTROL OF ADVERTISEMENT AND SALE) ACT กฎหมายนี้ ควบคุมการโฆษณา ยาสูบ การส่งเสริมและสนับสนุน และบรรจุภัณฑ์และการติดฉลากผลิตภัณฑ์ยาสูบ กฎหมายฉบับนี้ได้รับการแก้ไขหลายครั้ง โดยมีการแก้ไขครั้งล่าสุดในปี พ.ศ. 2562 มีกฎหมายและข้อบังคับอื่น ๆ อีกหลายฉบับให้อำนาจเพิ่มเติมในการควบคุมนโยบายเหล่านี้ หน่วยงานพัฒนาสื่อสารสนเทศและการสื่อสาร (Info-communications Media Development Authority) ได้ออกหลักปฏิบัติมาเป็นจำนวนมากที่ควบคุมโปรแกรมและการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ นอกจากนี้ยังได้ออกข้อบังคับเกี่ยวกับหัวข้อต่าง ๆ เช่น การโฆษณาในหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ ข้อกำหนดในการอนุญาตสำหรับการนำเข้าและการขายยาสูบ การห้ามแสดงผลิตภัณฑ์ ณ จุดขาย (และการยกเว้นจากการห้าม) และข้อความและรูปภาพที่จำเป็นที่เป็นข้อความเตือนเรื่องสุขภาพที่จะแสดงบนผลิตภัณฑ์ยาสูบ

²²² Recalling Article 12 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, adopted by the United Nations General Assembly on 16 December 1966, which states that it is the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health

เอกัตศึกษานี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาในเรื่องการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองในที่สาธารณะที่มุ่งเน้นในพื้นที่ทำอากาศยาน โดยผู้เขียนจะศึกษาเฉพาะกฎหมายและบทบัญญัติที่บังคับใช้ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะและการคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่

3.2.1 ผลกระทบที่ยาสู่ที่ควบคุม

คำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” นั้น ไม่ปรากฏความหมายใน SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) แต่คำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” มีปรากฏใน TOBACCO (CONTROL OF ADVERTISEMENT AND SALE) ACT โดย “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายถึง บุหรี่ซิการ์เรต บุหรี่ซิการ์ หรือผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่นใดที่ผลิตจากยาสูบ หรือมีอนุพันธ์หรือสารทดแทนใด ๆ จากยาสูบ รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่มีการผสมของยาสูบหรือมีอนุพันธ์ หรือสารทดแทนใด ๆ จากยาสูบ ทั้งนี้ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา²²³

3.2.2 สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่

ใน SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) จะเป็นกฎหมายการห้ามสูบบุหรี่ในบางสถานที่ของประเทศสิงคโปร์ที่มีการกำหนดสถานที่และยานพาหนะสาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่ มีการออกประกาศการห้ามสูบบุหรี่ (ห้ามในบางสถานที่) ซึ่งได้ระบุสถานที่สาธารณะและการคมนาคมขนส่งที่ปลอดควันบุหรี่ รวมถึงคำจำกัดความการกำหนดบทบาทหน้าที่ อำนาจบังคับใช้และบทลงโทษ และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะและในการขนส่งสาธารณะ สำหรับคำนิยามที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

“ผู้จัดการ (manager)” หมายถึง ผู้ครอบครองของสถานที่ที่กำหนด เจ้าของสถานที่ที่กำหนด²²⁴ อาจรวมถึงผู้ที่ดูแลอาคาร ผู้เช่า หรือผู้ที่มีส่วนในการรับผิดชอบดูแลอาคาร หรือผู้ที่ควบคุมอาคาร และรวมถึงบุคคลใด ๆ ผู้ที่มีหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ดูแลอาคาร ผู้ควบคุมอาคาร ผู้ช่วยผู้จัดการอาคาร

²²³ “tobacco product” means any cigarette, cigar or any other form of tobacco, or any tobacco derivative or substitute, including any mixture containing tobacco, or any tobacco derivative or substitute, but excludes any medicinal product registered under the Medicines Act

²²⁴ “manager”, in relation to a specified place, means the occupier of the specified place, and where there is no occupier, the owner of the specified place;

“ผู้ประกอบการ (operator)” หมายความว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยานพาหนะหมายความว่า รวมถึง เจ้าของ ผู้จำหน่ายตั๋วโดยสาร พนักงานขับ ผู้ตรวจสอบตั๋วโดยสาร หรือ ผู้ใดก็ตามที่รับผิดชอบ ยานพาหนะหรือควบคุมยานพาหนะ²²⁵

“การสูบบุหรี่ (smoking)” หมายความว่า การสูดดมและพ่นควันยาสูบหรือสารอื่นใด และ รวมถึงการใช้ซิการ์ บุหรี่ซิกาแรต ไปป์ หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ผลิตจากยาสูบที่มีการเผาไหม้ และมีการพ่นควันออกมา²²⁶

“สถานที่พักอาศัย หรืออาคาร (residential premises or building)” หมายความว่า สถานที่ หรืออาคารใด ๆ ที่ได้รับอนุญาตภายใต้กฎหมายผังเมือง Planning Act (Cap. 232) หรือกฎหมาย อื่น ๆ ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัย หรือที่ถูกต้องตามกฎหมาย²²⁷

“สถานที่ที่ระบุ (Specified places)” หมายความว่า สถานที่ใด ๆ ที่ระบุไว้ และรวมถึง สถานที่ใด ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะ²²⁸ ได้แก่สถานที่ต่อไปนี้²²⁹

²²⁵ “operator” in relation to a specified vehicle, means any owner, ticket or tour conductor, driver, ticket inspector or person who is in charge or control of the specified vehicle

²²⁶ “smoking”, with its grammatical variations, means inhaling and expelling the smoke of tobacco or any other substance and includes the holding of any cigar, cigarette, pipe or any other form of tobacco product which is alight or emitting smoke

²²⁷ “residential premises or building” means any premises or building which is permitted to be used under the Planning Act (Cap. 232) or any other written law as a dwelling-house or which is lawfully so used

²²⁸ “specified place” has the meaning given by section 3A(3) and includes every place prescribed as a specified place under section 3A(1);

²²⁹ Specified places, specified vehicles and no-smoking zones

3A.—(1) The Agency may, with the approval of the Minister, prescribe any of the following as a specified place:

(a) any publicly accessible place;

(b) any of the following that is not a publicly accessible place:

(i) any place owned, managed or occupied by the Government or a statutory body;

(ii) any common property of any residential premises or building;

(iii) any place used, or intended to be used, for a commercial or an industrial purpose, or for mixed purposes the predominant purpose of which is either a commercial or an industrial purpose, or any common property of such a place;

(iv) any recreational facility;

(1) สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Agency: NEA) โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ (Ministry of Environment and Water Resources: MEWR) สามารถกำหนดให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นสถานที่ที่ระบุ (Specified places) ได้

(1.1) สถานที่ใด ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะ

(1.2) สถานที่ต่อไปนี้เป็นพื้นที่ที่ไม่ใช่สถานที่ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะ ได้แก่

(1.2.1) สถานที่ใด ๆ ที่ถูกเป็นเจ้าของ บริหารจัดการ หรือครอบครอง โดยรัฐบาลหรือหน่วยงานตามกฎหมาย

(1.2.2) พื้นที่ส่วนกลางที่เป็นทรัพย์สินที่ใช้ร่วมกันของที่อยู่อาศัยใด ๆ หรืออาคาร

(1.2.3) สถานที่ใด ๆ ที่ใช้หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้สำหรับเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือที่มีวัตถุประสงค์หลักคือเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือพื้นที่ส่วนกลางที่เป็นทรัพย์สินที่ใช้ร่วมกันของสถานที่ดังกล่าว

(1.2.4) สิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อนใด ๆ

(1.3) เรือที่เป็นยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยอากาศ หรือยานพาหนะอื่นที่คล้ายคลึงกันที่ใช้ในการเดินเรือทางน้ำ ไม่ว่าจะขับเคลื่อนหรือเคลื่อนย้าย หรือสำหรับการขนส่งผู้โดยสารก็ตาม

(2) NEA สามารถกำหนดให้พื้นที่ในประเทศสิงคโปร์เป็นเขตห้ามสูบบุหรี่ (No-smoking zone) ได้โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ (Ministry of Environment and Water Resources: MEWR)

(3) สถานที่ใด ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะ

(3.1) สถานที่ภายในพื้นที่ที่กำหนดตามข้อ (2) ที่เป็นเขตห้ามสูบบุหรี่

(3.2) สถานที่ที่ไม่กำหนดตามสถานที่ที่ระบุข้อ (1) ที่เป็นสถานที่ที่ระบุตั้งแต่วันที่พื้นที่ถูกกำหนดให้เป็นเขตห้ามสูบบุหรี่

(c) any ship, boat, air-cushioned vehicle or other similar craft used in navigation by water, however propelled or moved, for the carriage of passengers.

(2) The Agency may, with the approval of the Minister, prescribe an area in Singapore as a no-smoking zone.

(3) Every publicly accessible place —

(a) within an area prescribed under subsection (2) as a no-smoking zone; and

(b) not prescribed as a specified place under subsection (1), is a specified place from the date the area is prescribed as a no-smoking zone.

อาศัยอำนาจตามมาตรา 11(1) ของ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Agency: NEA) เป็นหน่วยงานที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ ออกข้อบังคับ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ข้อบังคับนี้ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา โดยประเทศสิงคโปร์จะมีสถานที่สาธารณะที่ถูกระบุว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) เขตห้ามสูบบุหรี่ (No-smoking zone) และยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles) มีรายละเอียดของแต่ละประเภดังนี้

- 1) สถานที่ที่ระบุ (Specified Places)) สถานที่ที่ระบุนี้เป็นสถานที่สาธารณะที่ถูกระบุว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มย่อย สามารถสรุปได้ดังตาราง

ตารางที่ 6 : สถานที่ที่ระบุ (Specified places)

1) สถานที่ที่ระบุ (Specified places) ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018	
1. สิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน (RECREATIONAL FACILITIES)	1.1 ศูนย์รวมความบันเทิง
	1.2 โรงภาพยนตร์ หรือหอประชุม
	1.3 ดิสโก้เทคใด ๆ (ไม่รวมโรลเลอร์ดิสโก้เทค) ผับ บาร์ เลานจ์ หรือไนต์คลับ ในสถานที่หรืออาคารใด ๆ (รวมถึงสโมสรส่วนตัวใด ๆ)
	1.4 สนามสเก็ตน้ำแข็งในร่ม สนามสเก็ตโรลเลอร์ หรือสนามสเก็ตโรลเลอร์ดิสโก้เทคใด ๆ
	1.5 ลานกีฬาภายในอาคาร ลานโบว์ลิ่ง ร้านสนุกเกอร์ โรงยิมเนเซียม หรือแอโรบิกหรือศูนย์ฟิตเนส
	1.6 สนามเด็กเล่นหรือพื้นที่ออกกำลังกายใด ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะ รวมถึงทางเท้า เก้าอี้หรือม้านั่ง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกันสำหรับผู้ใช้งานสนามเด็กเล่นหรือพื้นที่ออกกำลังกาย หรือสำหรับผู้ดูแลที่ให้การดูแลร่วมกับผู้ใช้งานดังกล่าว
	1.7 สระว่ายน้ำสาธารณะใด ๆ รวมถึงห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ห้องอาบน้ำ หรือพื้นที่ใด ๆ สำหรับผู้ใช้สระว่ายน้ำ หรือ พื้นที่ใด ๆ ภายในระยะ 5 เมตรจากสระว่ายน้ำ

1) สถานที่ที่ระบุ (Specified places) ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018	
1. สิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน (RECREATIONAL FACILITIES) (ต่อ)	<p>1.8 สิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ ดังต่อไปนี้ในสโมสรส่วนตัว</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ห้องเกม (รวมห้องเครื่องเล่นแจ๊คพ็อต) 2) สนุกเกอร์ 3) ลานโบว์ลิ่ง 4) โรงยิมเนเซียม หรือศูนย์ฟิตเนส 5) ห้องสมุด หรือห้องอ่านหนังสือ 6) ร้านอาหาร 7) โรงภาพยนตร์ หรือหอประชุม
	<p>1.9 สนามกีฬาใด ๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกหรือร้านค้าใด ๆ ภายในบริเวณนั้น</p>
	<p>1.10 สถานที่แห่งหนึ่งแห่งใด ต่อไปนี้ (รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกหรือร้านค้าใด ๆ ภายในสถานที่) ซึ่งเป็นทรัพย์สินหรืออยู่ภายใต้บริหารจัดการหรือดูแลองค์กรประชาชน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) อาคารชุมชน 2) ศูนย์ชุมชน 3) สโมสรชุมชน
2. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา (EDUCATIONAL FACILITIES)	<p>2.1 พื้นที่ใด ๆ ภายในสถานที่ดังต่อไปนี้ ไม่รวมที่พักพนักงานใด ๆ ที่เป็นสถานที่อยู่อาศัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือโรงเรียนอนุบาลใด ๆ 2) โรงเรียนใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง 3) สถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาเอกชน (ที่ไม่ใช่ระดับปริญญา) ที่จดทะเบียนสถาบัน (Registered private education (non-degree) institution) 4) สถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาเอกชน (ระดับปริญญา) ที่จดทะเบียนสถาบัน (Registered private education (degree) institution) 5) มหาวิทยาลัยใด ๆ

1) สถานที่ที่ระบุ (Specified places) ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018	
	<p>2.2 พื้นที่ใด ๆ ในรัศมี 5 เมตรจากขอบนอกของสถานที่ที่ระบุที่กล่าวถึงในข้อ 2.1 ที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้า อุตสาหกรรม หรือเพื่อสันนาการ หรือที่สาธารณะชนสามารถเข้าถึงได้ (ไม่ว่าจะมีการชำระค่าธรรมเนียมอื่นใดหรือไม่)</p>
3. สถานที่ที่เป็นเจ้าของ หรือบริหารจัดการ หรือครอบครองโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานตามกฎหมาย (PLACES OWNED, MANAGED OR OCCUPIED BY GOVERNMENT OR STATUTORY BODIES)	<p>3.1 ที่ดินใด ๆ ที่บริหารจัดการโดย Jurong Town Corporation สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะและใช้เป็นสวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนหรือเพื่อธุรกิจ</p>
	<p>3.2 ที่ดินใด ๆ ที่บริหารจัดการโดยสภาเทศบาลใด ๆ ที่ใช้เป็นสวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนและสามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ</p>
	<p>3.3 สถานที่มันหรือค้ายที่มีรั้วใด ๆ ที่เจ้าหน้าที่กระทรวงกลาโหมหรือกองทัพสิงคโปร์ครอบครอง</p>
	<p>3.4 อาคารใด ๆ ที่ครอบครองโดยเจ้าหน้าที่กระทรวงกลาโหมหรือกองทัพสิงคโปร์ และที่ดินใด ๆ ที่ติดกับอาคารดังกล่าว</p>
	<p>3.5 สถานที่ใด ๆ ที่เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทยยึดครอง หรือกรมใด ๆ ของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ไม่รวมห้องพักผ่อนที่สถานที่พักอาศัย</p>
	<p>3.6 สิ่งอำนวยความสะดวกหรือพื้นที่ที่บริหารจัดการโดย Public Utilities Board ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lower Seletar Family Bay and Fishing Jetty 2) ที่นั่งใด ๆ ที่มองเห็นอ่างเก็บน้ำ Punggol 3) ทางเดิน และที่พักระหว่างตามแนวรอบของทะเลสาบ Jurong
	<p>3.7 สิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ ภายใน Marina Barrage ที่บริหารจัดการโดย Public Utilities Board รวมทั้ง Marina Bridge</p>
4. แหล่งน้ำ (WATER BODIES)	<p>4.1 อ่างเก็บน้ำใด (อ่างเก็บน้ำ พื้นที่เก็บน้ำ และทางน้ำ) ใด ๆ ตาม Public Utilities (Reservoirs, Catchment Areas and Waterway) Regulations 2006 (G.N. No.S 401/2006) ได้แก่ Pandan Reservoir, Kranji Reservoir, Jurong Lake, MacRitchie Reservoir, Upper Peirce Reservoir, Lower Peirce Reservoir, Bedok Reservoir, Upper Seletar Reservoir, Lower Seletar Reservoir, Marina Reservoir, Serangoon Reservoir, Punggol Reservoir</p>

1) สถานที่ที่ระบุ (Specified places) ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018	
5. สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)	1. จุดเปลี่ยนรถประจำทางหรือสถานีรถประจำทางใด ๆ (ยกเว้นสถานีรถประจำทางที่ตั้งอยู่ริมถนนและไม่ได้จัดให้มีขึ้นหรือลงโดยผู้โดยสาร) รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกหรือร้านค้าภายในบริเวณนั้น
	2. ป้ายรถเมล์ใด ๆ รวมทั้งพื้นที่ใด ๆ ภายในรัศมี 5 เมตร จากขอบด้านนอกของที่กำบังหรือที่ไม่มีที่กำบังดังกล่าวจากเสาป้ายรถเมล์
	3. ท่าเรือหรือท่าเทียบเรือใด ๆ ต่อไปนี้ ได้แก่ West Coast Ferry Terminal, Marina Bay Cruise Centre, Pasir Panjang Ferry Terminal, Regional Ferry Terminal at Harbour Front, Tanah Merah Ferry Terminal, Changi Point Ferry Terminal, Changi Ferry Terminal.
	4. ที่จอดรถในลักษณะอาคารหลายชั้น (ยกเว้นส่วนใดของที่จอดรถนั้นตั้งอยู่บนชั้นดาดฟ้าของอาคาร) หรือที่จอดรถในชั้นใต้ดินของอาคาร รวมทั้งทางเดินลิฟท์ หรือบันไดใด ๆ ภายในที่จอดรถ
	5. ห้องปฏิบัติการทางคลินิกใด ๆ สถานพยาบาล โรงพยาบาล บ้านพักอาศัยของหญิงตั้งครรภ์ หรือหญิงทันทีหลังจากคลอดบุตร คลินิกการแพทย์หรือศูนย์พยาบาลและสถานดูแลพักฟื้น
	6. ทรัพย์สินส่วนกลางใด ๆ ภายในอาคารที่อยู่อาศัย รวมถึงห้องโถงใหญ่ ลานภายใน ทางเดินส่วนกลาง ลิฟท์ ดาดฟ้าหรือโถงบันได
	7. ศาลภายในทรัพย์สินส่วนกลางของสถานที่อยู่อาศัยใด ๆ
	8. อาคารศาลใด ๆ ต่อไปนี้ 1) ศาลฎีกา 2) ศาลของรัฐ 3) ศาลยุติธรรมครอบครัว 4) สำนักงานศาลเพื่อการอุปถัมภ์ของผู้ปกครองที่ครอบครัว (Tribunal for the Maintenance of Parents at Family Link@Lengkok Bahru) 5) The Syariah Court at Family Link@Lengkok Bahru
	9. จุดรับ-ส่ง ที่มีหลังคาปกคลุมสำหรับผู้โดยสารในยานพาหนะ ไม่ว่าจะเป็นการถาวร หรือชั่วคราว และไม่ว่าจะเชื่อมต่อกับทางเท้าที่มีหลังคาคลุม ทางเดินหรืออย่างอื่น

1) สถานที่ที่ระบุ (Specified places) ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018	
5. สถานที่อื่น ๆ (OTHERS) (ต่อ)	10. พื้นที่ปิดใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสารของท่าอากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) ท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport)
	11. สถานที่ปิดใด ๆ ของธนาคารที่สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ หรือที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ธนาคาร
	12. พื้นที่ใด ๆ ภายในหรือบนอาคารโรงงาน
	13. ร้านอาหารทุกแห่ง
	14. ศูนย์อาหารใด ๆ (Hawker centre)
	15. ห้องโถง ห้องบอลรูม หรือห้องจัดเลี้ยงใด ๆ (รวมถึงสถานที่ดังกล่าวที่ตั้งอยู่ในโรงแรม) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการจัดประชุม สัมมนา อบรมหลักสูตร หรือนิทรรศการ หรือเพื่อวัตถุประสงค์ในการเสิร์ฟอาหาร
	16. ล็อบบี้โรงแรม
	17. ลิฟต์ และล็อบบี้
	18. ตลาด
	19. สถานที่สำนักงาน
	20. ทางเดิน ล็อบบี้ บันได หรือพื้นที่ส่วนกลางอื่นใดของสำนักงานอาคาร
	21. สะพานลอยเหนือศีรษะใด ๆ
	22. ทางเท้าใด ๆ ที่หลังคาปกคลุมหรืออยู่ใต้ดิน ไม่ว่าจะเป็นทางถาวรหรือชั่วคราว
	23. ห้องสมุดสาธารณะ
	24. พิพิธภัณฑ์สาธารณะหรือหอศิลป์สาธารณะ
	25. ร้านค้า
	26. ห้างสรรพสินค้าหรือคอมเพล็กซ์ใด ๆ รวมทั้งห้องโถงใหญ่ ลานภายใน ทางเดิน ล็อบบี้ โถงบันได หรือพื้นที่อื่น ๆ ภายในห้างสรรพสินค้าหรือคอมเพล็กซ์แห่งนั้น
	27. ห้องน้ำใด ๆ (รวมถึงห้องน้ำเคลื่อนที่) ไม่ว่าจะจัดการโดยส่วนตัวหรือไม่ที่สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะ

1) สถานที่ที่ระบุ (Specified places) ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018	
	28. สถานที่ใด ๆ ที่สาธารณชนเข้าถึงได้ที่ไม่ได้ระบุไว้ หรือภายในเขตห้ามสูบบุหรี่ และ สถานที่ใด ๆ ที่ผู้จัดการสถานที่กำหนดให้เป็นสถานที่สำหรับบุคคลเพื่อกำหนดคิว
	29. พื้นที่ใกล้เคียงที่เกี่ยวข้องของอาคารใด ๆ ที่เป็นสถานที่ที่ระบุ (มากไปกว่าสถานที่ที่กำหนด) ที่ใช้เพื่อการค้า หรือมีวัตถุประสงค์ทางอุตสาหกรรมหรือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ หรือที่สาธารณชนเข้าถึงได้

ประกอบกับใน SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศสิงคโปร์ได้มีการกำหนดความหมายของแต่ละสถานที่ว่าหมายถึงสถานที่ที่มีลักษณะการดำเนินการอย่างไร ได้แก่สถานที่ใดบ้าง มีรายละเอียดความหมายของแต่ละสถานที่ ดังนี้

ตารางที่ 7 : ความหมายของแต่ละสถานที่ตามข้อบังคับ เรื่อง การห้ามสูบบุหรี่ในบางสถานที่ ค.ศ. 2018 (SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018)

สถานที่	ความหมาย
ศูนย์รวม ความบันเทิง Amusement center	สถานที่ใด ๆ ที่มีเครื่องเล่นแจ๊คพ็อต เครื่องพินบอล เครื่องเล่นวิดีโอเกมหรือเครื่องเล่นเกมใด ๆ ที่คล้ายกันโดยจัดเตรียมไว้เพื่อความบันเทิง
โรงภาพยนตร์ Cinema	ห้องในลักษณะ Auditorium ที่ใช้สำหรับจัดนิทรรศการฉายภาพยนตร์
ห้องปฏิบัติการ ทางคลินิก Clinical Laboratory	สถานที่ใด ๆ ที่ใช้หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้สำหรับการตรวจร่างกายมนุษย์หรือชิ้นส่วน หรือวัตถุใด ๆ เพื่อใช้ในการให้ข้อมูลแก่การวินิจฉัย การป้องกันหรือรักษาโรคใด ๆ หรือเพื่อการประเมินสุขภาพของบุคคลใดคนหนึ่ง หรือเพื่อตรวจสอบสาเหตุการตายหรือผลลัพธ์ใด ๆ การรักษาทางการแพทย์หรือการผ่าตัดที่ให้แก่บุคคลใด
พื้นที่ส่วนกลาง Common area	พื้นที่ส่วนกลางที่ใช้ร่วมกันในส่วนของอาคารสำนักงาน ส่วนใดของอาคารที่เป็นสถานที่ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะ หรืออาจมีการเข้าถึงโดยผู้เช่า ผู้อาศัยหรือผู้เยี่ยมชมอาคาร

สถานที่	ความหมาย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก Early childhood development centre	สถานที่ใด ๆ ที่มีการให้บริการพัฒนาเด็กเล็ก
พื้นที่ออกกำลังกาย Exercise area	สถานที่ใด ๆ ที่กำหนดไว้สำหรับกิจกรรมการออกกำลังกาย การกีฬา หรือทางกายภาพใด ๆ
อาคารโรงงาน Factory	อาคารใด ๆ ที่ใช้สำหรับอุตสาหกรรมหรือมีวัตถุประสงค์ในการผลิต รวมถึงโรงงานซ่อมแซมหรือประมวลผลใด ๆ และโกดังใด ๆ แต่ไม่รวมอาคารใด ๆ ในสถานที่ก่อสร้างภายใต้ความหมายของ Environmental Protection and Management Act (Cap. 94A);
ร้านอาหาร Foodshop	สถาบันอาหารใด ๆ ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นร้านอาหารตามมาตรา 32 ของ Environmental Public Health Act
โรงเรียนของรัฐ Government school	โรงเรียนที่จัดขึ้นและดำเนินการโดยรัฐบาล
โรงเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล Government-aided school	โรงเรียน (ที่ไม่ได้เป็นโรงเรียนโรงเรียนเอกชน) ที่ได้รับการจัดตั้งโดยบุคคลอื่นนอกเหนือจากรัฐบาล และดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารโดยยินยอมรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเพื่อชำระค่าใช้จ่ายและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของโรงเรียน
ศูนย์อาหาร Hawker centre	สถานที่ใด ๆ หรือบางส่วนของสถานที่นั้น (ที่นอกเหนือจากร้านอาหาร) โดยมีแผงขายอาหาร หรือสำหรับการเตรียมหรือผลิตเพื่อขาย หรือสำหรับการจัดเก็บหรือบรรจุเพื่อขายอาหาร ไม่ว่าจะเป็อาหารที่ปรุงแล้วหรือไม่ โดยตั้งขึ้นเพื่อในการบริการเรื่องการบริโภคของประชาชน
สถาบันดูแลสุขภาพ Healthcare establishment	สถานที่ใด ๆ ที่ใช้หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะนำไปใช้ในการให้บริการใด ๆ หรือเพื่อการดำเนินการหรือขั้นตอนใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัย การรักษา หรือการดูแลบุคคลใด ๆ ที่ทุกข์ทรมานจากโรค การบาดเจ็บหรือความพิการ

สถานที่	ความหมาย
โรงพยาบาล Hospital	สถานที่ใด ๆ ที่ใช้หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้สำหรับการต้อนรับ ที่พัก รักษา และดูแลบุคคลที่ต้องการการรักษาทางการแพทย์ หรือทุกข์ทรมานจากความเจ็บป่วยใด ๆ โรคภัยไข้เจ็บ หรือความอ่อนแอ รวมถึงพื้นที่ของโรงพยาบาลที่จอดรถใด ๆ ภายในพื้นที่เหล่านั้นและพื้นที่ใด ๆ ภายในส่วนประกอบของโรงพยาบาล
โรงเรียนเอกชน Independent school	โรงเรียนที่ระบุไว้ในคำสั่งใด ๆ ที่ออกตามมาตรา 3(1) The School Boards (Incorporation) Act (Cap. 284A) หรือ ที่ระบุไว้ในส่วนที่ 1 ของ Schedule to the Education Endowment and Savings Schemes (Edusave Pupils Fund) Regulations (Cap. 87A, Rg 1);
สถาบันการศึกษาเทคนิค Institute of Technical Education	สถาบันการศึกษาทางเทคนิค ประเทศสิงคโปร์ตั้งตามมาตรา 3 ของ The Institute of Technical Education Act (Cap. 141A);
โรงเรียนอนุบาล Kindergarten	โรงเรียนอนุบาลที่จดทะเบียนตามมาตรา 23 ของ the Education Act (Cap. 87)
ศูนย์ภาษา Language centre	สถาบันการศึกษาใด ๆ ที่จัดและดำเนินการโดยตรงโดยรัฐบาลและมีชื่อว่า เป็น "Ministry of Education Language Centre" หรือ The Umar Pulavar Tamil Language Centre
ตลาด Market	ตลาดตามความหมายของ the Environmental Public Health Act แต่ไม่รวมตลาดกลางแจ้งใด ๆ
บ้านพักอาศัยของหญิงตั้งครรภ์ หรือหญิงทันทีหลังจากคลอดบุตร Maternity home	สถานที่ใด ๆ ที่ใช้หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นใช้ในการรับหญิงตั้งครรภ์หรือหญิงตั้งครรภ์ทันทีหลังจากคลอดบุตร
คลินิกการแพทย์ Medical clinic	สถานที่ใด ๆ ที่ใช้หรือตั้งใจจะใช้โดยแพทย์ที่จดทะเบียนภายใต้ Medical Registration Act (Cap. 174) ทันตแพทย์ที่จดทะเบียนภายใต้ Dental Registration Act (Cap. 76) หรือบุคคลอื่นใดสำหรับการวินิจฉัยหรือการรักษาผู้ป่วยจากหรือเชื่อว่ากำลังทุกข์ทรมานจากโรคใด ๆ การบาดเจ็บหรือความพิการของจิตใจหรือร่างกาย หรือในการรักษาหรือบรรเทาอาการ

สถานที่	ความหมาย
	ผลิตภัณฑ์ใด ๆ ของร่างกายมนุษย์โดยการประยุกต์ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือใด ๆ หรืออุปกรณ์ที่ต้องใช้กระแสไฟฟ้า ความร้อน หรือแสง
ศูนย์พยาบาลและสถานดูแลพักฟื้น nursing home	สถานที่ใด ๆ นอกเหนือจากบ้านพักอาศัยของหญิงตั้งครรภ์ หรือหญิงทันที หลังจากคลอดบุตร ใช้หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในการต้อนรับ และการจัดหาพยาบาลสำหรับบุคคลที่ทุกข์ทรมานหรือกำลังฟื้นฟูสุขภาพจากความเจ็บป่วย การบาดเจ็บ หรือความอ่อนแอใด ๆ
อาคารสำนักงาน Office building	อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ประกอบด้วยสำนักงานทั้งหมดหรือสำนักงานเป็นหลัก
สถานที่สำนักงาน Office premises	ห้องหรือสถานที่ใด ๆ หรือพื้นที่บางส่วนที่ใช้ดำเนินการใด ๆ ในการทำงานหรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการทำงานไม่ว่าจะทำเพียงอย่างเดียวหรือเป็นหลัก
ศาลา pavilion	พื้นที่ครอบคลุมใด ๆ ด้วยหลังคาที่ใช้หรือมีวัตถุประสงค์ที่จะใช้เป็นหลักในการจัดงาน เช่น งานศพ งานแต่งงาน การชุมนุม การประชุมหรืออื่น ๆ ของชุมชน
วิทยาลัยเทคนิค Polytechnic	วิทยาลัยเทคนิคที่ตั้งตาม Public Act
โรงเรียนที่ได้รับ การสนับสนุน ทุนการศึกษา Privately-funded school	โรงเรียนที่ระบุไว้ในการศึกษาเอกชน (ไม่รวมสถาบันการศึกษาเอกชน) โดยเป็นไปตาม Notification 2010 (G.N. No. S 249/2010)
ยานพาหนะบริการสาธารณะ Public service vehicle	ยานพาหนะบริการสาธารณะที่มีความหมายตามมาตรา 100 Road Traffic Act (Cap. 276)
สระว่ายน้ำ Public swimming pool	สระว่ายน้ำใด ๆ ที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา 63 the Environmental Public Health Act หรือสระว่ายน้ำใด ๆ ที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

สถานที่	ความหมาย
พื้นที่พักผ่อน Refreshment area	สถานที่ใด ๆ หรือส่วนหนึ่งของร้านอาหาร ศูนย์อาหาร (Hawker centre) ดิสโก้เธค ผับ บาร์ เลานจ์ หรือไนต์คลับที่สามารถบริโภคอาหารหรือเครื่องดื่มได้โดยสมาชิก
สถาบันการศึกษา เอกชน (ระดับปริญญา) ที่จดทะเบียน Registered private education (degree) institution	สถาบันการศึกษาเอกชนที่จดทะเบียนที่ให้บริการด้านการศึกษาใด ๆ ที่นำไปสู่การมอบปริญญาบัตร
สถาบันการศึกษา เอกชนที่จดทะเบียน Registered private education institution	สถาบันการศึกษาเอกชนจดทะเบียนที่เป็นไปตาม Private Education Act
สถาบันการศึกษา เอกชน (ที่ไม่ใช่ระดับ ปริญญา) ที่จดทะเบียน Registered private education (non- degree) institution)	สถาบันการศึกษาเอกชนจดทะเบียนที่ไม่ได้ให้บริการการด้านการศึกษาใด ๆ ที่นำไปสู่การมอบปริญญาบัตร
พื้นที่ใกล้เคียง ที่เกี่ยวข้อง Relevant adjacent area	พื้นที่ใกล้เคียงที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอาคาร หมายถึงพื้นที่ใด ๆ ที่ไม่ใช่พื้นที่ปิดและอยู่ในรัศมี 5 เมตรจากขอบด้านนอกของการรับอากาศที่หมุนเวียนใด ๆ ของอาคาร หรือมีหน้าต่างภายนอกหรือช่องเปิดอื่นใดที่เปิดไปถึงส่วนภายในใด ๆ ของอาคาร หรือมีส่วนใดของทางเข้าหรือทางออกของอาคารที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสาธารณะ หรือเข้าถึงได้โดยปกติโดยผ่านทางเข้าหรือทางออก

สถานที่	ความหมาย
สถานที่ที่เกี่ยวข้อง Relevant premise	สถานที่ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสถาบันการศึกษาเอกชน (ระดับปริญญา) ที่จดทะเบียน หรือสถาบันการศึกษาเอกชน (ที่ไม่ใช่ระดับปริญญา) ที่จดทะเบียน หมายถึง อาคารใด ๆ พื้นที่ปิด พื้นดิน พื้นที่กลางแจ้ง หรือสถานที่อื่นที่ใช้โดยสถาบันการศึกษาเอกชน (ระดับปริญญา) ที่จดทะเบียน หรือสถาบันการศึกษาเอกชน (ที่ไม่ใช่ระดับปริญญา) ที่จดทะเบียน (ในฐานะที่อาจ) เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติของการศึกษาเอกชน
โรงเรียนที่เกี่ยวข้อง Relevant School	<p>สถานที่ใด ๆ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) โรงเรียนของรัฐ 2) โรงเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล 3) โรงเรียนเอกชน 4) สถาบันการศึกษาเทคนิค 5) ศูนย์ภาษา 6) วิทยาลัยเทคนิค 7) โรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา (Privately-funded school) 8) โรงเรียนการศึกษาพิเศษ 9) สถาบันการศึกษาที่กำหนด 10) โรงเรียนอาชีวศึกษา (The Mountbatten Vocational School) 11) the Alsagoff Arabic School; 12) the Madrasah Al-Arabiah Al-Islamiah; 13) the Madrasah Al-Irsyad Al-Islamiah; 14) the Madrasah Aljunied Al-Islamiah; 15) the Madrasah Al-Ma'arif Al-Islamiah; 16) the Madrasah Wak Tanjong Al-Islamiah
ร้านค้า Shop	อาคารหรือส่วนหนึ่งของอาคารที่ใช้สำหรับดำเนินการค้าหรือธุรกิจใด ๆ มีวัตถุประสงค์ คือ การขายสินค้า อาหาร หรือสัตว์ที่มีชีวิตที่เป็นสัตว์เลี้ยงในครัวเรือนโดยการค้าปลีก หรือการให้บริการ แต่ไม่รวมร้านอาหาร ดิสโก้เธค ผับ บาร์ เลานจ์ ไนต์คลับ หรือสำนักงาน

สถานที่	ความหมาย
โรงเรียนการศึกษาพิเศษ Special education school	โรงเรียนที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 2 ของ Schedule to the Education Endowment and Savings Schemes (Edusave Pupils Fund) Regulations
หอประชุม (Theatre)	หอประชุมของอาคารใด ๆ ที่ใช้สำหรับการแสดง ละครเวที ดนตรี เพลงใด ๆ หรือการแสดงเต้นรำ การแสดง การแข่งขัน การแข่งขันกีฬา นิทรรศการ การแสดงหลากหลาย หรือความบันเทิงอื่น ๆ
มหาวิทยาลัย Universities	มหาวิทยาลัย หมายถึง 1) Nanyang Technological University 2) National University of Singapore 3) Singapore Management University 4) Singapore University of Technology and Design 5) Singapore Institute of Technology 6) Singapore University of Social Sciences
การเติมอากาศ Ventilation intake	ท่อลมหรือช่องเปิดอื่น ๆ ในอาคารใด ๆ ที่นำอากาศบริสุทธิ์ที่อยู่ภายนอกอาคารเข้าสู่อาคาร ไม่ว่าจะผ่านทางเครื่องกลหรือทางอื่น เพื่อทดแทนอากาศภายในอาคาร

อย่างไรก็ตามในข้อบังคับ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 นั้น ประเทศสิงคโปร์จะมีการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับในแต่ละสถานที่ที่จะสามารถสูบบุหรี่ได้ โดย “สิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ (Smoking facilities)” หมายความว่าสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ที่สามารถตั้งอยู่ในสถานที่ใด ๆ ที่ระบุไว้ โดยสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ที่ตั้งอยู่ในสถานที่ใด ๆ นั้นจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้สำหรับสถานที่แห่งนั้น²³⁰ ทั้งนี้สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุ ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

²³⁰ Smoking facilities

5.—(1) A smoking facility may be located in any place specified in paragraph 1 of the Third Schedule.

**ตารางที่ 8 : ข้อกำหนดสำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่
สำหรับในแต่ละสถานที่ที่จะสามารถสูบบุหรี่ได้
(REQUIREMENTS FOR SMOKING FACILITIES)**

สถานที่	สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุต่อไปนี้
<p>1. พื้นที่ดื่ม (drinking place) ดิสโก้เธคใด ๆ (ไม่รวมโรลเลอร์ดิสโก้เธค) ผับ บาร์ เลานจ์ หรือไนท์คลับ ในสถานที่หรืออาคารใด ๆ รวมถึงสโมสรส่วนตัว)</p>	<p>1. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่อาจเป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อมหรือห้องที่ปิดไว้ เว้นแต่ในที่ตั้งพื้นที่ดื่มอยู่ภายในเขตห้ามสูบบุหรี่สถานที่สูบบุหรี่นั้นจะต้องเป็นห้องที่ปิดไว้</p> <p>2. ในกรณีที่สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่เป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ จะต้อง มีลักษณะดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) จะต้องเป็นพื้นที่ที่อยู่ภายในพื้นที่ดื่มกลางแจ้งของพื้นที่พักผ่อน (Refreshment area) 2) จะต้อง มีพื้นที่ไม่เก็ยร้อยละ 20 ของพื้นที่ทั้งหมดของพื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง (Outdoor Refreshment area) ที่เป็นพื้นที่ดื่มนั้น 3) จะต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่ 4) ขอบเขตของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องชัดเจน โดยแบ่งเขตตามมาตรการที่เหมาะสม 5) ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น <p>3. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ที่เป็นห้องที่ปิดล้อม จะต้อง มีลักษณะดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องมีการระบายอากาศอย่างอิสระ 2) สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีพื้นที่ไม่เก็ยร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมดของพื้นที่พักผ่อนในร่ม (Indoor Refreshment area) ที่เป็นพื้นที่ดื่มนั้น

(2) A smoking facility located in a place must comply with the requirements specified for that place in paragraph 2 of the Third Schedule.

สถานที่	สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุต่อไปนี้
	<p>3) จะต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนภายนอกสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าห้องนั้นกำหนดไว้สำหรับสูบบุหรี่</p> <p>4) ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น</p>
<p>2. สถานศึกษาระดับปริญญา (degree institution) สถานที่ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาเอกชน (ระดับปริญญา) ที่จดทะเบียน (Registered private education (degree) institution) และมหาวิทยาลัยแต่ไม่รวมที่พักพนักงานที่เป็นสถานที่อยู่อาศัยในสถานที่นี้</p>	<p>1. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อม</p> <p>2. ต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่</p> <p>3. ขอบเขตของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องชัดเจนแบ่งเขตตามมาตรการที่เหมาะสม</p> <p>4. ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น</p>
<p>3. สวนสาธารณะ JTC (JTC park) ที่ดินใด ๆ ที่บริหารจัดการโดย Jurong Town Corporation สามารถเข้าถึงได้โดยสาธารณะและใช้เป็นสวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนหรือเพื่อธุรกิจ</p>	<p>1. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อม</p> <p>2. ต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่</p> <p>3. ขอบเขตของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องชัดเจนแบ่งเขตตามมาตรการที่เหมาะสม</p> <p>4. ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น</p>

สถานที่	สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุต่อไปนี้
<p>4. สถานที่ตั้งทางทหาร (Defence installation)</p> <p>ฐานที่มั่นหรือค่ายที่มีรั้วใด ๆ ที่เจ้าหน้าที่ระหวังกลาโหมหรืออาคารใด ๆ ที่ครอบครองโดยเจ้าหน้าที่ระหวังกลาโหมหรือกองทัพสิงคโปร์ และที่ดินใด ๆ ที่ติดกับอาคารดังกล่าว</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อม 2. ต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ที่มีสัญลักษณ์การสูบบุหรี่และระบุว่า เป็นอำนาจของผู้จัดการ 3. ขอบเขตของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องชัดเจน แบ่งเขตตามมาตรการที่เหมาะสม 4. ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น
<p>5. Marina Barrage</p> <p>สิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ ภายใน Marina Barrage ที่บริหารจัดการโดย Public Utilities Board รวมทั้ง Marina Bridge</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อม 2. ต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่ 3. ขอบเขตของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องชัดเจน แบ่งเขตตามมาตรการที่เหมาะสม 4. ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น
<p>6. ศูนย์อาหาร (Hawker centre)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศูนย์อาหารใด ๆ ที่มีพื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง (Outdoor Refreshment area) สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1) ต้องเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง (Outdoor Refreshment area) 2) สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องมีพื้นที่ไม่เกินร้อยละ 20 ของพื้นที่ทั้งหมดของพื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง (Outdoor Refreshment area) ของศูนย์อาหารนั้น 2. ศูนย์อาหารใด ๆ ที่มีเพียงพื้นที่พักผ่อนในร่ม (Indoor Refreshment area) และไม่ใช่พื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง

สถานที่	สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุต่อไปนี้
<p>6. ศูนย์อาหาร (Hawker centre) (ต่อ)</p>	<p>(Outdoor Refreshment area) สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ต้องเป็นพื้นที่ ที่อยู่ภายในพื้นที่พักผ่อนในร่ม (Indoor Refreshment area) 2) สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีพื้นที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมดของพื้นที่พักผ่อนในร่ม (Indoor Refreshment area) ของศูนย์อาหารนั้น 3. ต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่ 4. ขอบเขตของสถานที่สูบบุหรี่ต้องชัดเจนแบ่งเขตตามมาตรการที่เหมาะสม 5. ในสถานที่สูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น
<p>7. สถานที่สำนักงาน (Office premises)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องเป็นห้องที่ปิดล้อมและระบายอากาศได้อย่างอิสระ 2. ต้องไม่กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับการใช้งานอื่น ๆ นอกจากการสูบบุหรี่ และต้องไม่ถูกใช้โดยผู้ที่ทำงานอยู่ในสถานที่นั้นที่เป็นไปเพื่อการปฏิบัติงานของผู้นั้น 3. ต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่ 4. ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น

สถานที่	สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุต่อไปนี้
8. สถานที่ที่ระบุภายในเขตห้ามสูบบุหรี่ (specified place within a no-smoking zone) สถานที่ที่ระบุภายในเขตห้ามสูบบุหรี่ตาม มาตรา 3A(3) ของ Act.	<ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องเป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อม 2. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องไม่ตั้งอยู่ในสถานที่หรือตั้งอยู่ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความไม่สะดวกสบายหรือขัดขวางบุคคลในบริเวณใกล้เคียง 3. ต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่ 4. ขอบเขตของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องชัดเจนแบ่งเขตตามมาตรการที่เหมาะสม 5. ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น
9. ร้านอาหารนอกเขตห้ามสูบบุหรี่ที่มีอยู่ก่อนวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562	<ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องเป็นพื้นที่ที่ตั้งอยู่ภายในพื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง (Outdoor Refreshment area) ของร้านอาหารนั้น 2. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องมีพื้นที่ไม่เกินร้อยละ 20 ของพื้นที่ทั้งหมดของพื้นที่พักผ่อนกลางแจ้ง (Outdoor Refreshment area) ของร้านอาหารนั้น 3. ต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่ 4. ขอบเขตของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องชัดเจนแบ่งเขตตามมาตรการที่เหมาะสม 5. ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น
10. อาคารผู้โดยสารภายในท่าอากาศยาน (airport	<ol style="list-style-type: none"> 1. สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องเป็นห้องที่ปิดล้อมและระบายอากาศได้อย่างอิสระ

สถานที่	สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุต่อไปนี้
terminal building) พื้นที่ปิดใด ๆ ภายใน อาคารผู้โดยสารของท่า อากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) ท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport)	2. ต้องไม่กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับ การใช้งานอื่น ๆ นอกจากการสูบบุหรี่ และต้องไม่ถูกใช้โดยผู้ที่ ทำงานอยู่ในสถานที่นั้นที่เป็นไปเพื่อการปฏิบัติงานของผู้นั้น 3. ต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวก ของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็น เขตสูบบุหรี่ 4. ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีภาชนะสำหรับ ทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น

ท่าอากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) มีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ โดยมีทั้งพื้นที่สูบบุหรี่กลางแจ้งและห้องที่ปิดล้อม ทั้งนี้การที่เป็นห้องปิดล้อมนั้นก็เพื่อเป็นการให้ผู้ใช้บริการท่าอากาศยานได้รับประสบการณ์ที่ดีที่สุด²³¹ โดยท่าอากาศยานนานาชาติชางีมีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ในบริเวณต่าง ๆ ของแต่ละอาคาร Terminal ทั้งหมดจำนวน 4 อาคาร จำนวน 19 จุด²³² ดังนี้

1. อาคาร Terminal 1

- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall East (อยู่ใกล้ประตู C16)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall East (อยู่ใกล้ประตู D36)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall West (บริเวณแดดฟ้ากลางแจ้ง)
- บริเวณชั้น 3, Departure Transit Hall West (อยู่ใกล้ Cactus Garden)
- บริเวณชั้น 3, Departure Transit Hall Central (อยู่ใกล้ Snooze Lounge)

²³¹ SWEET SINGAPORE, “Does Singapore Airport Have Smoking Areas?,” [Online] Accessed: 7 December 2021. Available from: <https://www.sweetsingapore.com/does-singapore-airport-have-smoking-areas/>

²³² CHANGI airport group, “SMOKING AREAS” [Online] Accessed: 7 December 2021. Available from: <https://www.changiairport.com/en/airport-guide/facilities-and-services/smoking-areas.html>

2. อาคาร Terminal 2

- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North (อยู่ถัดจาก Harry's Bar และอยู่ตรงข้ามสนามเด็กเล่น)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall South (อยู่ด้านหลัง Sunglass Hut)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall, North Finger Pier (Sanctuary Lounge)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall, South Finger Pier (Pavilion Lounge)
- บริเวณชั้น 3, Departure Transit Hall South (Sunflower Garden)

3. อาคาร Terminal 3

- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North (อยู่ถัดจาก Harry's Bar)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall South (อยู่ถัดจาก Tiger Signature Lounge)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall South (บริเวณตลาดฟ้ากลางแจ้ง)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall, Outdoor Smoking Area (อยู่ถัดจากประตู A21)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall, Outdoor Smoking Area (อยู่ตรงข้าม ประตู B10)

4. อาคาร Terminal 4

- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North (อยู่ใกล้ประตู G4)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North (อยู่ใกล้ Heritage)
- บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North Pier (อยู่ใกล้ประตู G16)
- บริเวณชั้น 2M, Departure Transit Hall

อย่างไรก็ตามบริเวณ Jewel Changi Airport ที่เป็นอาคารพาณิชย์กรรมและห้างสรรพสินค้า โรงแรม ร้านอาหาร และร้านค้าต่าง ๆ ที่มีบริเวณติดกับตัวอาคารท่าอากาศยานนานาชาติชางจี โดยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอีกแห่งของท่าอากาศยาน

นานาชาติข้างนั้นไม่มีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้โดยไม่มีทั้งโซนสูบบุหรี่กลางแจ้งและห้องที่ปิดล้อม²³³ ซึ่งให้เห็นว่าไม่มีการสูบบุหรี่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคาร

สำหรับท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport) ที่เป็นท่าอากาศยานพาณิชย์ ให้บริการในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสิงคโปร์นั้นมีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้จำนวน 2 จุด ได้แก่ บริเวณโถงผู้โดยสารขาเข้า Kerbside หรือห้องพักรอผู้โดยสารก่อนขึ้นเครื่อง (Gate hold room)²³⁴

2) เขตห้ามสูบบุหรี่ (No-smoking zone)

“เขตห้ามสูบบุหรี่ (No-smoking zone)” หมายความว่า พื้นที่ที่แสดงในแผนที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นเขตห้ามสูบบุหรี่ตามมาตรา 3A(2) ของ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) จะอนุญาตให้สูบบุหรี่ได้ภายในสถานที่ที่กำหนด อนุญาตให้สูบบุหรี่ในเขตห้ามสูบบุหรี่เพียงเฉพาะในยานพาหนะ (นอกเหนือจากยานพาหนะที่ระบุ) หรือส่วนใด ๆ ของยานพาหนะเท่านั้น²³⁵

มีเขตห้ามสูบบุหรี่บนถนนออร์ชาร์ด (ORCHARD ROAD NO-SMOKING ZONE) ซึ่งพื้นที่ทั้งหมดนั้น โดยขอบเขตที่เริ่มต้น ณ จุดตะวันออกสุดของทางแยกของถนนแกรนจ์ (Grange Road) และถนนตังลิน (Tanglin Road) เป็นต้นไป จำนวน 55 พื้นที่ สามารถระบุเขตเป็นแผนที่ได้ตามรูปภาพ

²³³ SWEET SINGAPORE, “Does Singapore Airport Have Smoking Areas?” [Online] Accessed: 7 December 2021. Available from:

<https://www.sweetsingapore.com/does-singapore-airport-have-smoking-areas/>

²³⁴ Seletar Airport, “Services & Amenities,” [Online] Accessed: 7 December 2021. Available from:

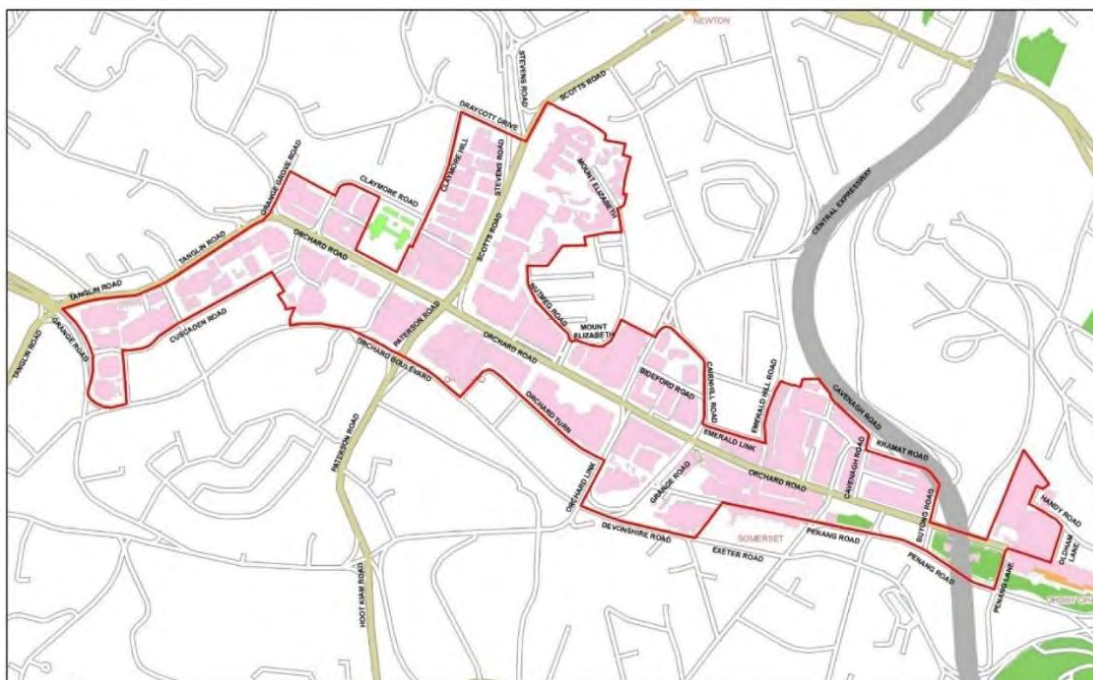
<https://www.seletarairport.com/servicelisting.html>

²³⁵ No-smoking zone

4.—(1) The area described and shown in the map set out in the Second Schedule is a no-smoking zone under section 3A(2) of the Act.

(2) Smoking is permitted within a specified place in a no-smoking zone only within a motor vehicle (other than a specified vehicle), or any part of the motor vehicle, that is enclosed.

รูปที่ 3 : เขตห้ามสูบบุหรี่บนถนนออร์ชาร์ด (ORCHARD ROAD NO-SMOKING ZONE)

3) ยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles)

“ยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles)” หมายความว่า รถบริการสาธารณะที่กำหนดให้เป็นยานพาหนะที่ระบุ และส่วนหนึ่งส่วนใดของยานพาหนะที่ระบุนั้น²³⁶ โดย NEA สามารถกำหนดให้ยานพาหนะบริการสาธารณะประเภทใด ๆ ที่ระบุให้เป็นยานพาหนะที่ระบุได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ²³⁷ โดยยานพาหนะที่ระบุ ได้แก่ รถนำเที่ยว (Excursion bus) รถโดยสารประจำทาง (Omnibus) รถโดยสารส่วนบุคคล (Private bus) รถจ้างโดยสารส่วนบุคคล (Private hire bus) รถโรงเรียน (School bus) รวมถึงรถเช่าส่วนตัวเมื่อได้รับการว่าจ้างตามสัญญาโดยมีคนขับรถเพื่อวัตถุประสงค์ในการลำเลียงผู้โดยสารรถแท็กซี่ (Taxi) และรถสามล้อถีบ (Trishaw)

²³⁶ “specified vehicle” means a public service vehicle prescribed as a specified vehicle under section 3A(4), and includes any part of a specified vehicle;

²³⁷ 3A(4) The Agency may, with the approval of the Minister, prescribe any particular public service vehicle or any class of public service vehicles as a specified vehicle or specified vehicles.

3.2.3 มาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง

(1) การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดม ควันบุหรี่มือสอง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง อันได้แก่การกำหนดโทษหากมีการฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในสถานที่ห้ามสูบ หรือ การที่ผู้จัดการ หรือ ผู้ประกอบการไม่แสดงป้ายคำเตือนห้ามสูบบุหรี่ รวมถึงการที่ผู้จัดการ หรือผู้ประกอบการที่ไม่ดำเนินการแจ้งเตือนผู้สูบบุหรี่ตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ได้บัญญัติไว้ใน SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002

ตารางที่ 9 : การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ การห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษ

การบังคับใช้กฎหมาย	บทกำหนดโทษ
บุคคลต้องไม่สูบบุหรี่ในสถานที่ที่ระบุหรือ ยานพาหนะที่ระบุ ²³⁸	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษความผิดและ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน \$1,000²³⁹ - ในกรณีที่มีความผิดแล้วไม่มาขึ้นศาล และไม่แสดงเหตุผลของการไม่มาขึ้น ศาล ปรับไม่เกิน \$1,000 หรือสั่งจำคุก ไม่เกิน 1 เดือน²⁴⁰

²³⁸ No smoking in specified places and specified vehicles

²³⁹ A person who contravenes shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding \$1,000

²⁴⁰ if due cause is not shown, the Court may order him to pay a penalty not exceeding \$1,000 or may commit him to prison for a term not exceeding one month

การบังคับใช้กฎหมาย	บทกำหนดโทษ
<p>ผู้จัดการของสถานที่ที่ระบุจะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าทุกสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ระบุนั้นเป็นไปตามข้อกำหนดที่กำหนดไว้²⁴¹</p>	<p>ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิดและต้องรับผิดตามคำพิพากษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - จะต้องถูกปรับไม่เกิน \$5,000 และในกรณีที่ผิดต่อเนื่องจะถูกปรับอีกไม่เกิน \$500 ต่อวัน หรือบางช่วงของวันที่กระทำความผิดนั้นต่อไปหลังจากถูกตัดสินลงโทษ และ - ในกรณีที่มีความผิดครั้งที่สองหรือถูกตัดสินลงโทษให้ปรับไม่เกิน \$10,000 หรือจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีของความผิดต่อเนื่องปรับอีกไม่เกิน \$500 ต่อวัน หรือบางช่วงของวันที่กระทำความผิดนั้นต่อไปหลังจากถูกตัดสินลงโทษ²⁴²

²⁴¹ The manager of a specified place must ensure that every smoking facility within the specified place complies with the requirements prescribed for a smoking facility in such a specified place.

²⁴² A manager of a specified place who contravenes shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction

(a) to a fine not exceeding \$5,000 and, in the case of a continuing offence, to a further fine not exceeding \$500 for every day or part of a day during which the offence continues after conviction; and

(b) in the case of a second or subsequent conviction, to a fine not exceeding \$10,000 or to imprisonment for a term not exceeding 3 months or to both and, in the case of a continuing offence, to a further fine not exceeding \$500 for every day or part of a day during which the offence continues after conviction.

การบังคับใช้กฎหมาย	บทกำหนดโทษ
<p>ผู้จัดการของสถานที่ที่ระบุ หรือผู้ประกอบการของยานพาหนะที่ระบุจะต้องจัดทำป้ายแสดงคำเตือนที่มีขนาดเหมาะสม มีจำนวนเพียงพอ และจัดแสดงในจุดที่เห็นได้ชัด โดยต้องแสดงป้ายเตือนในสถานที่ และยานพาหนะที่ระบุว่า "การสูบบุหรี่เป็นเขตปลอดบุหรี่โดยระบุว่า "การสูบบุหรี่เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย" ²⁴³</p>	<p>หากผู้จัดการ หรือผู้ประกอบการไม่จัดทำป้ายแสดงคำเตือน "การสูบบุหรี่เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย" ในสถานที่หรือยานพาหนะที่ระบุ ย่อมมีความผิดและต้องรับโทษปรับไม่เกิน \$1,000²⁴⁴</p>
<p>ผู้จัดการสถานที่ที่ระบุหรือผู้ประกอบการยานพาหนะที่ระบุที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่ต้องแจ้งเตือน หรือบอกกล่าวให้ผู้ที่สูบบุหรี่ในสถานที่หรือยานพาหนะที่ระบุ ที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่ ให้หยุดสูบบุหรี่ในทันที และแจ้งถึงบทลงโทษนั้น²⁴⁵</p>	<p>หากผู้จัดการหรือผู้ประกอบการ ละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติที่กำหนด ถือว่ามีความผิด และต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน \$1,000 ในครั้งแรกและหากยังละเลยหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นครั้งที่สอง ต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน \$2,000²⁴⁶</p>

²⁴³ The manager of every specified place and the operator of every specified vehicle shall to be displayed suitable and sufficient number of notices of an adequate size or sizes in conspicuous positions in the specified place or specified vehicle, as the case may be, stating to the effect that smoking is prohibited by law

²⁴⁴ manager of any specified place or an operator of any specified vehicle who contravenes any of the provisions of subsection shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding \$1,000

²⁴⁵ The manager of any specified place or the operator of any specified vehicle shall inform any person who smokes in the specified place or specified vehicle in contravention (a) to cease smoking immediately, indicating the penalty

²⁴⁶ that manager or operator shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding \$1,000 and, in the case of a second or subsequent conviction, to a fine not exceeding \$2,000.

การบังคับใช้กฎหมาย	บทกำหนดโทษ
ผู้ใดขัดขวาง ช่มชู้ ว่าร้าย รบกวน หรือทำร้าย ผู้จัดการหรือผู้ประกอบการในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมาย ²⁴⁷	มีความผิดและจะต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน \$1,000 หรือ ต้องโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำคุกและปรับ ²⁴⁸
ภายหลังจากการที่ ผู้จัดการสถานที่ ที่ ระบุ ผู้ประกอบการของยานพาหนะที่ระบุดำเนินการ ตามขั้นตอนที่กฎหมายระบุ โดยได้แจ้งเตือนให้ หยุดสูบบุหรี่ และการแจ้งโทษ หากไม่หยุดสูบบุหรี่ ให้เชิญออกนอกสถานที่ และภายหลังผู้สูบบุหรี่ ยังนิ่งเฉยต่อการแจ้งเตือนและเชิญออกนอกสถานที่ หลังจากนั้นให้ผู้จัดการหรือผู้ประกอบการขอ ความช่วยเหลือจากตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ตาม กฎหมาย ²⁴⁹	ผู้ที่มีเหตุให้เชื่อได้ว่ากระทำความผิดอาจถูก จับกุมโดยไม่ต้องใช้หมายจับโดยตำรวจและ เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย และนำตัวขึ้นสู่ ศาล ²⁵⁰

(2) การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ

กฎหมายประเทศสิงคโปร์ไม่ได้กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบุหรี่ต้องเปิดเผยข้อมูล เนื้อหาและ/หรือส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตบุหรี่ต่อหน่วยงานของรัฐ หรือเปิดเผยข้อมูลการปล่อย พิษของบุหรี่ต่อหน่วยงานของรัฐ รวมถึงไม่ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาและ การปล่อยพิษของบุหรี่ต่อสาธารณชนทั่วไป ทำให้การที่กฎหมายไม่ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูล ข้างต้น ดังนั้นจึงไม่มีบทลงโทษที่กำหนดไว้

มีข้อบังคับกำหนดให้พิมพ์ข้อความข้อมูลด้านสุขภาพต่อไปนี้บนบรรจุภัณฑ์บุหรี่ ทุกซอง เช่น การสูบบุหรี่ทำให้คุณและคนรอบข้างได้รับสารเคมีที่เป็นพิษมากกว่า 4,000 ชนิด

²⁴⁷ Any person who hinders, obstructs, threatens, abuses, molests or assaults any manager or operator in the performance of his duties under this section

²⁴⁸ shall be guilty of an offence and shall be liable on conviction to a fine not exceeding \$1,000 or to imprisonment for a term not exceeding 6 months or to both.

²⁴⁹ If any such person refuses to leave the specified place or specified vehicle or to cease smoking, the manager or operator shall seek the assistance of any police officer or authorized officer

²⁵⁰ Any person reasonably suspected of having committed an offence under this Act may be arrested without warrant by any police officer or authorised officer and produced before a District Court or a Magistrate's Court.

ซึ่งอย่างน้อย 60 รายการสามารถก่อให้เกิดมะเร็งได้ สารเคมี ได้แก่ ทาร์ นิโคติน คาร์บอนมอนนอกไซด์ ฟอรัมาลดีไฮด์ แอมโมเนีย และเบนซีน ต้องไม่พิมพ์ข้อความด้านเดียวกับบรรจุภัณฑ์เพื่อเป็นการเตือนด้านสุขภาพ โดยกฎหมายกำหนดให้ค่าเตือนเรื่องสุขภาพของผลิตภัณฑ์ยาสูบใช้พื้นที่ 75% ของพื้นที่ผิวภายนอกทั้งหมดของบรรจุภัณฑ์ขายปลีก²⁵¹ ทั้งนี้แม้ว่าข้อบังคับกำหนดให้ต้องพิมพ์ข้อความข้อมูลสุขภาพเชิงคุณภาพบนบรรจุภัณฑ์ขายปลีกบุหรี่ แต่ก็ไม่มีข้อห้ามในการแสดงตัวเลขสำหรับผลการปล่อยมลพิษของควันบุหรี่

กฎหมายจำกัดการปล่อยบุหรี่สูงสุด คือ 1.0 มิลลิกรัม ของนิโคติน และ 10.0 มิลลิกรัมของทาร์ต่อบุหรี่ต่อบุหรี่ 1 มวน²⁵² โดยที่กฎหมายไม่ได้กำหนดและไม่ได้ให้อำนาจใด ๆ ในการควบคุมส่วนประกอบของบุหรี่ ดังนั้นจึงอนุญาตให้ใช้น้ำตาลและสารให้ความหวาน ใช้เมนทอล มินต์ หรือสเปียร์มินต์ในบุหรี่ได้ สามารถใช้เครื่องเทศและสมุนไพร ได้แก่ อบเชยและขิง ในบุหรี่ได้²⁵³ อนุญาตให้ใช้สารปรุงแต่งรสอื่น ๆ เช่น รสผลไม้ ที่มีตัวอย่างของสารแต่งกลิ่นรส ได้แก่ เบนซาลดีไฮด์ มอลทอล และวานิลลา อนุญาตให้ใช้ส่วนผสม ในบุหรี่ที่อาจสร้างความประทับใจต่อสุขภาพได้ ยกตัวอย่างเช่น วิตามิน เช่น วิตามินซีและวิตามินอี ผลไม้และผัก (และผลิตภัณฑ์จากการแปรรูป เช่น น้ำผลไม้) กรดอะมิโน เช่น ซิสเทอีน และทริปโตเฟน และกรดไขมันจำเป็น เช่น โอเมก้า-3 และ โอเมก้า-6 และอนุญาตให้ใช้ส่วนผสมในบุหรี่ที่เกี่ยวข้องกับพลังงานและความมีชีวิตชีวาได้²⁵⁴

²⁵¹ Ministry of Health Singapore, “STANDARDISED PACKAGING & ENLARGED GRAPHIC HEALTH WARNINGS FOR TOBACCO PRODUCTS FROM 1 JULY 2020,” [Online] Accessed: 1 December 2021. Available from:

<https://www.moh.gov.sg/news-highlights/details/standardised-packaging-enlarged-graphic-health-warnings-for-tobacco-products-from-1-july-2020>

²⁵² Limits on specified substances

no person shall import, distribute, sell or offer for sale any cigarette that contains, or the emissions of which contain —

(a) a yield of nicotine in excess of 1.0 milligram; or

(b) a yield of tar (nicotine free smoke condensate) in excess of 10.0 milligrams.

²⁵³ Gianna Gayle Herrera Amul, Tikki (Pangestu) Pang, “Progress in Tobacco Control in Singapore: Lessons and Challenges in the Implementation of the Framework Convention on Tobacco Control,” [Online] Accessed: 1 December 2021. Available from:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/app5.222> p.9

²⁵⁴ Campaign for Tobacco-Free Kids, “Regulated Contents in Cigarettes” [Online] Accessed: 1 December 2021. Available from:

(3) การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้างความตระหนักรู้ ของสาธารณะ

ประเทศสิงคโปร์มีสำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Agency: NEA) เป็นหน่วยงานสำคัญที่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ โดย NEA มีนโยบายในการบริหารงาน และทำงานที่ประสานความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ซึ่งส่วนนี้เป็นส่วนช่วยให้การบังคับใช้กฎหมายดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดย NEA มีเป้าหมายที่จะดำเนินการให้พื้นที่สาธารณะทั้งหมดในประเทศสิงคโปร์เป็นพื้นที่ปลอดบุหรี่และห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่อันเป็นการป้องกันประชาชนจากอันตรายของควันบุหรี่มือสอง²⁵⁵ และ NEA เป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ประกาศเพิ่มเติมสถานที่ที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่ โดย NEA ได้ขยายสถานที่ที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง ในกรณีที่จะมีการประกาศเพิ่มเติมสถานที่ที่ถูกกำหนดเป็นพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่พื้นที่ใหม่ ในช่วงเวลา 3 เดือนแรกของการประกาศให้สถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ NEA จะส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อแนะนำและแจ้งเตือนด้วยวาจา เพื่อให้ผู้สูบบุหรี่รับทราบถึงข้อห้ามที่จะมีขึ้น และมีการจัดเก็บสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ออกจากพื้นที่นั้นด้วย²⁵⁶ การดำเนินการในลักษณะนี้ทำให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงเรื่องสังคมปลอดบุหรี่ที่สามารถช่วยไม่ให้มีควันบุหรี่มือสองที่เป็นอันตรายมากระทบกับผู้ไม่สูบบุหรี่ในพื้นที่นั้น

อย่างไรก็ตามการที่จะบรรลุความสำเร็จเป้าหมายในเรื่องให้พื้นที่สาธารณะทั้งหมดในประเทศสิงคโปร์เป็นพื้นที่ปลอดบุหรี่และห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่ที่จะเป็นการป้องกันประชาชนจากอันตรายของควันบุหรี่มือสองนี้จะต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่าย ในประเทศสิงคโปร์ผู้จัดการสถานที่ที่ระบุ ผู้ประกอบการของยานพาหนะที่ระบุมีหน้าที่ให้ข้อมูล แสดงป้ายเตือนในสถานที่และยานพาหนะที่ระบุว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือแจ้งเตือนให้หยุดสูบบุหรี่และการแจ้งโทษ หากไม่หยุดสูบบุหรี่ให้เชิญออกนอกสถานที่ และภายหลังผู้สูบบุหรี่ยังนิ่งเฉยต่อการแจ้งเตือนและเชิญออกนอกสถานที่ หลังจากนั้นให้ผู้จัดการหรือผู้ประกอบการขอความช่วยเหลือจากตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย หรือเจ้าของสถานที่ ประชาชนผู้ที่พบเห็นการกระทำดังกล่าวสามารถแจ้ง NEA ได้ทันที

<https://www.tobaccocontrollaws.org/legislation/country/singapore/cd-regulated>

²⁵⁵ National Environment Agency, “Overview Smoking Prohibition,” [Online] Accessed: 2 December 2021. Available from: <https://www.nea.gov.sg/our-services/smoking-prohibition>

²⁵⁶ National Environment Agency, “Enforcement Action To Be Taken Against Persons Smoking In Orchard Road No Smoking Zone From 1 April 2019,” [Online] Accessed: 2 December 2021. Available from: <https://www.nea.gov.sg/media/news/news/index/enforcement-action-to-be-taken-against-persons-smoking-in-orchard-road-no-smoking-zone-from-1-april-2019>

การดำเนินการให้ลักษณะนี้จึงทำทุกพื้นที่ที่กำหนดห้ามมิให้สูบบุหรี่จะไม่มีผู้ฝ่าฝืน และทำให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงเรื่องการกระทำผิดนั้นที่สามารถช่วยไม่ให้มีควันบุหรี่มือสองที่เป็นอันตรายในพื้นที่สาธารณะและมากระทบกับผู้ใช้ไม่สูบบุหรี่ อีกทั้ง NEA ได้จัดทำเอกสารเรื่องการห้ามสูบบุหรี่สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Smoking Prohibition For Stakeholders) ที่กำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติสำหรับผู้จัดการ ผู้ประกอบการ เจ้าของสถานที่ที่ถูกกำหนดเป็นพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่ มีการระบุขั้นตอนรายละเอียดวิธีในการปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเมื่อมีผู้ที่สูบบุหรี่ในพื้นที่ที่ต้องห้าม การติดป้ายคำเตือน การจัดพื้นที่สูบบุหรี่ในพื้นที่สามารถจัดให้เขตสูบบุหรี่ได้²⁵⁷ และ NEA มีโครงการอาสาสมัครชุมชน (Community Volunteering: CV) โดยมีแนวความคิดว่าการปกป้องสิ่งแวดล้อมเป็นความรับผิดชอบของทุกคนในชุมชน²⁵⁸ ทั้งนี้ประชาชนสามารถสมัครเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครได้ โดยอาสาสมัครจะได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ของ NEA²⁵⁹ และในกรณีอาสาสมัครพบเห็นการสูบบุหรี่ขณะอยู่บนยานพาหนะ อาสาสมัครสามารถรายงานการกระทำอันเป็นการผิดกฎหมายและส่งให้ NEA เพื่อติดตามการดำเนินการได้ รวมถึงอาสาสมัครจะเป็นผู้มีส่วนในการให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์เรื่องโทษของการสูบบุหรี่ในสถานที่ต้องห้าม และช่วยแนะนำให้คำเตือนแก่ผู้ฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในเขตห้ามสูบบุหรี่²⁶⁰

²⁵⁷ National Environment Agency, “Smoking Prohibition For Stakeholders,” [Online] Accessed: 2 December 2021. Available from: <https://www.nea.gov.sg/docs/default-source/default-document-library/1-stakeholders5fdd739fa20a4cb7aa3d03dcadcd07b9.pdf> pp. 1-2.

²⁵⁸ National Environment Agency, “Volunteering,” [Online] Accessed: 2 December 2021. Available from: <https://www.nea.gov.sg/programmes-grants/volunteering>

²⁵⁹ National Environment Agency, “Community Volunteer Programme,” [Online] Accessed: 2 December 2021. Available from: <https://www.volunteer.gov.sg/volunteer/opportunity/details/?id=058cac31-6864-eb11-a9ea-a0e180fa5298>

²⁶⁰ Ibid.

บทที่ 4

การเปรียบเทียบกฎหมายควบคุมยาสูบของประเทศไทยกับประเทศสิงคโปร์

บทนี้จะเป็นการเปรียบเทียบกฎหมายควบคุมยาสูบที่เกี่ยวกับการกำหนดเขตสูบบุหรี่ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองของประเทศไทยกับประเทศสิงคโปร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความเหมือนและความแตกต่างของทั้งสองประเทศ

4.1 ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ควบคุม

ผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ควบคุมจะเป็นจุดเริ่มต้นในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ยาสูบมีวิธีการบริโภคหลายรูปแบบ และมีการประดิษฐ์คิดค้นผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดใหม่ ๆ จากผู้ผลิตในอุตสาหกรรมยาสูบที่ต้องการหานักสูบหน้าใหม่มาทดแทนนักสูบเก่าที่เลิกสูบหรือเสียชีวิต

“ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” ตามกฎหมายของประเทศไทยในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 4 หมายถึงผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของใบยาสูบหรือพืชนิโคติเยนาทาแบกัม (*Nicotiana tabacum*) และให้หมายความรวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบ ซึ่งบริโภคโดยวิธีสูบ ดูด ดม อม เคี้ยว กิน เป่า หรือพ่นเข้าไปในปากหรือจมูก ทา หรือโดยวิธีอื่นใด เพื่อให้ได้ผลเป็นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา²⁶¹ และมีบัญญัตินิยามคำว่า “สูบบุหรี่” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดควันหรือไอระเหยจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือการครอบครองผลิตภัณฑ์ยาสูบขณะเกิดควันหรือไอระเหย²⁶² จึงทำให้การสูบบุหรี่ครอบคลุมเฉพาะการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบชนิดมีควัน ซึ่งครอบคลุมบุหรี่ซิการ์ แรต บุหรี่มวนเอง ชิการ์ ไปป์ บารากู่ ดัวย

สำหรับประเทศสิงคโปร์ คำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” มีปรากฏใน TOBACCO (CONTROL OF ADVERTISEMENT AND SALE) ACT โดย “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” หมายถึง บุหรี่ซิการ์ แรต บุหรี่ซิการ์ หรือผลิตภัณฑ์รูปแบบอื่นใดที่ผลิตจากยาสูบ หรือมีอนุพันธ์หรือสารทดแทนใด ๆ จากยาสูบ รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่มีการผสมของยาสูบหรือมีอนุพันธ์ หรือสารทดแทนใด ๆ จากยาสูบ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงยาตามกฎหมายว่าด้วยยา²⁶³ แต่ไม่พบปรากฏความหมายใน SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) แต่ในกฎหมายฉบับเดียวกันนี้ได้มีการให้

²⁶¹ “พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.” มาตรา 4

²⁶² เรื่องเดียวกัน.

²⁶³ “tobacco product” means any cigarette, cigar or any other form of tobacco, or any tobacco derivative or substitute, including any mixture containing tobacco, or any tobacco derivative or substitute, but excludes any medicinal product registered under the Medicines Act

นิยามคำว่า “การสูบบุหรี่ (smoking)” หมายถึง การสูดดมและพ่นควันยาสูบหรือสารอื่นใด และรวมถึงการใช้ซิการ์ บุหรี่ซิการ์เรต ไปป์ หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ผลิตจากยาสูบที่มีการเผาไหม้และมีการพ่นควันออกมา²⁶⁴

ทั้งนี้ตามกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) ได้ให้นิยามศัพท์คำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ (tobacco products)” หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ใบยาสูบเป็นวัตถุดิบทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งผลิตขึ้นเพื่อใช้สูบบุหรี่ เคี้ยว หรือดม²⁶⁵ และคำว่า “การสูบบุหรี่ (Smoking)” ตาม FCTC ได้นิยามให้รวมถึงการมีบุหรี่ที่จุดติดไฟไว้ในความครอบครองของผู้สูบโดยไม่คำนึงว่าควันบุหรี่จะถูกสูดเข้าไปหรือหายใจออกมา²⁶⁶

จะเห็นได้ว่าบทบัญญัตินิยามความหมายของคำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” และ “(การ)สูบบุหรี่” ของทั้งสองประเทศจะมีความใกล้เคียงและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความหมายที่ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและบุหรี่ชนิดใหม่ ๆ ที่นำหน้าการนิยามศัพท์ของ FCTC กล่าวคือทั้งสองประเทศมีการให้คำนิยามที่ครอบคลุมไปถึงอนุพันธ์ หรือสารทดแทนใด ๆ จากยาสูบที่รวมถึงผลิตภัณฑ์อื่นใดที่มีสารนิโคติน เป็นส่วนประกอบด้วย จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบครอบคลุมนี้ครอบคลุมถึงบุหรี่ไฟฟ้า (Electronic cigarette: E-cigarette) ที่เป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่งที่น่าสารนิโคตินสังเคราะห์เข้าสู่ร่างกาย ซึ่งประเทศไทยมีการห้ามนำเข้าบุหรี่ไฟฟ้าในปี พ.ศ. 2557 และมีการห้ามขาย หรือบริการในปี พ.ศ. 2558 เป็นลำดับต่อมา อีกทั้งภายใต้มาตรา 16(2A) ของ TOBACCO (CONTROL OF ADVERTISEMENT AND SALE) ของประเทศสิงคโปร์ได้ให้การครอบครอง ซื้อมา และใช้เครื่องทำให้ไอระเหยในประเทศสิงคโปร์ถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ซึ่งรวมถึงบุหรี่ไฟฟ้า (E-cigarettes) ไปป์ไฟฟ้า (E-pipes) และซิการ์ไฟฟ้า (E-cigars) ด้วย โดยมีการประกาศใช้เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา แต่ผลิตภัณฑ์ยาสูบตามนิยามความหมายของ FCTC นั้นจะไม่รวมถึงบุหรี่ไฟฟ้าที่ไม่ได้ที่ผลิตจากใบยาสูบแต่เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีสารนิโคตินเป็นส่วนประกอบและบริโภคโดยวิธีสูบ ทั้งนี้มีความเป็นไปได้ในการที่บุหรี่ไฟฟ้าไม่จัดเป็นผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ควบคุมตาม FCTC เนื่องจาก FCTC ได้รับการรับรองโดยที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลก

²⁶⁴ “smoking”, with its grammatical variations, means inhaling and expelling the smoke of tobacco or any other substance and includes the holding of any cigar, cigarette, pipe or any other form of tobacco product which is alight or emitting smoke

²⁶⁵ “tobacco products” means products entirely or partly made of the leaf tobacco as raw material which are manufactured to be used for smoking, sucking, chewing or snuffing;

²⁶⁶ “Smoking” This term should be defined to include being in possession or control of a lit tobacco product regardless of whether the smoke is being actively inhaled or exhaled.

สมัยที่ 56 (World Health Assembly–WHA56) เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2546 แต่บุหรี่ไฟฟ้า ถูกคิดค้นขึ้นและได้จดสิทธิบัตรขึ้นมาจากภายหลังจากนั้น

4.2 มาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง

4.2.1 สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่

ในเรื่องสถานที่สาธารณะปลอดบุหรือนั้น FCTC ให้รัฐภาคีกำหนดและใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ มาตรการทางบริหาร มาตรการทางปกครองและหรือมาตรการอื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพที่อยู่ในขอบเขต อำนาจอธิปไตยของตนที่มีกำหนดไว้ในกฎหมายภายในของรัฐภาคี เพื่อจัดให้มีการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ในอาคารของสถานที่ทำงาน ระบบขนส่งมวลชน ในอาคารของสถานที่สาธารณะ และอาจรวมถึงในสถานที่สาธารณะอื่น ๆ ด้วย ทั้งนี้บนนิยาม (Definitions) ของแนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 (Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke) มีการนิยามคำว่า “สถานที่สาธารณะ (Public places)” ว่าคำนี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศจึงต้องให้คำนิยามคำนี้ให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยควรจะต้องครอบคลุมสถานที่ทั้งหมดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้หรือสถานที่สำหรับใช้งานร่วมกัน โดยไม่คำนึงถึงการเป็นเจ้าของหรือสิทธิเข้าถึงยังสถานที่นั้น ๆ และ FCTC เรียกร้องให้มีมาตรการคุ้มครองที่ไม่จำกัดเพียงแคในอาคารของ “สถานที่สาธารณะ” แต่ให้รวมถึงสถานที่อื่น ๆ ด้วย เช่น พื้นที่ภายนอกอาคาร หรือพื้นที่กึ่งภายนอกอาคารของสถานที่สาธารณะที่มีความเป็นไปได้ว่าจะได้รับ ควันบุหรี่ซึ่งเป็นสถานที่ที่สมควรถูกกำหนดให้เหมาะสม

ตาม FCTC มาตรา 8 เรียกร้องให้มีการคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่จากการสูดดมควันบุหรี่ภายในอาคารของสถานที่ทำงานและสถานที่สาธารณะ โดยความหมายควรจะต้องเฉพาะเจาะจง ครอบคลุม และชัดเจนที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และควรระวังในการนิยามที่อาจเป็นการหลีกเลี่ยงการสร้างรายการที่อาจถูกตีความได้ว่าไม่เกี่ยวข้องกับคำว่า “ภายในอาคาร” โดยแนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 แนะนำให้คำว่า “ภายในอาคาร” (หรือ “สถานที่ปิด”) ควรถูกกำหนดความหมายให้รวมถึงพื้นที่ที่ถูกคลุมด้วยหลังคา หรือพื้นที่ที่มีผนังหรือ ขอบกั้นมากกว่า 1 ด้านปิดล้อม โดยไม่คำนึงถึงชนิดของวัสดุของหลังคา ผนังหรือขอบกั้นนั้น และไม่คำนึงว่าเป็นโครงสร้างแบบถาวรหรือสร้างชั่วคราว

สำหรับประเทศไทย ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ได้ให้นิยามความหมายของคำว่า “สถานที่สาธารณะ” หมายความว่า สถานที่ซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีการเชิญหรือต้องจ่ายค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่

ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 มีผลใช้บังคับในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 โดยได้แบ่งสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นรวมทั้งระยะทาง 5 เมตร จากทางเข้า - ออกของสถานที่ที่เป็นเขตปลอดบุหรี่

ประเภทที่ 2 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่

ประเภทที่ 3 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น เป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้

ประเภทที่ 4 พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงระยะ 5 เมตรจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อ หรือช่องระบายอากาศ

ในประเทศสิงคโปร์จะมี SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) ที่เป็นกฎหมายการห้ามสูบบุหรี่ในบางสถานที่ของประเทศสิงคโปร์ ที่มีการกำหนดสถานที่และยานพาหนะสาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่ มีการออกประกาศการห้ามสูบบุหรี่ (ห้ามในบางสถานที่) ซึ่งได้ระบุสถานที่สาธารณะและการคมนาคมขนส่งที่ปลอดควันบุหรี่ รวมถึงคำจำกัดความ การกำหนดบทบาทหน้าที่ อำนาจบังคับใช้และบทลงโทษ และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะและในการขนส่งสาธารณะ ทั้งนี้อาศัยอำนาจตามมาตรา 11(1) ของ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) ให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Agency: NEA) เป็นหน่วยงานที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ ออกข้อบังคับ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ที่ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา

ประเทศสิงคโปร์จะมีสถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) สถานที่ที่ระบุนี้เป็นสถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่

ประเภทที่ 2 เขตห้ามสูบบุหรี่ (No-smoking zone) มีเขตห้ามสูบบุหรี่บนถนนออร์ชาร์ด (ORCHARD ROAD NO-SMOKING ZONE) จำนวน 55 พื้นที่โดยมีพื้นที่ที่กำหนดไว้ให้เป็นเขตห้ามสูบบุหรี่ จะอนุญาตให้สูบบุหรี่ได้ภายในสถานที่ที่กำหนด อนุญาตให้สูบบุหรี่ในเขตห้ามสูบบุหรี่เพียงเฉพาะในยานพาหนะ (นอกเหนือจากยานพาหนะที่ระบุ) หรือส่วนใด ๆ ของยานพาหนะเท่านั้น

ประเภทที่ 3 ยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles)

ผู้เขียนจะขอสรุปการเปรียบเทียบสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของทั้งสองประเทศเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 10 : การเปรียบเทียบประเภทสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทยกับสถานที่สาธารณะที่ถูกต้องของประเทศสิงคโปร์

<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่สาธารณะที่ถูกต้องประกาศเป็น เขตปลอดบุหรี่ ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศสิงคโปร์</p>
<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่มที่ 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>
<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่มที่ 2: สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา (EDUCATIONAL FACILITIES)</p>
<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่มที่ 2: สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา (EDUCATIONAL FACILITIES)</p>

<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็น เขตปลอดบุหรี่ ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศไทยคิงดอม</p>
<p>4.5.2 สนามเด็กเล่น หรือสถานที่ให้บริการสำหรับเด็กในลักษณะเดียวกัน</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่มที่ 1: สิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน (RECREATIONAL FACILITIES)</p>
<p><u>ประเภทที่ 2</u> พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่</p> <p>5.1 สถานที่ประกอบการเพื่อสุขภาพ</p> <p>5.1.1 สถานที่ประกอบกิจการนวดแผนไทย หรือแผนโบราณ</p> <p>5.1.2 สถานที่ให้บริการอบความร้อน อบไอน้ำ อบสมุนไพร</p> <p>5.1.3 สถานที่ประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการนวดเพื่อสุขภาพ หรือกิจการนวดเพื่อความงาม หรือสถานที่ ประกอบการตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่มที่ 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>
<p>5.2 สถานที่ศึกษา หรือสถานที่เพื่อการเรียนรู้และฝึกอบรม</p> <p>5.2.1 สถานที่อบรมอาชีพ อุทยานการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้</p> <p>5.2.2 หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ หรือสถานที่จัดแสดงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>5.2.3 ห้องสมุดสาธารณะ หรือห้องสมุดประชาชน</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่มที่ 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>
<p>5.3 สถานที่สาธารณะที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน</p> <p>5.3.1 สถานที่ออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬา ฟังนักร้องและกลองแจ๊ซ</p> <p>5.3.1.1 สนามกีฬา สถานการณ์กีฬา หรือสถานที่สำหรับแข่งขันกีฬา</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่ม 5: สิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน (RECREATIONAL FACILITIES)</p>

<p style="text-align: center;">สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย</p> <p style="text-align: center;">ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p style="text-align: center;">สถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศสิงคโปร์</p>
<p>5.3.1.2 อัจฉรินทร์ หรือสถานที่ที่จัดไว้สำหรับดูกีฬา</p> <p>5.3.1.3 โรงยิมเนเซียม ฟิตเนส โยคะ สถานที่ออกกำลังกาย</p> <p>5.3.1.4 สถานที่ฝึกซ้อมไตรกีฬา</p> <p>5.3.1.5 สระว่ายน้ำ</p>	<p>สถานที่ระบุ (Specified Places)</p> <p>กลุ่ม 5: สิ่งอำนวยความสะดวกในการพักผ่อน (RECREATIONAL FACILITIES)</p>
<p>5.3.2 สถานที่ให้บริการ ร้านค้า และสถานบันเทิง</p> <p>5.3.2.1 สถานให้บริการน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซโตรเลียเมเหลว รวมทั้งสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง</p> <p>5.3.2.2 ธนาคาร หรือสถาบันการเงิน ตู้กดเงินอัตโนมัติ หรือตู้บริการด้านการเงินอัตโนมัติ</p> <p>5.3.2.3 สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารและเครื่องดื่มที่มีระบบปรับอากาศ</p> <p>5.3.2.4 สถานเสริมความงาม หรือสถานที่ให้บริการด้านความงาม</p> <p>5.3.2.5 ตู้ซ่อมรถ ศูนย์รถยนต์ หรือสถานที่ให้บริการด้านรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน</p> <p>5.3.2.6 อาคารจอดรถ อาคารจอดแล้วจร อาคารจอดรถชั่วคราว</p> <p>5.3.2.7 ร้านจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภค และร้านขายยา</p> <p>5.3.2.8 ร้านตัดผม ร้านตัดเสื้อ ร้านซักรีด หรือร้าน สถานที่ หรือจุดให้บริการซักอบฟ้าวต์อัตโนมัติ หรือร้าน สถานที่ หรือจุดที่ให้บริการในลักษณะอื่นใด</p>	<p>สถานที่ระบุ (Specified Places)</p> <p>กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>

<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็น เขตปลอดบุหรี่ ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศไทยคิงคอปร์</p>
<p>5.3.2.9 โรงมหรสพ โรงละคร โรงภาพยนตร์ หรือสถานที่แสดงมหรสพชั่วคราว 5.3.2.10 สถานที่บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต หรือเกมทุกประเภท 5.3.2.11 สถานที่ให้บริการคาราโอเกะ หรือสถานบันเทิงอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกันและสถานบริการ ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>
<p>5.3.3 สถานที่สาธารณะอื่น 5.3.3.1 สถานที่ทางศาสนา ศาสนสถาน หรือสถานที่สำหรับ ปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของศาสนา ลัทธิ หรือนิกายต่าง ๆ 5.3.3.2 สถานรับดูแลหรือสงเคราะห์ ผู้หญิง ผู้ชรา ผู้พิการ หรือสมาคม มูลนิธิ หรือสถานประกอบการ ในลักษณะเดียวกัน 5.3.3.3 สถานรับดูแลหรือสงเคราะห์สัตว์ หรือสมาคม มูลนิธิ หรือสถานประกอบการในลักษณะเดียวกัน 5.3.3.4 สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนสนุก สวนน้ำ 5.3.3.5 สถานที่จัดนิทรรศการ ประชุม อوبرม หรือสัมมนา 5.3.3.6 สถานที่สำหรับจัดงานเลี้ยง หรือสังสรรค์</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>

<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย</p> <p>ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศสิงคโปร์</p>
<p>5.3.3.7 ตลาด ตลาดนัด ตลาดคนเดิน หรือ สถานที่ที่จัดไว้ให้ผู้เข้ามาชุมนุมเพื่อจัดแสดง และจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะจัดเป็นประจำทุกวัน ตามวันเวลาที่กำหนด หรือเป็นครั้งคราว</p> <p>5.3.3.8 ห้อง ตู้ หรือยานพาหนะที่ให้บริการสูบบุหรี่</p> <p>5.3.3.9 ตู้โทรศัพท์สาธารณะ หรือสถานที่ให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ</p> <p>5.3.3.10 ลิฟต์โดยสารของสถานที่สาธารณะทุกประเภท</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>
<p>5.4 ยานพาหนะและสถานที่พักเพื่อรียานพาหนะ</p> <p>5.4.1 ยานพาหนะสาธารณะ ในขณะที่ให้บริการไม่ว่าจะมีผู้โดยสารหรือไม่ก็ตาม</p> <p>5.4.1.1 รถโดยสารประจำทาง</p> <p>5.4.1.2 รถแท็กซี่ รถยนต์ส่วนบุคคลที่ให้บริการในลักษณะเดียวกัน</p> <p>5.4.1.3 รถจักรยานยนต์รับจ้าง หรือรถสามล้อรับจ้าง</p> <p>5.4.1.4 รถตู้โดยสาร</p> <p>5.4.1.5 รถโรงเรียน ยานพาหนะทุกประเภทที่รับส่งนักเรียนหรือนักศึกษา</p> <p>5.4.1.6 ยานพาหนะรับส่งบุคลากร พนักงาน คนงาน ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ รวมทั้งของเอกชน</p>	<p>ยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles)</p>

<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่สาธารณะที่ถูกระงับการสูบบุหรี่ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2561 (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ของกระทรวงสาธารณสุข</p>
<p>5.4.1.7 รถบรรทุกคนโดยสาร 5.4.1.8 รถม้า หรือรถที่ใช้สัตว์อื่นลากจูงเพื่อโดยสาร 5.4.1.9 กระเช้าโดยสาร 5.4.1.10 เรือโดยสาร เรือสำราญ แพโดยสาร แพนนาอนันต์ 5.4.1.11 รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน หรือรถอื่นที่ได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ใช้เพื่อสัญญาณแสงสว่าง หรือให้ใช้เสียงสัญญาณไซเรนหรือเสียงสัญญาณอย่างอื่น 5.4.1.12 รถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน รถราง 5.4.1.13 เครื่องบิน หรืออากาศยาน เรือเหาะ (Zeppelin) 5.4.1.14 ยานพาหนะสาธารณะอื่นใด ทั้งประเภทประจำทางและไม่ประจำทาง</p>	<p>ยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles)</p>
<p>5.4.2 จุดพักคอยยานพาหนะ หรือสถานที่ในลักษณะเดียวกันที่ใช้สำหรับรอคอยยานพาหนะสาธารณะซึ่งไม่ได้ตั้งอยู่ใน สถานีขนส่งผู้โดยสาร 5.4.2.1 ป้ายรถโดยสารประจำทางและพื้นที่โดยรอบของป้ายรถโดยสารประจำทางในระแวกที่มี 3 เมตร จากเสากลาง หรือจากส่วนขอบริมสุดของที่พักรถโดยสาร แล้วแต่กรณี 5.4.2.2 ท่าเทียบเรือ ท่ารับส่งคนโดยสาร 5.4.2.3 จุดพักคอยรับส่งผู้โดยสารของรถตู้ แท็กซี่ รถสองแถว รถสามล้อ และรถจักรยานยนต์</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>

<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็น เขตปลอดบุหรี่ ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศไทยคิงโพร</p>
<p>ประเภทที่ 3 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น เป็นเขตปลอดบุหรี่แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่ นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้</p>	
<p>6.1 สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่ม 2: สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา (EDUCATIONAL FACILITIES)</p>
<p>6.2 สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่ม 3: สถานที่เป็นเจ้าของ หรือบริหาร จัดการ หรือครอบครองโดยรัฐบาลหรือ หน่วยงานตามกฎหมาย (PLACES OWNED, MANAGED OR OCCUPIED BY GOVERNMENT OR STATUTORY BODIES)</p>
<p>6.3 ทำอากาศยาน</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>

<p style="text-align: center;">สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p style="text-align: center;">สถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ ตาม SMOKING PROHIBITION IN CERTAIN PLACES REGULATIONS 2018 ของประเทศสิงคโปร์</p>
<p>ประเภทที่ 4 พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงระยะ 5 เมตรจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อ หรือช่องระบายอากาศ</p>	
<p>7.1 พื้นที่ภายในและดาดฟ้าของอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของ</p> <p>7.1.1 ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า</p> <p>7.1.2 สถานที่ทำงานของเอกชน</p> <p>7.1.3 โรงงานอุตสาหกรรม หรือสถานประกอบการที่มีการผลิตสินค้า</p> <p>7.1.4 สนามกอล์ฟ</p> <p>7.1.5 อุทยานประวัติศาสตร์ อุทยานหรือวนอุทยานแห่งชาติ โบราณสถาน สวนพฤกษศาสตร์ พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง อนุสรณ์สถาน</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places)</p> <p>กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>
<p>7.2 พื้นที่ภายในและดาดฟ้าของอาคาร โรงเรือน พื้นที่ใต้หลังคา และบริเวณชานชาลาของ</p> <p>7.2.1 สถานีขนส่งผู้โดยสาร</p> <p>7.2.2 สถานีรถไฟ สถานีรถไฟฟ้า สถานีรถไฟใต้ดิน สถานีรถราง</p> <p>7.2.3 ท่าเรือโดยสาร</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places)</p> <p>กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>
<p>7.3 บริเวณใกล้ที่พักคอย ห้องหรือสถานที่สำหรับใช้ประโยชน์ร่วมกัน และทางเดินภายในอาคารโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของ</p> <p>7.3.1 อาคารชุด หรือคอนโดมิเนียม</p> <p>7.3.2 ห้องเช่า หอพัก แมนชั่น อพาร์ทเมนต์ คอร์ท หรือสถานที่ให้บริการในลักษณะเดียวกัน</p> <p>7.3.3 โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ หรือสถานที่พักตากอากาศในลักษณะเดียวกัน</p>	<p>สถานที่ที่ระบุ (Specified Places)</p> <p>กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>

<p>สถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทย ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561</p>	<p>สถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็น เขตปลอดบุหรี่ ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศไทยคิงคิงโคปเปอร์</p>
<p>7.4 บริเวณที่จำหน่าย หรือให้บริการอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารและเครื่องดื่ม ของสถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม หรืออาหารและเครื่องดื่ม ที่ไม่มีระบบปรับอากาศ</p>	<p>สถานที่ระบุ (Specified Places) กลุ่ม 5: สถานที่อื่น ๆ (OTHERS)</p>

จากตารางเปรียบเทียบประเภทสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทยกับประเภทสถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ของประเทศสิงคโปร์ข้างต้น พบว่าสามารถกำหนดประเภทย่อยของแต่ละประเภทสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของประเทศไทยทั้ง 4 ประเภทได้ตรงกับประเภทสถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ของประเทศสิงคโปร์ได้เพียงสถานที่ที่ระบุ (Specified places) และยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles) ซึ่งเป็นเพียง 2 ใน 3 ของประเภทสถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ของประเทศสิงคโปร์เท่านั้น

โดยในสถานที่ที่ระบุ (Specified Places) ของประเทศสิงคโปร์จะมีการกำหนดประเภทไว้ทั้งหมด 5 ประเภท ที่ครอบคลุมลักษณะของการใช้งานของประเภทสถานที่ที่ระบุ (Specified places) นั้น ๆ และมีการกำหนดประเภทย่อย และสถานที่ต่าง ๆ ภายใต้แต่ละประเภทของสถานที่ที่ระบุ (Specified places) แต่ละแห่ง ทั้งนี้ประเทศสิงคโปร์ได้มีการกำหนดประเภทสถานที่ที่ระบุ (Specified places) ที่เป็นแหล่งน้ำ (WATER BODIES) ซึ่งได้แก่ อ่างเก็บน้ำใด (อ่างเก็บน้ำ พื้นที่เก็บน้ำ และทางน้ำ) ใด ๆ ตาม Public Utilities (Reservoirs, Catchment Areas and Waterway) Regulations 2006 (G.N. No. S 401/2006)²⁶⁷ ซึ่งประเภทสถานที่สาธารณะปลอดบุหรี่ของไทยยังไม่มีกำหนดกลุ่มย่อยของประเภทแหล่งน้ำเหมือนของประเทศสิงคโปร์ซึ่งอาจชี้ให้เห็นว่าประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับคุณภาพอากาศรอบแหล่งน้ำสาธารณะตามที่กำหนด

ใน SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศสิงคโปร์ได้มีการกำหนดความหมายของแต่ละสถานที่ว่าหมายถึงสถานที่ที่มีลักษณะการดำเนินการอย่างไร ซึ่งมีการระบุประเภทของสถานศึกษาแต่ละระดับ และประเภทของสถานศึกษาที่ค่อนข้างละเอียด โดยในบางสถานศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย จะมีการระบุว่าได้แก่ โรงเรียน มหาวิทยาลัยใดบ้าง ทั้งนี้การที่ประเทศสิงคโปร์สามารถลงรายละเอียดที่สามารถระบุชื่อของโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยได้ นั้นอาจเป็นเพราะประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีขนาดเล็ก มีจำนวนโรงเรียนและมหาวิทยาลัยไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยจึงสามารถระบุชื่อของแต่ละแห่งได้

รวมทั้งประเทศสิงคโปร์มีการกำหนดเขตห้ามสูบบุหรี่ (No-smoking zone)” ที่มีเขตห้ามสูบบุหรี่บนถนนออร์ชาร์ด (ORCHARD ROAD NO-SMOKING ZONE) ซึ่งพื้นที่ทั้งหมดโดยขอบเขตที่เริ่มต้น ณ จุดตะวันออกสุดของทางแยกของถนนแกรนจ์ (Grange Road) และถนนตังลิน (Tanglin Road) เป็นต้นไป จำนวน 55 พื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เป็นเขตห้ามสูบบุหรี่ตามมาตรา 3A(2) ของ

²⁶⁷ อ่างเก็บน้ำใด (อ่างเก็บน้ำ พื้นที่เก็บน้ำ และทางน้ำ) ใด ๆ ตาม Public Utilities (Reservoirs, Catchment Areas and Waterway) Regulations 2006 (G.N. No. S 401/2006) ได้แก่ Pandan Reservoir, Kranji Reservoir, Jurong Lake, MacRitchie Reservoir, Upper Peirce Reservoir, Lower Peirce Reservoir, Bedok Reservoir, Upper Seletar Reservoir, Lower Seletar Reservoir, Marina Reservoir, Serangoon Reservoir, Punggol Reservoir

SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) จะอนุญาตให้สูบบุหรี่ได้ภายในสถานที่ที่กำหนด อนุญาตให้สูบบุหรี่ในเขตห้ามสูบบุหรี่เพียงเฉพาะในยานพาหนะ (นอกเหนือจากยานพาหนะที่ระบุ) หรือส่วนใด ๆ ของยานพาหนะเท่านั้น แต่ประเทศไทยไม่ได้มีการกำหนดเขตห้ามสูบบุหรี่ในลักษณะนี้

สำหรับประเทศไทยมีการกำหนดให้ยานพาหนะสาธารณะในขณะที่ให้บริการไม่ว่าจะมีผู้โดยสารหรือไม่ก็ตาม และจุดพักคอยยานพาหนะ หรือสถานที่ในลักษณะเดียวกันที่ใช้สำหรับรอยานพาหนะสาธารณะซึ่งไม่ได้ตั้งอยู่ในสถานี่ขนส่งผู้โดยสารโดยให้ยานพาหนะและสถานที่พักเพื่อรอยานพาหนะนั้นเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่ ซึ่งเป็นการกำหนดยานพาหนะปลอดบุหรี่ยรวมไปกับการกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 2 แต่ประเทศสิงคโปร์มีกำหนดสถานที่สาธารณะที่ถูกระบุว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ ที่แยกประเภทยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles) เป็นคนละประเภทกันกับประเภทสถานที่ที่ระบุ (Specified places)

ในข้อบังคับ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 นั้น ประเทศสิงคโปร์จะมีการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับของแต่ละสถานที่ที่จะสามารถสูบบุหรี่ได้ โดยสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่นี้สามารถตั้งอยู่ในสถานที่ใด ๆ ที่ระบุไว้ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ที่ตั้งอยู่ในสถานที่ใด ๆ นั้นจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้สำหรับสถานที่แห่งนั้นด้วย และสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่นั้นอาจเป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อมหรือห้องที่ปิดไว้ในกรณี que สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่เป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีพื้นที่ไม่เกินร้อยละ 20 ของพื้นที่ทั้งหมดของพื้นที่กลางแจ้ง (Outdoor area) และขอบเขตของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องชัดเจน โดยแบ่งเขตตามมาตรการที่เหมาะสม และในกรณีที่สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ เป็นห้องที่ปิดล้อมสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมดของพื้นที่ในร่ม (Indoor area) และจะต้องมีการระบายอากาศอย่างอิสระ ทั้งนี้ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ในประเทศสิงคโปร์จะต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้ หรืออยู่ภายใน-ภายนอกของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่หรือห้องนั้นกำหนดไว้สำหรับสูบบุหรี่ และจะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหรือมากกว่าหนึ่งถัง

สำหรับประเทศไทยในกรณีที่พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่เฉพาะบริเวณพื้นที่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้ เขตสูบบุหรี่นั้นต้องไม่อยู่ในบริเวณทางเข้าออกของสถานที่ หรือยานพาหนะนั้น หรือในบริเวณอื่นใด อันเปิดเผยเห็นได้ชัด และให้มีพื้นที่เป็นสัดส่วนชัดเจน โดยคำนึงถึงการระบายอากาศที่เหมาะสม และไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น และจะต้องมีเครื่องหมายติดแสดงไว้ภายในบริเวณที่จัดให้เป็นเขตสูบบุหรี่ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตสูบบุหรี่ ทั้งนี้ในกรณีที่เขตสูบบุหรี่

ดังกล่าวมีทางเข้าอย่างชัดเจนให้ติดแสดงเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ ณ ทางเข้าเขตสูบบุหรี่ดังกล่าวด้วย รวมทั้งจะต้องแสดงสื่อรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและมีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

จากการกำหนดกำหนดลักษณะสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ของประเทศสิงคโปร์ ที่อาจเป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อมหรือห้องที่ปิดไว้ แต่การจัดเขตสูบบุหรี่ของประเทศไทยในกรณีพื้นที่ และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบการกิจของสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่แต่จะสามารถจัด เขตสูบบุหรี่เฉพาะบริเวณพื้นที่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้ นี่จึงเป็นจุดแตกต่างของลักษณะ การจัดลักษณะเขตสูบบุหรี่ของทั้งสองประเทศที่สำคัญ ทั้งนี้แม้ว่าจะจะเป็นสถานที่ลักษณะเดียวกันแต่ เขตสูบบุหรี่ในสถานที่นั้น ๆ ของทั้งสองประเทศจะมีลักษณะไม่เหมือนกัน

4.2.2 การคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ มือสอง

ในเรื่องการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองบัญญัติอยู่ใน FCTC หมวด 3 มาตรการเกี่ยวกับการลดอุปสงค์ของยาสูบ (Measures relating to the reduction of demand for tobacco) ในมาตรา 8 การปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่²⁶⁸ ทั้งนี้ในเรื่องการปกป้อง บุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ มาตรา 8 FCTC มีแนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 (Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke) ที่ได้เสนอแนะ ให้รัฐภาคีปฏิบัติตาม โดยที่ประชุมสมัชชากรรฐภาคีเห็นชอบกับแนวปฏิบัติตามมาตรา 8 ที่เกี่ยวข้องกับการ คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ให้รัฐบาล ของรัฐสมาชิกออกกฎหมายในการห้ามสูบบุหรี่ ในสถานที่สาธารณะและที่ทำงาน โดยให้มีการห้ามสูบบุหรี่ 100% ในสถานที่ห้ามสูบ ทั้งนี้แนวปฏิบัติ ตาม FCTC มาตรา 8 มีสาระสำคัญในการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ที่ว่ากฎหมายเป็นสิ่ง ที่จำเป็นในการปกป้องคุ้มครองบุคคลจากการสัมผัสและสูดดมควันบุหรี่ นโยบายปลอดบุหรี่ โดยความสมัครใจนั้นได้รับการพิสูจน์แล้วว่าไม่ได้ผล และไม่สามารถคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการดำเนินการคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่อย่างมีประสิทธิภาพนั้นกฎหมายต่าง ๆ จะต้อง เข้าใจง่าย ชัดเจน และมีสภาพบังคับใช้ได้จริง และการป้องกันและคุ้มครองบุคคลจากการสูดดม ควันบุหรี่จะต้องทำอย่างเข้มแข็งจริงจังและแพร่ขยายออกในวงกว้าง อาจมีการออกกฎหมายใหม่หรือ แก้ไขกฎหมาย ปรับปรุงแนวทางการบังคับ หรือมาตรการเดิมให้ดีขึ้นที่เป็นการสะท้อนหลักฐานทาง วิทยาศาสตร์ใหม่ และผลการวิจัยในอนาคต

²⁶⁸ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 8 Protection from exposure to tobacco smoke

แนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 ในการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มีสาระสำคัญในข้อที่ 5 การใช้บังคับ (ENFORCEMENT) มีการระบุว่าหน้าที่ในการปฏิบัติตามกฎหมาย (Duty of compliance) กฎหมายที่บังคับใช้ควรกำหนดความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติตามทั้งของเจ้าของธุรกิจที่เกี่ยวข้องและตัวผู้สูบบุหรี่ที่สมควรเผยแพร่ถึงโทษหรือบดทลงโทษในการกระทำความผิด และมีคำนิยามที่ชัดเจนถึงการกระทำที่บุคคลเหล่านั้นจำเป็นต้องกระทำหน้าที่ เช่น หน้าที่ที่จะต้องปิดเครื่องหมายไว้ในสถานที่ที่เหมาะสมเพื่อให้ทราบว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ การนำที่เขี่ยบุหรี่ออกจากสถานที่ห้ามสูบบุหรี่ การกำกับดูแล การปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นต้น ทั้งนี้กฎหมายควรระบุค่าปรับหรือการลงโทษทางการเงินอื่น ๆ สำหรับการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายที่เหมาะสมกับแนวทางในการปฏิบัติและจารีตประเพณีของแต่ละประเทศ ทั้งนี้โทษควรจะเป็นจำนวนที่มากเพียงพอแก่การยับยั้งการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือค่าปรับจะต้องไม่ทำให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย หรือผู้ประกอบการมองว่าเป็นเพียงรายจ่ายตามปกติในการดำเนินกิจการ ทั้งนี้อาจมีการอนุญาตให้มีการลงโทษในลักษณะอื่นด้วย เช่น การระงับใบอนุญาตประกอบการ โดยขึ้นอยู่กับพิจารณาความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและระบบกฎหมายของประเทศนั้น ๆ หรือโทษทางอาญาอาจจะมีรวมอยู่ด้วยขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับระบบกฎหมายและบริบททางวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ

ใน FCTC ได้มีการกล่าวถึงกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องอื่นที่ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) โดย FCTC ระลึกถึงความตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กจึงมีแนวปฏิบัติที่สัมพันธ์ไปกับการคุ้มครองเด็ก สุขภาพของเด็กและมารดาจากการบริโภคยาสูบและควันบุหรี่ โดยควันบุหรี่เป็นคุกคามความอยู่รอดของเด็ก ผลกระทบเหล่านี้เป็นการกีดรอนสิทธิของเด็กซึ่งได้รับการรับรองโดยอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็กและ FCTC ระลึกถึงความตามอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women: CEDAW) จึงมีแนวปฏิบัติที่สัมพันธ์ไปกับการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านการรักษาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคยาสูบและการสัมผัสสูดดมควันบุหรี่ ทั้งนี้ก็เพราะการที่อุตสาหกรรมยาสูบจะอยู่ต่อไปได้นั้นจะต้องหานักสูบหน้าใหม่มาทดแทนนักสูบเก่าที่เลิกสูบหรือเสียชีวิต โดยการสร้างค่านิยมการสูบบุหรี่ ทำให้ต้องจำกัดไม่ให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงการบริโภคยาสูบ รวมทั้งการสูบบุหรี่ในหมู่สตรีนั้นกระทบสุขภาพต่อสตรีโดยตรงและโดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะตั้งครรภ์และเป็นการลดจำนวนผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบลงด้วยนั่นเอง และ FCTC ระลึกถึงความตามมาตรา 12 ของกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (International Convention on Economic, Social and Cultural Rights: ICESCR) ว่ารัฐภาคีจะต้องรับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นได้ และบุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะถือเอาประโยชน์จาก

มาตรฐานทางด้านสุขภาพกาย และด้านสุขภาพจิตเท่าที่พึงแสวงหาได้สูงสุด²⁶⁹ โดยกฎหมายระหว่างประเทศเหล่านี้จะใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบการตีความเพื่อเอื้อต่อการยกขึ้นกล่าวอ้างเพื่อปกป้องสุขภาพที่จะสามารถนำไปใช้ในการพิจารณาพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศที่เป็นสมาชิกรัฐภาคีของ FCTC จะต้องดำเนินการที่เกี่ยวกับการกำหนดเขตสูบบุหรี่ และการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง

ประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์เป็นภาคีในกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) ที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองประชากรโลกให้ปลอดภัยจากผลร้ายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่ จึงทำให้ทั้งสองประเทศออกกฎหมายที่กำหนดมาตรการในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่

ใน SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002 ของประเทศสิงคโปร์ที่อนุญาตให้สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Agency: NEA) กำหนดสถานที่และยานพาหนะสาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่แล้ว NEA ได้ออกประกาศการห้ามสูบบุหรี่ (ห้ามในบางสถานที่) ที่ระบุ สถานที่สาธารณะและการคมนาคมขนส่งที่ปลอดควัน และกำหนดบทบาบทหน้าที่ อำนาจบังคับใช้และบทลงโทษ ทั้งนี้การประกาศนี้มีการแก้ไขหลายครั้ง รวมทั้งในเรื่องของกฎระเบียบและกฎหมายอื่น ๆ ได้มีการพัฒนาจำกัดความ บทลงโทษ และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะและในการขนส่งสาธารณะ ด้วย โดยกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง อันได้แก่การกำหนดโทษหากมีการฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในสถานที่ห้ามสูบ หรือ การที่ผู้จัดการ หรือ ผู้ประกอบการไม่แสดงป้ายคำเตือนห้ามสูบบุหรี่ รวมถึงการที่ผู้จัดการ หรือ ผู้ประกอบการที่ไม่ดำเนินการแจ้งเตือนผู้สูบบุหรี่ตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดได้บัญญัติไว้ใน SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002

สำหรับประเทศไทยมาตรการที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสอง จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 หมวด 5 ที่ว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ตั้งแต่ มาตรา 41 ถึงมาตรา 46 และมีการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดเขตปลอดบุหรี่ เขตสูบบุหรี่ รวมถึงการแสดงเครื่องหมายตามที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ด้วยในหมวดนี้

²⁶⁹ Recalling Article 12 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, adopted by the United Nations General Assembly on 16 December 1966, which states that it is the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health

สำหรับบทกำหนดโทษจะมีการบัญญัติไว้ในหมวด 7 ว่าด้วยบทกำหนดโทษ ตั้งแต่ มาตรา 53 ถึง มาตรา 74

ผู้เขียนจะขอสรุปการเปรียบเทียบเป็นตารางแสดงการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ การห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษ ของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ ดังนี้

ตารางที่ 11 : การเปรียบเทียบการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ การห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ
ลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์

<p>การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p>ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560</p> <p>มาตรา 41 ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ มีอำนาจประกาศประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่ และยานพาหนะดังกล่าวเป็นเขตปลอดบุหรี่</p> <p>รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ อาจกำหนดให้มีเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ตามวรรคหนึ่งก็ได้</p>	<p>การบังคับใช้กฎหมายของประเทศสิงคโปร์ตาม SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002</p> <p>อาศัยอำนาจตามมาตรา 11(1) ของ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002 สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Agency: NEA) เป็นหน่วยงานที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำออกข้อบังคับ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 และสามารถกำหนดให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นสถานที่ที่ระบุ (Specified places) พื้นที่ในประเภทสิงคโปร์ เป็นเขตห้ามสูบบุหรี่ (No-smoking zone) และยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles) ได้</p>
<p>บทกำหนดโทษ ไม่ปรากฏ</p>	<p>บทกำหนดโทษ ไม่ปรากฏ</p>
<p>มาตรา 42 ห้ามผู้ใดสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ เว้นแต่เป็นเขตสูบบุหรี่ที่กำหนดตามมาตรา 41 วรรคสอง</p>	<p>บุคคลต้องไม่สูบบุหรี่ในสถานที่ที่ระบุหรือยานพาหนะที่ระบุ</p>
<p>บทกำหนดโทษ</p> <p>มาตรา 67 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 42 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>	<p>บทกำหนดโทษ</p> <p>- ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษความผิดและต้องระวางโทษปรับไม่เกิน \$1,000</p>

<p style="text-align: center;">การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p style="text-align: center;">ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560</p> <p>มาตรา 43 เมื่อรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศให้สถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน หรือยานพาหนะใด เป็นเขตปลอดบุหรี่ ให้ผู้ดำเนินการจัดให้สถานที่หรือยานพาหนะดังกล่าวมีสภาพและลักษณะดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) มีเครื่องหมายแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนนว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ (2) ปราศจากอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ (3) มีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่ รัฐมนตรี ประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ 	<p style="text-align: center;">การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p style="text-align: center;">SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002</p> <p>- ในกรณีที่มีความผิดแล้วไม่มาขึ้นศาลและไม่แสดงเหตุผลการไม่มาขึ้นศาล ปรับไม่เกิน \$1,000 หรือสิ่งจำคุกไม่เกิน 1 เดือน</p> <p style="text-align: center;">ไม่ปรากฏ</p>
<p style="text-align: center;">บทกำหนดโทษ</p> <p>มาตรา 68 ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 43 หรือมาตรา 44 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท</p>	<p style="text-align: center;">ไม่ปรากฏ</p>

<p style="text-align: center;">การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p style="text-align: center;">ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560</p> <p>มาตรา 44 ในกรณีนี้ที่เขตปลอดบุหรี่ เดิมมีประกาศกำหนดเขตสูบบุหรี่ตามมาตรา 41 วรรคสอง ผู้ดำเนินการอาจจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ได้ โดยต้องมีสภาพและลักษณะ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) มีเครื่องหมายติดแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตสูบบุหรี่ (2) ไม่อยู่ในบริเวณทางเข้าออกของสถานที่หรือยานพาหนะนั้น หรือในบริเวณอื่นใด อันเปิดเผยให้เห็นได้ชัด (3) มีพื้นที่เป็นสัดส่วนชัดเจน โดยค่านิ่งถึงการระบายอากาศที่เหมาะสม และไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น (4) แสดงสื่อรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (5) มีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ 	<p style="text-align: center;">การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p style="text-align: center;">IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002</p> <p>ผู้จัดการของสถานที่ที่ระบุจะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าทุกสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ระบุนั้นเป็นไปตามข้อกำหนดที่กำหนดไว้</p>
<p>บทกำหนดโทษ</p> <p>มาตรา 68 ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 43 หรือ มาตรา 44 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท</p>	<p>บทกำหนดโทษ</p> <p>ผู้ใดฝ่าฝืนจะมีความผิดและต้องรับผิดตามคำพิพากษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - จะต้องถูกปรับไม่เกิน \$5,000 และในกรณีนี้ที่ผิดต่อเนื่องจะถูกปรับอีกไม่เกิน \$500 ต่อวัน หรือบางช่วงของวันที่กระทำความผิดนั้นต่อไปหลังจากถูกตัดสินลงโทษ และ - ในกรณีที่มีความผิดครั้งที่สองหรือถูกตัดสินลงโทษให้ปรับไม่เกิน \$10,000 หรือจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีของความผิดต่อเนื่องปรับอีกไม่เกิน \$500 ต่อวัน หรือบางช่วงของวันที่กระทำความผิดนั้นต่อไปหลังจากถูกตัดสินลงโทษ

<p style="text-align: center;">การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p style="text-align: center;">ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560</p> <p>มาตรา 45 เครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่ ตามมาตรา 43 (1) หรือเขตสูบบุหรี่ที่ตามมาตรา 44 (1) ที่ผู้ดำเนินการจัดใหม่ต้องเป็นไปตามลักษณะและวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ</p>	<p style="text-align: center;">การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p style="text-align: center;">IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002</p> <p>ผู้จัดการของสถานที่ที่ระบุ หรือผู้ประกอบการของยานพาหนะที่ระบุจะต้องจัดทำป้ายแสดงค่าเตือนที่มีขนาดเหมาะสม มีจำนวนเพียงพอ และจัดแสดงในจุดที่เห็นได้ชัด โดยต้องแสดงป้ายเตือนในสถานที่ และยานพาหนะที่ระบุว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่โดยระบุว่า “การสูบบุหรี่เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย”</p>
<p>บทกำหนดโทษ มาตรา 69 ผู้ดำเนินการผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 45 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>	<p style="text-align: center;">บทกำหนดโทษ</p> <p>หากผู้จัดการ หรือผู้ประกอบการไม่จัดทำป้ายแสดงค่าเตือน “การสูบบุหรี่เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย” ในสถานที่หรือยานพาหนะที่ระบุ ย่อมมีความผิดและต้องปรับโทษปรับไม่เกิน \$1,000 ในกรณีที่มีความผิดครั้งที่สองหรือถูกตัดสินโทษให้ปรับไม่เกิน \$10,000 หรือจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีของความผิดต่อเนื่องปรับอีกไม่เกิน \$500 ต่อวัน หรือบางช่วงของวันที่กระทำความผิดนั้นต่อไปหลังจากถูกตัดสินลงโทษ</p>
<p>มาตรา 46 ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งเตือนว่าสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ และควบคุมดูแล ห้ามปราม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อไม่ให้เกิดการสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่</p> <p>ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ หากผู้ดำเนินการได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งตามสมควรแล้ว ผู้ดำเนินการนั้นไม่มีความผิด</p>	<p>ผู้จัดการสถานที่ที่ระบุหรือผู้ประกอบการของยานพาหนะที่ระบุที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่ต้องแจ้งเตือน หรือบอกกล่าวให้ผู้สูบบุหรี่ในสถานที่หรือยานพาหนะที่ระบุที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่ ให้หยุดสูบบุหรี่ทันที และแจ้งถึงบทลงโทษนั้น</p>

<p>การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p>ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560</p> <p>บทกำหนดโทษ มาตรา 70 ผู้ดำเนินการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 46 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท</p>	<p>การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย</p> <p>IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002</p> <p>บทกำหนดโทษ</p> <p>หากผู้จัดการหรือผู้ประกอบการ ละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามบัญญัติที่กำหนดเอาไว้ มีความผิด และต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน \$1,000 ในครั้งแรกและหากยังละเลย หรือไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นครั้งที่สอง ต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน \$2,000</p> <p>ผู้เด็ดขาด ขมขู่ ว่าร้าย รบกวน หรือทำร้ายผู้จัดการหรือผู้ประกอบการ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย</p>
<p>ไม่ปรากฏ</p>	<p>บทกำหนดโทษ</p> <p>มีความผิดและจะต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน \$1,000 หรือ ต้องโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำคุกและปรับ</p>
<p>ไม่ปรากฏ</p>	<p>ภายหลังจากการที่ผู้จัดการสถานที่ที่ระบุ ผู้ประกอบการของยานพาหนะที่ระบุ ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายระบุ โดยได้แจ้งเตือนให้หยุดสูบบุหรี่และการแจ้งโทษ หากไม่หยุดสูบบุหรี่ให้เชิญออกนอกสถานที่ และภายหลังผู้สูบบุหรี่ ยังนิ่งเฉยต่อการแจ้งเตือนและเชิญออกนอกสถานที่ หลังจากนั้นให้ผู้จัดการหรือผู้ประกอบการขอความช่วยเหลือจากตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย</p>
<p>ไม่ปรากฏ</p>	<p>บทกำหนดโทษ</p> <p>ผู้ที่มีเหตุให้เชื่อได้ว่ากระทำความผิดอาจถูกจับกุมโดยไม่ต้องใช้หมายจับ โดยตำรวจและเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย และนำตัวขึ้นศาล</p>

จากตารางการเปรียบเทียบการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ การห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ พบว่าการกำหนดลักษณะของการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษของทั้งสองประเทศ จะไปในทิศทางเดียวกัน แต่จะพบว่าโทษของการกระทำความผิดตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์จะหนักกว่าของประเทศไทยโดยเปรียบเทียบ ทั้งในส่วนของโทษปรับในการทำผิดครั้งที่สอง ขึ้นตอนขึ้นสู่ศาล รวมถึงมีโทษจำคุกด้วย

แต่ในบางลักษณะของการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ เช่น เรื่องการให้สถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน หรือยานพาหนะใดเป็นเขตปลอดบุหรี่ของประเทศไทยจะมีการให้ผู้ดำเนินการจัดให้สถานที่ หรือยานพาหนะดังกล่าวนั้นมีสภาพและลักษณะตามกำหนด หากไม่ปฏิบัติตามจะต่อระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท แต่การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตปลอดบุหรี่ ลักษณะดังกล่าวไม่ปรากฏในประเทศสิงคโปร์ แต่ของประเทศสิงคโปร์จะเป็นในลักษณะการจัดพื้นที่สำหรับสูบบุหรี่ และสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่

ทั้งนี้ลักษณะของการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ประเทศสิงคโปร์มีครอบคลุมมากกว่าประเทศไทยคือเรื่องของการเครพผู้ที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในขณะที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย เช่นในเรื่องการขัดขวางข่มขู่ ว่าร้าย รบกวน ในขณะที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่มีโทษคือหากผู้ใดกระทำความผิดและจะต้องได้รับโทษปรับไม่เกิน \$1,000 หรือ ต้องโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือทั้งจำคุกและปรับ รวมทั้งมีการให้อำนาจหน้าที่ของผู้จัดการสถานที่ที่ระบุ ผู้ประกอบการของยานพาหนะที่ระบุ ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายระบุ โดยสามารถแจ้งเตือนให้หยุดสูบบุหรี่และการแจ้งโทษหากผู้ฝ่าฝืนไม่หยุดสูบบุหรี่ กฎหมายประเทศสิงคโปร์ได้ให้อำนาจหน้าที่ของผู้จัดการสถานที่ที่ระบุ ผู้ประกอบการของยานพาหนะที่ระบุให้เชิญผู้ฝ่าฝืนออกนอกสถานที่ หรือให้ผู้จัดการหรือผู้ประกอบการขอความช่วยเหลือจากตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายได้ แต่การบังคับใช้กฎหมายลักษณะดังกล่าวไม่ปรากฏในประเทศไทย

4.2.3 การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบ

การควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบที่จะขายในประเทศไทยต้องมีส่วนประกอบมาตรฐานและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ยาสูบมีหน้าที่ต้องแจ้งรายการส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ สารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบนั้น และส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณชนตามที่ได้รับแจ้ง ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ยาสูบมีส่วนประกอบและสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของ

ส่วนประกอบไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสามารถออกคำสั่งห้ามขาย ห้ามนำเข้าหรือให้ทำลายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ผลิตหรือนำเข้านั้น และประกาศให้ประชาชนได้รับทราบถึงคำสั่งนั้น

กฎหมายประเทศสิงคโปร์ไม่ได้กำหนดให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าบุหรี่ต้องเปิดเผยข้อมูลเนื้อหาและ/หรือส่วนประกอบที่ใช้ในการผลิตบุหรี่ต่อหน่วยงานของรัฐ หรือเปิดเผยข้อมูลการปล่อยพิษของบุหรี่ต่อหน่วยงานของรัฐ รวมถึงไม่ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาและการปล่อยพิษของบุหรี่ต่อสาธารณชนทั่วไป การที่กฎหมายไม่ได้กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข้างต้น ดังนั้นจึงไม่มีบทลงโทษที่กำหนดไว้ กฎหมายประเทศสิงคโปร์จำกัดการปล่อยบุหรี่สูงสุด คือ 1.0 มิลลิกรัมของนิโคติน และ 10.0 มิลลิกรัมของทาร์ต่อบุหรี่ต่อบุหรี่ 1 มวน โดยที่กฎหมายไม่ได้กำหนดและไม่ได้ให้อำนาจใด ๆ ในการควบคุมส่วนประกอบของบุหรี่ ดังนั้นจึงอนุญาตให้ใช้น้ำตาลและสารให้ความหวาน ใช้เมนทอล มินต์ หรือสเปียร์มินต์ในบุหรี่ได้ สามารถใช้เครื่องเทศและสมุนไพร ได้แก่ อบเชยและขิง ในบุหรี่ได้ รวมทั้งอนุญาต ให้ใช้สารปรุงแต่งรสอื่น ๆ และอนุญาตให้ใช้ส่วนผสมในบุหรี่ที่อาจสร้างความประทับใจต่อสุขภาพได้ และอนุญาตให้ใช้ส่วนผสมในบุหรี่ที่เกี่ยวข้องกับพลังงานและควมมีชีวิตชีวาได้

เมื่อเปรียบเทียบแล้วประเทศไทยมีการควบคุมสารต่าง ๆ ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ยาสูบที่เข้มงวดกว่าประเทศสิงคโปร์มาก ทั้งในเรื่องส่วนประกอบมาตรฐาน และสารที่เกิดจากการเผาไหม้ของส่วนประกอบนั้น รวมถึงการส่งตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาสูบให้รัฐดำเนินการตรวจสอบ และเรื่องการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน

4.2.4 การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้างความตระหนักรับรู้ของสาธารณะ

การให้การศึกษา การสื่อสาร การฝึกอบรม และการสร้างความตระหนักรับรู้ของสาธารณะจะบัญญัติไว้อยู่ใน FCTC มาตรา 12 มีสาระสำคัญ คือ ให้รัฐภาคีส่งเสริมและสร้างความตระหนักแก่ประชาชนในเรื่องการควบคุมยาสูบด้วยการใช้เครื่องมือสื่อสารทุกชนิดที่มีตามความเหมาะสม รัฐภาคีควรกำหนดและใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ เช่น มาตรการทางนิติบัญญัติ มาตรการทางบริหาร มาตรการทางปกครอง หรือมาตรการอื่น ๆ เพื่อที่จะส่งเสริมในเรื่องการเข้าถึงการให้การศึกษา และสร้างการตระหนักรับรู้ในหมู่ประชาชนในเรื่องความเสี่ยงหรืออันตรายที่มีต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่ และประโยชน์ที่จะได้รับการเลิกใช้ผลิตภัณฑ์ยาสูบรวมถึงการดำเนินชีวิตที่ปลอดยาสูบ และให้ประชาชนสามารถเข้าถึงเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยาสูบ มีการจัดตั้งโครงการฝึกอบรมสร้างความตระหนักรับรู้ และสร้างจิตสำนึก

เกี่ยวกับการควบคุมยาสูบให้แก่บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องไปสู่การพัฒนาและดำเนินโครงการร่วมกันในการควบคุมยาสูบ

ประเทศสิงคโปร์มีสำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Agency: NEA) เป็นหน่วยงานสำคัญที่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ โดย NEA มีนโยบายในการบริหารงาน และทำงานที่ประสานความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน และเป็นหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ประกาศเพิ่มเติมสถานที่ที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่ โดย NEA ได้ขยายสถานที่ที่ห้ามมิให้มีการสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง ในกรณีที่จะมี การประกาศเพิ่มสถานที่ที่ถูกกำหนดเป็นพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่พื้นที่ใหม่ ในช่วงเวลา 3 เดือนแรกของการประกาศให้สถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ NEA จะส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อแนะนำและแจ้งเตือนด้วยวาจา เพื่อให้ผู้สูบบุหรี่รับทราบถึงข้อห้ามที่จะมีขึ้น และมีการจัดเก็บสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่ออกจากพื้นที่นั้นด้วยการดำเนินการให้ลักษณะนี้ทำให้ประชาชนตระหนักรู้ถึงเรื่องสังคมปลอดบุหรี่ที่สามารถช่วยไม่ให้มีควัน บุหรี่มือสองที่เป็นอันตรายมากระทบกับผู้ไม่สูบบุหรี่ในพื้นที่นั้น

ในประเทศสิงคโปร์ผู้จัดการสถานที่ที่ระบุ ผู้ประกอบการของยานพาหนะที่ระบุมีหน้าที่ให้ข้อมูล แสดงป้ายเตือนในสถานที่และยานพาหนะที่ระบุว่าเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือแจ้งเตือนให้หยุดสูบบุหรี่และการแจ้งโทษ หากไม่หยุดสูบบุหรี่ให้เชิญออกนอกสถานที่ และภายหลังผู้สูบบุหรี่ยั้งเฉยต่อการแจ้งเตือนและเชิญออกนอกสถานที่ หลังจากนั้นให้ผู้จัดการหรือผู้ประกอบการขอความช่วยเหลือจากตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย หรือเจ้าของสถานที่ อีกทั้ง NEA ได้จัดทำเอกสารเรื่องการห้ามสูบบุหรี่สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Smoking Prohibition For Stakeholders) ที่กำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติสำหรับผู้จัดการ ผู้ประกอบการ เจ้าของสถานที่ที่ถูกกำหนดเป็นพื้นที่ห้ามสูบบุหรี่ มีการระบุขั้นตอนรายละเอียดวิธีในการปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเมื่อมีผู้ที่สูบบุหรี่ในพื้นที่ที่ต้องห้าม และ NEA มีโครงการอาสาสมัครชุมชน (Community Volunteering: CV) โดยมีแนวความคิดว่าการปกป้องสิ่งแวดล้อมเป็นความรับผิดชอบของทุกคนในชุมชน ทั้งนี้ประชาชนสามารถสมัครเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครได้ โดยอาสาสมัครจะได้รับการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ ของ NEA โดยอาสาสมัครจะเป็นผู้มีส่วนในการให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์เรื่องโทษของการสูบบุหรี่ในสถานที่ต้องห้าม และช่วยแนะนำให้คำเตือนแก่ผู้ฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในเขตห้ามสูบบุหรี่

ประเทศไทยมีการควบคุมการบริโภคยาสูบโดยอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน โดยมีเครื่องมือที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการ ทั้งกฎหมายควบคุมยาสูบตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และแผนยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2559 – 2562) โดยเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 คณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติได้เห็นชอบยกร่างแผนปฏิบัติการด้านการควบคุม

ยาสูบแห่งชาติ (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2565 – 2570) พร้อมมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณรองรับภายใต้แนวคิด “ก้าวสู่สังคมไทยปลอดบุหรี่อย่างยั่งยืน”²⁷⁰ ประกอบกับที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาการควบคุมยาสูบให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการสร้างเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ ชุมชน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชน มีมาตรการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อการควบคุมยาสูบ และการปฏิบัติตามกฎหมายโดยให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้องและสร้างค่านิยมการไม่สูบบุหรี่ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ แก่บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนในชุมชนได้รับทราบโดยความร่วมมือกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ตำรวจ ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานควบคุมยาสูบในเรื่องการพัฒนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย และบุคลากรในหน่วยงาน และจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ เกี่ยวกับโทษพิษภัยของบุหรี่ ผลกระทบของยาสูบให้กับ อสม. ผู้นำชุมชน ประชาชนในชุมชนให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจด้วยวิธีใดก็ตามในกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาของประเทศไทยไม่ได้มีการกล่าวถึงเรื่องการให้ความรู้ และการสร้างความตระหนักรับรู้ของสาธารณะเกี่ยวกับการบริโภคยาสูบ การควบคุมยาสูบ หรือการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่แต่อย่างใด การให้ความรู้ และการสร้างตระหนักรับรู้ มีจิตสำนึกสาธารณะเรื่องยาสูบในประเทศไทย จะเป็นในเชิงนโยบาย เช่น การสร้างเสริมการมีส่วนร่วมในโครงการและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมวันงดสูบบุหรี่โลกในวันที่ 31 พฤษภาคมของทุกปี ที่จัดขึ้นเพื่อใช้เยาวชนและประชาชน ได้เข้าร่วมเพื่อให้ตระหนักถึงอันตรายและผลเสียของการสูบบุหรี่ที่มีต่อตัวผู้สูบบุหรี่และบุคคลที่อยู่รอบข้าง และเพื่อลดจำนวนปริมาณนักสูบหน้าใหม่ และเพื่อสร้างสังคมชุมชนให้เป็นชุมชนปลอดบุหรี่

จึงเห็นได้ว่าการสร้างความตระหนักรับรู้ในเชิงสาธารณะ การสร้างความตระหนักกับประชาชนเกี่ยวกับอันตรายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ และอันตรายจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองผ่านการรณรงค์ให้ความรู้เป็นบทบาทที่สำคัญของภาครัฐ และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมกันสื่อสารเพื่อให้

²⁷⁰ กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค, “คกก.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมยาสูบแห่งชาติ ฉบับที่สาม พ.ศ. 2565 – 2570 ชูประเด็น “ก้าวสู่สังคมไทยปลอดบุหรี่อย่างยั่งยืน” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา:

การศึกษา การฝึกอบรม และการสร้างความตระหนักรู้ของสาธารณะที่จะสามารถนำไปใช้ขับเคลื่อนสังคมชุมชน และจะเป็นการส่งเสริมให้สามารถบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่มือสองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 การเปรียบเทียบเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย และพื้นที่สูบบุหรี่ภายในท่าอากาศยานของประเทศสิงคโปร์

ในเรื่องของท่าอากาศยานที่ผู้เขียนมีความสนใจที่จะกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองนั้น ผู้เขียนพบว่าท่าอากาศยานในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ ถูกจัดเป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ แต่การกำหนดเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติ ของประเทศไทย และพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ภายในท่าอากาศยานของประเทศสิงคโปร์จะมีลักษณะที่แตกต่างกัน

ท่าอากาศยานในประเทศไทยเป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ประเภทที่ 3 ที่กำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของท่าอากาศยานทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง บริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมียุ้วล้อมหรือไม่ก็ตามเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ในพื้นที่นอกอาคารโรงเรือน หรือ สิ่งปลูกสร้างได้ของท่าอากาศยานได้

สำหรับท่าอากาศยานของประเทศสิงคโปร์นั้นได้ถูกกำหนดให้พื้นที่ปิดใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสารของท่าอากาศยานนานาชาติชางจี (Singapore Changi Airport) และท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport) เป็นสถานที่ที่ระบุ (Specified Places) และได้มีการกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับอาคารผู้โดยสารภายในท่าอากาศยาน (airport terminal building) พื้นที่ปิดใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสารของท่าอากาศยานนานาชาติชางจี และท่าอากาศยานเซเลตาร์

ทั้งนี้พบว่าห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานในประเทศไทยได้ถูกยกเลิกไปเมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 โดยเป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 ที่ได้กำหนดให้ท่าอากาศยานเป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดทั้งภายในและภายนอกอาคารเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ ซึ่งบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้ยกเลิกห้องสูบบุหรี่ที่อยู่ภายในอาคารท่าอากาศยานที่รับผิดชอบการบริหาร

ท่าอากาศยาน รวมทั้งได้ดำเนินการเก็บอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ทั้งหมด แต่ได้จัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะตามความเหมาะสม

ในส่วนของประเทศสิงคโปร์ได้กำหนดให้พื้นที่ปิดใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสารของท่าอากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) ท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport) เป็นสถานที่ที่ระบุ (Specified Places) และได้มีการกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับอาคารผู้โดยสารภายในท่าอากาศยาน (airport terminal building) พื้นที่ปิดใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสารของท่าอากาศยานนานาชาติชางี และท่าอากาศยานเซเลตาร์ โดยสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่นั้นจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดระบุไว้ คือ สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องเป็นห้องที่ปิดล้อมและระบายอากาศได้อย่างอิสระ และต้องไม่กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับการใช้งานอื่น ๆ นอกจากการสูบบุหรี่ และต้องไม่ถูกใช้โดยผู้ที่ทำงานอยู่ในสถานที่นั้นที่เข้าไปเพื่อการปฏิบัติงานของผู้นั้น และยังต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่ รวมทั้งต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น

ผู้เขียนได้ศึกษาถึงลักษณะเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง โดยเปรียบเทียบกับพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ภายในท่าอากาศยานของประเทศสิงคโปร์ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) และท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport) สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 12 : การเปรียบเทียบการกำหนดเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย และพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ภายในท่าอากาศยานของประเทศสิงคโปร์

ท่าอากาศยาน	ขาเข้า (Arrival)	ขาออก (Departure)	พื้นที่อื่น ๆ
1. ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะ จำนวน 7 จุด	ชั้น 4 1. ระหว่างประตู 3 และ 4 2. ระหว่างประตู 7 และ 8	ชั้น 2 3. ประตู 1 4. ระหว่างประตู 4 และ 5 5. ระหว่างประตู 7 และ 8	ชั้น 1 6. ประตู 1 7. ประตู 10
2. ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะ จำนวน 3 จุด	ชั้น 1 1. ระหว่างประตู 8 และ 9 (ระหว่างอาคาร Terminal 1 และ 2) 2. ประตู 11	ชั้น 3 3. ประตู 15 อยู่ใกล้อาคารจอดรถ	ไม่มี เขตสูบบุหรี่
3. ท่าอากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) มีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ จำนวน 19 จุด	ไม่มี พื้นที่สูบบุหรี่ ที่กำหนดไว้	Terminal 1 1. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall East (อยู่ใกล้ประตู C16) 2. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall East (อยู่ใกล้ประตู D36) 3. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall West (บริเวณตาดฟ้ากลางแจ้ง) 4. บริเวณชั้น 3, Departure Transit Hall West (อยู่ใกล้ Cactus Garden) 5. บริเวณชั้น 3, Departure Transit Hall Central (อยู่ใกล้ Snooze Lounge)	Jewel Changi Airport ไม่มี พื้นที่สูบบุหรี่ ที่กำหนดไว้

ท่าอากาศยาน	ขาเข้า (Arrival)	ขาออก (Departure)	พื้นที่อื่น ๆ
<p>3. ท่าอากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) มีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ จำนวน 19 จุด (ต่อ)</p>	<p>ไม่มีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้</p>	<p>Terminal 2</p> <p>6. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North (อยู่ถัดจาก Harry's Bar และอยู่ตรงข้ามสนามเด็กเล่น)</p> <p>7. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall South (อยู่ด้านหลัง Sunglass Hut)</p> <p>8. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall, North Finger Pier (Sanctuary Lounge)</p> <p>9. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall, South Finger Pier (Pavilion Lounge)</p> <p>10. บริเวณชั้น 3, Departure Transit Hall South (Sunflower Garden)</p>	<p>ไม่มีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้</p>
	<p>ไม่มีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้</p>	<p>Terminal 3</p> <p>11. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North (อยู่ถัดจาก Harry's Bar)</p> <p>12. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall South (อยู่ถัดจาก Tiger Signature Lounge)</p> <p>13. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall South (บริเวณตาดฟ้ากลางแจ้ง)</p> <p>14. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall, Outdoor Smoking Area (อยู่ถัดจากประตู A21)</p> <p>15. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall, Outdoor Smoking Area (อยู่ตรงข้าม ประตู B10)</p>	<p>ไม่มีพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้</p>

ท่าอากาศยาน	ขาเข้า (Arrival)	ขาออก (Departure)	พื้นที่อื่น ๆ
3. ท่าอากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) มีพื้นที่สุขุบบุหรี่ที่กำหนดไว้ จำนวน 19 จุด (ต่อ)	ไม่มี พื้นที่สุขุบบุหรี่ ที่กำหนดไว้	Terminal 4 16. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North (อยู่ใกล้ประตู G4) 17. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North (อยู่ใกล้ Heritage) 18. บริเวณชั้น 2, Departure Transit Hall North Pier (อยู่ใกล้ประตู G16) 19. บริเวณชั้น 2M, Departure Transit Hall	ไม่มี พื้นที่สุขุบบุหรี่ ที่กำหนดไว้
4. ท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport) มีพื้นที่สุขุบบุหรี่ที่กำหนดไว้ จำนวน 2 จุด	โดยผู้โดยสารขาเข้า Kerbside	ห้องพักรอดำเนินการก่อนขึ้นเครื่อง (Gate hold room)	ไม่มี พื้นที่สุขุบบุหรี่ ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 13 : การเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนพื้นที่สื่อบุหรี่ที่กำหนดไว้/เขตสื่อบุหรี่
ต่อพื้นที่อาคารท่าอากาศยานโดยรวม

ท่าอากาศยาน	พื้นที่ (ตารางเมตร)	จำนวน พื้นที่สื่อบุหรี่ ที่กำหนดไว้/ เขตสื่อบุหรี่	สัดส่วนจำนวนพื้นที่สื่อบุหรี่ ที่กำหนดไว้/เขตสื่อบุหรี่ ต่อพื้นที่อาคารโดยรวม	
1.ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ	563,000	7	1 : 80,429	
2.ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง	215,619.50	3	1 : 71,873	
3.ท่าอากาศยาน นานาชาติชางงี (Singapore Changi Airport)	Terminal 1	308,000	5	1 : 61,600
	Terminal 2	358,000	5	1 : 71,600
	Terminal 3	380,000	5	1 : 76,000
	Terminal 4	225,000	4	1 : 56,250
	รวม	1,271,000	19	1 : 66,895
4.ท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport)	19,850.10	2	1 : 9,925	

ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิถือเป็นท่าอากาศยานหลักของประเทศไทย มีอาคารผู้โดยสารขนาดใหญ่ จำนวน 1 อาคาร ที่ให้บริการผู้โดยสารภายในประเทศและระหว่างประเทศ และอาคารเทียบเครื่องบิน จำนวน 7 อาคาร มีพื้นที่ประมาณ 563,000 ตารางเมตร²⁷¹ โดยท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิมีเขตสื่อบุหรี่เป็นการเฉพาะ จำนวน 7 จุด คิดเป็นสัดส่วน 1 จุดต่อพื้นที่อาคารท่าอากาศยานโดยรวม 80,429 ตารางเมตร

ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองมีอาคารผู้โดยสาร จำนวน 2 อาคาร มีพื้นที่ทั้งสองอาคารรวมประมาณ 215,619.5 ตารางเมตร²⁷² โดยท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองมีเขตสื่อบุหรี่

²⁷¹ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), “AOT Company profile,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 8 ธันวาคม 2564.แหล่งที่มา:

https://aotinter.airportthai.co.th/wp-content/uploads/2016/08/AOT_Company_Profile_TH-2.pdf
p.10

²⁷² เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

เป็นการเฉพาะ จำนวน 3 จุด คิดเป็นสัดส่วน 1 จุด ต่อพื้นที่อาคารท่าอากาศยานโดยรวม 71,873 ตารางเมตร

ท่าอากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) เป็นท่าอากาศยานหลักของประเทศสิงคโปร์ มีอาคารผู้โดยสาร จำนวน 4 อาคาร รวมพื้นที่ 1,271,000 ตารางเมตร²⁷³ โดยท่าอากาศยานนานาชาติชางีมีพื้นที่สุบบุหรีที่กำหนดไว้ทั้งในพื้นที่ปิดใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสาร จำนวน 17 จุด และพื้นที่โล่งแจ้ง จำนวน 2 จุด รวมมีพื้นที่สุบบุหรีจำนวนทั้งสิ้น 19 จุด คิดเป็นสัดส่วน 1 จุด ต่อพื้นที่อาคารท่าอากาศยานโดยรวม 66,895 ตารางเมตร

ท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport) เป็นท่าอากาศยานพาณิชย์ขนาดเล็ก มีจำนวน 2 ชั้น มีพื้นที่รวมประมาณ 19,850.10 ตารางเมตร²⁷⁴ โดยท่าอากาศยานเซเลตาร์ มีพื้นที่สุบบุหรีที่กำหนดไว้ จำนวน 2 จุด คิดเป็นสัดส่วน 1 จุด ต่อพื้นที่อาคารท่าอากาศยานโดยรวม 9,925 ตารางเมตร

จะเห็นได้ว่าประเทศสิงคโปร์มีการกำหนดพื้นที่สุบบุหรีในอาคารผู้โดยสารภายในท่าอากาศยาน และพื้นที่ปิดใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสารของท่าอากาศยาน รวมถึงกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกของการสุบบุหรีของสถานที่ไว้ด้วย และมีการกำหนดให้พื้นที่โล่งแจ้งให้เป็นพื้นที่สุบบุหรีภายในท่าอากาศยานได้ โดยพบว่าพื้นที่สุบบุหรีที่กำหนดไว้ของท่าอากาศยานนานาชาติชางีของประเทศสิงคโปร์จะตั้งอยู่บริเวณฝั่งขาออก (Departure) เท่านั้นและเป็น Departure Transit Hall ซึ่งแตกต่างกับของประเทศไทยที่กำหนดให้ท่าอากาศยานเป็นเขตปลอดบุหรีทั้งหมด แต่สามารถจัดให้มีเขตสุบบุหรีในพื้นที่นอกอาคารโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างได้ โดยที่เขตสุบบุหรีของท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองจะตั้งอยู่บริเวณนอกอาคารทั้งฝั่งขาเข้า (Arrival) ขาออก (Departure) และพื้นที่อื่นของท่าอากาศยาน

²⁷³ Wikipedia, the free encyclopedia, “Infrastructure of Changi Airport,” [Online] Accessed: 8 December 2021. Available from: https://en.wikipedia.org/wiki/Infrastructure_of_Changi_Airport

²⁷⁴ INFRASTRUCTURE PROTECTION ACT 2017 (ACT 41 OF 2017) INFRASTRUCTURE PROTECTION (PROTECTED AREAS) ORDER 2020 “SELETAR AIRPORT PASSENGER TERMINAL “SELETAR AIRPORT PASSENGER TERMINAL (1st STOREY)” containing an area of about 15,276.4 square metres

“SELETAR AIRPORT PASSENGER TERMINAL BUILDING (2nd STOREY)” as follows:

- (a) Containing an area of about 60.0 square metres
- (b) Containing an area of about 131.9 square metres
- (c) Containing an area of about 166.6 square metres
- (d) Containing an area of about 4,215.2 square metres

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยถูกบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำกรณั้ันได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตรีบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่ำนั้ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น²⁷⁵ แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่อาจจำกัดสิทธิและเสรีภาพได้โดยจะมีขอบเขตการใช้สิทธิและเสรีภาพ ซึ่งขอบเขตของการใช้สิทธิและเสรีภาพที่ไม่ไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นเป็นขอบเขตหนึ่งของการใช้สิทธิและเสรีภาพ อย่างเช่นกรณีเมื่อผู้สูบบุหรี่ปล่อยควันบุหรี่ที่ไม่สามารถควบคุมได้และฟุ้งกระจายออกมาโดยเกิดเป็นควันบุหรี่มือสองไปส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้อื่น

ในควันบุหรี่มือสองที่เป็นควันบุหรี่จากการสูบบุหรี่ที่ฟุ้งกระจายทั่วทิศทางและสามารถเข้าสู่ร่างกายของคนที่ไม่ได้สูบซึ่งเป็นควันบุหรี่ที่ไม่สูบบุหรี่ไม่ยอกได้รับมีผลกระทบต่อสุขภาพต่อผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง โดยในระยะสั้นจะทำให้ผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองเกิดการระคายเคืองเยื่อตา หายใจลำบาก อึดอัด ปวดศีรษะ มีอาการไอ เจ็บคอ และคลื่นไส้ ในระยะยาวอาจเป็นสาเหตุของการเกิดโรคต่าง ๆ ได้เกือบทุกระบบในร่างกาย เช่น โรคถุงลมในปอดโป่งพอง โรคมะเร็งหลายชนิด โรคหัวใจขาดเลือด และโรคร้ายแรงอื่น ๆ ในเกือบทุกระบบของร่างกาย อีกทั้งยังเป็นสาเหตุการตายก่อนวัยอันควรในเด็กและผู้ใหญ่ที่ไม่สูบบุหรี่แต่ได้รับควันบุหรี่มือสอง ทำให้ควันบุหรี่มือสองจึงเป็นภัยร้ายใกล้ตัวที่ส่งผลเสียกับสุขภาพของผู้ที่ได้สูดดมในทุกเพศ ทุกวัย ทั้งนี้องค์การอนามัยโลกประเมินตัวเลขของประชากรว่ามีประชากรโลกจำนวนมากที่หายใจเอาอากาศที่ปนเปื้อนควันบุหรี่หรือควันบุหรี่มือสองเข้าร่างกาย ทั้งการได้รับจากคนในครอบครัวรวมถึงการทำงานร่วมกับผู้สูบบุหรี่ หรือการใช้ชีวิตประจำวันในสภาพแวดล้อมที่มีผู้สูบบุหรี่ และสถาบันพิทักษ์สิ่งแวดล้อมของสหรัฐอเมริกา (Environmental Protection Agency: EPA) ได้ประกาศอย่างเป็นทางการว่าควันบุหรี่ภายในอาคารที่ผู้สูบบุหรี่ฟ่นออกมา และควันที่เกิดจากการเผาไหม้ที่มวนบุหรี่จัดเป็นสารก่อมะเร็งชนิดที่ร้ายแรง

²⁷⁵ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.”มาตรา 25

ที่สุด และเป็นมลพิษภายในอาคารที่สำคัญที่สุด เนื่องจากประกอบด้วยสารพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ได้รับควันบุหรี่มือสองได้ จึงไม่มีระดับที่ปลอดภัยจากการสัมผัสกับควันบุหรี่มือสอง

กรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) เป็นกลไกทางกฎหมายระหว่างประเทศในการสกัดกั้นไม่ให้ผลิตภัณฑ์ยาสูบแพร่กระจายไปทั่วโลก FCTC มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะคุ้มครองมนุษย์ให้ปลอดภัยจากอันตรายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่ ทั้งผลกระทบในด้านสุขภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ โดยจัดให้มีมาตรการในการควบคุมยาสูบ ภายใต้ FCTC รัฐภาคีมีหน้าที่ดำเนินการมาตรการที่เหมาะสมเพื่อตอบสนองเป้าหมายทั่วไปที่ได้ทำความตกลงกันไว้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ²⁷⁶ โดย FCTC เป็นมาตรฐานขั้นต่ำในเรื่องมาตรการควบคุมยาสูบในทางระหว่างประเทศ รัฐภาคีพึงต้องปฏิบัติตามให้ได้ขั้นต่ำตามที่ FCTC เสนอ รัฐภาคีต้องกำหนดและใช้มาตรการทางนิติบัญญัติ มาตรการทางบริหาร มาตรการทางปกครองและหรือมาตรการอื่น ๆ ที่มีประสิทธิภาพที่อยู่ในขอบเขตอำนาจอธิปไตยของตนที่มีกำหนดไว้ในกฎหมายภายในของรัฐภาคี เพื่อจัดให้มีการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ในตัวอาคารของสถานที่ทำงาน ระบบขนส่งมวลชน ในตัวอาคารของสถานที่สาธารณะ และอาจรวมถึงในสถานที่สาธารณะอื่น ๆ ด้วย²⁷⁷ ทั้งนี้ในเรื่องการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ มาตรา 8 FCTC มีหลักการตามแนวทางปฏิบัติงานที่สำคัญคือมาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันอันตรายจากการสัมผัสควันบุหรี่มือสองคือต้องกำจัดการสูบบุหรี่และควันบุหรี่ในพื้นที่หรือสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดควันบุหรี่ 100% โดยไม่มีระดับที่ปลอดภัยสำหรับการสัมผัสควันบุหรี่ และไม่มีค่าเริ่มต้นของความเป็นพิษของควันบุหรี่มือสองเนื่องจากขัดแย้งกับหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้นอกจากการจัดการให้สิ่งแวดล้อมให้ปลอดบุหรี่ 100% แล้วยังต้องมีการระบายอากาศ การกรองอากาศ และการจัดการพื้นที่เขตสูบบุหรี่โดยที่ไม่ว่าจะมีระบบระบายอากาศที่แยกจากกันหรือไม่ และกฎหมายจะเป็นสิ่งที่จำเป็นในการปกป้องคุ้มครองบุคคลจากการสัมผัสและสูดดมควันบุหรี่ รวมทั้งต้องการให้มีมาตรการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อคุ้มครองประชาชนจากควันบุหรี่ในสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ (1) ในอาคารสถานที่ทำงาน (2) ในอาคารสถานที่สาธารณะ (3) บริการขนส่งสาธารณะ และ (4) สถานที่สาธารณะอื่นตามความเหมาะสม ทำให้เกิดการะและหน้าที่ในการให้ความคุ้มครองอย่างสากล เพื่อให้มั่นใจว่าภายในอาคารสถานที่สาธารณะ

²⁷⁶ พชัย ชิดานนท์, งานสาธารณสุขก้าวหน้าด้วยกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย, 2545), หน้า 8.

²⁷⁷ “WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.” Article 7 Non-price measures to reduce the demand for tobacco

ในอาคารของสถานที่ทำงาน บริการขนส่งมวลชนสาธารณะ และทั้งภายนอกและกึ่งภายนอกของสถานที่สาธารณะทุกแห่งจะต้องปลอดจากควันบุหรี่มือสอง โดยที่จะต้องไม่มีข้อใด ๆ มากเกินบนพื้นฐานด้านสุขภาพหรือข้อโต้แย้งทางกฎหมาย

ประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์เป็นภาคีในกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) โดยประเทศไทยมีพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ที่ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากโรคร้ายที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ มีการกำหนดมาตรการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และยกระดับการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน และให้สอดคล้องกับ FCTC อีกทั้งยังมีประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ให้ไม่ต้องได้รับควันบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะ ซึ่งเป็นมาตรการที่สอดคล้องกับ FCTC ที่ให้ความสำคัญเรื่องการคุ้มครองสุขภาพของผู้ที่อยู่ร่วมกันกับผู้สูบบุหรี่และเพื่อคุ้มครองไม่ให้ควันบุหรี่มือสองมากระทบผู้ที่ไม่ได้สูบบุหรี่ และเป็นการจำกัดสถานที่ในการสูบบุหรี่ด้วยการกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึงมีการกำหนดให้ผู้มีหน้าที่ในการจัดสถานที่และลักษณะการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ประเทศไทยแบ่งสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ จำนวน 4 ประเภท ได้แก่ **ประเภทที่ 1** พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นรวมทั้งระยะทาง 5 เมตรจากทางเข้า-ออกของสถานที่ที่เป็นเขตปลอดบุหรี่ **ประเภทที่ 2** พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ **ประเภทที่ 3** พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้น เป็นเขตปลอดบุหรี่แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้ และ**ประเภทที่ 4** พื้นที่เฉพาะส่วนที่ระบุ รวมถึงระยะ 5 เมตรจากพื้นที่ที่ระบุ หรือจากประตู หน้าต่าง ทางเข้า ทางออก ท่อ หรือช่องระบายอากาศ

ประเทศสิงคโปร์รับหลักการของ FCTC ไปปรับใช้ผ่านการกำหนดกฎหมาย และการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ประเทศสิงคโปร์มี SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) จะเป็นกฎหมายการห้ามสูบบุหรี่ในบางสถานที่ของประเทศไทยที่มีการกำหนดสถานที่และยานพาหนะสาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่ที่มีการออกประกาศการห้ามสูบบุหรี่ (ห้ามในบางสถานที่) ซึ่งได้ระบุสถานที่สาธารณะและการคมนาคมขนส่งที่ปลอดควันบุหรี่ รวมถึงคำจำกัดความ การกำหนดบทบาทหน้าที่ อำนาจ

บังคับใช้และบทลงโทษ และหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดการสูบบุหรี่ในที่สาธารณะและในการขนส่งสาธารณะ ทั้งนี้อาศัยอำนาจตามมาตรา 11(1) ของ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) ACT (CHAPTER 310) REVISED EDITION 2002) สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (National Environment Agency: NEA) เป็นหน่วยงานที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรน้ำ ออกข้อบังคับ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 โดยประเทศสิงคโปร์จะมีสถานที่สาธารณะที่ถูกประกาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ มีการกำหนดการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะโดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ สถานที่ที่ระบุ (Specified Places) เขตห้ามสูบบุหรี่ (No-smoking zone) และยานพาหนะที่ระบุ (Specified vehicles)

โดยท่าอากาศยานเป็นสถานที่สาธารณะที่ทำให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ของประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์ แต่การกำหนดเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย และพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ภายในท่าอากาศยานของประเทศสิงคโปร์จะมีลักษณะที่แตกต่างกัน โดยเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานของประเทศไทยจะสามารถถูกจัดให้เขตสูบบุหรี่ได้เฉพาะบริเวณพื้นที่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง โดยเขตสูบบุหรี่นั้นจะต้องไม่อยู่ในบริเวณทางเข้าออกของสถานที่ หรือยานพาหนะนั้น หรือในบริเวณอื่นใดอันเปิดเผยเห็นได้ชัด และให้มีพื้นที่เป็นสัดส่วนชัดเจน โดยคำนึงถึงการระบายอากาศที่เหมาะสม และไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น และจะต้องมีเครื่องหมายติดแสดงไว้ภายในบริเวณที่จัดให้เป็นเขตสูบบุหรี่ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตสูบบุหรี่ ทั้งนี้ในกรณีเขตสูบบุหรี่ดังกล่าวมีทางเข้าอย่างชัดเจนให้ติดแสดงเครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ ณ ทางเข้าเขตสูบบุหรี่ดังกล่าวด้วย รวมทั้งจะต้องแสดงสีอรณรงค์เพื่อการลด เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ และมีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

สำหรับพื้นที่สูบบุหรี่ที่กำหนดไว้ภายในท่าอากาศยานของประเทศสิงคโปร์ นั้นได้มีการกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับอาคารผู้โดยสารภายในท่าอากาศยาน (airport terminal building) พื้นที่ปิดใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสารของท่าอากาศยานนานาชาติขางจี และท่าอากาศยานเซเลตาร์ โดยสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่นั้นจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดระบุไว้ คือ สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ต้องเป็นห้องที่ปิดล้อมและระบายอากาศได้อย่างอิสระ และต้องไม่กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับการใช้งานอื่น ๆ นอกจากการสูบบุหรี่ และต้องไม่ถูกใช้โดยผู้ที่ทำงานอยู่ในสถานที่นั้นที่เข้าไปเพื่อการปฏิบัติงานของผู้คน และยังต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้หรือ ในสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่

โดยระบุว่าพื้นที่นั้นถูกกำหนดเป็นเขตสูบบุหรี่ รวมทั้งต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหนึ่งถังหรือมากกว่านั้น

แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 จะรับรองเรื่องสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย รวมถึงการมีเสรีภาพในเคหสถาน แต่เมื่อผู้สูบบุหรี่ปล่อยควันบุหรี่ที่ไม่สามารถควบคุมได้และฟุ้งกระจายออกมา โดยเกิดเป็นควันบุหรี่มือสองไปส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่เป็น การละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้อื่น ทั้งนี้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และ มาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 รัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติได้ออกประกาศ กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และ ยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือ เขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 เพื่อปกป้องคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ไม่ให้อาจต้องได้รับ ควันบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะด้วยการกำหนดให้ส่วนหนึ่งส่วนใด หรือ ทั้งหมดของสถานที่สาธารณะเป็นเขตปลอดบุหรี่ รวมถึงมีการกำหนดให้ผู้มีหน้าที่ในการจัดสถานที่ และลักษณะการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้มีการยกเลิกห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยาน เนื่องจากท่าอากาศยานเป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ ประเภทที่ 3 โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดทั้งภายในและภายนอกอาคารเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถ จัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะที่อยู่ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของท่าอากาศยาน ได้ โดยเขตสูบบุหรี่ของท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง ตั้งอยู่บริเวณนอกอาคารทั้งฝั่งขาเข้า (Arrival) และขาออก (Departure) สำหรับในฝั่งขาออก (Departure) จะเห็นได้ว่าการที่ไม่มีเขตสูบบุหรี่ภายในอาคารท่าอากาศยาน แต่ให้มีได้เป็นการเฉพาะ อยู่ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างของท่าอากาศยานได้นั้น สามารถสะท้อนให้เห็นได้ว่า ท่าอากาศยานในประเทศไทยอำนวยความสะดวกแก่การสูบบุหรี่ในช่วงก่อนการเดินทางที่ผู้โดยสารที่ สูบบุหรี่สามารถสูบบุหรี่ให้แล้วเสร็จก่อนเดินทาง เพราะเมื่อผู้โดยสารทำการเช็คอิน (Check-in) และ เข้าสู่ท่าอากาศยานเพื่อเดินทางขึ้นเครื่องบินโดยสารแล้วจะไม่สามารถสูบบุหรี่ภายในตัวอาคารได้ รวมถึงอำนวยความสะดวกแก่การสูบบุหรี่ในช่วงเดินทางแล้วเสร็จ และอำนวยความสะดวกแก่ ผู้ที่ มาใช้บริการท่าอากาศยาน

ในส่วนของประเทศสิงคโปร์มีการกำหนดพื้นที่สูบบุหรี่ในอาคารผู้โดยสารภายในท่าอากาศยาน และ พื้นที่ปิดใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสารของท่าอากาศยาน รวมถึงกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่ของสถานที่ไว้ด้วยและมีการกำหนดให้พื้นที่โล่งแจ้งให้เป็นพื้นที่สูบบุหรี่ ภายในท่าอากาศยานได้ โดยท่าอากาศยานนานาชาติชางี (Singapore Changi Airport) มีพื้นที่สูบ

บุหรีที่กำหนดไว้ทั้งในพื้นที่ปิด ใด ๆ ภายในอาคารผู้โดยสาร จำนวน 17 จุด และพื้นที่โล่งแจ้ง จำนวน 2 จุด รวมมีพื้นที่สุบบุหรีจำนวนทั้งสิ้น 19 จุด โดยพบว่าพื้นที่สุบบุหรีที่กำหนดไว้ของท่าอากาศยานนานาชาติซางงีของประเทศสิงคโปร์จะตั้งอยู่บริเวณฝั่งขาออก (Departure) เท่านั้นและเป็น Departure Transit Hall โดยเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารที่ต้องการสุบบุหรีที่อยู่ระหว่างการเดินทาง แต่ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกของการสุบบุหรีในฝั่งขาเข้า (Departure) และพื้นที่อื่นของท่าอากาศยานนานาชาติซางงี เช่น Jewel Changi Airport ที่เป็นอาคารพาณิชย์กรรมและห้างสรรพสินค้า โรงแรม ร้านอาหาร และร้านค้าต่าง ๆ ที่มีบริเวณติดกับตัวอาคารท่าอากาศยานนานาชาติซางงีซึ่งไม่มีพื้นที่สุบบุหรีที่กำหนดไว้โดยไม่มีทั้งโซนสุบบุหรีกลางแจ้งและห้องที่ปิดล้อมชี้ให้เห็นว่าไม่มีการสุบบุหรีในส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคาร และสามารถสะท้อนให้เห็นว่าท่าอากาศยานนานาชาติซางงีของประเทศสิงคโปร์ไม่ได้มีการอำนวยความสะดวกแก่การสุบบุหรีในช่วงก่อนการเดินทางที่ผู้โดยสารที่สุบบุหรีสามารถสุบบุหรีให้แล้วเสร็จก่อนเดินทาง รวมถึงไม่ได้มีการอำนวยความสะดวกแก่การสุบบุหรีในช่วงเดินทางแล้วเสร็จ และไม่ได้มีการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่ใช้บริการภายในท่าอากาศยานที่ไม่ได้เป็นผู้เดินทางด้วยตนเอง แต่ลักษณะการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สุบบุหรีดังกล่าวนี้ยังไม่มี ความชัดเจน เนื่องจากในท่าอากาศยานเซเลตาร์ (Seletar Airport) ของประเทศสิงคโปร์มีพื้นที่สุบบุหรีที่กำหนดไว้ จำนวน 2 จุด โดยตั้งอยู่ทั้งบริเวณฝั่งขาเข้า (Arrival) ขาออก (Departure)

5.2 ข้อเสนอแนะ

การกำหนดเขตสุบบุหรีเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรีมือสองเพื่อที่จะคุ้มครองประชาชนให้ปลอดภัยจากอันตรายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันควันบุหรี เนื่องจากทุกคนควรได้รับการป้องกันจากการสัมผัสกับควันบุหรีในทั้งหมดของบริเวณภายในอาคาร ภายนอกอาคาร และสถานที่สาธารณะทั้งหมดจะต้องปลอดบุหรี รวมทั้งกฎหมายเป็นสิ่งที่จำเป็นในการปกป้องคุ้มครองบุคคลจากการสัมผัสและสูดดมควันบุหรี เนื่องจากหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้พิสูจน์แล้วว่า การสูดดมควันบุหรีเป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงควรจัดให้มีมาตรการในการควบคุมยาสูบเพื่อการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี โดยที่จะต้องมีการจัดเขตสุบบุหรีเพื่อป้องกันไม่ให้ควันบุหรีมือสองปะปนมากับอากาศของผู้ไม่สุบบุหรีแล้วผู้ไม่สุบบุหรีสูดดมเอาควันบุหรีมือสองเข้าไป ต้องกำจัดควันบุหรีมือสองในพื้นที่หรือสภาพแวดล้อมเพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดควันบุหรี 100% โดยต้องระลึกว่าไม่มีระดับที่ปลอดภัยสำหรับการสัมผัสควันบุหรี การกำหนดเขตสุบบุหรีเพื่อให้สิ่งแวดล้อมให้ปลอดบุหรี 100% เห็นควรจะต้องกำหนดและใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันอันตรายจากการสัมผัสควันบุหรีมือสอง

ในเรื่องการกำหนดเขตสุขุบบุหรี่ในท่าอากาศยานเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรีมือสอง ผู้เขียนมีความเห็นว่าแม้กฎหมายจะได้กำหนดให้ท่าอากาศยานในประเทศไทยเป็นพื้นที่สาธารณะที่เป็นเขตปลอดบุหรี ประเภทที่ 3 ตามกฎหมายแล้ว และได้มีการบังคับใช้แล้วตามที่ปรากฏในตัวอย่างของการยกเลิกห้องสุขุบบุหรี่ในท่าอากาศยาน แต่การให้สุขุบบุหรี่ในเขตสุขุบบุหรี่ที่จัดเป็นการเฉพาะไว้แต่อยู่ภายนอกอาคารท่าอากาศยานลักษณะดังกล่าวไม่สามารถควบคุมควันบุหรีได้ ผู้ไม่สุขุบบุหรียังสามารถได้รับควันบุหรีมือสองที่ฟุ้งกระจาย การที่กำหนดให้ท่าอากาศยานเป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สุขุบบุหรี ประเภทที่ 3 โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ประกอบภารกิจของท่าอากาศยานเป็นเขตปลอดบุหรีแต่สามารถจัดเขตสุขุบบุหรีนอกรอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างของท่าอากาศยานได้ ยังไม่สามารถคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรีมือสองได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากการจัดเขตสุขุบบุหรีนอกรอาคารของท่าอากาศยานในปัจจุบัน ผู้ไม่สุขุบบุหรียังสามารถได้รับควันบุหรีมือสองที่ฟุ้งกระจายในอากาศและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรีมือสอง รวมทั้งไม่เหมาะสมสำหรับผู้สุขุบบุหรีที่เป็นผู้โดยสารต่างชาติที่ต้องเดินทางระหว่างประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยแล้วมีความต้องการสุขุบบุหรี ทำให้ประเทศไทยสมควรมีการผลักดันให้มีการออกมาตรการควบคุมยาสูบในเรื่องการกำหนดเขตสุขุบบุหรีใหม่เพื่อให้สามารถคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรีมือสองได้อย่างสมบูรณ์และเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้บริการ

ผู้เขียนมีข้อสังเกตสำหรับเขตสุขุบบุหรีในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย ที่ผู้เขียนศึกษาเฉพาะเขตสุขุบบุหรีของท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมือง ดังนี้

1. ควันบุหรีอยู่ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือ สิ่งปลูกสร้างของท่าอากาศยานสามารถลอยฟุ้งกระจายได้อย่างไร้ทิศทาง

ผู้เขียนมีข้อสังเกตว่าเมื่อควันบุหรีอยู่ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือ สิ่งปลูกสร้างจะสามารถลอยฟุ้งกระจายได้อย่างไร้ทิศทาง โดยไม่สามารถควบคุมทิศทางการฟุ้งกระจายของควันบุหรีได้ และควันบุหรีนี้เดินทางได้ไกลกว่าที่จะคาดหมายได้ การระบุเขตปลอดบุหรีว่าต้องห่างออกมาในระยะทางไกลเพียงใดที่จะไม่ทำให้ควันบุหรีฟุ้งกระจายมาถึงจึงไม่อาจเพียงพอ ผู้ไม่สุขุบบุหรียังสามารถได้รับควันบุหรีมือสองที่ฟุ้งกระจายได้ และเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรีมือสอง การที่เขตสุขุบบุหรีในท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองตั้งอยู่บริเวณประตูของทั้งฝั่งขาเข้า (Arrival) และฝั่งขาออก (Departure) รวมทั้งพื้นที่อื่น ๆ ของท่าอากาศยานตามที่ได้อธิบายไว้ในบทที่ 4 ของเอกัตศึกษาฉบับนี้ ผู้เขียนเห็นว่ากรณีที่เขตสุขุบบุหรีตั้งอยู่ภายนอกอาคารท่าอากาศยาน แต่ยังไม่ห่างจากบริเวณประตูของตัวอาคารท่าอากาศยานจึงมีความเป็นไปได้

ที่อากาศที่ประกอบด้วยควันบุหรี่มือสองจะลอยปะปนเข้าภายในบริเวณอาคารของตัวท่าอากาศยาน ประกอบกับอยู่ในบริเวณที่ผู้ใช้บริการท่าอากาศยานสามารถใช้เส้นทางนั้นได้ทำให้จึงยังสามารถได้รับ ควันบุหรี่มือสองได้

2. เขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานของประเทศไทยจะสามารถถูกจัดให้เขตสูบบุหรี่ได้เฉพาะ บริเวณพื้นที่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างของท่าอากาศยานนานาชาติเป็นข้อจำกัดสำหรับผู้สูบบุหรี่ที่เป็นผู้โดยสารต่างชาติที่ต้องเดินทางระหว่างประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย

ผู้เขียนมีข้อสังเกตว่าเมื่อเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานของประเทศไทยจะถูกจัดได้เฉพาะบริเวณ พื้นที่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้าง ทำให้เมื่อผู้สูบบุหรี่ที่เป็นผู้โดยสารต่างชาติที่ต้องเดินทาง ระหว่างประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย รวมทั้งผู้สูบบุหรี่ที่เป็นผู้โดยสารต่างชาติที่มีการแวะพักเครื่องระหว่างทาง (Transit) หรือมีการเปลี่ยน เครื่องระหว่างทาง (Transfer) โดยที่ในระหว่างรอขึ้นเครื่องใหม่อีกครั้งเพื่อไปยังท่าอากาศยาน ปลายทาง ผู้สูบบุหรี่จะไม่สามารถสูบบุหรี่ได้ในระหว่างที่มีการแวะพักที่ท่าอากาศยานประเทศไทย เนื่องจากเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานของประเทศไทยอยู่บริเวณพื้นที่นอกตัวอาคารของ ท่าอากาศยาน หากผู้สูบบุหรี่ที่เป็นผู้โดยสารต่างชาติที่เดินทางระหว่างประเทศซึ่งอาจจะเดินทางมา เป็นระยะเวลายาวนานหลายชั่วโมง และมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยาน นานาชาติของประเทศไทย แล้วมีความต้องการสูบบุหรี่จะต้องดำเนินการผ่านขั้นตอนตรวจคน เข้าเมือง กล่าวคือในกรณีที่เป็นผู้โดยสารชาวต่างชาติ ผู้โดยสารขาเข้าจะต้องกรอกรายละเอียดประวัติ ข้อมูลลงในเอกสารผู้โดยสารขาเข้าหมายเลข 6 (ใบ ตม.6) ที่เป็นหลักฐานสำหรับการติดต่อในขณะที่ ผู้โดยสารพำนักอยู่ที่ประเทศไทย²⁷⁸ หรืออาจต้องมีวีซ่าสำหรับผู้เดินทางเข้าประเทศ (Visas and Travel Documents) หากผู้โดยสารที่ไม่มีวีซ่าขาเข้าจะต้องติดต่อขอวีซ่าที่เคาน์เตอร์ผู้โดยสาร ขาเข้าพร้อมกับชำระค่าธรรมเนียม 300 บาท²⁷⁹ รวมทั้งข้อกำหนดต่าง ๆ ของท่าอากาศยาน ณ ขณะนั้น ๆ และขึ้นอยู่กับข้อกำหนดเฉพาะของแต่ละสายการบินที่ผู้โดยสารรายนั้น ๆ เดินทางมา โดยผู้สูบบุหรี่ที่เป็นผู้โดยสารต่างชาติที่อยู่ระหว่างต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยาน

²⁷⁸ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), “คำแนะนำผู้โดยสาร,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 16 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา:

<https://www.airportthai.co.th/th/%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B9%81%E0%B8%99%E0%B8%B0%E0%B8%99%E0%B8%B3%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B9%82%E0%B8%94%E0%B8%A2%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%82%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%B2/>

²⁷⁹ เรื่องเดียวกัน.

นานาชาติของประเทศไทยจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนตรวจคนเมืองดังกล่าวเพื่อจะได้ออกมาสูบบุหรี่ภายนอกอาคารของท่าอากาศยาน อีกทั้งยังมีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลาในระหว่างรอขึ้นเครื่องใหม่อีกครั้งเพื่อไปยังท่าอากาศยานปลายทาง เช่น ในกรณีที่มีเวลารอขึ้นเครื่องใหม่อีกครั้งมีระยะเวลาไม่มาก เวลาอาจไม่เพียงพอสำหรับที่จะดำเนินการผ่านขั้นตอนตรวจคนเข้าเมืองเพื่อออกมาสูบบุหรี่ภายนอกอาคารของท่าอากาศยาน ซึ่งจะทำให้ผู้สูบบุหรี่รายนั้นอาจไม่สามารถสูบบุหรี่ได้ตามที่ต้องการและจะไม่สามารถสูบบุหรี่ได้จนกว่าการเดินทางของเขาจะแล้วเสร็จ รวมทั้งการผ่านขั้นตอนตรวจคนเข้าเมืองเป็นขั้นตอนที่ยุ่งยากสำหรับผู้โดยสารต่างชาติที่เขาต้องการสูบบุหรี่ในระหว่างเดินทางและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย

3. เขตสูบบุหรี่หรือห้องสูบบุหรี่ไม่ควรตั้งอยู่ภายในตัวอาคารของท่าอากาศยาน

ผู้เขียนมีความเห็นว่าการมีห้องสูบบุหรี่ภายในอาคารท่าอากาศยานไม่ได้เป็นการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองได้อย่างสมบูรณ์ เขตสูบบุหรี่หรือห้องสูบบุหรี่จึงไม่ควรตั้งอยู่ภายในตัวอาคารของท่าอากาศยาน เนื่องจากตามข้อมูลผลการศึกษามีข้อสรุปว่าห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานไม่สามารถป้องกันการกระจายของควันบุหรี่ได้ตามการศึกษาของศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคแห่งชาติ (ประเทศสหรัฐอเมริกา) ที่ศึกษาและตรวจวัดค่าฝุ่นละออง PM 2.5 ภายในห้องสูบบุหรี่ของท่าอากาศยานในประเทศสหรัฐอเมริกามีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่วัดได้จากท่าอากาศยานที่ประกาศให้ภายในอาคารเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่ 23 เท่า รวมทั้งภายในตัวอาคารที่อยู่บริเวณนอกห้องสูบบุหรี่มีค่าเฉลี่ยฝุ่นละออง PM 2.5 สูงกว่าค่าเฉลี่ยที่วัดได้จากท่าอากาศยานที่ประกาศให้ภายในอาคารเป็นสถานที่ปลอดบุหรี่ 5 เท่า²⁸⁰ ประกอบกับข้อมูลการศึกษาของประเทศไทยที่ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) ที่ได้ศึกษาวัดคุณภาพอากาศและการปนเปื้อนควันบุหรี่มือสองในท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ผลการศึกษาพบว่าห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิมีปริมาณฝุ่นละออง PM 2.5 สูงกว่าค่าเฉลี่ยของห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานในประเทศสหรัฐอเมริกาถึง 4.1 เท่า²⁸¹ การศึกษานี้ได้แสดงหลักฐานเชิงประจักษ์ให้เห็นว่าระดับฝุ่นละออง PM 2.5 ทั้งข้างในห้องสูบบุหรี่และบริเวณด้านหน้าประตูห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิของประเทศไทยนั้นมีระดับสูงมาก แสดงว่ามีควันบุหรี่มือสองอยู่ในระดับสูงมากด้วยนั่นเอง ผู้เขียนมีความเห็นว่าการมีห้องสูบบุหรี่ภายในอาคารท่าอากาศยาน ควันบุหรี่มือสองจะสามารถฟุ้งกระจายออกมาได้ขณะเปิดหรือปิดประตู ทำให้ควันบุหรี่มือสอง

²⁸⁰ ผู้จัดการออนไลน์, “ห้องสูบบุหรี่ “สนามบิน” ค่าฝุ่นพิษสูงมาก ศจย.ร่อน จม.ขอบคุณ ทอท.ลุย 6 ท่าอากาศยานเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 9 ตุลาคม 2564. แหล่งที่มา:

<https://mgronline.com/qol/detail/9620000033063>

²⁸¹ เรื่องเดียวกัน.

ลอยปะปนอยู่ในตัวอาคารท่าอากาศยาน และจะเป็นอันตรายต่อผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง ผู้เขียนมีความเห็นว่าวิธีการที่ลดและกำจัดความเสี่ยงการได้รับควันบุหรี่มือสองที่ได้ผลดีที่สุดคือการห้ามสูบบุหรี่ในตัวอาคารท่าอากาศยาน

4. เขตสูบบุหรี่ของท่าอากาศยานควรเป็นพื้นที่เฉพาะภายนอกอาคารท่าอากาศยานโดยเป็นพื้นที่ปิดมีการออกแบบระบบระบายอากาศที่ดีเพื่อป้องกันไม่ให้ควันบุหรี่มือสองลอยออกมาปะปนในอากาศ

การจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ภายนอกอาคารท่าอากาศยาน และการที่ควันบุหรี่มือสองอยู่ภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือ สิ่งปลูกสร้างจะสามารถลอยฟุ้งกระจายได้อย่างไร้ทิศทาง โดยไม่สามารถควบคุมทิศทางการฟุ้งกระจายของควันบุหรี่ได้ รวมทั้งการจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ภายนอกอาคารท่าอากาศยานไม่ได้เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูบบุหรี่ที่เป็นผู้โดยสารต่างชาติที่ต้องเดินทางระหว่างประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย อย่างไรก็ตามนั้นการกำหนดเขตสูบบุหรี่ที่เป็นพื้นที่เฉพาะภายนอกอาคารท่าอากาศยานโดยเป็นพื้นที่ปิดมีการออกแบบระบบระบายอากาศที่ดีเพื่อป้องกันไม่ให้ควันบุหรี่มือสองลอยออกมาปะปนในอากาศจะเป็นการคุ้มครองสุขภาพผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองได้

ผู้เขียนได้ศึกษาในข้อบังคับ SMOKING (PROHIBITION IN CERTAIN PLACES) REGULATIONS 2018 ของประเทศสิงคโปร์พบว่าจะมีการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่สำหรับของแต่ละสถานที่ที่จะสามารถสูบบุหรี่ได้ โดยสิ่งอำนวยความสะดวกในการสูบบุหรี่นี้สามารถตั้งอยู่ในสถานที่ใด ๆ ที่ระบุไว้ และจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้สำหรับสถานที่แห่งนั้นด้วย และ สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่นั้นอาจเป็นพื้นที่ที่ไม่ถูกปิดล้อมหรือห้องที่ปิดไว้ โดยที่ในกรณีสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่นั้นเป็นห้องที่ปิดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีการระบายอากาศอย่างอิสระ และจะต้องแสดงเครื่องหมายที่เห็นได้ชัดเจนที่อยู่ใกล้ หรืออยู่ภายใน-ภายนอกของสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่โดยระบุว่าพื้นที่หรือห้องนั้นกำหนดไว้สำหรับสูบบุหรี่ และจะต้องมีภาชนะสำหรับทิ้งอย่างน้อยหรือมากกว่าหนึ่งถัง

ผู้เขียนเห็นด้วยกับการกำหนดเขตสูบบุหรี่ที่เป็นห้องที่ปิดล้อมลักษณะนี้ แต่ผู้เขียนยังมีความเห็นต่างในส่วนที่ประเทศสิงคโปร์ได้มีการกำหนดว่าสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่นั้นเป็นห้องที่ปิดล้อม โดยสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่จะต้องมีพื้นที่ไม่เกิน ร้อยละ 10 ของพื้นที่ทั้งหมดของพื้นที่ในร่ม (Indoor area) นั้นเท่ากับว่าสิ่งอำนวยความสะดวกของการสูบบุหรี่นั้นเป็นห้องที่ปิดล้อมที่อยู่ภายในอาคารเดียวกัน ผู้เขียนเห็นว่าควันบุหรี่มือสองในห้องสูบบุหรี่อยู่ภายในอาคารเดียวกันจะสามารถพัดลอยออกมานอกห้องจากการเปิดปิดประตูห้องได้ และทำให้ผู้ที่อยู่ภายในอาคารนั้นได้รับควันบุหรี่มือสองที่ลอยปะปนมาในอากาศ แต่การกำหนดเขตสูบบุหรี่ที่เป็น

พื้นที่ปิดโดยตั้งเป็นอาคารเฉพาะสำหรับการสูบบุหรี่ที่แยกจากอาคารหลัก จะเป็นพื้นที่ปิดที่ผู้สูบบุหรี่จะสามารถเข้าไปสูบบุหรี่ได้เป็นการเฉพาะที่มีระบบกรองอากาศเพื่อกรองอากาศให้บริสุทธิ์ขึ้น และออกแบบระบบระบายอากาศที่ดีเพื่อป้องกันไม่ให้ควันบุหรี่มือสองลอยออกนอกพื้นที่ปิดนั้นแล้วมาปะปนในอากาศจะเป็นการคุ้มครองสุขภาพผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. การจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ในพื้นที่นอกอาคารโรงเรือน หรือ สิ่งปลูกสร้าง โดยคำว่า “อาคาร” และ “โรงเรือน” รวมถึง “สิ่งปลูกสร้าง” ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ไม่ได้ให้นิยามความหมายของคำเหล่านี้ไว้ จึงต้องอาศัยนิยามความหมายของคำต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และคำแนะนำของ FCTC มาใช้ประกอบ

เมื่อพิจารณาประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 ที่ได้ประกาศให้ท่าอากาศยานเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่นอกอาคาร โรงเรือน สิ่งปลูกสร้างได้ แต่ได้ให้ท่าอากาศยานมีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ด้วย กล่าวคือมีการกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดซึ่งใช้ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นทั้งภายในและภายนอกอาคาร โรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างบริเวณที่จัดไว้ให้ผู้มารับบริการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะมั่วหรือไม่ก็ตามเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่ทั้งนี้สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ในพื้นที่นอกอาคารโรงเรือน หรือ สิ่งปลูกสร้างได้ ซึ่งคำว่า “อาคาร” และคำว่า “โรงเรือน” รวมถึงคำว่า “สิ่งปลูกสร้าง” ในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ไม่ได้ให้นิยามความหมายของคำเหล่านี้ไว้ จึงต้องอาศัยนิยามความหมายของคำต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาใช้ประกอบ

โดยมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ให้นิยามของ “อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ และหมายความรวมถึง (1) อัฒจันทร์หรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนของประชาชน (2) เชื้อน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ อุโมงค์ คานเรือ ท่าเรือ ท่าจอดเรือ รั้ว กำแพง หรือประตู ที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะ หรือสิ่งที่สร้างขึ้นให้บุคคลทั่วไปใช้สอย (3) ป้ายหรือสิ่งที่สร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย (ก) ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะและมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตร หรือมีน้ำหนักรวมทั้งโครงสร้างเกินสิบกิโลกรัม (ข) ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้วระยะห่างจากที่สาธารณะมีน้อยกว่าความสูงของป้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดินและมีขนาดหรือมีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง (4) พื้นที่หรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กั๊บล้อ และทางเข้าออกของรถสำหรับอาคาร

ที่กำหนด (5) สิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงส่วนต่าง ๆ ของอาคารด้วย²⁸² อีกทั้งแนวปฏิบัติตาม FCTC มาตรา 8 แนะนำให้คำว่า “ภายในอาคาร” (หรือ “สถานที่ปิด”) ควรถูกกำหนดความหมายให้รวมถึง “พื้นที่ที่ถูกคลุมด้วยหลังคา หรือพื้นที่ที่มีผนังหรือขอบกั้นมากกว่า 1 ด้านปิดล้อม โดยไม่คำนึงถึงชนิดของวัสดุของหลังคา ผนังหรือขอบกั้นนั้น และไม่คำนึงว่าเป็นโครงสร้างแบบถาวรหรือสร้างชั่วคราว”²⁸³

ทำให้สิ่งนี้เป็นข้อจำกัดของการกำหนดเขตสูบบุหรี่ที่เป็นพื้นที่เฉพาะภายนอกอาคาร ทำอากาศยานที่เป็นพื้นที่ปิดที่มีการออกแบบระบบระบายอากาศที่ดีเพื่อป้องกันไม่ให้ควันบุหรี่มือสองลอยออกมาปะปนในอากาศ

6. ผู้รับผิดชอบเขตสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยไม่เข้าใจพฤติกรรมของผู้โดยสารที่เป็นผู้สูบบุหรี่

ผู้เขียนมีความเห็นว่าท่าอากาศยานนานาชาติในประเทศไทยควรจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ด้วย เนื่องจากผู้สูบบุหรี่ที่เป็นผู้โดยสารต่างชาติที่ต้องเดินทางระหว่างประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย เมื่อมีการยกเลิกห้องสูบบุหรี่ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยผู้สูบบุหรี่จะได้รับผลกระทบอย่างมาก โดยเฉพาะผู้โดยสารต่างชาติที่มีการแวะพักเครื่องระหว่างทาง (Transit) หรือมีการเปลี่ยนเครื่องระหว่างทาง (Transfer) โดยที่ในระหว่างรอขึ้นเครื่องใหม่อีกครั้งเพื่อไปยังท่าอากาศยานปลายทาง หากผู้โดยสารมีความต้องการสูบบุหรี่แต่ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยไม่มีพื้นที่สูบบุหรี่หรือเขตสูบบุหรี่ที่จัดไว้ให้ผู้โดยสารที่เดินทางมาเป็นระยะเวลาสั้น เมื่อลงเครื่อง ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยกลับไม่มีห้องสูบบุหรี่หรือเขตสูบบุหรี่ที่จัดไว้ให้ ผู้เขียนมีความเห็นว่าการไม่มีห้องสูบบุหรี่หรือเขตสูบบุหรี่ที่จัดไว้ให้จะยิ่งทำให้ผู้โดยสารที่ต้องการสูบบุหรี่เมื่อทนนไม่ไหวอาจลักลอบสูบบุหรี่ เช่น ลักลอบสูบบุหรี่ในห้องน้ำ โดยยอมเสียค่าปรับ ซึ่งการลักลอบสูบบุหรี่ในห้องน้ำจะสร้างผลกระทบต่อผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง รวมทั้งไม่เป็นการสร้างสุขลักษณะที่ดีแก่ผู้ใช้ห้องน้ำ ผู้เขียนมีความเห็นว่าการกำหนดมาตรการเช่นนี้ไม่ได้เป็นการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่ได้รับควันบุหรี่มือสองอย่างสมบูรณ์

รวมทั้งการที่จะส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการบินของอาเซียน ซึ่งมีส่วนช่วยกระตุ้นด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ทั้งยังเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ หากท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยไม่เข้าใจพฤติกรรมของผู้โดยสารที่เป็น

²⁸² “พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522.” มาตรา 4

²⁸³ “Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke” Definitions

ผู้สูบบุหรี่ ผู้โดยสารที่มีตารางเดินทางที่จะต้องแวะพักเครื่องระหว่างทาง (Transit) หรือมีการเปลี่ยนเครื่องระหว่างทาง (Transfer) เพื่อไปยังท่าอากาศยานปลายทาง ผู้โดยสารที่เป็นผู้สูบบุหรี่อาจไปเลือกใช้สายการบินอื่น โดยที่เขาอาจไม่ต้องการเดินทางโดยสายการบินของประเทศไทยเนื่องจากต้องแวะพักระหว่างทางที่ท่าอากาศยานนานาชาติประเทศไทยแล้วไม่มีห้องสูบบุหรี่หรือเขตสูบบุหรี่ที่จัดไว้ให้ หากเป็นลักษณะแบบนี้สายการบินของประเทศไทยจะได้รับผลกระทบตามไปด้วย เพราะผู้โดยสารต่างชาติส่วนใหญ่เป็นชาวจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ยุโรป ซึ่งส่วนใหญ่มีพฤติกรรมสูบบุหรี่²⁸⁴ ทั้งนี้ผู้โดยสารที่เป็นผู้สูบบุหรี่อาจเลือกใช้สายการบินอื่น เช่น ไปแวะพักเครื่องระหว่างทาง (Transit) หรือเปลี่ยนเครื่องระหว่างทาง (Transfer) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศอื่นก็ได้ อย่างไรก็ตาม ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยที่ผู้เขียนได้ศึกษา ได้แก่ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานนานาชาติดอนเมืองถือเป็นท่าอากาศยานนานาชาติ (International Airport) จึงควรพิจารณาว่าเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ในพื้นที่นอกอาคารโรงเรือน หรือ สิ่งปลูกสร้าง ลักษณะนี้อาจไม่เหมาะสมกับการให้บริการของท่าอากาศยานนานาชาติ

โดยในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 44 กำหนดว่าในกรณี que เขตปลอดบุหรี่ใดมีประกาศกำหนดเขตสูบบุหรี่ ผู้ดำเนินการอาจจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ได้ โดยต้องมีสภาพและลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (1) มีเครื่องหมายติดแสดงไว้ให้เห็นได้โดยชัดเจนว่าเป็นเขตสูบบุหรี่
- (2) ไม่อยู่ในบริเวณทางเข้าออกของสถานที่หรือยานพาหนะนั้น หรือในบริเวณอื่นใดอันเปิดเผยเห็นได้ชัด
- (3) มีพื้นที่เป็นสัดส่วนชัดเจน โดยคำนึงถึงการระบายอากาศที่เหมาะสม และไม่มีลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น
- (4) แสดงสื่อรณรงค์เพื่อการลด ละ เลิกการบริโภคผลิตภัณฑ์ยาสูบตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ
- (5) มีสภาพและลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

ทั้งนี้สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยถูกบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และได้มีการรับรองสิทธิและเสรีภาพ กล่าวคือบุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย²⁸⁵ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน และบุคคลย่อมได้รับ

²⁸⁴ ผู้จัดการออนไลน์, “‘สุเมธ’ บี้ ทอท.คืนห้องสูบบุหรี่ให้ผู้โดยสาร,” [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 18 ธันวาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://mgronline.com/daily/detail/9620000029454>

²⁸⁵ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.” มาตรา 28

ความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข²⁸⁶ ในชีวิตและร่างกาย เสรีภาพในเคหสถาน ประชาชนทุกคนมีสิทธิได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย อย่างไรก็ตามการสูบบุหรี่เป็นสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญตราบเท่าที่ การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น²⁸⁷ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้บัญญัติเกี่ยวกับหลักประกันในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ และในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย โดยต้องมีผลบังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง²⁸⁸ ซึ่งรัฐธรรมนูญได้กำหนดและคำนึงถึงการก่อให้เกิดผลอย่างแท้จริงในทางปฏิบัติของสิทธิและเสรีภาพ

มาตรการควบคุมยาสูบของประเทศไทยในการที่จะปกป้องสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ รวมทั้งการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง ที่แม้รัฐธรรมนูญจะได้มีการรับรองในเรื่องสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย รวมถึงการมีเสรีภาพในเคหสถาน แต่เมื่อผู้สูบบุหรี่แล้วปล่อยควันบุหรี่ที่ไม่สามารถควบคุมได้ และฟุ้งกระจายออกมาโดยเกิดเป็นควันบุหรี่มือสองไปส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่นั้นเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้อื่นด้วยจึงควรกำหนดสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ เพื่อสามารถคุ้มครองสุขภาพได้อย่างสูงสุด

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561 โดยได้กำหนดให้ท่าอากาศยานเป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ โดยกำหนดให้พื้นที่และบริเวณทั้งหมดทั้งภายในและภายนอกอาคารเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดให้มีเขตสูบบุหรี่เป็นการเฉพาะได้ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะว่าผู้ดำเนินการของท่าอากาศยานนานาชาติควรจัดให้มีเขตสูบบุหรี่ที่ต้องมีสภาพและ

²⁸⁶ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.” มาตรา 33

²⁸⁷ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.” มาตรา 25

²⁸⁸ “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.” มาตรา 26

ลักษณะตามที่พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 มาตรา 44 ระบุ และเพื่อความสมบูรณ์ของการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะที่ผู้รับผิดชอบของท่าอากาศยานนานาชาติในประเทศไทย ควรพิจารณาดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

1. กำหนดเขตสูบบุหรี่ที่เป็นพื้นที่ปิดโดยเฉพาะ หรือตั้งเป็นอาคารเฉพาะสำหรับการสูบบุหรี่ที่แยกจากตัวอาคารท่าอากาศยาน

1.1 เขตสูบบุหรี่เป็นพื้นที่ปิดโดยเฉพาะ หรือตั้งเป็นอาคารเฉพาะสำหรับการสูบบุหรี่ที่แยกจากตัวอาคารท่าอากาศยานโดยผู้สูบบุหรี่จะสามารถเข้าไปสูบบุหรี่ได้เป็นการเฉพาะ รวมทั้งสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้รถเข็นด้วย และควรมีเขตสูบบุหรี่ที่เป็นพื้นที่ปิดโดยเฉพาะหรือตั้งเป็นอาคารเฉพาะสำหรับการสูบบุหรี่ที่แยกจากตัวอาคารท่าอากาศยาน โดยควรมีอย่างน้อย 1 เขตสูบบุหรี่ที่ตั้งอยู่ใกล้บริเวณฝั่งขาออก (Departure) หรือ Departure Transit Hall เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารต่างชาติที่ต้องเดินทางระหว่างประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย

1.2 ภายในเขตสูบบุหรี่ควรมีระบบกรองอากาศเพื่อกรองอากาศให้บริสุทธิ์ขึ้น มีระบบในการกำจัดกลิ่นและควันบุหรี่โดยกำจัดกลิ่นไม่พึงประสงค์ ก๊าซและอนุภาคที่เป็นอันตรายจะถูกกรองด้วยตัวกรองอากาศ (Filter) ระบบการกรองอากาศจะทำให้อากาศสะอาดขึ้น สิ่งแวดล้อมปลอดภัยป้องกันการได้รับควันบุหรี่มือสองและก๊าซอันตราย โดยควันบุหรี่สามารถไหลผ่านตัวกรองอากาศ (Filter) แล้วถูกกรองอากาศออกมาเป็นอากาศสะอาด เพื่อให้มั่นใจว่าอากาศที่กรองแล้วเมื่อออกจากห้องสูบบุหรี่จะสะอาดขึ้น

1.3 ภายในเขตสูบบุหรี่ควรมีระบบระบายอากาศที่ระหนักถึงเรื่องสุขภาพ และมีอุปกรณ์ตรวจจับควันก่อนที่จะฟุ้งกระจายออกไปภายนอกเพื่อป้องกันไม่ให้ควันบุหรี่มือสองลอยออกนอกพื้นที่และภายในพื้นที่ควรมีพัดลมที่มีประสิทธิภาพสูงที่สามารถปรับความเร็วของการไหลเวียนของอากาศได้ขณะมีผู้สูบบุหรี่ใช้บริการเพื่อควบคุมกลิ่นและควันบุหรี่ และมีแรงดันอากาศสะอาดที่บริเวณประตูที่สามารถป้องกันไม่ให้ควันบุหรี่มือสองลอยออกไปยังพื้นที่ภายนอกไป

1.4 วัสดุของในการก่อสร้างเขตสูบบุหรี่จะต้องมีความปลอดภัยจากไฟไหม้ มีความสามารถทนไฟ และมีความปลอดภัยคงทน

1.5 ตัวเก้าอี้และกันบุหรี่ที่อยู่ภายในเขตสูบบุหรี่จะต้องถูกเก็บบรรจุในกล่องอลูมิเนียมที่ป้องกันการเกิดประกายไฟและป้องกันกลิ่นฟุ้งกระจาย

2. ผู้ออกแบบอาคารควรคำนึงในเรื่องของสถานที่ที่กำหนดให้เป็นเขตสูบบุหรี่ รวมทั้งขอบเขตของการควบคุมทางวิศวกรรมในเรื่องคุณภาพอากาศ

ในการสร้างส่วนต่อขยายของท่าอากาศยานนานาชาติ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะให้ผู้ออกแบบอาคาร ควรคำนึงในเรื่องของสถานที่ที่กำหนดให้เป็นเขตสุขุบบุหรี่ด้วย รวมทั้งขอบเขตของการควบคุม ทางวิศวกรรมในเรื่องคุณภาพอากาศ หรือควันบุหรี่มือสองที่จะเกิดขึ้น เช่น ปัจจุบันมีโครงการก่อสร้าง ส่วนต่อขยายด้านทิศเหนือ(North Expansion) หรือ Terminal 2 ของท่าอากาศยานนานาชาติ สุวรรณภูมิ ผู้รับผิดชอบของท่าอากาศยานรวมทั้งผู้ออกแบบอาคารควรคำนึงในเรื่องของสถานที่ที่กำหนดให้เป็นเขตสุขุบบุหรี่ด้วย ควรเข้าใจพฤติกรรมของผู้โดยสารที่เป็นผู้สูบบุหรี่ที่ต้องเดินทาง ระหว่างประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย ที่มีความต้องการสุขุบบุหรี่ จึงควรกำหนดเขตสุขุบบุหรี่ที่เหมาะสมและกำหนดเขตสุขุบบุหรี่เพื่อคุ้มครอง สุขภาพผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองด้วย

3. เขตสุขุบบุหรี่ที่เป็นพื้นที่ปิดโดยเฉพาะ หรือตั้งเป็นอาคารเฉพาะสำหรับการสูบบุหรี่ที่แยก จากตัวอาคารท่าอากาศยานควรมีการตรวจสอบ และบำรุงรักษาตัวอาคารและระบบอุปกรณ์ ประกอบอาคารอย่างสม่ำเสมอ

การติดตามทดสอบวัดคุณภาพอากาศและการปนเปื้อนควันบุหรี่มือสองในท่าอากาศยาน นานาชาติเป็นประจำ และควรมีการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอจะช่วยรับประกันและทำให้มั่นใจ ได้ว่าระบบนี้จะสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และมีความปลอดภัยจากไฟไหม้ สามารถคุ้มครองสุขภาพผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองได้อย่างสูงสุด

4. การอำนวยความสะดวกในเรื่องการสูบบุหรี่ของผู้โดยสารที่เป็นผู้สูบบุหรี่ที่ต้องเดินทาง ระหว่างประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight)

โดยผู้สูบบุหรี่ที่เป็นผู้โดยสารต่างชาติที่อยู่ระหว่างต่อเครื่อง (Connecting Flight) แวะพัก เครื่องระหว่างทาง (Transit) หรือมีการเปลี่ยนเครื่องระหว่างทาง (Transfer) ณ ท่าอากาศยาน นานาชาติของประเทศไทยจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนตรวจคนเมืองเพื่อจะได้ออกมาสูบบุหรี่ ภายนอกอาคารของท่าอากาศยาน กรณีนี้ควรมีการอำนวยความสะดวกในขั้นตอนตรวจคนเข้าเมือง เช่น ช่องทางพิเศษสำหรับผู้โดยสารที่มีความต้องการสูบบุหรี่ โดยผู้โดยสารขาเข้าจะต้องกรอก รายละเอียดประวัติข้อมูลลงในเอกสารผู้โดยสารขาเข้าหมายเลข 6 (ใบ ตม.6) โดยในช่องที่พำนัก ในประเทศไทยอาจให้เขียนว่า “Transit for smoking” จะทำให้เป็นการกระชับเวลาเมื่อกลับมา ขึ้นเครื่องจะได้ไม่ต้องไปที่ Counter Check-in ของสายการบินแล้วให้ผ่านขั้นตอนตรวจคนเข้าเมือง กลับมาในช่องทางพิเศษสำหรับผู้โดยสารที่มีความต้องการสูบบุหรี่รูปแบบเดิม เพื่อที่จะสามารถ อำนวยความสะดวกให้กับผู้โดยสารที่เป็นผู้สูบบุหรี่ที่ต้องเดินทางระหว่างประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยได้

ทั้งนี้ท่าอากาศยานนานาชาติในประเทศไทยอาจมีข้อจำกัดในเรื่องของสถานที่ ในเรื่องพื้นที่เดิม รวมทั้งงบประมาณในการก่อสร้าง บำรุงรักษา แต่หากผู้รับผิดชอบท่าอากาศยานนานาชาติทั้ง 2 แห่ง ที่ผู้เขียนศึกษาดำเนินการกำหนดเขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองได้อย่าง สมบูรณ์จะเป็นประโยชน์ต่อท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทยทั้งในเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการท่าอากาศยาน และสร้างความพึงพอใจแก่ผู้โดยสารที่เป็นผู้สูบบุหรี่ที่เดินทางระหว่าง ประเทศและมาต่อเครื่อง (Connecting Flight) ณ ท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย

ผู้เขียนมีความเห็นว่ารัฐควรพิจารณาดำเนินการปรับปรุงกฎหมายลำดับรองในลักษณะดังกล่าว เพื่อเป็นกลไกทางกฎหมายในการควบคุมยาสูบ และเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง ในท่าอากาศยานนานาชาติของประเทศไทย ทั้งนี้ตามกรอบอนุสัญญาองค์การอนามัยโลกว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO Framework Convention on Tobacco Control: FCTC) ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการคุ้มครองประชาชนให้ปลอดภัยจากผลร้ายของการบริโภคยาสูบและการสูดดมควันบุหรี่ และประเทศไทยเป็นภาคีและจะต้องปฏิบัติตามให้ได้ขั้นต่ำตามที่ FCTC เสนอ โดยรัฐจะต้องระลึกว่า มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ได้พิสูจน์ชัดแล้วว่า การสูดดมควันบุหรี่เป็นสาเหตุของการเกิดโรค การเสียชีวิต รวมถึงความพิการต่าง ๆ ทำให้ประชาชนทุกคนควรได้รับการป้องกันจากการสัมผัสกับ ควันบุหรี่ในทั้งหมดของบริเวณภายในอาคารสถานที่สาธารณะทั้งหมดจะต้องปลอดบุหรี่ โดยกฎหมาย เป็นสิ่งที่จำเป็นในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสอง

ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรมีสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่เพิ่มขึ้น อีก 1 ประเภทสำหรับท่าอากาศยานนานาชาติ โดยให้ท่าอากาศยานนานาชาติเป็นสถานที่ สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ประเภทที่ 5 พื้นที่และบริเวณทั้งหมดที่ใช้ ประกอบภารกิจของสถานที่นั้นเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถกำหนดเขตสูบบุหรี่ที่เป็นพื้นที่ปิด โดยเฉพาะ หรือตั้งเป็นอาคารเฉพาะสำหรับการสูบบุหรี่ที่แยกจากตัวอาคารหลักของสถานที่นั้น และดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้เขียน ทั้ง 4 ข้อก่อนหน้าเพื่อที่ท่าอากาศยานนานาชาติจะได้มี เขตสูบบุหรี่เพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ได้รับควันบุหรี่มือสองได้อย่างสมบูรณ์ และเป็นประโยชน์สูงสุด แก่ผู้ให้บริการ จึงควรปรับปรุงกฎหมายลำดับรองนั้นคือประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนด ประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด ของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอดบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. โดยเพิ่มสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่เพิ่มขึ้นอีก 1 ประเภทสำหรับ ท่าอากาศยาน เพื่อการปกป้องบุคคลจากการสูดดมควันบุหรี่ในตัวอาคารของท่าอากาศยาน และการดำเนินการดังกล่าวนี้ เป็นประโยชน์แก่ผู้ให้บริการท่าอากาศยานนานาชาติของ ประเทศไทย และสามารถต่อยอดไปในสถานที่สาธารณะอื่น ๆ ได้ด้วย

บรรณานุกรม

ตัวบทกฎหมาย

กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมกติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Convent on Economic, Social and Cultural Rights : ICESCR).

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดประเภทหรือชื่อของสถานที่สาธารณะ สถานที่ทำงาน และยานพาหนะให้ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่และยานพาหนะเป็นเขตปลอด บุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ในเขตปลอดบุหรี่ พ.ศ. 2561.

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและวิธีการในการแสดงเครื่องหมายเขตปลอดบุหรี่และ เครื่องหมายเขตสูบบุหรี่ พ.ศ. 2561.

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2540 เรื่อง สภาพและลักษณะของเขตสูบบุหรี่ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522.

พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535.

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child).

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women).

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women).

Guidelines for implementation of Article 8: Protection from exposure to tobacco smoke.

WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL.

INFRASTRUCTURE PROTECTION ACT 2017 (ACT 41 OF 2017) INFRASTRUCTURE PROTECTION (PROTECTED AREAS) ORDER 2020.

หนังสือภาษาไทย

จินตนา ศิริวราศัย และ สมิง เก่าเจริญ, “โลหะหนัก...แคดเมียม (Cadmium)” ใน จุลสารพิษวิทยา
เดือนมกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2545 ปีที่ 10 ฉบับที่ 1, (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2545)

ชยพันธ์ สิทธิบุศย์ และ เสรณีย์ จุฬาสรีกุล, ผลิตภัณฑ์ยาสูบ: คู่มือการดำเนินงานควบคุมยาสูบ
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: ศรีศิริภัทร, 2562)

ชนิกา เจริญจิตต์กุล และ ชฎาภา ประเสริฐทรง, “บุหรี่ไฟฟ้า: ภัยเงียบของวัยรุ่น; E-cigarette: Silent
Dangers to Youth” ใน วารสารพยาบาลทหารบก ปีที่ 15 ฉบับที่ 3 (ก.ย.-ธ.ค.) 2557,
(กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2557)

ชาญชัย แสวงศักดิ์, คำอธิบายกฎหมายปกครอง, พิมพ์ครั้งที่ 16, (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2553)

นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์ และ ฉัตรสมუნ พงษ์ภิญโญ, ผลิตภัณฑ์ยาสูบ: นโยบายและมาตรการการควบคุม
เพื่อสุขภาพ, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์, 2560)

บรรเจิด สิงคะเนติ, หลักพื้นฐานของสิทธิและเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ๒๕๔๐, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2547)

มานิตย์ จุมปา, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540,
(กรุงเทพฯ: นิติธรรม, 2540)

รณชัย คงสกนธ์ และ อนุตเชษฐ์ พัฒนธีรปพน, รายงานสถานการณ์ การบริโภคยาสูบของประเทศ
ไทย พ.ศ.2562, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: สันทวีกิจ พรินติ้ง, 2563)

วรพจน์ วิศรุตพิชญ์, สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540,
พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: วิญญูชน, 2543)

วศิน พิพัฒน์ฉัตร, ““กฎ” ใหม่เขตปลอดบุหรี่ตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560”
ใน วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุข ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2562,
รวบรวมโดยกลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวง
สาธารณสุข, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2562)

วิรัตน์ ทองรอด, “บุหรี่ไฟฟ้ากับบุหรี่มวน ใครอันตราย?” ใน นิตยสารหมอชาวบ้าน ฉบับที่ 424
สิงหาคม 2557, ศ. นพ.ประเวศ วะสี, บรรณาธิการ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน,
2557)

วินัย แก้วมณี, “การระบายอากาศกับคุณภาพอากาศภายในที่พักอาศัย: VENTILATION WITH IAQ
OF RESIDENTIAL,” ใน สารสำหรับสมาชิกสมาคมวิศวกรรมปรับอากาศแห่งประเทศไทย ปี
ที่ 22 ฉบับที่ 79 ฉบับที่ 1/2562, (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2545)

ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.), “มาตรการห้ามนำเข้าบุหรี่ไฟฟ้าของประเทศไทย,” ใน ก้าวทันวิจัยกับ ศจย. ฉบับที่ 1 ปีที่12 ฉบับที่ พ.ศ.2563, รณชัย คงสกนธ์, บรรณาธิการ, (กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2545)

ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) มหาวิทยาลัยมหิดล, รายงานสถิติการบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ.2561, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: เจริญดีมีนคังการพิมพ์, 2561)

หทัย ชิตานนท์, งานสาธารณสุขก้าวหน้าด้วยกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมสุขภาพไทย, 2545)

อุดม รัฐอมฤต และคณะ, การอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา 28, (กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, 2544)

หนังสือภาษาอังกฤษ

Hamel J. A review of acute cyanide poisoning with a treatment update. (Crit Care Nurse, 2011)

HATAI CHITANONDH, Defeat in Trade Victory in Health, (Bangkok: Thailand Health Promotion Institute. The National Health Foundation, 2001)

TEKA. Filter System: Main Catalouge 2021. (N.p., 2011)

บทความภาษาไทย

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, “สุขภาพ สบายใจ ที่ไหน ๆ ก็ปลอดควันบุหรี่: smoke-free inside.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

https://dol.thaihealth.or.th/resourcecenter/sites/default/files/documents/_sbaayaicch_thiiaihnpdkhwanbuhrii1.pdf [เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2564]

กรองจิต วาทีสารกิจ, “เอกสารการฝึกอบรม พยาบาลและบุคลากรสาธารณสุขเพื่อช่วยให้นักเลิกบุหรี่: Building Capacity for Tobacco Control / Training Package 4 WHO 2013

Training for primary care providers.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<http://thailandsmokingcessation.com/admin/file/onlinecourses/29012019103708.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2564]

กรุงเทพธุรกิจ, “232? 201? 301?.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://www.bangkokbiznews.com/blogs/columnist/122457> [เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564]

กลุ่มพัฒนาวิชาการ สำนักควบคุมการบริโภคยาสูบ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, “ความรู้พื้นฐานและประเภทของผลิตภัณฑ์ยาสูบ.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<http://e-lib.ddc.moph.go.th/pdf/eb282/eb282.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2564]

กองงานคณะกรรมการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ กรมควบคุมโรค, “คกก.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบแห่งชาติ เห็นชอบยกร่างแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมยาสูบแห่งชาติ ฉบับที่สาม พ.ศ. 2565 – 2570 ชูประเด็น “ก้าวสู่สังคมไทยปลอดบุหรี่อย่างยั่งยืน”” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://ddc.moph.go.th/brc/news.php?news=15693&deptcode=brc> [เข้าถึงเมื่อ 1 ธันวาคม 2564]

กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย, “หมอเตือนคนกทม.สูบบุหรี่แถมรับฝุ่น PM2.5 อันตรายทุกวัน.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://sasusure.anamai.moph.go.th/site/newsDetail/84aeb2e9-ea9c-47da-9985-c30a8190fa65> [เข้าถึงเมื่อ 16 กันยายน 2564]

การยาสูบแห่งประเทศไทย, “ประวัติการยาสูบแห่งประเทศไทย.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://www.thaitobacco.or.th/th/about-us> [เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564]

เครือข่ายครูเพื่อโรงเรียนปลอดบุหรี่, “การดำเนินงานโรงเรียนปลอดบุหรี่.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<http://www.smokefreeschool.net/operate.php> [เข้าถึงเมื่อ 24 ตุลาคม 2564]

งานพัฒนาและจัดการสารสนเทศ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศห้องสมุด, “ข้อมูลทั่วไป ของบุหรี่ (Cigarette).” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

https://www.lib.ru.ac.th/journal/may/may31_worldno-tobacoday1.html
[เข้าถึงเมื่อ 24 สิงหาคม 2564]

ชูรุณี พิษณุกุลมงคล, “เจาะลึกมาตราสำคัญ FCTC อนุสัญญาควบคุมการบริโภคยาสูบ: The WHO Framework Convention on Tobacco Control – FCTC.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

http://www.ashtailand.or.th/content_attachment/attach/d560a16afca572463e8f4ed1e60de7e.pdf [เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2564]

ฉัตร ทัสมินทร, “Respiratory system: ระบบทางเดินหายใจ.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<http://www.ckphosp.go.th/diapo.1.0.4/diapo/%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99/%E0%B9%81%E0%B8%9E%E0%B8%97%E0%B8%A2%E0%B9%8C%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%88%E0%B8%B3%E0%B8%9A%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%99/%E0%B8%81%E0%B8%87.%E0%B8%A8%E0%B8%B1%E0%B8%A5%E0%B8%A2%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1/Basic%20Science%20%E0%B8%9B%E0%B8%B5%202018/Respiratory%20system.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564]

ธรรมนิตย์ สุมันตกุล, “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการร่างกฎหมาย.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://www.krisdika.go.th/data/site.OldSite/planningCourse/doc/080153pm.DOC> [เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564]

นภาพร อัจฉราฤทธิ์ และคณะ, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับโคเลสเตอรอลกับการแข็งตัวของเลือดระดับไฟบริโนเจนในเลือดและการเกาะกลุ่มของเกล็ดเลือด.” [ออนไลน์]

แหล่งที่มา:

http://www.tsh.or.th/file_upload/files/v5%20n4%20260.pdf [เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564]

ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนให้คะแนนความก้าวหน้าของรัฐบาลไทยในการปฏิบัติตามข้อสังเกตโดยสรุปของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (CEDAW), “รายงานการให้คะแนนรัฐบาลไทยกับอนุสัญญา CEDAW ปี 2563: 2020 CEDAW PROGRESS REPORT CARD.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

https://www.protectioninternational.org/sites/default/files/final_cedaw_2020_edit_new_270263.pdf [เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2564]

บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน), “คำแนะนำผู้โดยสาร.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://www.airportthai.co.th/th/%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B9%81%E0%B8%99%E0%B8%B0%E0%B8%99%E0%B8%B3%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B9%82%E0%B8%94%E0%B8%A2%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%82%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%B2/> [เข้าถึงเมื่อ 16 ธันวาคม 2564]

- . “6 ท่าอากาศยานปลอดบุหรี่เพื่อสุขภาพที่ดีของผู้ใช้บริการ.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://www.airportthai.co.th/th/%E0%B8%97%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A8%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%AD%E0%B8%94%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88-2/> [เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564]
- . “AOT Company profile.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา: https://aotinter.airportthai.co.th/wpcontent/uploads/2016/08/AOT_Company_Profile_TH-2.pdf [เข้าถึงเมื่อ 8 ธันวาคม 2564]
- ประกิต วาทีสารกกิจ, “ประวัติการควบคุมยาสูบของประเทศไทย.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา: http://www.ashthailand.or.th/content_attachment/attach/ef1e848658b6c46bf13212789601c39.pdf [เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564]
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, “ทอท.จัดพื้นที่ภายในอาคารผู้โดยสารสนามบินทั้ง6แห่งเป็นเขตปลอดบุหรี่ ตั้งแต่ 3 ก.พ. เป็นต้นไป.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://www.prachachat.net/tourism/news-285762> [เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564]
- ผู้จัดการออนไลน์, “ห้องสูบบุหรี่ “สนามบิน” ค่าฝุ่นพิษสูงมาก ศจย.ร่อน จม.ขอบคุณ ทอท. ลุย 6 ท่าอากาศยานเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://mgronline.com/qol/detail/9620000033063> [เข้าถึงเมื่อ 9 ตุลาคม 2564]
- . “ปิดตำนาน 79 ปี แปลงร่าง “โรงงานยาสูบ” เป็น “การยาสูบแห่งประเทศไทย” กลายสภาพนิติบุคคล.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://mgronline.com/online/section/detail/9610000047460> [เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564]
- . ““สุเมธ” ปี ทอท.คืนห้องสูบบุหรี่ให้ผู้โดยสาร.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://mgronline.com/daily/detail/9620000029454> [เข้าถึงเมื่อ 18 ธันวาคม 2564]
- พงษ์พิลัย วรรณราช, ““สิทธิ” และ “เสรีภาพ” แท้จริงแล้วเหมือนหรือต่างกันอย่างไร.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา: http://web.krisdika.go.th/data/activity/act83.htm#_ftn15 [เข้าถึงเมื่อ 21 ตุลาคม 2564]

มติชนออนไลน์, “กรมควบคุมโรคแจงปมเล็ก ‘ห้องสูบบุหรี่’ ในสนามบิน เหตุวันมี 2-3 ตกค้างอื้อ
ย้าจัดที่สูบนอกอาคารมีลมช่วยกระจาย.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

https://www.matichon.co.th/local/news_1353968 [เข้าถึงเมื่อ 9 ตุลาคม 2564]

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, “เอกสารเกี่ยวกับบุหรี่.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

https://soreda.oas.psu.ac.th/files/935_file_Chapter2.pdf [เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564]

มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่, “การสูบบุหรี่กับสุขภาพ.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

http://www.ashtailand.or.th/content_attachment/file_storage/files/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E.pdf [เข้าถึงเมื่อ 29 สิงหาคม 2564]

———. “อูแจง... ผู้สูบบุหรี่ไทย ตายจากโรคหัวใจและหลอดเลือดปีละ 15,000 คน.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

http://www.ashtailand.or.th/content_attachment/attach/ab1802c5b2ed6ef8298bcbcd206701a6.pdf [เข้าถึงเมื่อ 16 กันยายน 2564]

โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ อินเตอร์เนชั่นแนล, “รู้ไว้ไว้ว่า...โรคหลอดเลือดสมอง.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://www.bumrungrad.com/th/health-blog/january-2009/reduce-your-stroke-risk-with-a-healthy-dose-of-kno> [เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564]

วรเจตน์ ภาคีรัตน์, “เงื่อนไขการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน: “มาตร” ในการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<http://lawwebservice.com/lawsearch/AcharnVorachet03.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564]

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, “ยาสูบ (พืช).” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

[https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A_\(%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B8%8A\)](https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A_(%E0%B8%9E%E0%B8%B7%E0%B8%8A)) [เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564]

———. “การยาสูบแห่งประเทศไทย” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A%E0%B9%81%E0%B8%AB%E0%B9%88%E0%B8%87%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%A8%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2> [เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564]

ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) มหาวิทยาลัยมหิดล, “พุทธศาสนา ศีลห้า และยาสูบ.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://www.trc.or.th/th/%E0%B8%82%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3/%E0%B8%81%E0%B8%B4%E0%B8%88%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1-%E0%B8%A8%E0%B8%88%E0%B8%A2/230-%E0%B8%9E%E0%B8%B8%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%A8%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%99%E0%B8%B2-%E0%B8%A8%E0%B8%B5%E0%B8%A5%E0%B8%AB%E0%B9%89%E0%B8%B2-%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%9A.html> [เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564]

สุกฤตา ฉัตรพรธนกุล, “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<http://web.krisdika.go.th/data/news/news14120.pdf> [เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564]

สุขภาพคนไทย 2561, “พ.ร.บ. ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 อีกหนึ่งความก้าวหน้าด้านสุขภาพไทย.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

https://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/ThaiHealth2018/thai2018_17.pdf [เข้าถึงเมื่อ 23 ตุลาคม 2564]

สุดา วรรณประสาท, “ภาวะพิษเรื้อรังจากสารหนู (CHRONIC ARSENIC POISONING),” [ออนไลน์]

แหล่งที่มา:

https://med.mahidol.ac.th/poisoncenter/sites/default/files/public/pdf/books/Antidote_book1-10_CHRONIC-ARSENIC-POISONING.pdf

[เข้าถึงเมื่อ 14 กันยายน 2564]

สุทัศน์ รุ่งเรืองหิรัญญา, “บทที่ 5 สารพิษในควันบุหรี่และผลกระทบต่อสุขภาพ,” [ออนไลน์]

แหล่งที่มา: [https://www.ptnosmoke.com/images/pdf/download/kit-](https://www.ptnosmoke.com/images/pdf/download/kit-01/03/007.pdf)

01/03/007.pdf [เข้าถึงเมื่อ 7 กรกฎาคม 2564]

สุวณี สมานธิ และคณะ, “รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาเรื่อง การนำมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เรื่องมาตรการในการควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพด้านยาสูบไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมที่ระดับจังหวัดตวัน,” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

[http://www.trc.or.th/trcresearch/pdffiles/ART%2020/cat20%20\(25\).pdf](http://www.trc.or.th/trcresearch/pdffiles/ART%2020/cat20%20(25).pdf) [เข้าถึงเมื่อ 10 กันยายน 2564]

สำนักข่าว Hfocus, “ศจย.เผยสถิติคนไม่สูบบุหรี่มีมือสองในบ้านสูงถึง 10,333,653 คน,”

[ออนไลน์] แหล่งที่มา: <https://www.hfocus.org/content/2020/08/19867>

[เข้าถึงเมื่อ 25 กันยายน 2564]

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.), “บุหรี่ตัวร้ายทำลาย "หัวใจ",” [ออนไลน์]

แหล่งที่มา: [https://www.thaihealth.or.th/Content/42536-](https://www.thaihealth.or.th/Content/42536-%20%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%A2)

[%20%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%A2](https://www.thaihealth.or.th/Content/42536-%20%E0%B8%9A%E0%B8%B8%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%A2) [เข้าถึงเมื่อ 15 กันยายน 2564]

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “สิ่งที่เกี่ยวกับสาธารณสุขประโยชน์ ย่อมเป็นกฎหมายสูงสุด: *Salus populi est suprema lex.*” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

http://web.krisdika.go.th/data/serve/tha/acknowledge/acknowledge_2/proverb-1.htm [เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564]

———. “คำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย.”

[ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=849187&ext=pdf> [เข้าถึงเมื่อ 22 ตุลาคม 2564]

สำนักสร้างโอกาส (สำนัก6), “โครงการลด ละ เลิกบุหรี่และยาสูบ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน.” [ออนไลน์]

แหล่งที่มา: <https://dol.thaihealth.or.th/Media/Index/975c662b-77b4-ea11-80ea-00155d09b41e?isSuccess=False> [เข้าถึงเมื่อ 24 ตุลาคม 2564]

NGThai, “ทำความเข้าใจกับ “สนุส” ตัวช่วยลดบุหรี่ ในสวีเดน.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://ngthai.com/cultures/13525/can-snus-help-smoke-addict/> [เข้าถึงเมื่อ 24 สิงหาคม 2564]

ThaiQuote, “สิงคโปร์เผยโฉม ‘ห้องสูบบุหรี่อัจฉริยะ’ แห่งแรกของประเทศ.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://www.thaiquote.org/content/221046> [เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2564]

THE STANDARD TEAM, “ญี่ปุ่นเริ่มใช้แล้ว กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในอาคารสาธารณะ

ส่วนร้านอาหาร-ร้านค้า เริ่มใช้เมษายน 2020.” [ออนไลน์] แหล่งที่มา:

<https://thestandard.co/japan-bans-indoor-smoking-at-public-venues/>

ดุष्ฎินิพนธ์

วศิน พิพัฒน์ฉัตร. “การพัฒนากฎหมายควบคุมยาสูบในประเทศไทยตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก.” ดุष्ฎินิพนธ์ นิติศาสตรดุष्ฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560.

วิทยานิพนธ์

ชนาพิพัฒน์ เต็นนิดิรัตน์. “การควบคุมการบริโภคยาสูบว่าด้วยการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ : ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยและกฎหมายสิงคโปร์.” วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายมหาชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560.

บทความต่างประเทศ

ASHRAE, “ASHRAE Position Document on Environmental Tobacco Smoke.” [Online]

Available from: https://www.ashrae.org/file%20library/about/position%20documents/pd_environmental-tobacco-smoke-2020-07-1.pdf
[10 October 2021.

Campaign for Tobacco-Free Kids, “Regulated Contents in Cigarettes.” [Online]

Available from:
<https://www.tobaccocontrollaws.org/legislation/country/singapore/cd-regulated> [1 December 2021. [1 December 2021.

Centers for Disease Control and Prevention, “A Report of the Surgeon General: How Tobacco Smoke Causes Disease...what it means to you.” [Online] Available from:https://www.cdc.gov/tobacco/data_statistics/sgr/2010/consumer_booklet/pdfs/consumer.pdf [15 September 2021.

CHANGI airport group, “SMOKING AREAS” [Online] Available from:

<https://www.changiairport.com/en/airport-guide/facilities-and-services/smoking-areas.html> [7 December 2021.

Euromate BV, “Vision Air Blueline.” [Online] Available from:

<https://www.euromate.com/en/> [10 October 2021. [1 December 2021.

Gianna Gayle Herrera Amul,Tikki (Pangestu) Pang, “Progress in Tobacco Control in Singapore: Lessons and Challenges in the Implementation of the Framework Convention on Tobacco Control.” [Online] Available from:

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/app5.222> [1 December 2021.

Ministry of Health Singapore, “STANDARDISED PACKAGING & ENLARGED GRAPHIC HEALTH WARNINGS FOR TOBACCO PRODUCTS FROM 1 JULY 2020.” [Online]

Available from: <https://www.moh.gov.sg/news-highlights/details/standardised-packaging-enlarged-graphic-health-warnings-for-tobacco-products-from-1-july-2020> [1 December 2021.

National Cancer Institute at the National Institutes of Health, "Harms of Cigarette Smoking and Health Benefits of Quitting." [Online] Available from:

<https://www.cancer.gov/about-cancer/causes-prevention/risk/tobacco/cessation-fact-sheet> [29 August 2021].

National Environment Agency, "Community Volunteer Programme." [Online] Available from:

<https://www.volunteer.gov.sg/volunteer/opportunity/details/?id=058cac31-6864-eb11-a9ea-a0e180fa5298> [2 December 2021].

———. "Enforcement Action To Be Taken Against Persons Smoking In Orchard Road No Smoking Zone From 1 April 2019." [Online] Available from:

<https://www.nea.gov.sg/media/news/news/index/enforcement-action-to-be-taken-against-persons-smoking-in-orchard-road-no-smoking-zone-from-1-april-2019> [2 December 2021].

———. "Overview Smoking Prohibition." [Online] Available from:

<https://www.nea.gov.sg/our-services/smoking-prohibition> [2 December 2021].

———. "Smoking Prohibition For Stakeholders." [Online] Available from:

<https://www.nea.gov.sg/docs/default-source/default-document-library/1-stakeholders5fdd739fa20a4cb7aa3d03dcadcd07b9.pdf> [2 December 2021].

———. "Volunteering." [Online] Available from:<https://www.nea.gov.sg/programmes-grants/volunteering> [2 December 2021].

Office of Health and Environmental Assessment Office of Research and Development

U.S. Environmental Protection Agency, "RESPIRATORY HEALTH EFFECTS OF PASSIVE SMOKING: LUNG CANCER AND OTHER DISORDERS." [Online] Available

from: https://www.epa.gov/sites/default/files/2014-09/documents/passive_smoke.pdf [25 September 2021].

Seletar Airport, "Services & Amenities." [Online] Available from:

<https://www.seletarairport.com/servicelisting.html> [7 December 2021].

Smoke Solution, "OUR VISION, MISSION AND VALUES." [Online] Available from:

<https://www.smokesolution.com/vision-mission-and-values/> [11 October 2021].

- . “Smoking Cabin SP110.” [Online] Available from:
<https://www.smokesolution.com/indoor-smoking-cabins/sp110-smoking-cabin/>
 [11 October 2021].
- . “References.” [Online] Available from:
<https://www.smokesolution.com/references/> [10 October 2021].
- SWEET SINGAPORE, “Does Singapore Airport Have Smoking Areas?” [Online] Available
 from <https://www.sweetsingapore.com/does-singapore-airport-have-smoking-areas/>
 [7 December 2021].
- The American Cancer Society medical and editorial content team, “Harmful Chemicals
 in Tobacco Products.” [Online] Available from:
[https://www.hhs.gov/sites/default/files/consequences-smoking-consumer-
 guide.pdf](https://www.hhs.gov/sites/default/files/consequences-smoking-consumer-guide.pdf) [29 August 2021].
- The Framework Convention Alliance “STATUS OF THE WHO FRAMEWORK
 CONVENTION ON TOBACCO CONTROL (FCTC); Updated 18 March 2015.”
 [Online] Available from: [https://fctc.wpengine.com/wp-
 content/uploads/2014/05/latest_ratifications.pdf](https://fctc.wpengine.com/wp-content/uploads/2014/05/latest_ratifications.pdf) [30 October 2021].
- U.S. FOOD & DRUG ADMINISTRATION, “Chemicals in Cigarettes: From Plant to Product
 to Puff.” [Online] Available from:
[https://www.fda.gov/tobacco-products/products-ingredients-
 components/chemicals-cigarettes-plant-product-puff#ref](https://www.fda.gov/tobacco-products/products-ingredients-components/chemicals-cigarettes-plant-product-puff#ref) [25 January 2021].
- Wikipedia, the free encyclopedia, “Infrastructure of Changi Airport.” [Online] Available
 from: https://en.wikipedia.org/wiki/Infrastructure_of_Changi_Airport
 [8 December 2021].

การสัมภาษณ์

ประภิต วาทีสาธกกิจ, สัมภาษณ์โดย รัชชพล เหล่าวานิช และศิรินทร์รัตน์ จันทะมาต, สถาบันวิทยุ
 FM 101, 23 กันยายน 2564.